





109	დაიჯესტი The Digest
105	დებიუტი პაპუნა შარიკაძე The Debut Papuna Sharikadze
96	საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია რეფორმირების პროცესი გრძელდება Georgian Copyright Association The Reform Process Continues
90	სტუმარი დავით ასათიანი - „Microsoft საქართველოს“ გენერალური დირექტორი The Guest David Asatiani – The General Director of the “Microsoft Georgia”
85	ქართველები უცხოეთში მანანა მენაბდე Georgians Abroad Manana Menabde
82	პრეცედენტები Precedents
56	პრობლემატიკა დავით საყვარელიძე, რეზო კიკნაძე, ვახო ბაბუნაშვილი, ანტონ ბალანჩივაძე Problems David Sakvarelidze, Rezo Kiknadze, Vakho Babunashvili, Anton Balanchivadze
26	სუბიექტური სივრცე ნიკა რურუა, აკა მორჩილაძე, ირინა დემეტრაძე The Subjective Space Nika Rurua, Aka Morchiladze, Irina Demetradze
20	პორტრეტი ვახტანგ ჭაბუკიანი The Portrait Vakhtang Chabukiani
14	მთავარი თემა ინტერვიუ CISAC-ის ევროპულ საკითხთა დირექტორ - მიტკო ჩატალბაშევთან The Main Topic Interview with CISAC European Affairs Director, Mitko Chatalbashev
6	შემეცნება საავტორო უფლებები ტექნოლოგიებისა და ეკონომიკის განვითარების კვალდაკვალ Overview Copyrights in Tact with Development of Technologies and Economy

სარჩევი Contents

Copyright

გამომცემელი: საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია/Publisher: Georgian Copyright Association (GCA)
 საქართველო, 0171 Tbilisi, კოსტავას ქ. 63 / 63 Kostava str. 0171 Tbilisi, Georgia ტელ./Tel: +995 32 2 7887 www.gca.ge contact@gca.ge
 აღმასრულებელი მენეჯერი: გიორგი სალაყაია/Executive Manager: Giorgi Salakaia ნომერზე მუშაობდნენ: თამარ კემულარია, ირინა დემეტრაძე, ხათუნა გოგიშვილი/The edition was prepared by: Tamar Kemularia, Irina Demetradze, Khatuna Gogishvili
 ფოტო და გრაფიკული დიზაინი: კიკალა სტუდო/Photo and graphic design: KIKALA STUDIO ლიტერატურული რედაქტირება: ნენა გიგოლაშვილი/Literature editing: Nena Gigolashvili თარგმანი: ნინო ტოგონიძე/Translation: Nino Togonidze
 ნომერი დაიბეჭდა გამომცემლობა “24 საათი პრინტი”/The edition was printed by the publishing house “24 SAATI PRINTI”
 ჟურნალი გამოდის საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს და ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის “საქპატენტის” მხარდაჭერით/The magazine is published with the support of the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia and the National Intellectual Property Center – SAKPATENTI
 ჟურნალში გამოქვეყნებული მასალების გამოყენება გამომცემლის ნებართვის გარეშე აკრძალულია
 The use of the magazine content is forbidden without prior permission of the publisher
 ყველა უფლება დაცულია © 2012 all Rights Reserved



საავტორო უფლებები ცოდნითაღიშნულ და უცნობის განვითარების კვლევას

Copyright in Tact with Development of Technologies and Economy

უჩნად "Copyright"-ის მეთხველი წინა ნომეში გაყნო კაცობიობის მიეი დამხელობის განვითახე ბიდან საავტორო უფლებებამდე განვიღ გზას. ამ ჰმოყსებში ადმიანს ეხმახებოდა მედმივი ტექნოლოგიეი და საზოგადოებხივი ცვილებეი. ძველი შემეხების და ბაბილონელების ცვილიზაციებიდან დანყებელი, მე-18 საუყუნის მიჯნამდე ყეი კიდეუ სადავო იყო ავტოროს და გამომყემლის უფლებების განსაზღვიის კონყეყცია, სად უნდა გასყეიყო ზღვახი.... ამ ჰმოყსებში მეყნიეხეი და გამომგონებელი აყიეხად ხი მონაწილეობდენ... მაგხამ...

1765 წელს, საფრანგეთის პროვინცია შალონ სურ სონში, წარმატებული იურისტის ოჯახში ბიჭი დაიბადა. მამინ ვერავის წარმოედგინა რა კავშირი ეყნებოდა ბიჭის საინჟინრო გატაცებებს და მის კარიერას მამის პროფესიასთან.

1826 წელს ჯოზეფ ნისეფორ ნეფსმა პირველი ფოტო გადაიღო, ახალი ინდუსტრია იმდენად მალე გავრცელდა, რომ უკვე 1862 წელს ლონდონში სახვითი ხელოვნების საავტორო უფლებების დაცვის აქტი შემუშავდა. მასში ვკითხულობთ, რომ საავტორო უფლებებით ფერწერის, მხატვრობის და ფოტოგრაფიული ნამუშევრები დაცულია ავტოროს სიცოცხლის მანძილზე და მისი გარდაცვალებიდან მთელი 7 წლის განმავლობაში.

ტექნოლოგიის განვითარებასთან ერთად გაიზარდა საავტორო უფლებების გავრცელების სფეროებიც. 1710 წელს მიღებული, "ანას სტატუტი" ცნობილი საავტორო უფლებების დაცვის კანონი, იმ დროისათვის ერთადერთი და პირველი სრულყოფილი კანონი გახლდათ. თუმცა ახლად აღიარებული საავტორო უფლებების დაცვის აქტები მალე არასაკმარისად იქნა მიჩნეული.

სამი ქვეყანა ცდილობდა "ანას სტატუტში" არსებული ვადების გაზრდას. ეს ნაწილობრივ გახდა შესაძლებელი და საავტორო უფლების დაცვის ვადა გაიზარდა 28 წლამდე. 1841 წლის 29 თებერვალს კი დიდი ბრიტანეთის პარლამენტის წევრმა, სერ ჟან ტალფორდმა

In the previous issue of the magazine "Copyright", the reader got familiar with the stages of development of the mankind from the moment of the appearance of the written language up to the creation of Copyrights. In this process, the ongoing, constant technological and social changes were of a great help. Since the ancient civilizations of Sumerians and Babylonians and by the 18th century, the concept of definition of author's and publisher's rights and where the margin should be put between these two, had been disputable... Scientists and inventors did not take an active part in these processes... but...

In the year 1765, in the French commune of Chalon-sur-Saône, a boy was born in the family of a successful lawyer. Nobody could imagine then, how the fascination of the boy with the engineering and his career would be connected with his father's profession.

In 1826y., Joseph Nisafon Nefs has taken the first photograph. The new industry spread so fast, that in 1862y., in London, the "Act on Protection of Visual Arts" was elaborated. From this act we can read that copyrights on painting, drawing and photographic works are protected for the duration of life span of the author and for the whole 7 years after his/her perish.

Together with the technology development, the number of fields covered by copyrights was increased as well. The law on protection of copyrights, known as "Statute of Anne" has been passed in 1710y., which, for those times, was the first and only complete law. Though, soon, the newly recognized acts on protection of copyrights were considered as insufficient.

Three countries were trying to increase the terms stipu-

LAWS of the UNITED STATES. PUBLISHED

By Authority.



CONGRESS of the UNITED STATES: AT THE SECOND SESSION.

Began and held at the City of New-York, on Monday the 4th of January, 1790.

An ACT for the ENCOURAGEMENT of LEARNING, by securing the Copies of Maps, Charts and Books, to the Authors and Proprietors of such Copies, during the Times therein mentioned.

Be it enacted by the SENATE and HOUSE of REPRESENTATIVES of the United States of America, in Congress assembled, That from and after the passing of this act, the author and authors of any map, chart, book or books already printed within these United States, being a citizen or citizens thereof, or resident within the same, his or their executors, administrators or assigns, who hath or have not transferred to any other person the copy-right of such map, chart, book or books, share or shares whereof: and any other person or persons, being a citizen or citizens of these United States, or residents therein, his or their executors, administrators or assigns, who hath or have purchased or legally acquired the copy-right of any such map, chart, book or books, in order to print, reprint, publish or vend the same, shall have the sole right and liberty of printing, reprinting, publishing and vending such map, chart, book or books, for the term of fourteen years from the recording the title thereof in the Clerk's Office as aforesaid: And that the author and authors, of any map, chart, book or book already made and composed, and not printed or published, or that shall hereafter be made and composed, being a citizen or citizens of these United States, or resident therein, and his or their executors, administrators or assigns, shall have the sole right and liberty of printing, reprinting, publishing and vending such map, chart, book or books, for the like term of fourteen years from the time of recording the title thereof in the Clerk's office as aforesaid: And if, at the expiration of the said term, the author or authors, or any of them, be living, and a citizen or citizens of these United States, or resident therein, the same exclusive right be continued to him or them, his or their executors, administrators or assigns, for the further term of fourteen years: Provided, he or they shall cause the title thereof to be a second time recorded and published in the same manner as is herein after directed, and that within six months before the expiration of the first term of fourteen years aforesaid.

And be it further enacted, That if any other person or persons from and after the recording the title of any map, chart, book or books, and publishing the same as aforesaid, and within the times limited and granted by this Act, shall print, reprint, publish or import, or cause to be printed, reprinted, published or imported, from any foreign kingdom or state, any copy or copies of such map, chart, book or books, without the consent of the author or proprietor thereof, he or had and

very sheet which shall be found in his or her possession, either printed or printed, published, imported or exposed to sale, contrary to the true intent and meaning of this Act, the one moiety thereof to the author or proprietor of such map, chart, book or books, who shall sue for the same, and the other moiety thereof to and for the use of the United States, to be recovered by action of debt in any court of record in the United States, wherein the same is cognizable: Provided always, That such action be commenced within one year after the cause of action shall arise, and not afterwards.

And be it further enacted, That no person shall be entitled to the benefit of this Act, in cases where any map, chart, book or books, hath or have been already printed and published, unless he shall first deposit, and in all other cases, unless he shall before publication deposit a printed copy of the title of such map, chart, book or books, in the Clerk's office of the district court where the author or proprietor shall reside: And the clerk of such court is hereby directed and required to record the same forthwith, in a book to be kept by him for that purpose, in the words following, (giving a copy thereof to the said author or proprietor, under the seal of the court, if he shall require the same) "District of _____ to wit: Be it remembered, That on the _____ day of _____ in the _____ year of the independence of the United States of America, A. B. of the said district, hath deposited in this office the title of a map, chart, book or books, (as the case may be) the right whereof he claims as author or proprietor, (as the case may be) in the words following, to wit: [here insert the title] in conformity to the act of the Congress of the United States, intitled, "An act for the encouragement of learning, by securing the copies of maps, charts and books to the authors and proprietors of such copies, during the times therein mentioned. C. D. Clerk of the District of _____". For which the said clerk shall be entitled to receive fifty cents from the said author or proprietor, and sixty cents for every copy under seal actually given to such author or proprietor as aforesaid. And such author or proprietor shall, within two months from the date thereof, cause a copy of the said record to be published in one or more of the newspapers printed in the United States, for the space of four weeks.

And be it further enacted, That the author or proprietor of any such map, chart, book or books, shall, within six months after the publishing thereof, deliver, or cause to be delivered to the Secretary of State a copy of the same, to be preserved in his office.

And be it further enacted, That nothing in this Act shall be construed to extend to prohibit the importation or vending, reprinting or publishing within the United States, of any map, chart, book or books, written, printed or published by any person not a citizen of the United States, in foreign parts or places without the jurisdiction of the United States.

And be it further enacted, That any person or persons who shall print or publish any manuscript, without the consent and approbation of the author or proprietor thereof, first had and obtained as aforesaid, (if such author or proprietor be a citizen of or resident in the United States) shall be liable to suffer and pay to the said author or proprietor all damages occasioned by such injury, to be recovered by a special action on the case founded upon

The ACT, intitled, "An Act for finally adjusting and satisfying the claims of Frederick Win. de Steuben"—An Act intitled, "An Act for giving effect to an Act, intitled, "an Act to establish the Judicial Courts of the United States," within the State of North-Carolina"—and also, intitled, "an Act supplemental to the Act for establishing the salaries of the Executive Officers of Government, with their Assistants and Clerks"—were inserted in the CENTINEL of June 19, 1790. According to their dates, they follow the above.

MISCELLANY.

OBSERVATIONS on the MANUFACTURES and COMMERCE of the United States.

By W. BARTON, of Philadelphia. (CONTINUED FROM OUR LAST.) PAPER-HANGINGS, equal in quality and cheapness to any imported, are manufactured in large quantities by Mr. William Poyntell, and Messrs. Le Collay and Chardon, at Philadelphia; by Messrs. Mackay and Dixey, at Springfield, in New-Jersey; and other places in the Union.

A great progress has been made in the manufacture of hosiery, in this country; and, with proper encouragement, much more may be accomplished in that branch. Mr. Barnaby, (in his travels through the middle settlements of North-America, in the years 1759 and 1760) notices the high estimation in which the Germantown stockings were then held; and this gentleman mentions his having been credibly informed, that two years before that period, there were manufactured, in that town, sixty thousand dozen pair; the common retail price of which was a dollar per pair. This, however, is conceived to be a mistake—it is probable that six thousand dozen pair was meant, as a redundant cypher (perhaps an error of the press) makes this difference. Admitting this to be the case—and supposing that stockings of such a quality, manufactured abroad, would have cost the importer six shillings and three pence, or five-sixths of a dollar per pair; the actual saving to the country, by that number, amounted to 60,000 dollars. Besides this, a number of valuable citizens were supported by the manufacture, and the raw materials were supplied from our own farms. The writer of this paper does not know what quantity of hosiery is annually made at Germantown: But great improvements are daily making there in this manufacture—worsted, cotton, and thread stockings of an excellent quality and fabric, may be purchased at that place (and twice a week at the market-house in this city) at very reasonable prices.

Wool and cotton cards, of American manufacture, now wholly supply the consumption of the country—they are not only superiour in quality to the British but cheaper. The principal manufactures of this article are Messrs. Westcott and Adgate, of Philadelphia; and Messrs. Giles Richards and Co. of Boston. Our farmers are directing their attention to dairies: And we are now furnished with large supplies of excellent American cheese.

The establishment of glass-houses would prove so beneficial to the undertakers, in many situations within the United States—that a very few years will probably place them among our most considerable manufactures.

NOTES. We wish the inquiries of the respectable

The great and increasing consumption of window-glasses and bottles, in this country, should operate as a powerful motive for encouraging the glass-manufactories already established in some of these States, and for promoting the speedy establishment of similar works in other parts of the Union.—The glass manufactory on the Patowmack, it is said, gives employment to five hundred persons.

The printing of calicoes, cottons, and lincens, may be expected to increase in proportion as we extend the manufactures of those articles: And the mullins and white calicoes imported from India, will likewise give employment to our calico printers. Mr. John Hewson, and Mr. Robert Taylor, both in the neighbourhood of this city, are masterly workmen in this branch: The former obtained a premium from the manufacturing society for the best specimens of printed goods.

In the state of Pennsylvania, there are twenty-one powder mills, capable of making six hundred and twenty-five tons of powder, per annum. This is retailed at five dollars per quarter, of 25lbs; and is offered for sale in larger quantities under sixteen dollars per cwt. The English price, after deducting the bounty of 4/6, is 7/50 sterling; or, about sixteen dollars and seventy-eight cents, per cwt. Independently of the importance of this article, as a means of national defence, the manufacture of it in this state is worth two hundred thousand dollars per annum. It is said, that the largest gunpowder works existing any where, are those at Frankford, near Philadelphia—now the property of Mr. Joseph J. Miller. The mill work is constructed on the model of Mr. Rumley's improvement of Barker's mill; Mr. Miller having purchased a licence from the patentee.

So much is done by the sugar refineries at Philadelphia, that although the medium of the annual import of brown sugar, into this port, is 5,692,855 lbs, the amount of loaf sugar imported here is only 4,480 lbs.* This business is also carried on at other places in the Union.

The annual amount of molasses, imported at Philadelphia, averages about 543,000 gallons; a great proportion of which is converted into spirits, in our distilleries: But, in the eastern states, this manufactory is much more extensive; in some that the New-England rum is a considerable article of the American commerce. It is not to be expected, that the use of ardent spirits will ever be entirely dispensed with; and, therefore, we may wish success to our distilleries.

The culture and manufacture of silk are yet in their infancy, with us. In Connecticut indeed, this valuable article has obtained a respectable footing; through the skill and perseverance of Mr. Nathaniel Alpinwall (who may be truly styled the promoter of the silk culture in that state) and under the patronage of the venerable and publick spirited Dr. Stiles. The writer of this article has observed, with pleasure, the laudable endeavours of Mr. Alpinwall, to promote the culture of silk in Pennsylvania and New Jersey; this indefatigable person has propagated many thousand of the Italian white mulberry-tree, in the vicinity of this city: And there is good reason to expect, that, in a few years hence, the citizens of this state will derive ample profit from their labours. The mulberry-tree, independently of its furnishing the best food for the silk worms—is a valuable timber for

NOTES.

LAWS OF LITERARY PROPERTY.

BOOK I.

Historical View.

FIRST PART.

OF THE DURATION OF COPYRIGHT.

CHAP. I.—FROM THE INVENTION OF PRINTING, TO THE STATUTE 8 ANNE, 1710.

SECT. 1.—Of the definition and nature of *Literary Property*.

LITERARY PROPERTY, or COPYRIGHT, may be defined to be the ownership or rightful possession to which an author, or the person to whom he assigns it, is entitled in the *copy*⁽¹⁾ or original manuscript of his literary works; and it comprises the exclusive right of printing and publishing copies of any literary performance, including engravings, musical compositions, maps, &c.⁽²⁾

Lord MANSFIELD adopted the word “copy” in the *technical sense* in which, he said, that name or term had been used for ages, to signify an *incorporeal right to the sole* printing and publishing of something intellectual, communicated by letters⁽³⁾.

Mr. Justice ASTON also observed, that “the copy of a book seemed to have been not familiarly only, but *legally*, used as a technical expression of the author’s sole right to print and publish: and that these expressions in a variety of instruments were not to be considered as the creators or origin of that right or property, but as speaking the language of a known and acknowledged right; and, as far as they were active, operating in its protection⁽⁴⁾.”

The right of an author to the exclusive use and publi-

(1) “Copy,” the autograph, the original, the archetype; that from which any thing is copied. *Johnson*.—“The first of them I have forgotten, and cannot easily retrieve, because the copy is at the press. *Dryden*.”

(2) *Tomlin’s Law Dict.* Articles “Literary Property” and “Copyright.”

(3) 4 *Burr.* 2396.

(4) *Ib.* 2346. “Copy of a book,” was likewise described by Mr. Justice *Willes* as the term which had been used for ages to signify the sole right of printing, publishing, and selling copies thereof. 4 *Burr.* 2311.

B

თემთა პალატაში შეიტანა კანონპროექტი, რომელიც ითვალისწინებდა საავტორო უფლების დაცვის ვადის გაზრდას 60 წლამდე. 45 მონინაალმდეე და 38 მომხრე - კენჭისყრის შედეგებით კანონპროექტი ჩავარდა და მის საწინააღმდეგოდ ვცრელი სიტყვა წარმოთქვა პარლამენტის გავლენიანმა წევრმა ტომას ბაბინგტონ მაკალემ. 1842 წლის მარტში, ლორდ მაჰონმა კიდევ ერთი კანონპროექტი წარადგინა პარლამენტში, რომლის მიხედვითაც საავტორო უფლების დაცვის ვადა ვრცელდებოდა ავტორის სიცოცხლის განმავლობაში და მისი გარდაცვალებიდან 25 წლის მანძილზე. პროექტის მოსმენისას, 1842 წლის 6 აპრილს, იგივე მაკალემ თავის სიტყვაში განაცხადა: „მე არ ვარ შარშანდელი პროექტის პრინციპის წინააღმდეგი, უბრალოდ მსურს, ვადის გაზრდა სასიამოვნო და სასარგებლო იყოს ავტორებისთვის და საზოგადოებისთვის“. მაკალემის გეგმამ გაიმარჯვა პარლამენტში. 1842 წელს მიღებული კანონის თანახმად, საავტორო უფლების დაცვის ვადა გაიზარდა და ორი ფორმულირება დაფიქსირდა: ავტორის სიცოცხლეს დამატებული 7 წელი ან წარმოების გამოქვეყნებიდან 42 წელი. ამავე წელს ამოქმედდა საავტორო უფლების დარეგისტრირება, რომელიც გახდა საავტორო უფლების დარღვევის შემთხვევაში სასამართლოში საქმის აღძვრის წინაპირობა.

ამბობენ ყველაფერი ახალი კარგად მივიწყებული ძველიაო... ასეც არის, დღესდღეობით არსებულ მეკობრულ პროდუქციას, რომლის მსხვერპლიც მსოფლიოში ასობით ცნობილი ბრენდი და ავტორია, მეტნაკლებად ებრძვის მთელი მსოფლიო, თუმცა ეს ბრძოლა წიგნების დაცვის მიზნით ჯერ კიდევ სამი ასეული წლის წინათ დაიწყო.

მე-18 საუკუნის მეორე ნახევრისათვის დამახასიათებელი გახდა წიგნების კონტრაბანდული კამპანია მთელს ევროპაში და მის საზღვრებს გარეთ. წიგნების კონტრაბანდა ცხოველებთან ერთად ხდებოდა. არაერთ ინგლისურ რომანს გადაუკვეთავს ატლანტიკის ოკეანე და ისეთი ქვეყნებიც კი გაუვლია, სადაც ამა თუ იმ ფორმით საავტორო უფლებების დაცვის მექანიზმები არსებობდა. მხოლოდ 1790 წელს, მას შემდეგ რაც ახალგაზრდა ამერიკის შეერთებული შტატებმა წარმატებით მიიღო კონსტიტუცია, კონგრესმა უკვე ავტორების და გამომგონებლების დასაცავად “ანას სტატუსის” იდენტური კანონი მიიღო.

საერთაშორისო საავტორო უფლებების დაცვის მიმართულებით რამდენიმე მოძრაობა წარმოიშვა, მაგრამ მხოლოდ ერთი აღმოჩნდა ყველაზე გავლენიანი და ეფექტური.

1878 წელს მხატვრებმა, გამომცემლობებმა, მეცნიერებმა და სხვა დაინტერესებულმა მხარეებმა, რომლებსაც ფრანგი ავტორი ვიქტორ ჰიუგო ხელმძღვანელობდა, ჩამოაყალიბეს ავტორთა და ხელოვანთა საერთაშორისო ასოციაცია. ასოციაცია მართავდა

lated in the “Statute of Anne”. This became partially possible, and, the term of copyright protection was enhanced up to 28 years. On February 29th, 1841y., the member of Parliament of Great Britain, Serjeant Talfourd introduced a Copyright Bill in the House of Commons, which defined the increase of copyrights protection term up to 60 years. 45 members were for and 38 – against it, and, accordingly, the bill failed to be passed. An influential Member of Parliament, Thomas Babington Macaulay, made a long speech against it. In March, 1842y., the Lord Mahon introduced one more bill to the Parliament, according to which, protection of copyright was due during the life span of an author and for 25 years after his/her demise. On April 6th, 1842y., during the hearing on the Bill, the same Macaulay mentioned in his speech: “I had no objection to the principle of the bill of last year, I just wish that increase of the term brings pleasure and benefit to authors and society.” Macaulay’s plan succeeded in the Parliament. According to the bill passed in 1842y., the term of copyright protection was expanded according to the following two formulas: for 7 years after perish of an author, or for 42 years after publishing a piece of work. Since the very same year, registration of copyrights has been operating, which became a basis for bringing a case to a court when copyright is violated.

It’s said, that everything new is well forgotten old... It’s true, the pirated products existing nowadays, the victims of which are hundreds of renowned brands and authors, are more or less fought by the whole world, though, this battle for protection of books has started three hundred years ago.

The second half of the 18th century was followed by the smuggling campaign of the books in the whole Europe and beyond its borders. The book contraband occurred together with that of animals. A number of English novels crossed Atlantic Ocean and passed through such countries, where copyrights protection mechanisms existed in some shape. Only in 1790y., when newly established United States of America had successfully passed its Constitution, the Congress, for protection of author’s and inventors rights, has passed an identical bill to that of “Statute of Anne”.

Several movements were established in the direction of international copyrights protection, but only a single one turned out to be the most influential and effective.

In 1878y., painters, publishing houses, scientists and other interested parties founded “The International Association of Authors and Artists”, which was resided by the French author Victor Hugo. The Association frequently

10

Copyright 2012

ხშირ კონფერენციებს, სადაც განიხილებოდა პრობლემური საკითხები და ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის კუთხით გასატარებელი შესაძლო ღონისძიებები. ასოციაცია მხარს უჭერდა იმ იდეას, რომ მხატვარს

conducted conferences, where problematic issues and possible measures in light of protection of intellectual property were discussed. The Association supported the idea, that an author should have rights on his/her own work for 100 years after its publishing. Besides, the foreign and local artists should be given the same conditions.

საკუთარ ნამუშევარზე, მისი გამოქვეყნებიდან 100 წლის მანძილზე უნდა ჰქონოდა უფლება. ამავე დროს თანაბარ პირობებში უნდა ყოფილიყვნენ უცხოელი და ადგილობრივი ხელოვანები.

By the initiative of the Association, several conferences were held. In the Rome Meeting of 1882y., publishers, distributors of books, members of the composers' and music houses took part. The representative of the guild of German publishers, Doctor Paul Schmidt attended the Meeting. Schmidt reviewed the ideas of all the parties, and according to this, the following proposal was elaborated: "The office of the International Association is responsible for conduction and spread of the deep discussions in every country by means of press". As well, for creation of the Literate Property Association a special scheme should be elaborated. A decision was made on the same Meeting, that in the coming year, the next conference of the Association should be conducted in Switzerland, more concretely, in Berne.

ასოციაციის ინიციატივით რამდენიმე კონფერენცია მოეწყო. 1882 წელს გამართულ რომის შეხვედრაზე მონაწილეობდნენ გამომცემლები, წიგნის გამავრცელებლები, კომპოზიტორთა და მუსიკის სახლების წარმომადგენლები. შეხვედრას ასევე ესწრებოდა გერმანიის გამომცემელთა გილდიის წარმომადგენელი დოქტორი პოლ შმიდტი. შმიდტმა ყველა მხარის მიერ მოწოდებული იდეები განიხილა და მიღებულ იქნა წინადადება, რომ "საერთაშორისო ასოციაციის ოფისი პასუხისმგებელია პრესის საშუალებით წამოიწყოს და გაავრცელოს ფართო და ღრმა დისკუსიები ყველა ქვეყანაში", ასევე ლიტერატურული საკუთრების კავშირის დასაფუძნებლად უნდა შემდგარიყო სპეციალური სქემა. ამავე შეხვედრაზე მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება, რომ ასოციაციის შემდეგი კონფერენცია უნდა გამართულიყო მომდევნო წელს შვეიცარიაში, კერძოდ კი ბერნში.

On the conference conducted in Berne on the September 3rd, 1883y., a convention has been drawn up, according to which a concept of national copyright was stipulated. Also, a definition of literature and arts work was created and a notion of translation was formed in the light of copyrights.

1883 წლის 3 სექტემბრის ბერნში გამართულ კონფერენციაზე მიღებული იქნა კონვენცია, რომლის თანახმადაც განიშარცა უზენაესი საავტორო უფლების ცნება, ლიტერატურულ და ხელოვნების ნაშრომს მიენიჭა დიფინიცია, ამავე დოკუმენტში აღვიღო დაეთმო თარგმანის განსაზღვრებას საავტორო უფლებების თვალსაზრისით.

ლიტერატურული და მხატვრული ნაწარმოებების დაცვის საერთაშორისო კავშირის კონვენციის შემუშავება 1886 წლის 6 სექტემბერს დასრულდა. 1887 წლიდან კი მისი მიღება დაინიშნა ავსტრალიამ, ბელგიამ, კანადამ, საფრანგეთმა, გერმანიამ, ჰაიტიმ, ინდოეთმა, იტალიამ, ლიბერია, მონაკომ, ახალმა ზელანდიამ, ესპანეთმა, შვეიცარიამ, ტუნისმა და გაერთიანებულმა სამეფომ. ამ ქვეყნების სიას მოგვიანებით შეუერთდნენ ლუქსემბურგი (ივნისი 1888), იაპონია (ივლისი 1889), ნორვეგია (აპრილი 1896), დანია (ივლისი 1903) და შვედეთი (აგვისტო, 1904).

Elaboration of the "Berne Convention for the Protection of Literature and Artistic Works" of the International Association was finalized on the September 6th, 1886y. And, from the year 1887, Austria, Belgium, Canada, France, Germany, Haiti, India, Italy, Liberia. Monaco, New Zealand, Spain, Switzerland, Tunis and the United Kingdom joined the Convention. Later on, the following countries were added to the above mentioned list: Luxembourg (June, year 1888), Japan (July, year 1889), Norway (April, year 1896), Denmark (July, year 1903) and Sweden (August, year 1904).

ბერნის კონვენციის თანახმად ყველა მის წევრ ქვეყანას თანაბრად უნდა უზრუნველყო ავტორის უფლებები, თუმცა ვადებს ყველა თავისი შეხედულებისამებრ ადგენდა.

According to the Berne Convention, every member state should equally ensure protection of an author's rights. Though, the terms for protection of the above mentioned right was defined by the countries on their own discretion.

1893 წელს, ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის საერთაშორისო ბიურო დაარსდა, რომელსაც ბერნის კონვენციის ადმინისტრირება დაევალა და იგი ქალაქ

In the year 1893, "The International Bureau on Protection of Intellectual Property" was founded, which was in charge of administration of the Berne Convention and



ვიქტორ ჰიუგო Victor Hugo

12

ბერნი განთავსდა.

Copyright 2012

ბერნის კონვენციის პირობების გადახედვა მოხდა 1908 წელს, რაც ბერლინის აქტის სახელწოდებითაა ცნობილი. მომდევნო შესწორებაში კი მოხდა საავტორო უფლების ხანგრძლივობის განსაზღვრა, რომელიც მოიცავდა ავტორის სიცოცხლესა და მისი გარდაცვალების შემდეგ 50 წლის პერიოდს. ეს შესწორება მოცემულია ბრიუსელის აქტის სახელით ცნობილ დოკუმენტში, რომელიც 1948 წელს იქნა მიღებული.

ამჟამად ბერნის კონვენცია 160 ქვეყანას აერთიანებს. 1988 წლამდე მის წევრობაზე თავს იკავებდა აშშ.

შესაბამისად "ანას სტატუტის" მიხედვით გათვალისწინებული საავტორო უფლების ვადა 14 წლიდან, ბერნის კონვენციის თანახმად 50 წლამდე გაიზარდა. თავად საავტორო უფლების შესახებ კანონის მშობლიურ ქვეყანაში, ინგლისში, ეს ვადა დაფიქსირდა მხოლოდ 1911 წელს მიღებულ კანონში, ამავე დოკუმენტის მიხედვით გაუქმდა საავტორო უფლების რეგისტრაციის მოთხოვნა.

საავტორო უფლებების დაცვის მექანიზმები ამოქმედდა, თუმცა ეკონომიკური და სოციალური მოთხოვნები სხვა რამეს კარნახობდნენ სამართალშემოქმედებს. ევროსაბჭოს ჩამოყალიბებამ და საერთო სოციალურ-ეკონომიკური სივრცის შექმნამ სხვა პირობები წამოაყენა.

ამასთან უკვე 1970 წელს შეიქმნა მსოფლიო ინტელექტუალური საკუთრების ორგანიზაცია - WIPO

ჟურნალის მომდევნო ნომერში გავიგებთ, თუ რა გამოწვევების წინაშე დგანან თანამედროვე საავტორო უფლებების დამცველები და თავად ავტორები.

was situated in Berne. The conditions provided by the Berne Convention were reviewed in 1908y., which is known as the Act of Berlin. The duration of an author's right was defined by the next amendment, which covered the period of an author's life span and 50 years following his/her death. This amendment is given in the document known as the "Act of Brussels", which was drawn up in 1948y.

Nowadays, Berne Convention covers 60 countries. The U.S.A. had been restraining from joining the Convention until the year 1988.

According to Berne Convention, the copyright validity term stipulated by the "Statute of Anne", was increased from 14 to 50 years. In the country of origin of the copyright law, in England, this term was accepted only by the law passed in 1911y. According to the latter, the requirement for registration of an author's right was abolished.

The mechanisms for protection of copyrights were activated, though, the economic and social demands drove the law makers to the different direction. The creation of the Council of Europe and of the common socio-economic space created different conditions.

Besides, already in the year 1970, "The World Intellectual Property Organization" was founded.

In the next issue of the magazine we will learn about the challenges, which the contemporary copyrights protectors, as well as, author's, themselves, have to face.



ჟოზეფ ნისეფორ ნეფსი
Joseph Nicéphore Niépce

(261)

Cup 19

Anno Octavo

Annæ Reginae.

An Act for the Encouragement of Learning, by Vesting the Copies of Printed Books in the Authors or Purchasers of such Copies, during the Times therein mentioned.



Whereas Printers, Bookellers, and other Persons have of late frequently taken the Liberty of Printing, Reprinting, and Publishing, or causing to be Printed, Reprinted, and Published Books, and other Writings, without the Consent of the Authors or Proprietors of such Books and Writings, to their very great Detriment, and too often to the Ruin of them and their Families: For Preventing therefore such Practices for the future, and for the

Encouragement of Learned Men to Compose and Write useful Books: May it please Your Majesty, that it may be Enacted, and be it Enacted by the Queens most Excellent Majesty, by and with the Advice and Consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons in this present Parliament Assembled, and by the Authority of the same, That from and after the Tenth Day of April, One thousand seven hundred and ten, the Author of any Book or Books already Printed, who hath not Transferred to any other the Copy or Copies of such Book or Books, Share or Shares thereof, or the Bookeller or Bookellers, Printer or Printers, or other Person or Persons, who hath or have Purchased or Acquired the Copy or Copies of any Book or Books, in order to Print or Reprint the same, shall have the sole Right and Liberty of Printing such Book and Books for the Term of One and twenty Years, to Commence from the said Tenth Day of April, and no longer; and that the Author of any Book or Books already Composed and not Printed and Published, or that shall hereafter be Composed, and his Assigns, or Assigns, shall have the sole Liberty of Printing and Reprinting such Book and Books for the Term of Fourteen

ინტერვიუ CISAC-ის ევროპულ საკითხთა დირექტორ - მიტკო ჩატალბაშევთან

Interview with CISAC European Affairs Director, Mitko Catalbashev

საავტორო უფლებების დაცვა ისტორიულად უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობდა მსოფლიოს ეკონომიკაში, თანამედროვე პერიოდშიც იგი უფროდაუფრო მეტ მნიშვნელობას იძენს. საერთაშორისო ვაჭრობისა და მსოფლიო ეკონომიკის განვითარების პროპორციულად იზრდებოდა საავტორო უფლებების დაცვის აქტუალობაც. აღნიშნულ გამოწვევას გამოეხმაურნენ მსოფლიოს ქვეყნები და მიიღეს არაერთი საერთაშორისო კონვენცია და შეთანხმება, რომლებსაც მათი კანონმდებლობის იერარქიაში დღესაც ერთ-ერთი მოწინავე ადგილი უკავია.

გარდა ამისა, საერთაშორისო დონეზე შეიქმნა ე.წ. „ქოლგა ორგანიზაციები“, რომლებიც აერთიანებენ საავტორო უფლებათა დამცველი თითქმის ყველა ქვეყნის კოლექტიური მართვის ორგანიზაციას და ამ სფეროს განვითარებას უწყობენ ხელს. კერძოდ, ავტორთა და კომპოზიტორთა საერთაშორისო კონფედერაცია - CISAC-ი და მექანიკურ უფლებათა წარმომადგენელი ორგანიზაცია - BIEM-ი. საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია ორივე ზემოაღნიშნული ორგანიზაციის წევრია. თუ როგორია მათი თვალთ დახასხის საავტორო უფლებათა დაცვის კონცეფცია და პერსპექტივები მსოფლიოში, ამასთან დაკავშირებით ვესაუბრეთ CISAC-ის ევროპულ საკითხთა დირექტორს - მიტკო ჩატალბაშევს.

თქვენი შეხედულებით, რა მნიშვნელობა აქვს COPYRIGHT-ის კონცეფციას ქვეყნისთვის, როგორც ეკონომიკური, ისე კულტურული განვითარების თვალსაზრისით?

ვფიქრობ, რომ საავტორო უფლებების კონცეფცია დღეს ისეთი მნიშვნელოვანია, როგორც არასდროს. არ უნდა შეგვიყვანოს შეცდომაში ზოგიერთი თანამედროვე მედიისა და ციფრული ინდუსტრიის წარმომადგენლის, თუ უნივერსიტეტის თვითგამოცხადებული პროფესორების მოსაზრებებმა, რომლებიც ამტკიცებენ, რომ საავტორო უფლებების თემა მოძველებულია და ეკონომიკური განვითარებისთვის, ახალი ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების გავრცელებისათვის დაბრკოლებას წარმოადგენს. პირიქით - საავტორო უფლებების დაცვის გარეშე ინოვაცია და ნებისმიერი ქმნილება საფრთხის ქვეშ დგება, რადგან ეს იწვევს ახალი ღირებულ პროდუქტის შექმნისთვის და მასში ინვესტირებისთვის სტიმულის დაკარგვას.

Historically, protection of Copyrights played a significant role in the world economy. In the modern age, its importance has been growing more and more. In proportion to development of the international trade and global economy, the relevance of protection of Copyrights has been increasing. Countries all over the world have responded to this challenge and adopted number of international conventions and agreements, which hold one of the leading places in the legislation hierarchy of the latter.

In addition, the so-called “Umbrella Organizations” have been established at the international level, which unite almost all the world Copyrights collective management societies and are focused on promotion of this field, such are: the International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC) and Bureau International des Societes Gerant les Droits d’Enregistrement et de Reproduction Mecanique (BIEM). Georgian Copyright Association is a member of the both above mentioned institutions. We spoke to CISAC European Affairs Director, Mr. Mitko Catalbashev, to find out what is the perception of concept of protection of Copyrights and its prospective in the world for aforesaid organizations.

In your opinion, what’s the Role of “Copyright Concept” for the Country’s economic, as well as cultural development?

I think, nowadays, the concept of Authors’ Rights (Copyrights) is more relevant than ever. We shall not be misled by the arguments of some new media and digital industry representatives, as well as self declared university professors, who claim that the topic of authors’ rights is outdated, is an obstacle for the economic development and spread of new technologies and innovative solutions. In contrary, – without Copyright protection an innovation and any kind of invention will be put under risk, since this provokes loss of stimulus for creation of a new valuable product and investment in it. Of course, Copyright should always be adapted to the new business models and consumers’ needs. Collective management of rights

საავტორო უფლებების დაცვის გარეშე ინოვაცია და ნებისმიერი ქმნილება საფრთხის ქვეშ დგება, რადგან ეს იწვევს ახალი ღირებულ პროდუქტის შექმნისთვის და მასში ინვესტირებისთვის სტიმულის დაკარგვას. Without Copyright protection an innovation and any kind of invention will be put under risk, since this provokes loss of stimulus for creation of a new valuable product and investment in it.



Mitko Catalbashev

has always been one of the most efficient mechanisms to facilitate the dissemination of works by a legally secure and economically effective licensing, plus sophisticated data processing for further distribution of the collected royalties to the corresponding right's holders.

What is the role of CISAC in the Copyright field?



რა თქმა უნდა, საავტორო უფლებები ყოველთვის უნდა ერგებოდეს ახალ ბიზნეს მოდელებსა და მომხმარებელთა მოთხოვნებს.

უფლებათა კოლექტიური მართვა ყოველთვის იყო ერთ-ერთი ყველაზე ეფექტური მექანიზმი საავტორო უფლებით დაცული პროდუქტის ლეგალურად და ეკონომიკურად ეფექტური, ლიცენზირების გზით გავრცელებისათვის. სრულყოფილი მონაცემთა ბაზის წარმოება იძლევა შეგროვილი ჰონორარების შესაბამის საავტორო უფლებამფლობელებზე განაწილების ქმედით შესაძლებლობას.

რა როლი აკისრია CISAC-ს საავტორო უფლებათა დაცვის სფეროში?

CISAC-ი ავტორთა და კომპოზიტორთა საერთაშორისო კონფედერაციაა. ჩვენი საქმიანობა მიმართულია მსოფლიოში ავტორთა აღიარებისა და დაცვის გაზრდისათვის. CISAC-ი დაფუძნდა 1926 წელს და არის არასამთავრობო, არაკომერციული ორგანიზაცია. მისი სათაო ოფისი პარიზშია, ასევე აქვს რეგიონული ოფისები - ბუდაპეშტში, სანტიაგოში, ჩილეში, იოჰანესბურგსა და სინგაპურში. 2011 წლის ივნისისთვის CISAC-ს ჰყავდა 121 ქვეყნის, 232 წევრი საავტორო უფლებათა საზოგადოება და იგი არაპირდაპირ წარმოადგენს დაახლოებით სამ მილიონ ავტორსა და კომპოზიტორს საავტორო უფლებათა ყველა სფეროდან: კერძოდ, მუსიკალური, დრამატული, ლიტერატურული

CISAC stands for the International Confederation of Societies of Authors and Composers and we work towards increased recognition and protection of author's rights all over the world. CISAC was founded in 1926 and is a non-governmental, non-profit organization. Its head office is situated in Paris, with regional offices in Budapest, Santiago de Chile, Johannesburg and Singapore. By June 2011, CISAC covered 232 member authors' societies from 121 countries. It indirectly represents, approximately, 3 million authors and composers from all the spheres of authors' rights: music, drama, literature, audio-visual,

graphic and visual arts. CISAC's main activities are as follows: strengthening and development of the international network of Copyright societies, adoption of criteria for quality and technical efficiency of Copyright Associations.

In the countries similar to Georgia, what are the specifics (eg, economic factors, profitable investment environment, etc.) in terms of intellectual property and Copyrights related issues?

At present the independent countries that have appeared after the disintegration of the former Soviet Union, in general and with the exception of a few countries in Central Asia, have quite a decent Copyright legislation. The main problem continues to be the lack of proper execution mechanisms e.g. long-term court proceedings, lack of knowledge on Copyrights related issues within the judiciary, etc. All the above mentioned, is related to not very solid traditions existing in the sphere of Copyrights. More concretely, years of state regulation of the field made it impossible to implement the most part of authors' rights in practice. In this sense, the process of democratization and improved rule of law in some of the countries concerned should have inevitably positive effect on the quality of Copyright protection.

ურული, აუდიოვიზუალური, გრაფიკული და სახვითი ხელოვნების დარგებიდან. CISAC-ის ძირითად საქმიანობას განეკუთვნება საავტორო უფლებათა ასოციაციების საერთაშორისო ქსელის გაძლიერება და განვითარება, საავტორო უფლებათა ასოციაციების ხარისხისა და ეფექტურობის გაზრდისთვის კრიტიკიუმების დამტკიცება და სხვა.

ისეთ ქვეყნებში, როგორც საქართველო, რა სპეციფიკა არსებობს ინტელექტუალური საკუთრების და კერძოდ COPYRIGHT-ის კუთხით? ვგულისხმობ ეკონომიკურ ფაქტორს, ხელსაყრელი საინვესტიციო გარემოს ფორმირებასა თუ სხვა..

დღეისათვის პოსტსაბჭოთა დამოუკიდებელ ქვეყნებს, ცენტრალურ აზიაში არსებული რამდენიმე გამოწვევის გარდა, აქვთ საკმაოდ კარგი საავტორო უფლებათა კანონმდებლობა. ძირითად პრობლემად რჩება სათანადო აღსრულების მექანიზმების ნაკლებობა, ხანგძლივი სასამართლო წარმოება, მართლმსაჯულების ორგანოებში საავტორო უფლებათა დაცვის საკითხებთან დაკავშირებით დაბალი განსწავლულობა და ა.შ. ყოველივე ზემოაღნიშნული უკავშირდება საავტორო უფლებათა სფეროში არსებულ არამყარ ტრადიციებს, კერძოდ, წლების განმავლობაში ამ საკითხის სახელმწიფოს მიერ რეგულირება დღეს ართულებს საავტორო უფლებათა ძირითადი ნაწილის განხორციელებას. ამ თვალსაზრისით, გარკვეულ ქვეყნებში დემოკრატიზაციის პროცესსა და კანონის უზენაესობის გაუმჯობესებულ დონეს უნდა ჰქონდეს დადებითი გავლენა საავტორო უფლებათა დაცვის ხარისხზე.

გაქვთ თუ არა ინფორმაცია დღესდღეობით რა სიგუაწიაა საქართველოში საავტორო უფლებების დაცვის სფეროში? რა პრობლემებია დაძლეული და რა არის კიდევ გასაკეთებელი ამ მხრივ.

როგორც CISAC-ისა და BIEM-ის წარმომადგენელი, თვალყურს ვადევნებ ქვეყანაში საავტორო უფლებათა სფეროში არსებული მდგომარეობის განვითარებას, კერძოდ, კოლექტიური მართვის ორგანიზაციის საქმიანობას საქართველოში. მთლიანობაში საქართველოს აქვს კარგი კანონმდებლობა და ვთვლი, რომ დღეს ძირითადი გამოწვევა აქ აღსრულების მექანიზმების გაუმჯობესება და საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებაა.

Are you aware of what's the situation in Georgia in the field of Copyright protection? Which challenges are overcome and what kind of problems still remain?

As a representative of CISAC and BIEM I am following the Copyright developments in the country, but mainly, the situation with the collective management of rights in Georgia. As a whole, Georgia has a good Copyright legislation and nowadays the main challenge is improvement of execution mechanisms and raising social awareness.

How do you assess the current policy, strategy and ongoing reforms of the Georgian Copyright Association (GCA)?

In each developed country, the collective management organizations play a key role for licensing, collecting and distributing the due Copyright royalties to their members and the members of similar foreign organizations, which they represent from all over the world. It should be mentioned that, in a market economy, the royalties collected by the CMO constitute an author's salary. At the same time CMO play important role for preserving and promoting cultural diversity, in particular, in small countries with specific languages. For years our member in Georgia (formerly SAS and now GCA) has been striving for a successful collective management in Georgia, but, unfortunately, there has been no particular result achieved, perhaps, due to totality of some subjective and objective factors. It's noteworthy, that the new management of GCA has not only changed the name of the society last summer, but, also, the approach to the subject and, in the last months, we have witnessed fast and significant improvement in management of the society.



18

როგორ აფასებთ საავტორო უფლებათა ასოციაციის მიმდინარე კურსს, სტრატეგიასა და განხორციელებულ რეფორმებს?

Copyright 2012

ყველა განვითარებულ ქვეყანაში კოლექტიური მართვის ორგანიზაციას აქვს უმნიშვნელოვანესი როლი ლიცენზირების, ჰონორარების შეგროვებისა და განაწილების კუთხით, როგორც ქართველ ავტორებზე, ისე საზღვარგარეთ იმ ქვეყნებზე, რომლებსაც ისინი წარმოადგენენ. უნდა აღინიშნოს, რომ საბაზრო ეკონომიკაში შეგროვილი ჰონორარი ავტორის ხელფასია. ამავე დროს, კოლექტიური მართვის ორგანიზაცია მნიშვნელოვან როლს თამაშობს კულტურული მრავალფეროვნების შენარჩუნებასა და განვითარებაში, განსაკუთრებით პატარა, სპეციფიკური სასაუბრო ენების მქონე ქვეყნებში. წლების განმავლობაში საქართველოში ჩვენი წევრი ორგანიზაცია (ყოფილი ავტორთა საზოგადოება და ამჟამად, საავტორო უფლებათა ასოციაცია) იბრძოდა კოლექტიური მართვის წარმატებული მოდელის შემუშავებისთვის, მაგრამ სამწუხაროდ არანაირი განსაკუთრებული შედეგი არ გამოკვეთილა, რაც ალბათ გამონეული იყო გარკვეულ სუბიექტურ და ობიექტურ მიზეზთა ერთობლიობით. მნიშვნელოვანია რომ ასოციაციის ახალმა ხელმძღვანელებმა არა მხოლოდ ორგანიზაციის სახელწოდება შეცვალა გასულ ზაფხულს, არამედ-საკითხისადმი მიდგომაც, კერძოდ, გასულ თვეებში ჩვენ ორგანიზაციის მართვის ძალიან სწრაფი და მნიშვნელოვანი გაუმჯობესების მონემნი გავხდით. აღნიშნული ეხება, როგორც ჰონორარების შეგროვება/განაწილების მაჩვენებელსა და სახელმწიფო ორგანოებთან, მოსარგებლებთან და მედიასთან ურთიერთობის გაუმჯობესებას, ასევე, CISAC-სა და BIEM-თან თანამშრომლობას, რომლებსაც საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია მიეკუთვნება. რა თქმა უნდა, ეს ძალიან სასიხარულოა და ჩვენ ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისთვის, რომ ამ პროცესს ხელი შევუწყოთ. ნამდვილად გვაქვს იმედი, რომ საავტორო უფლებათა ასოციაცია წარმატებით გააგრძელებს და დაასრულებს მოდერნიზების პროცესს, რაც რეალურად მომგებიანი და სასარგებლო გახდება ავტორებისთვის.

რომელი ქვეყნის გამოცდილებაა საგულისხმო, თქვენი აზრით, საქართველოსთვის COPYRIGHT-ის სფეროში - საკანონმდებლო, სააღსრულებო თუ გამოცდილება რეფორმების განხორციელებაში?

ამ თვალსაზრისით არ არსებობს “ერთი ზომა ერგება ყველას” მოდელი, მაგრამ ვფიქრობ, რომ ბალტიისპირეთის ქვეყნების გამოცდილების გაზიარება პოზიტიურად წაადგება ასოციაციას.

This applies to indicators of collection of license fees and distribution of royalties and improvement of relations with state organs, beneficiaries and media, as well as co-operation with the CISAC and BIEM to which GCA belongs. This is, of course, very good and we should do our best to contribute to the process. For the actual benefit of the authors, we truly hope that GCA will be able to continue and finalize successfully the started process of modernization.

In your opinion, experience of which country can become an example for Georgia, in terms of legislation, enforcement and reforms?

There is really not a “one size fits all” model but, from my point of view, one can benefit a lot from sharing the Copyright experience of Baltic countries.

Have you ever used the pirated products?

It really depends what you mean by “pirated products” since the general public wrongly associates this solely with the selling/purchasing of illegal CDs but e.g. if a TV, radio station, or a restaurant does not pay Copyright royalties to a collective management organization such as GCA this is also breach of the Copyright, – then, yes, in that sense, me and you, all, unfortunately, have “used” illegal products by watching/listening to such programs or eating/drinking in the abovementioned restaurants. You would agree that from this perspective all looks a bit different, doesn't it?

Do you have a special hobby, if it isn't a secret?

That's watching a good movie, but, for the last few years, I am afraid, I have not had enough time for this and... it's a fact that we are lacking ideal movies.. I should mention that I will never forget the movies shot by the Georgian directors, such are: Abuladze, Danelia, Shengelaia, etc.

What would you wish to the Georgian readers?

To the Georgian readers I would wish to keep its genuineness and open mind, and while enjoying reading, listening or watching, not to forget that behind each book, song, or movie a concrete author stands there...

თავად თუ გისარგებლიათ ოდესმე მეკობრული პროდუქციით?

ამ კითვავზე პასუხი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რას გულისხმობთ თქვენ “მეკობრულ პროდუქციაში”, რადგან საზოგადოება დარღვევად არასწორად მიიჩნევს მხოლოდ მეკობრული CD-ს შესყიდვა-გაყიდვას. მაგალითად, როცა ტელევიზია ან რადიო არ იხდის საავტორო ჰონორარს, ან რომელიმე რესტორანს არ აქვს მიღებული ლიცენზია კოლექტიური მართვის ორგანოსგან, თქვენს კონკრეტულ შემთხვევაში საავტორო უფლებათა ასოციაციისგან, ესეც საავტორო უფლების დარღვევას წარმოადგენს. ამ გაგებით - დიახ, მეც და თქვენც სამწუხაროდ “გვისარგებლია” არალეგალური პროდუქციით, რაც გამოიხატებოდა ასეთი პროგრამების ყურებაში-მოსმენაში, ან ასეთ რესტორანში სადილობაში. დამეთანხმებით, რომ ამ მხრიდან ყველაფერი ცოტა სხვანაირად ჩანს, არა?

კაქვთ თუ არა განსაკუთრებული ჰობი, ან გატაცება და რა, თუ საიდუმლო არაა?

კარგი ფილმის ყურება, მაგრამ სამწუხაროდ არ მაქვს საკმარისი დრო ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში... ასევე, ფაქტია, რომ იდეალური ფილმების ნაკლებობასაც განვიცდით. უნდა აღინიშნოს, რომ არასდროს დამავინწყდება ქართველი რეჟისორების მიერ გადაღებული ფილმები, როგორებიცაა, აბულაძე, დანელია, შენგელაია და ა.შ.

რას უსურვებდით ქართველ მკითხველს?

ქართველ მკითხველს ვუსურვებდი, რომ შეინარჩუნოს თავისი სფეციფიკურობა და გახსნილი გონება. კითხვის, მოსმენისა და ყურების დროს არ დაივიწყოს, რომ ყოველი წიგნის, სიმღერისა და ფილმის უკან კონკრეტული ავტორი დგას.



ქართული გენია, როკვით განფენილი



Georgian genius, expressed in dancing

GRIGOL ROBAKIDZE ES
SHEVREBI VAKHTANG CHABUKI-
ANIS MAMRE AR TOMIQA, M-
GRAM ORGANULAD ERVIMS
MS FENOMENS. QARTVELI
MOSEKVAVISA DA QOREO-
GRAFIS HUBIL ESTAN DAKAVS-
IREBTE RICI RONISZIEBEBIA
DAGEMLI. GANOCXADEBU-
LA KONKURSI ZEGI IS PRO-
EOTZEC. MSI QOREOGRAF-
ULI SEDEVREBI KLASHUR
SABAL ETO REPERTUARSI
DAKVIDRDA MISHVEL OVANIA
ARA MKOLOD AM TRADICHS
MERTXIL EBA DA GAGRZEL-
EBA ARAMED VABUKIANIS MEMV-
IDREOBAZE ZRUVVA DA MSI
SAVTORO UFL EBEBIS DAC-
VA RYENI JOVENIS SAZRYREBS
GARET, RAC SAQRTVELOS
SAVTORO UFL EBATA ASO-
CIACHS PREROGATIVA.

These words by Grigol Robakidze were not said about Vakhtang Chabukiani, though, they precisely describe his phenomenon. A number of events are planned to be implemented for the celebration of jubilee of the renowned Georgian dancer and choreographer. A competition for the best monument design has been announced. His choreographic masterpieces took their honorable place in the repertoire of the classical ballet. It is relevant not only to keep and continue the tradition, but also to take care of Chabukiani's heritage and to protect his author's rights beyond the borders of our country, which is a prerogative of the Georgian Copyright Association.

ვახტანგ ჭაბუკიანი რეფორმატორთა თაობის წარმომადგენელია. გასული საუკუნის 20-იანი წლები ქართულ ლიტერატურასა თუ ხელოვნებაში მრავალი ნიშნის მიხედვითაა გამორჩეული. საფუძველი ეყრება ახალ პარადიგმას, რაც რევოლუციითაა ინსპირირებული. ახალი რეალობა ახალი გამოსახვის საშუალებებს ითხოვდა. ძველი ფორმებისა და მხატვრული ენის სრული რღვევა-განახლება ავანგარდისტული მიმართულებით გამოიხატა. ეს პროცესი არ იყო ლოკალური მნიშვნელობის. ქართული კულტურა იმხანად ევროპული კულტურული სივრცის ნაწილსაც წარმოადგენდა, რაც მნიშვნელოვანწილად აისახა ლიტერატურასა თუ სახვით ხელოვნებაზე. პირველი მსოფლიო ომის კრიზისიდან გამოსული ევროპა ავთენტურობას და სამყაროს ობიექტურ ასახვას უკიდურეს სუბიექტივიზმს უპირისპირებს. ზოგადად, პირადიგმული ძვრები მეცნიერებასა და იდეოლოგიაში მიმდინარე პროცესებმაც გამოიწვია. მარქსმა, ფროიდმა და აინშტეინმა - ამ სამმა პიროვნებამ განაპირობა XX საუკუნის პირველი ნახევრის სახე. საქართველოსა და რუსეთში კი რევოლუციამ შეიტანა სერიოზული კორექტივები ხელოვნების ენის ევოლუციაში. მასში იდეოლოგიური ფაქტორი გახდა განმსაზღვრელი. კლასიკური ფორმები და ენა ძველი რეჟიმის პროტაგონისტად იქნა მიჩნეული. ნაციონალური იდენტურობის ცნება, ოფიციალური სახელმწიფო იდეოლოგიის დონეზე, ინტერნაციონალურმა, მულტიკულტურულმა იდეამ ჩაანაცვლა.

საინტერესოა, რომ ამ ფონზე ქართული დრამატული თუ საბალეტო ხელოვნების ფორმირება მაინც ნაციონალური კულტურის არქეტიპებს ეფუძნება. მაგალითად, იმავე სანდრო ახმეტელის თეატრის ესთეტიკა. ალბათ, სწორედ ეს არ აპატიეს მას და მოგვიანებით ფიზიკურადაც გაანადგურეს. იგივე ითქმის ვახტანგ ჭაბუკიანზეც, რომელიც სამართლიანად ითვლება ქართული საბალეტო სკოლის ფუძემდებლად. სწორედ ნაციონალური ფოლკლორისა და ხალხური ცეკვის ელემენტები უდევს საფუძვლად მის ქორეოგრაფიულ ქმნილებებს. ეს იმ დროს, როცა რუსეთში კლასიკური ბალეტი ახალმა ჩაანაცვლა და შოსტაკოვიჩის გენიალური მუსიკის თანხლებით, მაგრამ სცენაზე პროლეტარები გამოჩნდნენ, ახალი რასა. საერთოდ ძალიან მიყვარს დღიურების, მემუარების კითხვა, ვინაიდან უშუალო ემპირიული გამოცდილებით განპირობებულ დეტალებში მთელი სიცხადით ჩანს ეპოქის რეკონსტრუქცია. ერთ-ერთ ამ პერიოდის ჩანაწერებში, რომლებშიც მოზარდების, ბავშვების თვალითაა დანახული რევოლუციური განახლება, ამოვიკითხე, თუ

Vakhtang Chabukiani is a representative of the reformers generation. The 1920s were prominent by a number of signs in Georgian art and literature. Inspired by the Revolution, a new paradigm was established. The new reality required innovatory means of expression. The complete destruction, renovation of old forms and artistic language were expressed in avant-gardism. This process was not of local importance. At that time Georgian culture was a part of European one, which was significantly reflected in literature and fine arts. Europe that came out of the crisis caused by the First World War, opposed the authenticity and objective expression of the world to extreme subjectivism. Generally, the paradigm movements were also given rise by the processes, which took place in science and ideology. Marx, Freud and Einstein – these three persons shaped the first half of the twentieth century. In Georgia and Russia, the Revolution brought serious corrections in terms of evolution of language of art. The ideology factor became a determinant. Classic styles and language were considered to be protagonists of the old regime. At the level of state ideology, the concept of the national identity was replaced by the international multicultural idea.

IT IS INTERESTING THAT IN SUCH CIRCUMSTANCES. THE FORMATION OF THE GEORGIAN DRAMA OR BALLET ARTS WAS STILL BASED UPON THE ARCHETYPES OF THE NATIONAL CULTURE. FOR EXAMPLE: AESTHETICS OF THE SANDRO AKHMETELI THEATRE. PERHAPS, THIS HAD NOT BEEN FORGIVEN TO HIM.

because of which he was killed later on. The same applied to Vakhtang Chabukiani who is precisely considered to be the founder of the Georgian ballet school. His choreographic creations were based upon the elements of the national folklore and folk dances. At that time, in Russia, the classical ballet was replaced by the new choreography and, although, it was accompanied by the brilliant music of Shostakovich, the new race – proletariat appeared on the stage. Generally, I like reading diaries and memoirs very much, since a detailed realistic reconstruction of an epoch conditioned by the direct empirical experience can be seen there. In one of the writings of that period, where the revolutionary renewal was seen with the eyes of teenagers and children, I read about how a child was astonished during watching the Soviet ballet, when he saw pioneers appearing on the stage, instead of swans.

როგორი ვაოგ-
ნქუცია ჰაჰჰვი,
როდისაჲ ყუჲ საჰ-
ტოყრი ჰალუსი
ყურუბისა ვიღუბი
ნაყვლად სუნაჲ
პიონირუჲ სიდაჲ.

2010 წელს ვახ-
ტანგ ჭაბუკიანს
დაჰადრუბიდან
100 წელი შუს-
რულდუბიდა.
გასული წელი
ოყნისომ რიგ-
ინდარული
ქორიოგრაფის
წლად გამოყე-
ადა.



ჭაბუკიანმა არა მხოლოდ შექმნა ქართული ბალეტი, არამედ თავად გახდა ეპოქა, ისტორია, თუმცა სამწუხაროდ, მან თავის თავზე გამოსცა იმ დროის უკუღმართობა, რომელშიც მოუწია ცხოვრება და მოღვაწეობა.

1916 წელს თბილისში პერინიმ კლასიკური ცეკვების პირველი ქორეოგრაფიული სტუდია გახსნა და საქართველოში 48 წლის განმავლობაში ცხოვრობდა. ქართული ბალეტის სათავეებთან მისი სტუდიის აღსაზრდელები იდგნენ. მათ შორის იყო ვახტანგ ჭაბუკიანიც. ჭაბუკიანის პროფესიული დაოსტატება კი ლენინგრადს, კიროვის თეატრს უკავშირდება, სადაც მან ლეგენდარული აგრიპინა ვაგანოვას ყურადღება მიიპყრო. მისი დებიუტი კიროვის თეატრის სცენაზე მინკუსის ბალეტ „დონ კიხოტში“ სენსაციად იქცა, რაც მოცეკვავის მიერ შექმნილმა ორიგინალურმა ვარიაციამ განაპირობა. შემდეგ არაერთ კლასიკურ დადგმაში აოცებდა ჭაბუკიანი პარტნიორებსა და მაყურებელს საკუთარი ვარიაციებით („ბაიადერა“, „კორსარი“, „გედების ტბა“). ეს ვარიაციები და მთლიანი ცეკვები დღემდე მსოფლიო საბალეტო ხელოვნების რეპერტუარში განაგრძობს არსებობას. სამწუხაროდ, სულ რამდენიმე ჩანაწერია შემორჩენილი. მათი მიხედვით შეუძლებელია სრული წარმოდგენა შეექმნას

In 2010, Vakhtang Chabukiani would have turned 100 years old. The last year 2011, was announced by UNESCO as the Year of the Legendary Choreographer. Chabukiani not only created the Georgian ballet, but he himself became the both, epoch and history, though, unfortunately, he experienced all the absurdity of that times, in which he happened to live and work.

In the year 1916, in Tbilisi, Perini opened the first choreographic studio of classical dance and then lived in this city for the next 48 years. The students of his studio were ruling the Georgian ballet. Vakhtang Chabukiani was one of them. Chabukiani's further professional development took place

at the Kirov State Academic Theatre of Opera and Ballet in Leningrad, where he attracted the attention of the legendary Agrippina Vaganova. His debut in Minkus's ballet play of "Don Quixote" at the stage of the Kirov Theatre had been acclaimed as sensational, due to the dancer's original variation. Later on, Chabukiani amazed his partners and the audience with his own variations in a number of classical ballet performances ("La Bayadere", "Le Corsaire", "Swan Lake"). Up until now, these variations and the choreography of the entire dances stay in the world ballet repertoire. Unfortunately, only several recordings have been left. They are not enough to give the spectator a full notion of the individual style and capabilities of this brilliant dancer.

In spite of such a successful career, Chabukiani left the Kirov Theatre and returned to Tbilisi. How would his carrier and fate develop if he had emigrated as others did? In 1934, he was on tour in the United States where he danced at Carnegie Hall. He was the first Soviet ballet dancer to tour the United States. There, he met George Balanchine and other emigrants. Generally, every person's biography reflects certain conformity with the natural laws, es

მაყურებელს ამ გენიალური მოცეკვავის ინდიდუალობასა თუ შესაძლებლობებზე.

მიუხედავად ესოდენ წარმატებული კარიერისა, ჭაბუკიანი ტოვებს კიროვის თეატრს და ბრუნდება თბილისში. როგორ წარიმართებოდა მისი კარიერა და ბედი, სხვათა მსგავსად ემიგრაციაში რომ წასულიყო? 1934 წელს ის იმყოფებოდა საგასტროლოდ ამერიკაში, სადაც კარნეგი ჰოლში ცეკვავდა. ის იყო ბალეტის პირველი მოცეკვავე საბჭოთა კავშირიდან, რომელიც ამერიკაში ჩავიდა. მას ჰქონდა შეხვედრები ჯორჯ ბალანჩინთან და სხვა ემიგრანტებთან. საერთოდ, ნებისმიერი ადამიანის ბიოგრაფიაში არსებობს კანონზომიერება, მით უფრო თუ ეს შემოქმედს ეხება. ბალანჩინის ფენომენი დღეს ასეთი სახით არ იარსებებდა, რომ არა ამერიკა. ეს იქნებოდა სულ სხვა ბალანჩინი. იმავე ჭაბუკიანისთვისაც, ალბათ, საქართველოში იყო ის ნიადაგი, სადაც მისი გენია უნდა გაბრწყინებულიყო. თავის ინტერვიუებში ჭაბუკიანი არაერთხელ აღნიშნავდა, რომ მას არ უყვარდა დიდი ხნით თბილისის დატოვება. ყოფილა შემთხვევებიც, როცა უცეკვია დიდ თეატრში და იმავე ღამეს სახლში დაბრუნებულა.

pecially when it concerns a person engaged in the arts. Probably, if not the United States and the decision taken at that time, the 'Balanchine phenomenon' would not have existed in a way as it is now. He would have been an entirely different Balanchine. Perhaps, for Chabukiani, Georgia was the place where his genius should have flourished. In his interviews, for number of times, he mentioned that he did not like to leave Tbilisi for a long period. There were some cases, when after having danced on the stage of the Big Theatre, the same night, he returned home.

It is important that Chabukiani managed to combine classic ballet choreography with Georgian folk dance traditions. The first Georgian ballet that Chabukiani staged in Tbilisi was Andria Balanchivadze's "Mzechabuki" (year 1939). The same year, this ballet was performed, although, not in its full version, within the framework of the Moscow Decade of Georgian Culture. It was mentioned that, Lavrenti Beria did not like the final scenes of the bal-





თხუთმეტი წელიწადზე მეტხანს მე უთეატროდ, უდასოდ დავრჩი და ვერ შევძელი ჩემი შემოქმედებითი ცხოვრების არცთუ ისე მოკლე დრო ჩემი ქვეყნის შემდგომი განვითარებისთვის მომეხმარებინა
For over 15 years, I was left without a theatre and without a troupe, and, therefore, in this not-so-short period of my creative life, I was not able to contribute, to the future development of my country

მთავარი მაინც ისაა, რომ ჭაბუკიანმა მოახერხა კლასიკური ქორეოგრაფიისა და ქართული ხალხური საცეკვაო ტრადიციის შერწყმა. პირველი ქართული ბალეტი, რომელიც ჭაბუკიანმა თბილისში დადგა, იყო ანდრია ბალანჩივაძის „მზეჭაბუკი“ (1936). ეს ბალეტი იმავე წელს მოსკოვში საქართველოს კულტურის დეკადაზე აჩვენეს, მაგრამ არასრული ვერსიით. ამბობენ, ლავრენტი ბერიამ ბალეტის ფინალი დაინუნა. თუმცა ამ ფაქტმა ხელი არ შეუშალა ვახტანგ ჭაბუკიანს და იგი სტალინური პრემიითაც დაჯილდოვდა. იმავე ბალეტის ახალი ვერსია ქორეოგრაფმა ორი წლის შემდეგ კიროვის თეატრში წარმოადგინა. ამჯერად მას „მთების გული“ ეწოდა. ჭაბუკიანის შემდეგი დადგმა „ლაურენსია“ იყო, რომელსაც ლობრეტოდ ლოპე დე ვეგას „ცხვრის წყარო“ დაედო. საინტერესო დამთხვევაა, თავის დროზე სწორედ ლოპე დე ვეგას

let, though, this fact did not become an obstacle for Chabukiani, to get the Stalin Prize. Two years later, the choreographer presented a new version of the ballet at the Kirov Theatre. This time it was named “The Heart of the Mountains”. The next work by Chabukiani was “Laurencia”, which was staged based upon the play by Lope de Vega – “Fuente Ovejuna”. It is an interesting coincidence. At its time, it was this very play by de Vega that became the first one to be staged by the renewed Georgian drama theatre. I mean the production by Kote Marjanishvili. It matched perfectly with the Geor-

ეს პიესა გახდა ქართული დრამატული თეატრის განახლების მაცნე. ვგულისხმობ კოტე მარჯანიშვილის დადგმას. ესპანური ტემპერამენტი და პლასტიკა ორგანულად ესადაგებოდა ქართულ ხასიათს. შესაძლოა ბალეტის წარმატება ამ ფაქტმაც განაპირობა.

ვახტანგ ჭაბუკიანი წლების განმავლობაში თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელი იყო. იგი, ფაქტობრივად, მამოძრავებელი ძალა იყო ქორეოგრაფიული სასწავლებლისაც, რომელიც ამჟამად მისი სახელობისაა. საბედნიეროდ, ვახტანგ ჭაბუკიანი გადაურჩა სტალინისა და ხრუშოვის ხანის რეპრესიებს. ამბობენ, ამ დიდ ხელოვანს დაუფასდა, რომ თავის დროზე არ წავიდა ემიგრაციაში. მე ვფიქრობ, ეს მხოლოდ სასიამოვნო გამონაკლისია და არა ძლიერთა ამა ქვეყნისათაგან გაღებულ ნყალობა, მით უმეტეს დაფასება.

ჭაბუკიანმა სისტემისა თუ დროის უკუღმართობა მოგვიანებით გამოსცადა. 1972 წელს, როდესაც თბილისის ოპერა დაინვა, ის თეატრიდან გაუშვეს. მასზე ათასგვარი ჭორი გავრცელდა. თითქოს თეატრის დაწვასაც აბრალებდნენ. ეს წლები განსაკუთრებით მძიმე იყო ხელოვანისთვის. აი, რას წერდა 1990 წელს თავად ჭაბუკიანი: „თხუთმეტი წელიწადზე მეტხანს მე უთეატროდ, უდასოდ დავრჩი და ვერ შევძელი ჩემი შემოქმედებითი ცხოვრების არცთუ ისე მოკლე დრო ჩემი ქვეყნის შემდგომი განვითარებისთვის მომეხმარებინა. დასი ხომ ის ცოცხალი ძალაა, ურომლისოდაც ვერაფერს შექმნი! ეს არც ისე დიდი ხნის წარსულია. ბევრს ახსოვს, პირადი დაინტერესების გამო როგორ შეაცდინეს მაშინდელი საქართველოს ხელმძღვანელობა და ერთ დღეს თითქმის უსაქმოდ დავრჩი“. ამ პერიოდში ჭაბუკიანი საბჭოთა კავშირის სხვა თეატრების დადგმებში იღებდა მონაწილეობას. მას უცხოეთშიც იწვევდნენ. მხოლოდ მშობლიური თეატრის კარი იყო მისთვის დახურული, თეატრისა, სადაც მან ქართული კლასიკური ბალეტი შექმნა.

ვახტანგ ჭაბუკიანის შემოქმედების მწვერვალად ალექსი მაჭავარიანის „ოტელო“ მიჩნეული. ეს პარტია მან 47 წლის ასაკში შეასრულა და, ფაქტობრივად, მისი, როგორც მოცეკვავის, კარიერის დასასრულად იქცა. მოგვიანებით უკვე რეალურ ცხოვრებაში გამოსცადა მან „იაგოს“ ვერაგობა. როგორც ვიცით, სამყარო შავ-თეთრია. ის მთლიანად არც იაგოს მითში თავსდება და არც ოტელოსი. სამყაროს სილამაზე ვერ გადაარჩენს და, ალბათ, ეს უტოპიაა.

gian nature. Perhaps, this fact preconditioned the success of the ballet play. Chabukiani served as the art director of the Tbilisi Theatre of Opera and Ballet for years. Virtually, he was the driving force of the Tbilisi Choreographic School that now bears his name. Happily, he was spared the repressions of the Stalin and Khrushchev eras. It’s known that the great choreographer was appreciated for not having emigrated. I think, it was only a pleasant exception and not the favor of those in power, and, for sure, it was not about appreciation.

Chabukiani experienced the shortcomings of the system and of the time later on. In 1972, when the Tbilisi Theatre of Opera and Ballet had been burnt down, he was dismissed from the theatre. Various rumors emerged about this fact. According to one of them, he, himself, even was blamed for setting the fire to the theatre. Those years were especially difficult for art. Chabukiani wrote in the year 1990: “For over 15 years, I was left without a theatre and without a troupe, and, therefore, in this not-so-short period of my creative life, I was not able to contribute, to the future development of my country. And, a troupe is the very living force without which nothing can be created! This is not the remote past at all. Many people remember how the Georgian authorities of that time were deceived by some persons because of the private interests of the latter and one day I was left almost without any work.” During that period, Chabukiani took part in ballet performances of other Soviet theatres. He, also, received offers from abroad. Only the door of his native theatre was closed for him, the theatre where he had created the Georgian classical ballet.

THE PEAK OF VAKHTANG CHABUKIANI’S ART WORK IS CONSIDERED TO BE “OTHELLO” BY ALEXI MACHAVARIANI. HE PERFORMED THE ROLE OF OTHELLO AT THE AGE OF 47 AND, IN FACT, IT TURNED OUT TO BE THE LAST ROLE ON THE STAGE IN HIS CAREER. LATER ON, HE EXPERIENCED THE CRUELTY OF IAGO IN REAL LIFE. AS WE KNOW, THE WORLD HAS BLACK AND WHITE COLORS AND IT CAN’T BE FULLY FITTED IN EITHER MYTH OF IAGO OR OTHELLO. THE BEAUTY CAN’T SAVE THE WORLD, PERHAPS, IT IS AN UTOPIA.

26 | სუბიექტური სივრცე

Copyright 2012

ირინა დემეტრაძე
ნიკა რურუა
აკა მორჩილაძე

Nika Rurua

● ნიკა რურუა, ჯაზთან, XX საუკუნის ერთ-ერთ ყველაზე საინტერესო ფენომენტთან, ინიციაციის მისეულ ვერსიას გთავაზობთ. ჯაზის ენციკლოპედიური ცოდნა, წმინდა მუსიკალური ფორმის თავისებურებანი და რაც მთავარია ემოციური აღქმა ამ ყველაფრისა ისეთი სიცხადითაა გადმოცემული, რომ მუსიკის წარმოსახვითი სივრცე კონკრეტულ შეგრძნებებს აღგიძრავთ. ტექსტიც ჯაზის მთავარ პრინციპს, ცოცხალ იმპროვიზაციას მოგაგონებთ...

Aka Morchiladze

Irina Demetradze

● Nika Rurua offers us his own version of initiation with jazz - with one of the most interesting phenomenon of the XX century. Encyclopedic knowledge of jazz, specifics of the pure musical form and, what's the most important, emotional perception of all of this, is so clearly passed to us, that the imaginary space of music provokes some concrete feelings. The text, itself, will remind you about the live improvisation...

● AKA MORCILAZE WERS, ROM TORMETI-CAMETI WLIS ASAKSI ALBAT YVELAZE METS KITXULOBS ADAMIANI. YOVEL SEMT XVEVASI, CVENTVIS, GUTENBERGIS EPOQIS ADAMIANEBISTVIS ASEA. INTERNETIS TAOBAZE GADAWRIT VERAVERS VI TYVI. ARSEBODA KIDEV ERTI TAVISE BUREBA - QVEYANASI, ROMELIC YVELAZE WIGNIERI DA PROGRESULI IYO, RASAK-VIRVELIA OFICIALURI IDEOLOGIIDAN GAMOMDINARE, WIGNEBI ITARGMNEBODA RUSULAD, DA ISVIATAD QARTULADAC. INGLISURENOVANI AN SXVA WIGNEBI ARC ISE ADVILAD XELMISAWVDOMI IYO. DRES SITUACIA SEICVALA, MAGRAM AR MGNONIA UFRO WIGNIEREBI GAVXDIT...

● Aka Morchiladze writes that, perhaps, a person reads more at the age of twelve-thirteen years. At least, this is the case for the people of our, Gutenberg epoch. I can't say anything precisely about the Internet generation. There was another specificity - in the mostly literate and progressive country, of course, deriving from its ideology, the books were translated into Russian and, rarely, into Georgian. English lingual or other kinds of books were not so easily available. Nowadays, the situation has changed, but I don't think that we have become more literate...

● საქართველოში, მასიურად, "უყვართ" და "აღიარებენ" ნეორეალიზმს, ფელინის, ალმოდოვარს თუ ტრიერს (ისევე, როგორც მხატვრობაში გუსტავ კლიმტი აქციეს ბიბლიად, და თუნდაც ეგონ შილე მას რითი ჩამოუვარდება?). რასაკვირველია, მათ გენიალურობაში არავის შეაქვს ეჭვი, მაგრამ საინტერესოა სხვა რაკურსით დანახული კინოს ისტორია, რასაც ირინა დემეტრაძე გთავაზობთ.

● In Georgia, neorealism, Fellini, Almodóvar, or Trier are massively "loved" and "recognized" (just like it happened in painting, when Gustav Klimt works became the Bible. And, I would ask: why, let's say, Egon Schiele is a painter of the lower caliber?). Of course, nobody has any doubts about their greatness, but the history of a film seen from another angle, offered by Irina Demetradze, is interesting.



ალბათ ყველასთვის დაუსვამთ კითხვა: რომელია ის 10 წიგნი, რომელსაც უკაცრიელ კუნძულზე წაიღებდით. ამავე ლოგიკით, შესაძლოა ვიკითხოთ, რომელია ის 10 დისკი, რომელსაც ანალოგიურ მდგომარეობაში ინატრებდით. უფრო ნაკლებ დრამატულ სიტუაციაში კი შემიძლია ვთხოვთ, რომ ეს იმ აუცილებელი ათეულის ჩემი ვერსიაა, რომლითაც ჯაზური მუსიკის სმენის დაწყება, ანუ ამ საოცარ მუსიკალურ ფენომენტთან ინიციაციაა შესაძლებელი. გაამოთ.

ნიკა რურუა

Probably, everybody has been asked: which are those ten books that you would take to an uninhabited island? With the same logic we could pose a question, which are those ten discs you would wish to have in the same situation? In the less dramatic situation I can tell you, that this is my version of those necessary ten CDs, by which it is possible to start listening to jazz music and, thus, to initiate with this amazing musical phenomenon. Enjoy them.

Nika Rurua

28 | MILES DAVIS - Kind of Blue

Copyright 2012

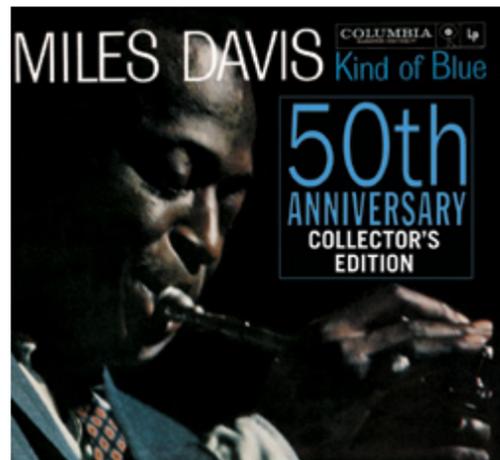
ეს ალბომი, როგორც ამბობენ, ჯაზურ სამყაროში ყველაზე "გავლენიანი" ალბომია და ყველაზე დიდი რაოდენობით გაყიდულიც. მიზეზი ამისა, პირველ რიგში, უნდა ვეძიოთ მასში მონაწილე თანაგარსკვლავედის შემადგენლობაში: მაილს დევისი საყვირზე, ჯონ კოლტრენი და ჯულიან "კენონბოლ" ედერლი საქსაფონზე, ბილ ევანსი და უინტონ კელი ფორტე-პიანოზე, პოლ ჩემბერსი ბასზე და ჯო ჯონსი დასარტყამებზე. როგორც ამბობენ, კომენტარები ზედმეტია - მათზე პროგრესული მუსიკოსები არც მაშინ, და სავარაუდოდ, არც მერე მსოფლიოს ბევრი არ უნახავს. ყოველი მათგანი სოლისტი და კომპოზიტორია, რომელსაც ჯაზის ისტორიაში საკუთარი, ძალიან გამორჩეული კვალი აქვს დატოვებული. თუმცა, მათი მექანიკური ერთობა, როგორც ასეთი, სრულიადაც არ იყო იმის გარანტია, რომ გამოსვლოდათ ის, რაც გამოუვიდათ. რეზულტატი ალბათ მოულოდნელი აღმოჩნდა მათთვისაც. პირველ რიგში, ეს, ალბათ, მაილს დევისის ხედვის, მისი მოთხოვნების და განუწყვეტელი ძიების პროცესში ყოფნის ბრალია. ამ მუსიკას აქვს რაღაც ძალიან სახასიათო, ექსპრესიული, ოდნავ შესამჩნევად მელანქოლიური (დისკის სათაურიც ხომ ამაზე მიანიშნებს), გარდა იმისა, რომ წარმოადგენს მრავალ სტრუქტურულ ინოვაციას მუსიკის წერისა და იმპროვიზაციის საქმეში. მაგრამ ეს ჩვენნაირი მსმენელისთვის არარელევანტურია. მთავარი აქ ის გრძობაა, რომელიც მსმენელს გაუჩნდება პირველივე ტაქტიდან მუსიკის გაგონებისა - ესაა გრძობა დაბალ, ჩუმ ცეცხლზე წვისა და მსუბუქი კაემნისა, რომელიც თან განუხებს, და თან არა; გრძობა იმისა, რომ მიუხედავად იმ ძირითადად ბნელი ფერებისა, რომელიც მუსიკიდან გამოსჭვავის, პარალელურად მოედინება მტვრის ნამცეცხვით გაბრწყვიალებული მზის სხივი, რომელიც სიმშვიდისა და იმედის უტყუარი ნიშანია. მსმენელი ალბომის მთლიანად მოსმენის მერე დაახლოებით ხვდება, თუ რას გრძობდნენ მუსიკოსები სტუდიაში შესვლამდე, და საერთოდ რა გარემო იყო გამეფებული მაშინდელ ნიუ-იორკში - მაილსის ნიუ-იორკში. თუმცა, ბილ ევანსის კომენტარში, რომელიც ორიგინალურ ფირფიტას ახლავს, ამ მუსიკას ის იაპონური მხატვრობის ერთი სტილის, ფუნჯის სპონტანური მოსმის ხელოვნებას ადარებს და ამგვარი პარალელით ამბობს, რომ იმპროვიზაციებიც აქ ასეთივე სპონტანური და უნიკალურია. ალბათ, ასეცაა, მაგრამ პირადად ჩემთვის, ეს ალბომი მაინც მუსიკოსების, ქალაქის, და თუ გნებავთ, მთელი ეპოქის ერთიან განწყობაზე უფროა, ვიდრე სტუდიაში დაჭერილი, ჩამწერილის სქელ, ყავისფერ ფირზე დატანილი წამის, მომენტის გრძობაზე. ვნახოთ, რა ემოციას გამოიწვევს ის თქვენში, შესაძლოა სრულიად სხვას. აქ ნებისმიერი ემოციისთვის უამრავი პროვოკატორია.

As it's said, this album is the most influential and mostly sold in the world of Jazz. Firstly, the reason for this can be found in the composition of the constellation participating in it: Miles Davis on the trumpet, John Coltrane and Julian Cannonball Adderley on the saxophone, Bill Evans and Wynton Kelly on the piano, Paul Chambers on the bass-guitar and Joe Jones on drums.

As it's mentioned, there is no comment necessary - neither in that time, nor later, more progressive musicians have hardly ever been seen. Every of them are soloists and composers, who had a great impact on the history of jazz. Although, their mechanical unity was not a guarantee at all for achieving of what they really did, the result might had been unexpected even to them.

First of all, it is the merit of Miles Davis, his vision, requirements, and being incessantly in the process of searching. This music has something very specific, expressive, a bit noticeably melancholic, (the title of the disc indicates this too), besides, it represents multi-structural innovation in writing and improvisation of music, though, this is irrelevant for the listeners of our kind. The main thing is the feeling, which the audience gets from hearing the very first tact of this music - this is a feeling of burning on low, silent fire and sadness, which, simultaneously, makes you worry or glad; the feeling, that despite of mainly dark colors emanating from music, in parallel, the sun ray, glittering with tiny dust, is flowing, which is the true sign of peace and hope.

After hearing the whole album, the listener approximately comprehends what the musicians felt prior to entering the studio and, generally, what the environment was in New York in that times - New York of Miles Davis. However, in Bill Evans comments, that accompany the original plate, this music is compared to one of the styles of Japanese painting, the art of spontaneous brush striking and by this parallel he emphasizes, that, here, likewise, improvisations are spontaneous and unique. Probably, it is so, but for me this album is more about the mood of musicians, the city, and even the whole epoch, than about the feeling of the moment, a squeezed second caught in the Studio and placed on the thick, brown tape of the recorder.. Let's see what emotions it will recall in you, it might be quite different from what I said. There are a lot of provocations for any emotions.



Pat Metheny - Travels



PAT METHENY GROUP TRAVELS

Recorded live in Concert ECM

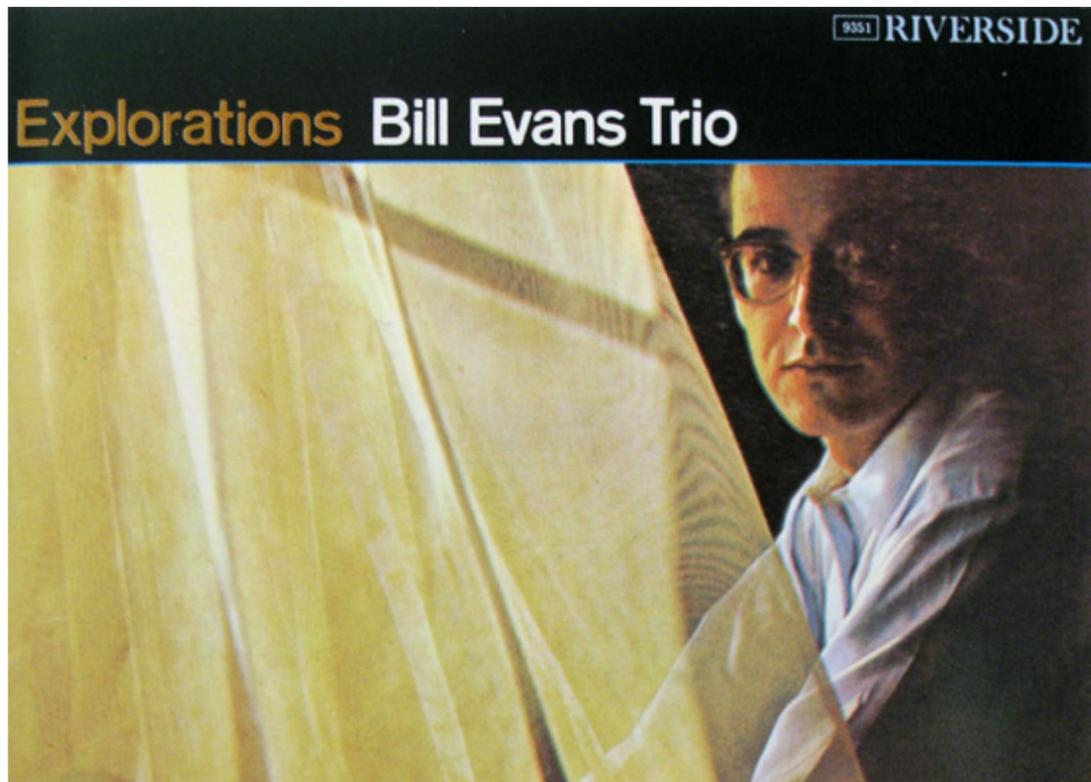


პეტ მეთენის ეს ორდისკიანი ალბომი ლაივშია ჩანერილი ამერიკის გარშემო ტურის დროს. ხშირად გამიგია, რომ გიტარისტის ავკარგებლობა ლაივ-ჩანანერის საშუალებით უნდა დადგინდეს; ვითომცდა, სტუდიაში ყველანაირი ტექნიკური პირობაა, რომ ცუდი დაკრულიც რაიმეს დაამსგავსო. არასდროს ვიზიარებდი ამ მოსაზრებას - გემოვნებას ვერანაირი ტექნიკა და ტექნოლოგია ვერ შექმნის იქ, სადაც ის არ არის. ასე რომ, ჩემთვის ცუდი გიტარისტი სტუდიაშიც ცუდია და ლაივშიც. ამ ალბომის ავტორი კი ორივე ფორმატში ერთნაირად მომაჯადოებელი მუსიკოსია, მხოლოდ მისთვის სახასიათო ბგერით, უღერადობით, ფრაზირებით და რაც მთავარია, მისი განუმეორებელი ესთეტიური აზროვნებით. პირველად მეთენის სრულიად შემთხვევით გადავანყედი და იმ დისკზეც მხოლოდ ერთი, პირველი თემა მომეწონა, რომელიც მეგონა დამავიწყდებოდა, როგორც ყველაფერი დანარჩენი, შემთხვევით მოსმენილ-ნანახი. იმ დღიდან 30 წელზე მეტი გავიდა და ამ დროის განმავლობაში იმ ერთმა, პირველმა შთაბეჭდილებამ ყველაზე მეტხანს გასტანა. მთავარი, რაც ამ მუსიკოსის დაკრულში გამახსოვრდება, ეს არაა მისი ვირტუოზული ფლობა ინსტრუმენტისა, არამედ ის ერთიანი, მთლიანი მუსიკალური ნახატი, რომელსაც ავტორი ქმნის; ის ერთი შესხედვით ერთმანეთის გამომრიცხავი განწყობა, რომელიც მის მუსიკას ყველასგან გამოარჩევს - ოდნავ სევდიანი, მაგრამ ოპტიმისტური; მორიდებული, მაგრამ საოცრად გამბედავი. ამ ალბომზე ის კომპოზიციაა, რომელმაც ეს პოეტ-მუსიკოსი მაპოვნინა. იმედია, ზუსტად გამოიცნობთ რომელია ის.

The double-disc album of Pat Metheny was live recorded during the tour around the United States. People often say that the ability of guitarists should be defined according to live recordings and it's said as if there are such technical conditions in the studio that give an opportunity to create a good music even out of a bad performance. I have never shared this opinion - equipment and technology is not able to change the taste of a musician, if he/she does not have it. So, a bad guitarist remains bad for me, in live as well as in the studio. The author of this album is equally attractive in both formats with his characteristic sound, sonority, phrases and, most importantly, with his unique esthetic thinking. I discovered Metheny quite accidentally, I liked only the first theme in his album, which I thought I would forget as everything else, which is heard and seen by chance. More than 30 years have passed since then and the first impression lasted for a longest time ever. The most memorable thing is not only masterful possession of an instrument but the wholesome, harmonic musical performance created by the author, at first glance, the conflicting mood, which distinguishes his music from others - a bit sad, but optimistic, shy, but very brave. There is one composition in the album, which helped me to discover this poet-musician. I hope you will guess precisely, which one it is.

ეს ტრიოს ჩანაწერი ჩემი აზრით ბილ ევანსის საუკეთესოთა შორისაა და მის პირველ, ყველაზე პროდუქტიულ და ინოვაციურ ანსამბლს წარმოადგენს. აქ მასთან ერთად უკრავს ორი სრულიად უნიკალური მუსიკოსი, სკოტ ლა

ფარო, კონტრაბასზე და პოლ მოტიანი (ან, პოლ მოუშენი, როგორც ხანდახან მის გვარს წარმოთქვამენ ხოლმე) დრამზე. სკოტ ლა ფარო ამ ალბომის ჩანწერიდან უმოკლეს დროში ავტოკატასტროფაში დაიღუპა (ის სულ 25 წლის იყო), პოლ მოტიანი კი გრძელი, პროდუქტიული შემოქმედებითი ცხოვრება იცხოვრა და წელს, 80 წლის ასაკში გარდაიცვალა. ესაა ლირიზმით გაჯერებული, ფილოსოფიით სავსე, მშვიდი მუსიკა, რომელიც მოსმენის შემდეგ (და მის პროცესშიც) ქმნის წარმოდგენას, რომ გარდა გართობისა ვაკეთებთ რაღაცას, რაც კარგია ჩვენი ზოგადი (და არა მარტო მუსიკალური) განათლებისთვის. ნუ გაგელიმებათ, ამ ტრიოს მოსმენას ზუსტად ეს ეფექტი აქვს. უფრო სწორედ, გაიღიმეთ და შეირგეთ. აქ სკოტ ლა ფაროს ბასი საკუთარი უდაბლესი რეგისტრითა და უმაღლესი, მეტალის სიმების ტკაცატკუცით, თანმხლები ბგერებით პოლ მოტიანის ფუნჯების შარი-შურს ისევე ჰარმონიულად ერწყმის როგორც ეს მხოლოდ ამ ორ ინსტრუმენტს ძალუძს. აქ მინიმალიზმი, ამ სიტყვის საუკეთესო ფორმითაა წარმოდგენილი. ამ ტრიოს მუსიკა არ გბეზრდება, და ყოველი მოსმენისას სასიამოვნოდ აფიქსირებ, რომ ამასობაში, წარსული მოსმენიდან დღემდე, ოდნავ უფრო დაბრძენებულხარ.



To my mind, the record of this trio is among the best of Bill Evans, and that's his first, the most productive and innovative ensemble. Here, two absolutely unique musicians play with him, Scott La Faro on the contrabass and Paul Motian (or Paul Motion, as his surname is pronounced sometimes) on the drums. Scott La Faro died in a car accident after a short period from recording the aforesaid album (he was only 25) Paul Motian lived a long, productive creative life and died at the age of 80.

It is the calm music, filled with lyrics, full of philosophy, which after listening (and in the process of listening as well) creates an opinion that except for entertainment we do something else, which is good for our general education (and not only the musical education). Please, don't smile, this is exactly the effect of listening to this trio. So, smile and enjoy.

Here, Scott La Faro's bass-guitar with accompanying sounds of its own lowest registry and cracking of the highest metallic strings harmoniously merges with rustling of Paul Motian's brushes, as it is possible only for these two instruments. Here, minimalism is presented with the best form of this word. One never gets bored by this trio's music, and each time you listen it, you pleasantly find that, meanwhile, from the past listening up to present, you got a bit wiser.

Bill Evans - Explorations



Weather Report - Night Passage

This album is the best among the masterpieces of "Weather Report". It is difficult to believe, that all what you are listening is created by only five musicians: Joe Zawinul, Wayne Shorter, Jaco Pastorius, Peter Erskine and Robert Thomas. The album itself demonstrates the music band during black-white action or with remarkably expressive photos taken at the time of playing the music. Here, the music is distinguished by monster like, at first sight, large, rough forms and echoic background, in which crazy, very distinctive rhythm of drums and rich, sliding swing of bass-guitar are woven together.

Most likely, the listener expects development of every melody, the logical movement of rhythm (in fact, everything continues differently and all of these take you through the concrete skyscrapers and accompany you by hot African breeze) takes you to the ocean horizon.

At the same time, something brings you back and a very interesting, colorful market is opened to your sight, where, among smugglers, lost tourists and dark-skinned local hashish traders wearing Panama hats, a very beautiful creature darts from time to time, though, one can't guess what it is – a human being, woman-shaman or ghost. To say it in short, this music is one big, diverse hallucination, which never gets outdated.

ეს ალბომი ალბათ საუკეთესოა "უეზერ რეპორტის" შედეგთა შორის. აქ ძნელია დაიჯერო, რომ ამ ყველაფერს, რასაც ისმენ, სულ ხუთი მუსიკოსი ქმნის: ჯო ზავინული, უეინ შორტერი, ჯაკო პასტორიუსი, პიტერ ერსკინი და რობერტ ტომასი. თვითონ ალბომი კი მუსიკოსთა შემადგენლობას შავ-თეთრი, მოქმედებისას, ანუ დაკვრისას გადაღებული საოცრად ექსპრესიული ფოტოებით გვიჩვენებს. აქ მუსიკა მონსტრული, ერთი შეხედვით დიდი, ტლანქი ფორმებითა და ექონარევი ფონებით გამოირჩევა, რომელშიც ჩანს უღია დასარტყამების გიჟური, მაგრამ ძალიან მკაფიო რიტმი და ბას-გიტარის მსუყე, სრიალა სვინგი. მსმენელი ელის ყველა მელოდის რაღაცნაირ, თითქმის სავარაუდო განვითარებას, რიტმის ლოგიკურ სვლას - სინამდვილეში კი ყველაფერი სხვაგვარად გრძელდება და ეს ყველაფერი შენც სადღაც, ბეტონის ცათამბჯენებს შორის, აფრიკული ცხელი ნიავის თანხლებით ოკეანის ჰორიზონტისკენ მიგაქანებს. ამავე დროს, რაღაც უკანვე გაბრუნებს და შენს თვალწინვე დიდი, ძალიან საინტერესო და ჭრელი ბაზრობა იშლება, სადაც პანამის ქუდებში გამოწყობილ კონტრაბანდისტებს, გზააბნეულ ტურისტებსა და მუქკანიან ადგილობრივ ჰამშით მოვაჭრეებს შორის შიგადაშიგ უღამაზესი არსება გაიქროლებს ხოლმე - თუმცა ვერ ხვდები, რა არის ეს - ადამიანი, ქალი-შამანი თუ ზმანება. ერთი სიტყვით, ეს მუსიკა ერთი დიდი, მრავალფეროვანი ჰალუცინაციაა, რომელიც არასდროს ძველდება. პირიქით.



ეს ალბომი ჩიკ კორეას პოპულარული ზღაპრების მოტივებზე შექმნილი ტრილოგიიდან (The Mad Hatter, Leprechaun, My Spanish Heart), ჩემი აზრით, ყველაზე პოზიტიურ ენერჯიას ასხივებს, თუმცა ამით დანარჩენი, ზემოთ მოყვანილი ორი დისკის ღირსება ნამდვილად არ კნინდება. აქ ერთმანეთს ცვლის ესპანური ცეცხლი, ფლამენკოს რითმი, კასტანედების ჟივილ-ხივილი და ევროპული კლასიკური მუსიკის საუკეთესო ტრადიციები. კორეას მეუღლისა და მომღერლის, გეილ მორანის სხვა დროს გამყინავი, ცივი ხმა აქ მხიარული, და ამავე დროს ძალიან რომანტიულია. თუ სიტყვა "დუენდე" ძნელი ასახსნელია სხვადასხვა სინონიმის მოშველიებით, აქ ამის გაკეთება ამ მუსიკით ხდება შესაძლებელი. თუ ვინმე მაინც გკითხავთ, რა არის "დუენდე" - ჩაურთეთ ნებისმიერი (მართლა!) კომპოზიცია ამ დისკიდან და ამომწურავი პასუხი გაცემული იქნება. მუსიკოსთა შემადგენლობაც განწყობის შესამაბისია: ჩიკ კორეა - კლავიშებზე და ფორტეპიანოზე, სტენლი კლარკი - ბასზე, სტივ გედი - დრამზე, ჟან-ლუკ პონტი - ვიოლინოზე, გეილ მორანი - ვოკალი, და ამას პლუს კამერული ორკესტრი მთელი შემადგენლობით. უკეთესი ძნელი წარმოსადგენია.

This album is based on popular tales of Chick Corea from trilogy (The Mad Hatter, Leprechaun, My Spanish Heart). From my point of view, the most positive energy flows from it, however, the dignity of the rest, aforesaid two discs is not diminished by this. Here is a shift of Spanish passion and flamenco rhythm, castanets' cheerful melody and the best traditions of European classical music. Here, in other times cold and icy voice of Gayle Moran, Corea's wife and singer, is joyful, and at the same time, romantic.

If the word "Duende" is difficult to construe by employing different synonyms, here, the music gives opportunity to do this, if anyone still pose you a question: "What does "Duende" mean?" - Turn on any (I mean it) composition from this disc and the complete answer will be provided to the question. The moods of musicians are appropriate: Chick Corea on the Keyboard and piano, Stanley Clarke on the bass-guitar, Steve Gadd on the drums, Jean-Luke Ponty on the violin, Gayle Moran - vocal and plus Chamber Orchestra with the full composition. It's hard to imagine anything better.

Herbie Hancock - Mr. Hands

This disk of Herbie Hancock Jazz-Rock-Acoustics-Electronics-Funk-Disco and etc. is amazing, and if we fit all these stupid etiquettes to it, it wouldn't be protested by any music critic, as it covers everything bit by bit. However, genre confusion never takes place, though, formally it is encountered at every step.

This diversity turns the album into very entertaining and pleasant journey. In this music, calypso rhythm and electro guitar follows newly invented electronics with computer sounds (the album is recorded in 1980) and it seems natural, although, up until now, such mixture has been deemed as anathema.

Here, the music is quite psychedelic and is distinguished by the repetition, which is forgivable only for Hancock, - the author creates the entire fabric of music instead of putting emphasis on individual solos. The energy emanating from the music is infinite and aggressive, although, at the same time, mystical, unknown and even timeless, just like Buddhist look of its author.

ჰერბი ჰანკოკის ეს დისკი ჯაზ-როკ-აკუსტიკ-ელექტრიკ-ფანკ-დისკო და ა.შ. საოცრებაა, და თუ მას ყველა ამ სულელურ ეტიკეტს მივუსადაგებთ, ამას არც ერთი მუსიკალური კრიტიკოსი არ გააკრძებს, რადგან ამ ალბომში სოფ-სოფა ეს ყველაფერია. ჟანრთა აღრევას ამ ვერსად იშორვი, თუმცა ფორმალურად ეს ამ ყოველ ნაბიჯზე გხვდება. ეს მრავალფეროვნება ამ ალბომს ძალიან გასართობ და სასიამოვნო მოგზაურობად აქცევს. ამ მუსიკაში ელექტრონიკა-რა და კალიფორნია რითმი ჯერ კიდევ ახლადგამოგონებული კომპიუტერული ჟღერადობის (ალბომი 1980 წელსაა ჩანაწერილი) ელექტრონიკას მოსდევს და ეს ბუნებრივად გეჩვენება, მიუხედავად იმისა, რომ აქამდე ასეთი მიქსი ანათამად მიგაჩნდა. მუსიკა ამ საკამოდ ფსიქოდელიური და მხოლოდ ჰანკოკისთვის საკავშირბელი რეპეტიციებით გამოირჩევა - ავტორი ამ მთლიან მუსიკალურ ქსოვილს ქმნის, სალკაული სოლოების აქცენტირების მაგივრად. ენერჯია, რომელიც მუსიკიდან მოდის, უსაზღვრო და აბრაეიულია, თუმცა ამავე დროს, ამ მუსიკის ავტორის ბუდისტური გამოხედვასავით მისტიური, შაუსნოვბელი და შესაძლოა, მარადიულიც.



34 | Keith Jarrett - My Song

Copyright 2012

KEITH JARRETT MY SONG
JAN GARBAREK PALLE DANIELSSON JON CHRISTENSEN



ეს კით ჯარეტის სკანდინავიური კვარტეტის ჩანაწერებიდან საუკეთესოა და ყველაზე დასამახსოვრებელი. სათაურიდან გამომდინარე მუსიკა აქ უზომოდ მშვიდი და მშვენიერია. ამავე დროს ჯარეტს მეორე კვარტეტი ჰყავდა შეერთებულ შტატებში, და იქ არანაკლები კლასისა და გემოვნების მუსიკოსები იყვნენ, მაგრამ მისი ე.წ. სკანდინავიური შემადგენლობა სწორედ ისაა, რომელთან ერთადაც პიანისტმა უკვდავი მელოდიების ჩანწერა შეძლო. ამ ციკლიდან ყველაზე ბრწყინვალე კი ეს კონკრეტული ალბომია, რომელიც მისი სიმარტივითა და გულწრფელობით პირველივე აკორდებიდან გატყვევებს; ამ დროს შესაძლოა გაიფიქრო - ეს ხომ ნაცნობი, ახლობელი მუსიკაა, მიუხედავად იმისა, რომ მას პირველად უსმენ. მერე კი, პირველი მოსმენის მერე, ეს ყველაფერი შენს გრძნობებში ილექება და რამდენი დროც არ უნდა გავიდეს, შენი არსების საუკეთესო ნაწილში აგრძელებს სიცოცხლეს. ესაა ჰიმნი მიძღვნილი სიკეთისადმი.

This is the best and the most memorable song of Keith Jarrett, from the records of Scandinavian quartet. Deriving from the title of the song, music is very quiet and beautiful. At the same time, Jarrett worked with another quartet in USA, they were not less talented musicians and had a good taste in music, but his so called Scandinavian group is the one together with which the pianist managed to record the immortal melodies. The most brilliant is this particular album, its simplicity and sincerity charms you from the very first chord. Even if you are listening to it for the first time, you might think, that it is well known and familiar to you. After the first listening everything is accumulated in your feeling and continues its life forever in the most sensitive part of your heart. It is a hymn dedicated to kindness.

Billie Holliday Lady in Satin

ამ ჩახლეჩილ, სიგარეტით, ჰეროინით და ვისკით დაღლილ ხმაში მეტი ბლუზია, ვიდრე მთელ ცოდვილ სამყაროში. “ლედი დეი”, როგორც ბილი ჰოლიდეი საკუთარ მეგობრებსა და თაყვანისმცემლებს უფლებას აძლევდა მისთვის ეწოდებინათ, აქ პირველად აკეთებს არჩევანს სიმებიანი ორკესტრის აკომპანიმენტით ალბომის ჩანწერის სასარგებლოდ. “კი, მაგრამ, იქნება ის ჯაზი, რაც საბოლოოდ ამისგან გამოვა?” - უკითხავს ალბომის ერთ-ერთ პროდიუსერს. “ყველაფერი, რასაც ლედი დეი იმღერებს, იქნება ჯაზი” - იყო პასუხი. ასეც მოხდა და ეს ალბომი

ამ ბევრჯერ მოტყუებული, ციხეებითა და საავადმყოფოებით გატანჯული ქალის რთულ, უიღბლო ცხოვრებაში ერთ-ერთი ყველაზე კაშკაშა ვარსკვლავი აღმოჩნდა. მოგვიანებით ბილი ჰოლიდეი მილიონერი გახდა, მაგრამ როგორც მისნაირი, ნამდვილი გენიოსების შემთხვევაში ხდება ხოლმე - Post Mortem. დღემდე, მისი სიკვდილიდან 53 წლის მერეც იგი ჯაზის უცვლელი დედოფალია და ამ რეგალიას ის ამ ალბომის წყალობითაც ატარებს.

There is more sense of blues in her hoarse and tired voice, full with cigarettes, heroin and whisky, than in the whole sinful world. Billie Holliday was called as “Lady Day” by her friends and fans. She made a choice in favor of recording album with accompaniment of string orchestra for the first time. She was asked by one of her album producers: “Will the final product be real jazz? Her answer was: “Everything, what Lady Day sings will be jazz”. And that’s what happened, - this album turned out to be the most dazzling star in the difficult and unlucky life of the woman, who was deceived many times, and suffered from prisons and hospitals. Later, Billie Holliday became a millionaire, but Post Mortem, as it happens with the real geniuses, like her. Up to present day, after 53 years from her demise, she has been the queen of jazz, and has been carrying this regalia thanks to this album too.



36 | John Coltrane - Crescent

Copyright 2012

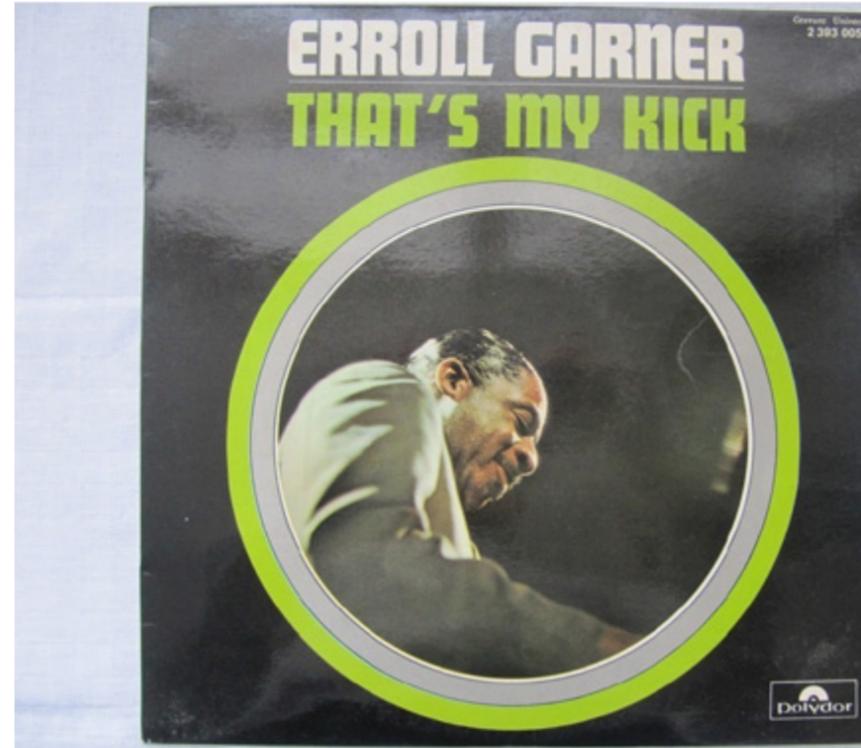
JON KOLTREINI RTUL MUSIKAS UKRAVS, MAGRAM ARA GAUGEBARIS. MASINAC KI, RODESAC IS AVANGARDUL FORMATS IRCEVS, MISI SMENA ZALIAN SASIAMOVNOA. ES ALBOMI ALBAT ERT-ERTI IMATGANIA, ROMELIC MIS SEMOQMEDEBASI ZUSTAD ABALANSEBS AXLIS ZIEBIS, EOSPERIMENTISKEN MAMOZRAVEBEL IMPULSS DA UKVE NAPOVN WESMARITEBES. MUSIKA AQ SAKMAOD MUQI FERIT DA ODNAV DEPRESIULI NADEBIT GAMOIRCEVA, MAGRAM MAS AQVS SAOCARI SIMTKICE DA SIRRME, ROGORC MELODIURI, ISE SAUNDIS TVALSZRISIT. AQ KOLTREINI SICOCX-LIS AMAOEBIT DARLILI FILOSOFOSIA, VINC MIUXEDAVAD AMISA, UARS AMBOBS SEGUEBASA DA MORCILEBAZE DA JIUTAD MIIWEVS AXALI WESMARITEBIS ARMOENISKEN, TUMCA ICIS, ROM IS, RAC MAS MIECA, UKVE ZALIAN, ZALIAN BEVRIA. MUSIKASI AQ TANJVASTAN ERTAD DIDI SIMAMACE DA ENERGIAA, ROMLIS MAGVARIC BEVRGAN ARSAD SEGXVDEBAT. ES FILOSOFIURI KVLEVAA MUSIKALURI INSTRUMENTEBIS GAMOYENEBIT.



The music of John Coltrane is difficult, but not incomprehensible. Even when the Avant-garde format is chosen, it's pleasant to listen to it. This album is probably one of those, which make balance between the impetus of new search, experiment and already discovered truth. The music is quite dark and is characterized by a bit depressed mood, but, in terms of melody and sound, has an incredible strength and depth. In this album, Coltrane is a philosopher, tired of life futility. Nevertheless, he refuses the sense of obedience and adaptation and stubbornly moves towards discovering the new truth, though, at the same time, he knows, that he has already been given a lot. There is a great courage and energy as well as suffering, which you can't find elsewhere. This is philosophical research conducted by means of musical instruments.

Erroll Garner - That's My Kick

Erroll Garner first saw the piano at the age of 20, when he was in the airport to fly to New-York. He learned to play on the church organ at a very young age, and without musical notation system. The legend says that young Garner sat at the instrument, which had been delivered to the airport for transportation, and finally missed his flight as did the other passengers, who turned into delighted and bewitched listeners. Later, when he became a star, he held all concerts, without exception, by seating on two Manhattan's phone books. All the club and hall owners knew about it: "Do you want to invite me to your club? If yes, in this case, let me have two Manhattan's phone books to seat on. The music played in this album by Erroll Garner is extremely cheerful and happy, similar to the author of exclamation and wail, which characterizes these themes as the most favorite leitmotifs. This type of music is good for health of the audience.



ეროლ გარნერმა ფორტეპიანო პირველად ოცი წლის ასაკში ნახა, როდესაც ის აეროპორტში მოხვდა ნიუ-იორკში გადასაფრენად. დაკვრა კი საეკლესიო ორღანზე ძალიან პატარა ასაკიდან ისწავლა, თანაც სანოტო სისტემის გარეშე. ლეგენდა ამტკიცებს, რომ ახალგაზრდა გარნერი აეროპორტში გადასაზიდად მიტანილ ინსტრუმენტს მიუჯდა და საკუთარ რეისზე დააგვიანა სხვა, არანაკლებ აღფრთოვანებულ და მონუსხულ მსმენელად გადაქცეულ მგზავრთან ერთად. შემდგომში კი, როდესაც გარნერი უკვე დიდი ვარსკვლავი გახდა, ყოველ კონცერტს ის მანჰეტენის ორ სატელეფონო ცნობარზე დამჯდარი ატარებდა. გამოწაკლისების გარეშე. და ეს ყველა კლუბისა და დარბაზის მეპატრონემ იცოდა: "გინდათ თქვენთან დაუკრა? დამახვედრეთ მანჰეტენის ორი სატელეფონო წიგნი, რომ მათზე ჩემი საჯდომი დავდო". მუსიკა, რომელსაც ამ დისკზე ეროლ გარნერი უკრავს, არაადამიანურად მხიარული და ბედნიერია, ზუსტად ისეთი, როგორც იმ ღმუილისა და შეძახილების ავტორი, რომლებიც ამ თემებს უსაყვარლეს ლეიტმოტივად გასდევს. ასეთი მუსიკა სასარგებლოა მსმენელთა ჯანმრთელობისათვის.

Of course, I can't give any advice to anyone. To be more sincere, when I started thinking of this topic, the following books came to my mind.

რასაკვირველია, ვერავის ვერაფერს ვურჩევ, უბრალოდ როცა ამ თემაზე დავფიქრდი ეს წიგნები წამომიტივტივდა.



Aka Morchiladze

The best for me was "Michael Kohlhaas" by Von Kleist, the story of a rebelled merchant in Germany of Luther's times. A story tells about a price that a country might pay for offending an ordinary man.

ყველაზე მაგარი საკითხავი ჩემთვის იყო, ფონ კლაისტის „მიჰაელ კოლჰაასი“, აჯანყებული ვაჭრის ამბავი ლუთერისდროინდელ გერმანიაში. ამ წიგნში გადმოცემულია ამბავი, თუ რის ფასაც შეიძლება დაუფდეს ქვეყანას ერთი რიგითი კაცის უსამართლოდ განაწყენება.

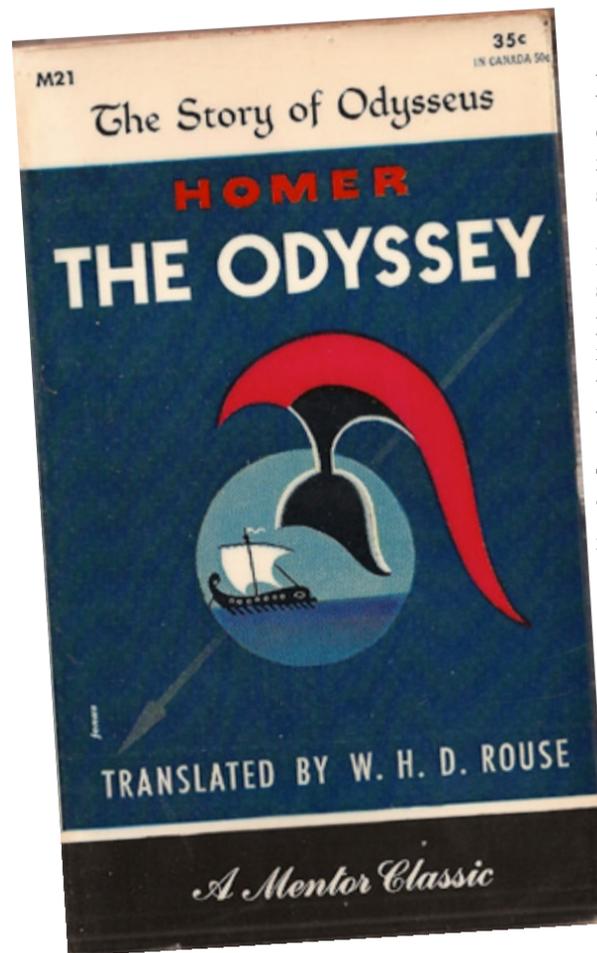
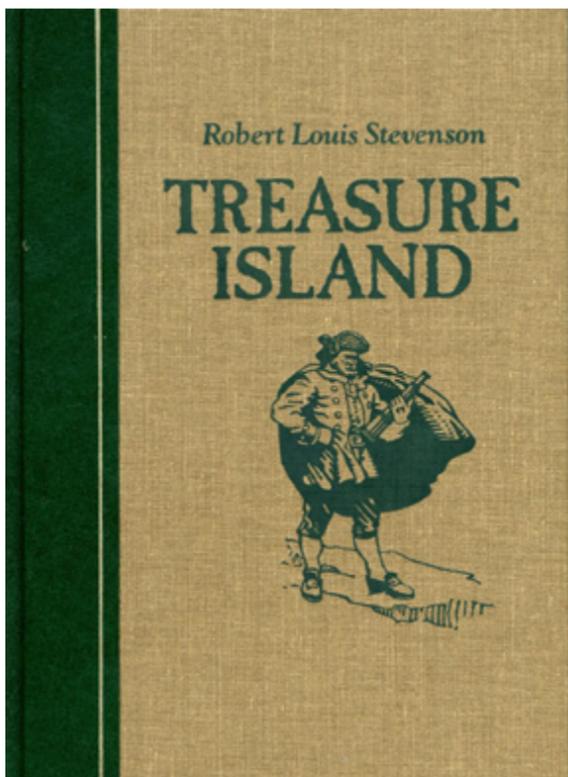
რასაკვირველია, მხატვრული ლიტერატურის შეყვარება რომელიღაც წიგნიდან იწყება და ალბათ მაშინ, როცა თორმეტი-ცამეტი წლის ხარ. ახლაც, სწორედ ამ ასაკიდან რამდენიმე წლის მანძილზე წაკითხული წიგნები გამახსენდა. მგონი, იმ დროს მეტს ვკითხულობდი. უფრო სწორად, მაშინ უფრო მსიამოვნებდა.

the last sentences of which would be as attractive and involving for a teenager's mind, as it is of "Treasure Island". This book left colours, images and faces in me forever, and, perhaps, it even influenced me in a sense of choosing a way of telling a story, as well as making a choice about who will be the main character of my story.

მაშინ მე ეგეთი ერთი წიგნი მექონდა, სტივენსონის „განძის კუნძული“. ქართული გამოცემა იყო, სათავედასავლო ბიბლიოთეკის, „შავ ისართან“ ერთად. მგონი დღესაც ასე მგონია, რომ მსოფლიოში არც ერთი წიგნის პირველი და ბოლო წინადადება არ არის ისეთი მიმზიდველი და მოზარდის გონების დამპყრობი, როგორც „განძის კუნძულისა“. ამ წიგნმა სამუდამოდ დამიტოვა ფერები, სურათები და სახეები და მგონი გავლენა იქონია იმაზე, თუ როგორ და ვისზე უნდა მოვყვე ამბავს.

It's undisputable, that falling in love with a fiction literature starts from the very first book that has touched one's heart, and, perhaps, this happens at the age of 12-13 years. Now, as well, I remembered some books which I read in that age. I think, I was reading more then, or to be more precise, I was getting more pleasure from reading.

At that time, I had one book of such a kind – "Treasure Island" by Stevenson. It was a Georgian edition of an adventure library, and was published together with "The Black Arrow". I still think that there is no other book in the world, the first and



After the "Treasure Island", certainly, I should mention "Three Musketeers", which, nowadays, seems to be too thick and too slow, and if you're used to reading on your cell phone, you can even get irritated from it. However, it's a completely magic book and free and comic style, expressed in it, is very rare, and, I think, is so necessary for us.

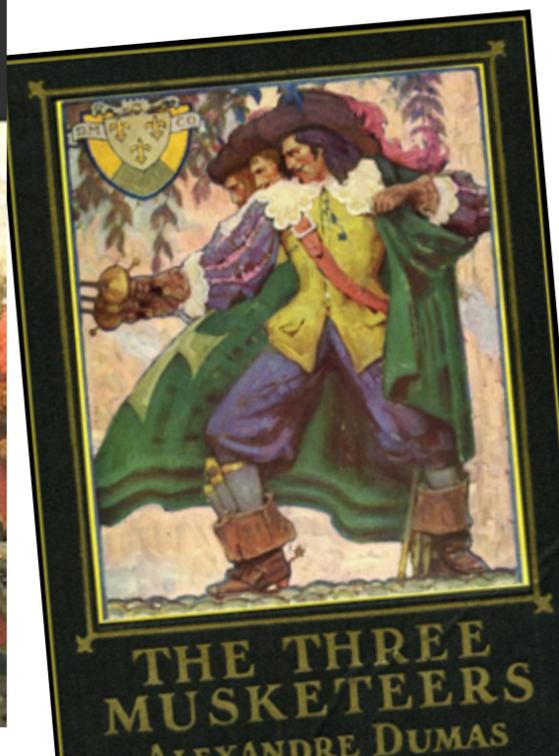
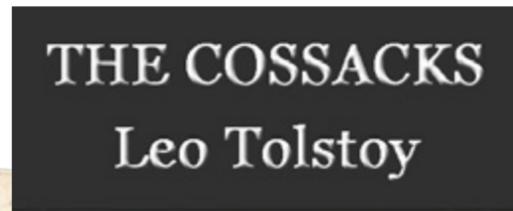
If you pass the world of the swards bearers and pirates, there you see "The Odyssey", the prosaic translation by Zurab Kiknadze and Tamaz Chkhenkeli. It's not possible to understand "The Odyssey" at once. At first, the one perceives it as a magic story, but later it can be realized that this book describes a man's life in all times. I liked Odysseus. He was quite a tricky one, but, nevertheless, books are written about this kind of persons.

Then, in one summer, when struggling with "War and Peace", by accident, I found "Cossacks" and "Hadji Murad" in another volume of Tolstoy, and after finalizing reading, I re-read them again and again.

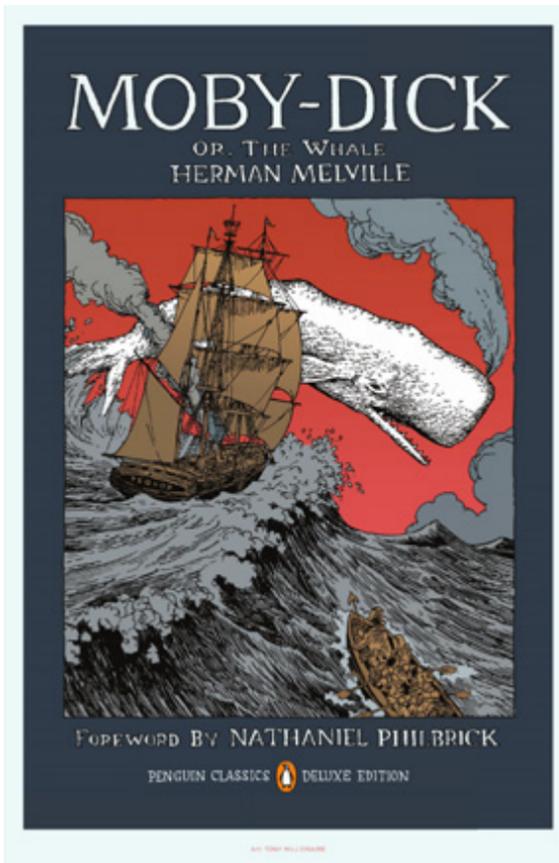
განძის კუნძულს, რა თქმა უნდა, „სამი მუშკეტერი“ უნდა მოვყოლო, რომელიც დღეს სქელი და ნელი ჩანს და თუ ტელეფონში კითხვას ხარ მიჩვეული, ალბათ გულს გაგიწვრილებს. ამის მიუხედავად, სრულიად ჯადოსნური წიგნია და სილადე და კომიზში, რომელიც მისგან მოგყვება, არის იშვიათი და მგონი აუცილებელი რამ.

მაგრამ ამ მხლოსანთა და პირატთა სამყაროდან თუ დროზე გაინევი - არის ოდისეა, ზურაბ კიკნაძისა და თამაზ ჩხენკელის პროზაული თარგმანი. მაშინვე კი ვერ უგებ ოდისეას, უფრო ჯადოსნურ ამბად ხედავ, მაგრამ მერე და მერე ხვდები რომ კაცის ცხოვრებაც ეგა ყოფილა და ყველა დროშიც ეგ იყო. ოდისეესი მომწონდა. კი ნაიუმბაკებდა, მაგრამ მაინც. წიგნები ეგეთ ხალხზე იწერება.

მერე, ერთ ზაფხულს „ომი და მშვიდობასთან“ ჭიდაობისას, შემთვევით ტოლსტოის სხვა ტომში წავიკითხე „კაზაკები“ და „ჰაჯი მურატი“ და რომ მოვრჩი, ორივე ხელახლა წავიკითხე და მერე ისევ ხელახლა.

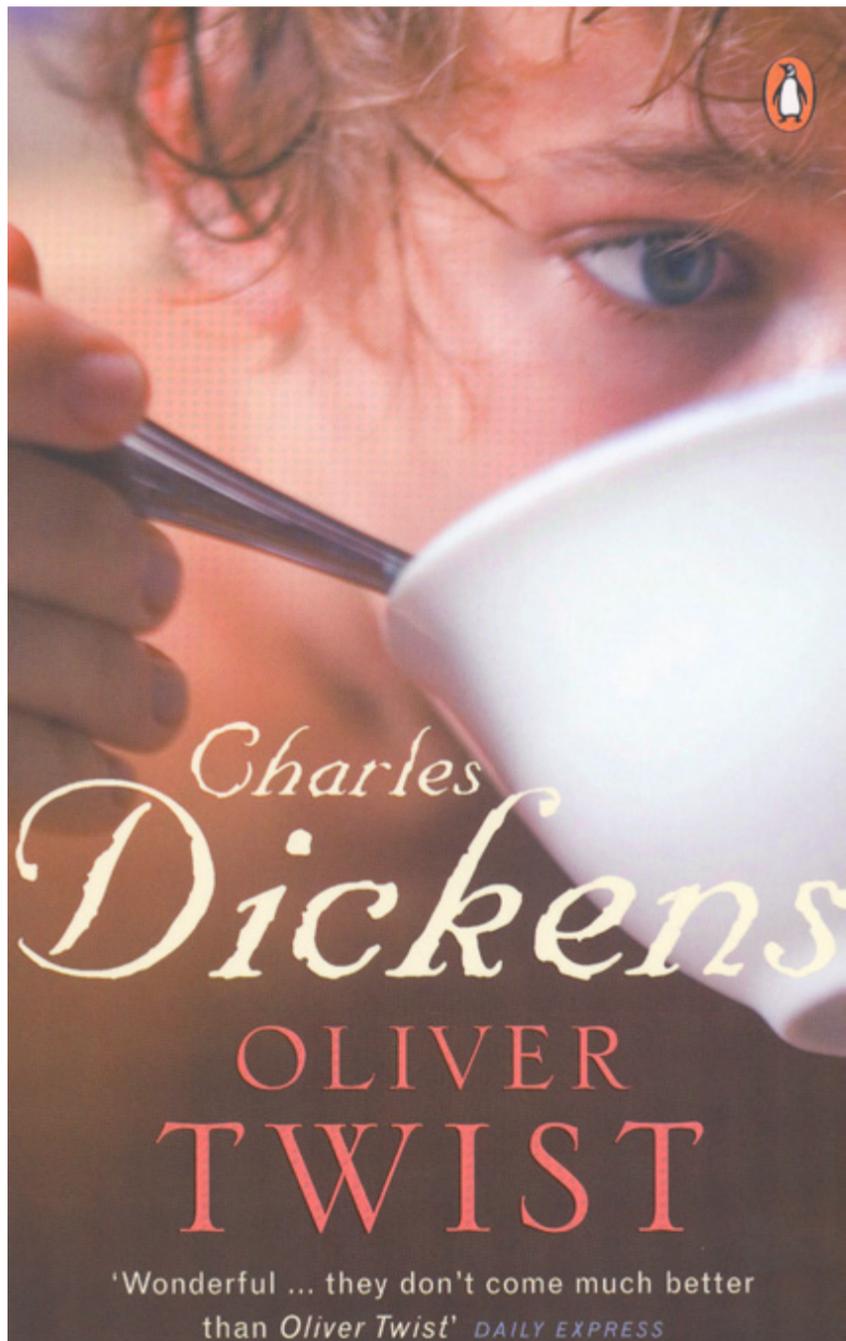


The book which made me think and even scared me a bit was "Moby-Dick" by Melville. This book, as well, will be kept in my memory forever, it had a great impact on me. When I first read a story of a wale and an adventurous captain Akabi, I had no clue of allegories at that time. It might be that I know nothing about them at present too, but the sea and sea-men described in this book make a reader to realize something eternal or even perceive infinity. I know many other books, that are thicker than "Moby-Dick", but I could not find any other one, which would be so boundless and written in such a manner.



"Kalmasoba" by the prince John, which has not been published in full edition yet, is my eternally favorite reading. Wandering of two Georgians in a tiny country holding a portrait of an all times renowned Georgian and an encyclopedia, will always be entertaining. It's difficult to find anything so uniquely Georgian, so hilarious, and at the same time so tragic.

I enjoyed reading "Oliver Twist" too. Even at present, I use to look through some separate passages of this novel. I have read "Oliver Twist" only after watching the movie and was quite astonished from its effect. The book is far sadder, sad, but wonderful. I presume, Dickens needed to create the main characters only for the purposes of making up ingenious minor heros.



რამაც ძალიან დამაფიქრა და ცოტა არ იყოს შემაშინა, იყო მელვილის „მობი დიკი“. ეგ წიგნიც სამუდამოდ დამამახსოვრდა და ძალიან იმოქმედა ჩემზე. პირველად რომ წავიკითხე ვეშაპის და წერას ატანილი კაპიტან აქაბის ამბავი, ალეგორიების არაფერი გამეგებოდა. მგონი არც ახლა გამეგება. მაგრამ ამ წიგნში აღწერილი ზღვა და ზღვის კაცები მაინც მარადიულს, ან უფრო უსასრულობას თუ მიაჩვევს ადამიანს. მობი დიკზე უფრო სქელი ბევრი წიგნი მინახავს, მაგრამ ასე დანერვილი და თანაც ასეთი უკიდევანო, არც ვიცი სხვა რომ იყოს.

იოანე ბატონიშვილის „კალმასობა“, რომელიც სამწუხაროდ ჯერაც არ არის გამოცემული სრულად, ჩემი სამუდამო საყვარელი საკითხავია. ორი ქართველის ხეტიალი ერთ ციკუნა ქვეყანაში ლამის ყველა დროის ცნობილი ქართველის პორტრეტით და ზემოდან კიდევ ენციკლოპედიით, არასდროს მოგანყენს. ასეთი ხალისიანი, ასეთი ტრაგიკული, ასეთი ქართული ძნელად რამე რომ იპოვო.

ოლივერ ტვისტის ხშირად კითხვაც მიყვარდა. ახლაც, ზოგიერთ ადგილას გადავიკითხავ ხოლმე. ოლივერ ტვისტი მხოლოდ ფილმის ნახვის შემდეგ წავიკითხე და გვარიანადაც გამიკვირდა. წიგნი ხომ ბევრად პირქუშია. პირქუში, მაგრამ საოცარი. საერთოდ, მგონი დიკენსს მთავარი გმირები იმისთვის სჭირდება, რომ გენიალური არამთავარი გმირები შექმნას.



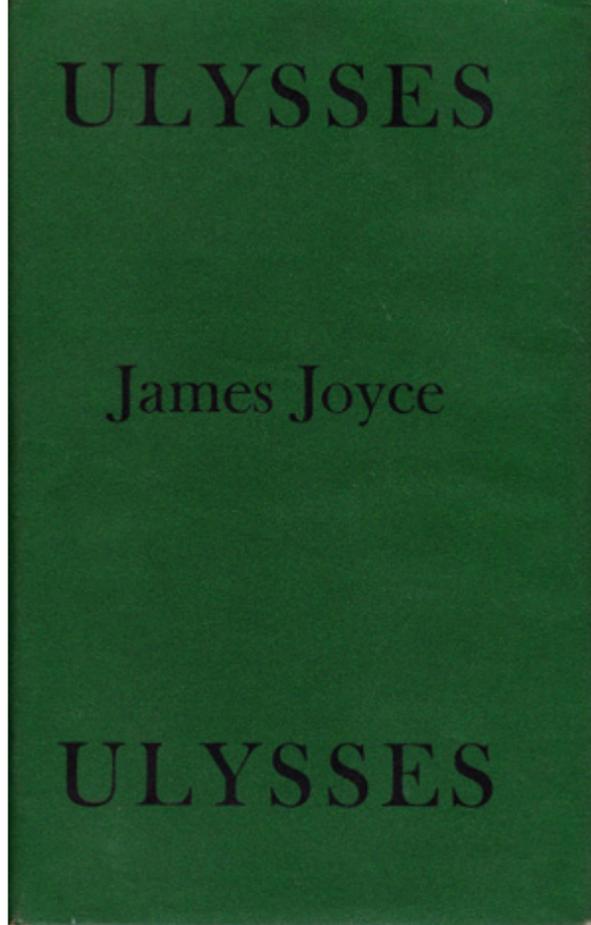
I have been strongly influenced by several novels, among them, by completely denied and destructive "Mateo Falcone" of Prosper Merimee and by extremely positive "The Blue Hotel" of Stephen Crane, as well as, by the novels of Faulkner.

Then, surprisingly, I read "Ulysses", to be more precise, I have read only its first book translated by Niko Kiasashvili. I am not intellectual at all, I did not get any pleasure from reading it, but I realized that writing can be a great craft as well. Therefore, I read "Ulysses", together with its comments, in Russian, - the translation was done not long after "Perestroika".



ჩემზე ძალიან დიდი გავლენა მოახდინა რამდენიმე მოთხრობამ. მათ შორის, სრულიად უარყოფილი და დამანგრეველი - პროსპერ მერიმეს „მატეო ფალკონემ“ და სრულიად დადებითი - სტივენ კრეინის „ცისფერმა სასტუმრომ“, ფოლკნერის მოთხრობებმა.

მერე, ჩემდა გასაკვირად წავიკითხე „ულისე“. უფრო სწორად, მხოლოდ პირველი წიგნი, ნიკო ყიასაშვილის თარგმანი. ინტელექტუალი ნამდვილად არ ვარ, სიამოვნება არ მიმიღია, მაგრამ მივხვდი, რომ მწერლობა ღრმა ხელობაც შეიძლება იყოს. ამიტომ, „პერესტროიკას“ მოყოლილი რუსული ულისეც, თავისი კომენტარებიანად წავიკითხე.



მგონი მთელ წელიწადს ვკითხულობდი. ისე ვკითხულობდი ჭადრაკის პარტიას რომ არჩევენ ხოლმე. მერეელა მოჰყვა სხვა წიგნები, მაგრამ ის ყველა მათგანს მიჩვენია დღესაც.

მთლად ბავშვი აღარ ვიყავი, როცა წავიკითხე ვარგას ლიოსას „დეიდა ხულია“ და „მოკალმე“ და დღემდე ასეთი ხალისით არაფერს ვკითხულობ ხოლმე. პედრო კამაჩო, ამ წიგნის პერსონაჟი, ჩემთვის თანდათან შეიქმნა რალაცნაირი თანამეგობარი, თუ რალაც ამგვარი.

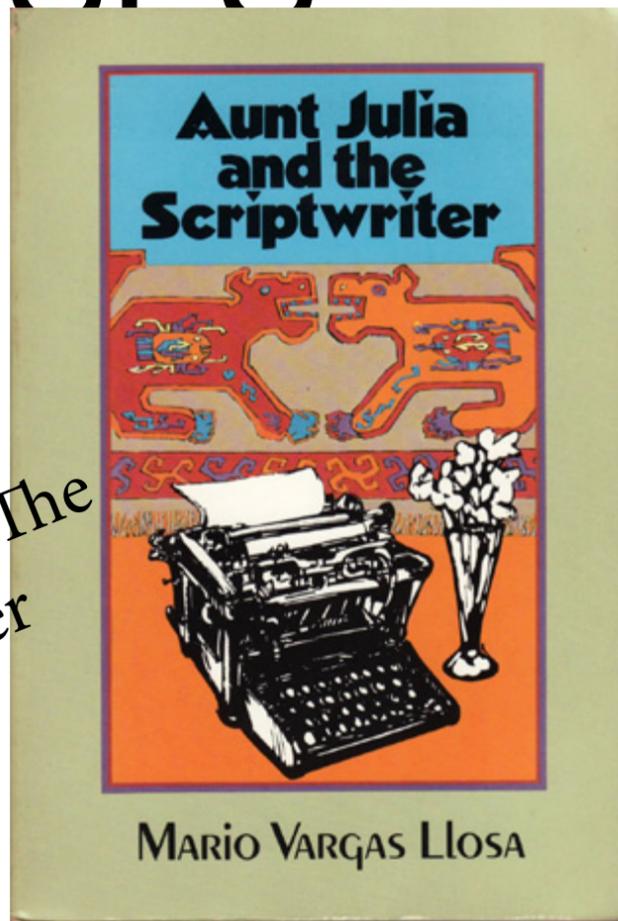
I think, I was reading it for the whole year. I was pondering over it in a way as a game of chess is being analyzed. It was followed by the other books then, but still, it's my favorite one.

I was not a child anymore, when I read "Aunt Julia and The Scriptwriter" of

მაგრამ ყველაზე მაგარი საკითხავი ჩემთვის იყო, ფონ კლაისტის „მიჰაელ კოლჰაასი“, აჯანყებული ვაჭრის ამბავი ლუთერისდროინდელ გერმანიაში. ამ წიგნში გადმოცემულია ამბავი, თუ რის ფასაც შეიძლება დაუფდეს ქვეყანას ერთი რიგითი კაცის უსამართლოდ განაწყენება.

Though, the best for me was "Michael Kohlhaas" by Von Kleist, the story of a rebelled merchant in Germany of Luther's times. A story tells about a price that a country might pay for offending an ordinary man.

ULYSSES



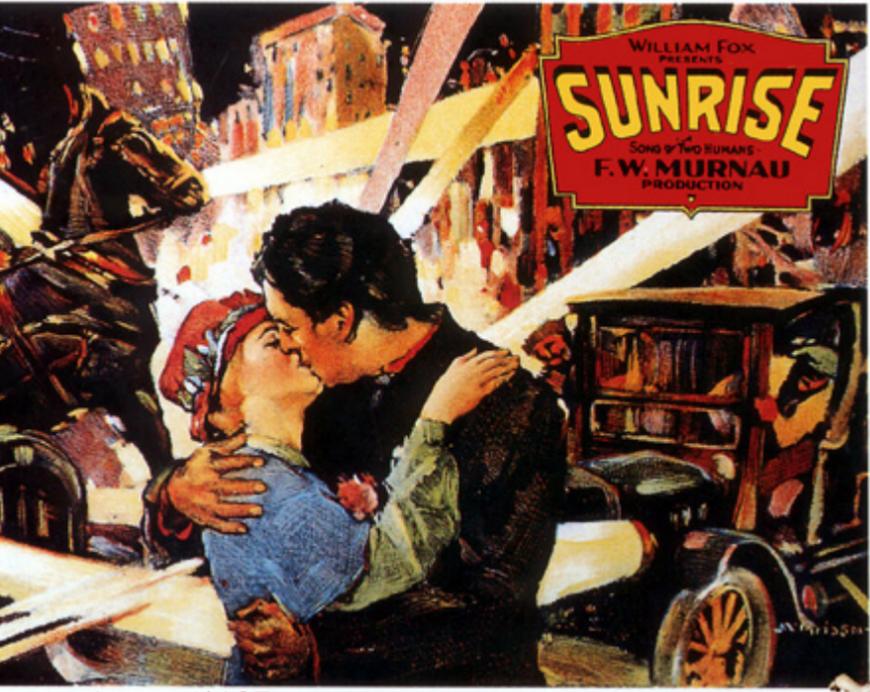
Aunt Julia and The Scriptwriter

*Heinrich
von Kleist*

*Michael
Kohlhaas*

საუკეთესო ან აუცილებელი ათეული შეუძლებელია იყოს ერთი ადამიანის სუბიექტური ხედვა. ეს უფრო ჩემი ამჟამინდელი განწყობაა, პროფესიულ კრიტერიუმებთან მისადაგებული. ისტორიაც სუბიექტურია ზოგადად. როცა ამ თემაზე ვწერდი, აღმოვაჩინე, რომ 20 წლის წინანდელი განცდები დღესაც ცოცხალია და შევეცადე თქვენთვის გამეზიარებინა.

The top or the most necessary ten can't be the subjective view of one person. This is just my present mood based on the professional criteria. The history in general is subjective too. When I writing on this topic, I discovered that the feelings of 20 years ago are still alive and with this article I tried to share them with you.



Sunrise 1927
რეჟისორი ფრიდრიხ ვილჰელმ მურნაუ

Sunrise მურნაუს პირველი ამერიკული ფილმია. რეჟისორის ხელწერა ფაუსტის, ნოსფერატუ საშინელებათა სიმფონიის, გერმანული ექსპრესიონიზმისგან განსხვავებულია. გერმანულ ფილმებში საშინელების მეტაფიზიკაა ასახული, ტრაგიკული ინტუიციებია გაცხადებული. ორ მსოფლიო ომს შორის მოქცეული გერმანული სულის ემანაციაა. Sunrise ყოფიერების ტრაგიზმზე და სიმსუბუქეზეა ერთდროულად. აქ ადამიანური ბუნების ანტინომებია განმსაზღვრელი. ქალური და მამაკაცური სანყისის ბრძოლა. ყოველივე სივრცის, შექნერის, სინათლის ვირტუოზული ფლობითაა გადმოცემული. კალიფორნიელი ფერმერი ცოლის მოკვლას გადაწყვეტს, მას სხვა, ქალაქელი ქალი შეუყვარდება, რაც ახალი ცხოვრების დასაწყისია გმირისთვის. ნავით გაასეირნებს ცოლს, რეალურად მისი დახრჩობა აქვს გადაწყვეტილი. ის გონს მოდის. გრძნობა ახალი სიმძაფრით იფეთქებს მათ შორის. ამ დროს ამოვარდება ქარიშხალი და ქალს გაიტაცებს. მეორე დღეს გმირი უვნებელს პოულობს ქალს სანაპიროზე. ფილმი ადამიანური გრძნობების უდაბნოა. აქ პრაგმატიზმს - სტიქია უპირისპირდება პირდაპირი და გადატანითი მნიშვნელობით. მურნაუ მოგვიანებით ავტოკატასტროფაში გარდაიცვალა. ამბობენ მძლოლთან ინტიმის დროს. მისი პერსონა ერთნაირად მიუღებელი იყო, როგორც გერმანელი ბიურგერებისთვის, ისე ამერიკის პურიტანული საზოგადოებისთვის.

Sunrise, 1927
Director: Friedrich Wilhelm Murnau

Sunrise is the first American Film of Murnau. The style of the director expressed in "Faust", "Nosferatu", "A Symphony of Horror" is different from the German expressionism. In German movies, the metaphysics of horror is reflected, the tragic intuitions are brought to life. It's an emanation of the German spirit placed between the two wars. "Sunrise" is about the tragic nature and, at the same time, the lightness of existence. Here, the antinomies of the human nature are determinants, the struggle of the female and male beginnings and all is expressed in virtuosic mastering of space, lighting and light, itself. A Californian farmer decides to kill his wife, as he is in love with another, uptown woman, which is the beginning of a new life for the main character of the story. He will take his wife for a boat trip, but, actually, he is planning to make the wife drawn. Suddenly, he wakes up. The feeling flourishes between them with the renewed strength. At that moment, it starts storming and steals the woman away. On the second day, the main character finds the woman safe at the shore. The film is the desert of human feelings. Here, pragmatism is opposed to the natural forces (by direct or indirect sense). As it's said, later, Murnau died in a plane crash when having an intimate relationship with a pilot of the plane. His persona was similarly unacceptable for German Burgers and American Puritan society.

ვფიქრობ არაჩვეულებრივი გამოფენა ძალიან ახლოს დგას ფრანგულ ახალ ტალღასთან, ეგზისტენციალიზმის ათეისტურ რედაქციასთან და ამასთანავე ძალიან ქართულია I think that "An Unusual Exhibition" is quite close to the French New Wave, with the atheistic edition of existentialism, and, at the same time is very Georgian



Irina Demetradze

46

It Happened One Night 1934

რეჟისორი ფრენკ კაპრა

Director: Frank Capra

Copyright 2012

Frank Capra



თუკი ვესტერნი ჯონ ფორდთან ასოცირდება, screwball comedy-ს მეფე ფრენკ კაპრაა. ეს ჟანრი ფრანგული ბულვარული კომედიისა და ამერიკული ცხოვრების სტილის, რითმის სინთეზია, მსუბუქი ეროტიული ელფერით. კლასიკურ ამერიკულ ჟანრულ ფილმებში სოციალური, ეგზისტენციური თემატიკა მსუბუქი ფორმითაა გადმოცემული. მილიარდერის ქალიშვილი მამისგან გარბის და ავტოსტოპით მოგზაურობს. ავტორების წკეპლა American way of life-ს და establishment-ს გადაწვდა. ჩვეულებისამებრ, როგორც ამერიკულ რომანებსა და ფილმებშია მიღებული, road ისტორია სასიყვარულოში გადაიზრდება. კლარკ გებლის გმირი, უმუშევარი ჟურნალისტი (აქ სწორედ კრიზისზე მინიშნებებია აქტუალური) უგვირგვინო პრინცესას თანამგზავი ხდება. სიტუაციური კომედიის კანონების თანახმად, ჰარმონია მხოლოდ გაუთავებელი ჩხუბისა და შერიგების შედეგად მოდის. ნელ-ნელა სოციალური და სქესობრივი ბარიერი გმირებს შორის ქრება. ფილმის ფინალში, მათ სანოლეს შუა, ფარდად ჩამოფარებული პლედი, უმნიშვნელოების და სისპეტაკის "გარანტი", იატაკზე ვარდება...

If John Ford is associated with westerns, then, the king of the screwball comedy is Frank Capra. This genre is synthesis of the French boulevard comedy and American lifestyle and rhythm, with a touch of eroticism. In films of classic American genre, social, existential thematic is expressed in light forms. A daughter of a billionaire escapes from her father and travels by hitchhike. The twig of the authors reached the American way of life and establishment. According to the common practice, as it's accepted in the American romances and films, the road story grows into the love story. The character, Clark Gable, an unemployed journalist (here, the glimpse on crises is relevant) becomes a companion of the crownless princess. According to the laws of the situational comedy, harmony comes only after the endless arguments and reconciliations. Little by little, the social and gender barriers between the characters disappear. At the end of the film, a blanket hanging between their beds, which is the "guarantee" of purity and irreproachability, falls on the floor...

Tokyo Monogatari 1953

Director: Yasujiro Ozu

რეჟისორი იასუჯირო ოზუ

მინიმალიზმი, ასკეტიზმი, გენიალურობამდე აყვანილი ფორმის კრისტალიზაცია ამ იაპონელი რეჟისორის ხელნერაა. კუროსავასთან ევროპული ფასეულობები, ფორმა, ეთნო-კულტურასთანაა ასიმილირებული. ალბათ, ოძუ ყველაზე ტრადიციონალისტია იაპონელ კინემატოგრაფისტებს შორის. მან მოახდინა გავლენა ევროპულ, ამერიკულ კინოზე და არა პირიქით. მისი შემოქმედებაც ანგლო-საქსონელი კრიტიკოსების წყალობით გახდა პოპულარული დასავლეთში. ერთ-ერთი მათგანი პოლ შრედერი იყო. ასკეტიზმი რეჟისორის ცხოვრების წესიცაა. მან მთელი ცხოვრება დედის გვერდით გაატარა. იაპონური კულტურისთვის, ოჯახი, ერთ-ერთი ცენტრალური არქეტიპია. ტოკიური მოთხრობა სოფლიდან ქალაქში შვილებთან სტუმრად ჩამოსული მოხუცებული ცოლ-ქმრის ისტორიაა. მოხუცები შვილების ცხოვრების მიღმა დარჩნენ. უკანა გზაზე დედა გაცივდება და გარდაიცვლება. არც ეს ფაქტი იწვევს გაუცხოების გადალახვას, თუნდაც ემოციურ თანამონაწილეობას. ფილმის სტილისტური სისადავე ოძუს ცნობილ მეთოდში აისახება. სტატიკური კადრები, უცვლელი რაკურსი. ყოველგვარი დინამიკა, მოძრაობა უარყოფილია. ყოფითი დეტალების სიზუსტე და ერთფეროვნება მონოტონურს ხდის თხრობას. მონოტონურია იმავდროულად გმირების ყოფაც. ეს უკიდურესი ნატურალიზმი სხვა, ტრანსცენდენტურ სამყაროდ გარდაიქმნება.

Minimalism, ascetism and crystallization of the form upheld to brilliantness is the signature of the Japanese director. In Kurosawa's case, European values and a form is assimilated with the ethno culture. Perhaps, Ozu is the most traditional one among the Japanese filmmakers. He influenced European, American cinema and not the other way around. And his creative work became famous in the West thanks to Anglo-Saxon critics. One of them was Paul Shredder. Ascetism is the way of life of the director as well. He spent his entire life together with his mother. For the Japanese culture, a family is one of the central archetypes. "Tokyo Story" is about an old couple from a village visiting their children in a city. The old parents were left beyond the lives of the children. On the way back home the mother catches cold and die. This fact does not let the alienation to disappear either, or does not encourage to express emotional participation. Here, the stylistic simplicity of the film is shown by Ozu's renowned method. Static shots, unchanged angles. All kinds of dynamics, motion are rejected. Preciseness of everyday details and dullness makes the narration monotonous. The existence of the characters is monotonous too. This extreme naturalism transforms into other, transcendental world.



48 | Senso 1954

Director: Luchino Visconti

Copyright 2012

რეჟისორი ლუკინო ვისკონტი

რატომ არის ჩემთვის ეს ფილმი გამორჩეული? საინტერესოა, როცა ეპიკურ ისტორიაში ინდივიდის ბედი ხდება მნიშვნელოვანი. რა უფრო მნიშვნელოვანია სიყვარული თუ მოვალეობები? მაინც სიყვარული, გრძნობა, თუნდაც ლალატის ფასად, სამშობლოს ლალატის... ავსტრიელების მიერ ოკუპირებული ვენეცია. სასიყვარულო ისტორიის გმირები იტალიელი დიდგვაროვანი ქალბატონი და ავსტრიის არმიის ლეიტენანტი არიან. ოპერაა მოქმედების ადგილიც და ფილმის სტილის განმსაზღვრელიც. რეჟისორს საოპერო, თეატრალური ვნებები რეალობაში გადმოაქვს და ფორმაც ორგანულად გამოხატავს არსს. საოპერო წარმოდგენის დროს, რომელსაც ავსტრიელი სამხედროები ესწრებიან, იტალიელი მემბოხეები პროკლამაციებს ყრიან ქანდარიდან. თეატრის პირობით სივრცეში, პირველივე კადრებიდან რეალობა იჭრება. ავსტრიელი ლოველასი ქალს მემბოხეების შეგროვილ თანხას გამოძალავს. სიყვარული თუ მოვალეობა? რასაკვირველია სიყვარული გადაიჭრის. და როცა მას თვალი ახილდება და მიხვდება, რომ ის უბრალოდ მოტყუებული, უარყოფილი ქალია, ისევ თეატრალური ესთეტიკის შესაბამისად შურისძიებაც არ დააყოვნებს. ვისკონტი ვირტუოზულად ახერხებს უკიდურესად პირობითი სივრცე გააადამიანუროს და მართლა საოპერო ვნებებში სიცხადე შეიტანოს. გრეთჰენის მსგავსად გრაფინია სერპიერის ცოდვაც გამართლებულია. ადამიანის ირაციონალური ბუნება მოვალეობის მარნუხებში არ თავსდება.

Why is the film so distinguished for me? It's interesting when in the epic story a fate of an individual becomes important. What is more important love or obligations? – Love, feeling, by all means, even if the price to pay is treason of the motherland... Venice, occupied by Austrians. The main characters of the love story are Italian noble lady and the lieutenant of the Austrian army. The opera is the place of action and determinant of the style. The director brings to reality the opera and theatrical passions and the form organically expresses the essence. During the opera performance, which is attended by the Austrian military personnel, Italian rebels throw proclamations from the gallery. From the very first shots, reality enters the relative space of the theatre. The Austrian Lovelace extorts from the woman the sum gathered by the Italian rebels. Love or obligation? - Of course, love wins, and when her eyes are wide open and she realizes that she has simply been deceived, and rejected, again, according to the theatrical esthetics, revenge comes. Visconti, in a very virtuosic way succeeds to transform the relative space into very human one and bring clarity to the opera passions. Like in case of Gretchen, the sin of the countess Serpieri is approved too. The irrational nature of a human can't be placed in the nippers of obligation.



Senso 1954v

სუბიექტური სივრცე The Subjective Space

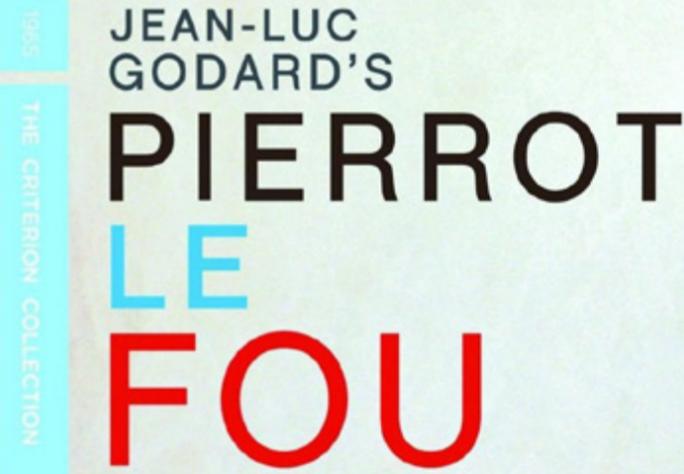
Pierrot le Fou 1965

Director: Jean-Luc Godard

რეჟისორი ჟან ლუკ გოდარი

იცხოვრო საკუთარი ცხოვრებით გოდარის ერთ-ერთი ფილმის სათურია. მეძავი გოგონა უარს ამბობს მოცემულ ლობაზე, თამაშის წესებზე. მას კლავენ. ესე იგი, ნებისმიერი მცდელობა გახდე თავისუფალი - უშედეგოა. ეს გოდარის მაისის რევოლუციამდე გადაღებული ფილმების მესიჯია. ის, რასაც 70-იანებში რევოლუციის შემდგომი "პახმელია" ეწოდა, გოდარისთვის უკვე რევოლუციის პროლოგი იყო. შემოქმედითი პიერო ჟან პოლ ბელმონდოს, ახალი ტალღის აღმოჩენის, კიდევ ერთი გაბრწყინებაა. საინტერესოა, რატომ არის ქალი მემბოხე გმირების ბედის კატალიზატორი? მოდით ბელმონდოს გმირსაც ამ რაკურსით შევხედოთ. ქალი მოჩვენებითი თავისუფლებაა, უფრო სწორედ მახე. თავიდან გმირის ეგზისტენციური მისწრაფებების განსხვავდება. თამაში ირეალურისა და რეალურის ზღვარზე. კინოაღიზიანებაც განქსტერული ფილმებიდან, ემოციურ იმპაფრეს აძლევს ნაცრისფერ ყოველდღიურობას. ბოლოს მაინც, ქალი უარს ამბობს იცხოვროს ლიტერატურისა და კინოს სამყაროში. უბრალოდ მობეზრდება და სხვა სათამაშოს იპოვის, სხვა ობიექტს. გმირი პროტესტის რადიკალურ ზომას მიმართავს - თავს აიფეთქებს. გოდარის მიხედვით, თავისუფლების ერთადერთი შესაძლო ფორმა - არყოფნაა.

To live by ones own life is a title of one of the films of the Godard. The prostitute girl rejects givens, the rules of the game. She gets killed. Thus, here is conclusion: any attempt to liberate is in vain. This is the message of Godard films shot before the May revolution. That's what is called the "hangover" of the post revolution of the 1970s, for Godard it was the prologue of the revolution. Insane Piero of the Jean Paul Belmondo, is one of lighting ups of the discovery of the New Wave. It's interesting, - why is the woman a catalyst of the fate of the rebelled characters? Let's look at the Belmondo's character from this angle as well. A woman is an ostentatious freedom, to be more precise, she is a trap. At the beginning she is the embodiment of the existential strivings of the character. The game takes place on the edge of unreal and real existences. Cinematic hints from the gangster like films, brings emotional strength to the grey everyday life. At the end, the woman refuses to live in the world of literature and cinema. She's just bored, and finds another toy to play with, another object. The character applies to the radical measure of the protest –blows himself up. According to Godard, the only possible form of freedom is – nonexistence.



50

“An Unusual Exhibition”, 1968 Eldar Shengelaia

არაჩვეულებრივი გამოფენა 1968 ელდარ შენგელაია

Copyright 2012

ფიქრობ არაჩვეულებრივი გამოფენა ძალიან ახლოს დგას ფრანგულ ახალ ტალღასთან, ეგზისტენციალიზმის ათეისტურ რედაქციასთან და ამასთანავე ძალიან ქართულია. აგულის ომის შემდეგ არცერთ გამოფენაში არ მიუღია მონაწილეობა, ის მკვდარი ჰგონიათ. ფილმის ფინალი სასაფლაოზეა. აქ მოენყო აგულის “პერსონალური” გამოფენა. ის ხომ მიცვალებულებს აქანდაკებს. სიკვდილის ნიშნის ქვეშ ინდივიდის ცხოვრების რეკონსტრუქცია ეგზისტენციალიზმს ენათესავება. ჭეშმარიტი ყოფნა და გარეგანი ყოფნა აგულის ცხოვრებისეული დილემაა. თეთრი მარმარილო და განუხორციელებელი ოცნება, ჭეშმარიტი ყოფნის ნიშნებია. მას აქვს მხოლოდ სურვილი და ყველა ქართველი გმირის მსგავსად მეოცნებეა, არაა რეალისტი. ამ გმირების ნონკონფორმიზმი მომხიბლავია, რაც თამაშში, ცხოვრებისადმი ირონიულ-გედონისტურ დამოკიდებულებაში აისახება. ტემპერამენტიდან გამომდინარე ასკეტიზმი ქართველებისთვის მაინც უცხოა და მიუღებელი. საინტერესოა, ქართველების კიდევ ერთი თავისებურება - მხიარული ტრაგიზმი (მერაბ მამარდაშვილი), რაც ქართულ ეგზისტენციალურ დრამებს ნაიფურ ხასიათს აძლევს.

I think that “An Unusual Exhibition” is quite close to the French New Wave, with the atheistic edition of existentialism, and, at the same time is very Georgian. After the war period, Aguli has not taken part in any exhibition. He is considered to be deceased. The final scene of the film takes place in the graveyard. Here, Aguli’s personal exhibition is held. He sculptures dead people. Reconstruction of an individual’s life under the death sign is related to existentialism. The true existence and external existence is a life dilemma for Aguli. The white marble and the unrealized dream are the signs of the true existence. He only has one desire, and like all the Georgian characters, he is a dreamer, he is not a realistic person. The nonconformity of these characters are charming, which is reflected in playing, the ironic hedonistic attitude to life. Deriving from the temperament, ascetics are unfamiliar and unacceptable for Georgians. One more specificity of Georgians grabs attention, - it’s the hilarious tragedy (Merab Mamardashvili), which gives some naive touch to the Georgian existential dramas.



Ma Nuit Chez Maud 1969

Director: Éric Rohmer

რეჟისორი

ერიკ რომერი

ფილმი ერიკ რომერის დიდაქტიკური ტრილოგიის ნაწილია. ტრილოგიას, და საერთოდ რომერს დიდაქტიკასთან საერთო არაფერი აქვს. რომერი ბალზაკის მიმდევრად ითვლება და შესაძლოა ეს ციკლიც, ამ მწერლის, ადამიანურ კომედიას მოგვაგონებს. ფილმის გმირი ჟან ლუი მესაზე ხვდება ქალს, რომელიც ერთი ნახვით შეუყვარდება. ღამეს სხვა ქალთან, მისი მეგობრის ყოფილ საყვარელთან ერთ ჭერქვეშ ატარებს. რომერის გმირებს ერთი უყვართ, სხვასთან ფლირტაობენ, მაგრამ ჩვეულებისამებრ, ისევ პირველს უბრუნდებიან. ფილმის გმირები ინტელექტუალები არიან და მათი რიტორიკა ფილოსოფიურ-ლიტერატურულ ციტატებზეა აგებული. არანაირი მოქმედება არ ხდება, ესაა ფილმი-რეფლექსია, რომელიც მთავარი გმირის ცნობიერების ნაკადს მიჰყვება. გმირები შექმნილი სიტუაციის განვითარების ყველა შესაძლო ვარიანტს აანალიზებენ. სქესებს შორის პაექრობა ფილოსოფიური დილემების პაექრობაცაა. ხუთი წლის მერე, უკვე დაოჯახებულები, ხვდებიან ერთმანეთს ზღვის სანაპიროზე. ორთავე რამდენიმე წამით გამოეთიშება რეალობას და მესხიერებაში ერთად გატარებულ ღამეს დაუბრუნდება. ცხოვრება ფილოსოფიურ დილემას არ გავს, ყველაფერი ბევრად უფრო მარტივია, მაგრამ არანაკლებ გენიალური.

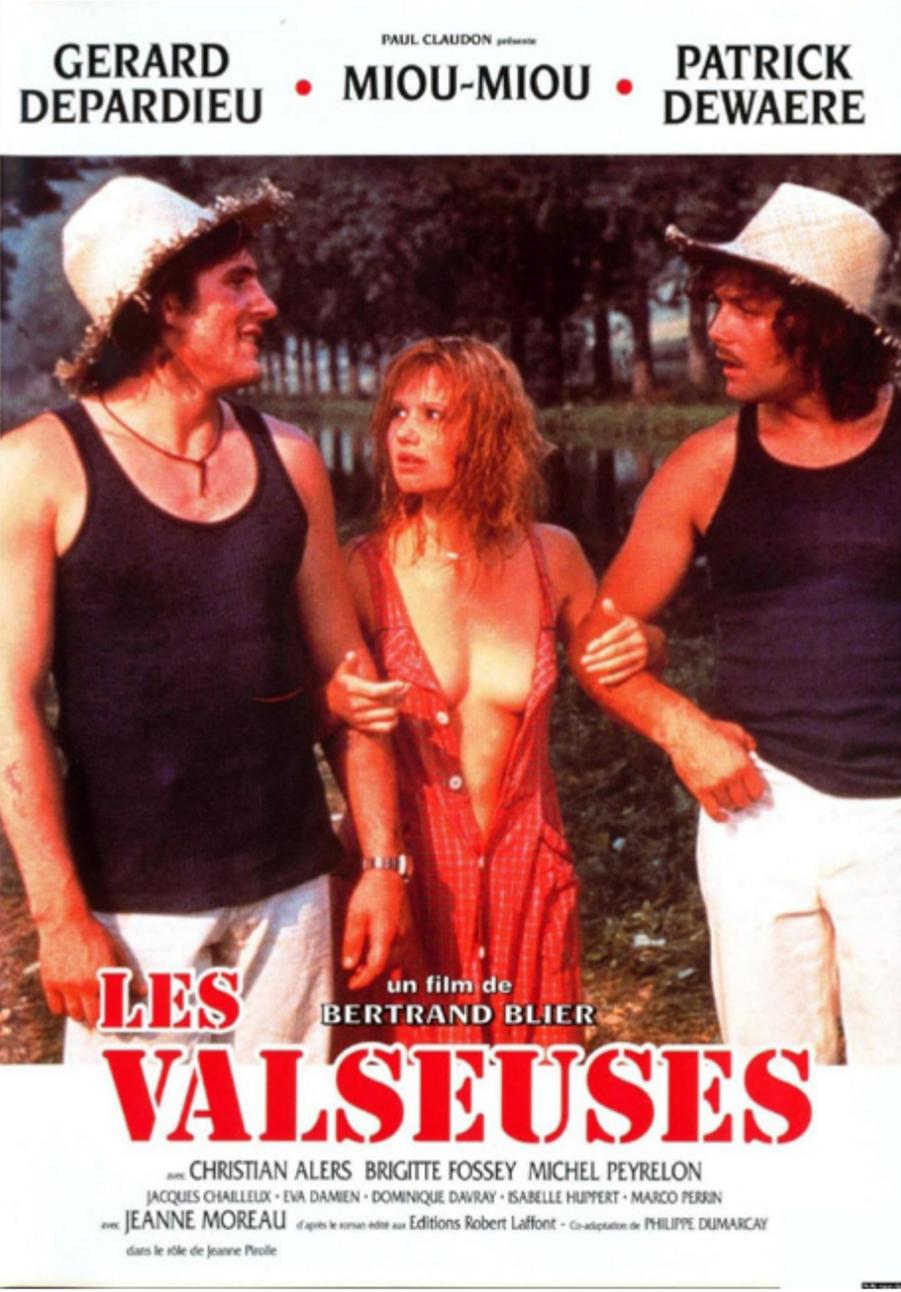


The film is the part of Éric Rohmer’s didactic trilogy. The trilogy, and Rohmer, in general, has nothing to do with didactics. Rohmer is considered to be the follower of Balzac and, perhaps, this cycle reminds us about the human comedy of the writer. The character of the film, Jean-Louis, meets a woman on a mass, with whom he falls in love from the first sight. He spends a night under one roof with another woman, the ex-lover of his friend. Rohmer’s characters, usually, are in love with one person, have flirt with another, but return to the first one again. The characters of the film are intellectuals and their rhetoric is built upon philosophic-literary quotations. No action takes place there. This is the film-reflection, which follows the flow of consciousness of the main character. The characters analyze all the possible options of development of the situation. The struggle between sexes is the struggle for philosophic dilemmas as well. They meet each other After 5 years, when they are already married. Both of them switch off from the reality for a moment and mentally return to the night, which they spent together. Life is like a philosophic dilemma, - everything is simpler, but not less brilliant.

რეჟისორი ბერტრან ბლიე

ფილმი 70-იანი წლების, ევროპული კინოს თვითრეფლექსიის საუკეთესო ნიმუშია. მეტიც, მან შეითავსა 60-იანების გამოცდილება და განსაზღვრა 70-იანების ესთეტიკა. იდეალები უტოპიად იქცა. შესაძლო გზები - კონფორმიზმი ან მარგინალიზმი. ჟერარ დეპარდიე, პატრიკ დევაერი, მიუ მიუ, ჟანა მორო ამ შესანიშნავმა თანავარსკვლავედმა მაყურებელი მოაჯადოვა. გმირები მეორე გზას ირჩევენ, და მათი ცხოვრებაც სხვა არაფერია თუ არა თავგადასავლების ძიება. ვალსი, ტანგო ფიგურირებს პოსტრევოლუციურ ევროპულ კინოში. თავისუფლება სტი-

სუბიექტური სივრცე The Subjective Space



Les Valseuses 1974 Director Beltran Blier

The film is the best example of self-reflection of European cinema of the 1970s. It combined in itself the experience of the 1960s and defined the aesthetics of 1970s. The ideals turned into utopia. The possible ways are - conformism and marginality. Gerard Depardieu, Patrick Dewaere, Miou-Miou, Jeanne Moreau, this amazing constellation charmed the audience. The characters choose another way, and their lives are nothing more than searching for adventures. Waltz and Tango dominate in the post revolutionary European cinema. Freedom is spontaneous, perhaps, even anarchistic. The rising up of the characters or dedication to the spirit and ideals of the youth turns into infantilism. The character of Jeanne Moreau, who came out of the prison, by accident, meets adventurers, and after living with the latter, she commits a suicide. In controversy to 1960s, a woman takes her life and not a man, though, she is not a victim.

Hair 1979 Director: Miloš Forman

რეჟისორი მილოშ ფორმანი ორიგინალური არ ვიქნები თუ ვიტყვი, ჟანრის კლასიკაა, კინემატოგრაფიკ და საერთოდ. მილოშ ფორმანი, ყველაზე ამერიკელი რეჟისორია, პოსტსოციალისტური სივრციდან. Hair, ვფიქრობ, ფორმანის ყველაზე ამერიკული ფილმია. გუგულის ბუდეში ჩეხეთიდან გამოსული ემიგრანტის კომპლექსები იჩენს თავს. ბევრი თვლის, რომ ფორმანის ფილმმა დააგვიანა. მიუზიკლის დადგმიდან მხოლოდ 12 წლის მერე შეძლო რეჟისორმა კინოვერსიის გადაღება. მე არ ვეთანხმები ამ აზრს. ორიგინალურ ვერსიაში ვიეტნამში იღუპება ბუკოვსკი და არა ბერგერი. რატომ დაჭირდა ფორმანს აქცენტების შეცვლა, მიდლ კლასის ამერიკელის ნაცვლად ჰიპი მოეკლა? ფინალური სცენაც თეთრი ჯვრებით მოფენილი ჯარისკაცების საფლავებზე თამაშდება. ეს მესიჯი კოპოლას აპოკალიფსში და თუნდაც სხვა იმ პერიოდის ფილმებში უხვადაა. მეც ყველაზე ნაკლებად მაინტერესებს. უფრო მალეღვებს სცენა, სადაც ჰიპების გუნდს ცხენით მოსეირნე ამერიკელი არისტოკრატი შეილა ხვდება. ის უფრო რევოლუციურია, როცა თვისუფლების იმპულსები გრძნობასთან ერთად ისახება.

Hair 1979y., Director: Miloš Forman I won't be original if I mention that this film is the classics of the genre, cinematography and all. Miloš Forman is the most American director from the post socialistic area. I think, "Hair" is the most American film of Forman. In the "One Flew over the Cuckoo's Nest" the complex of the immigrant coming from Czech Republic is obvious. Many consider that the Forman's film was late. Only after 12 years from staging the musical, the director managed to shoot the film version. I do not share this opinion. In the original version, Pukovsky dies in Vietnam, not Berger. Why did Forman need to change the accents, why should he kill hippie instead of a middle class American? The final scene takes place in the graveyard of the soldiers, which is full of white crosses. This message is present in Coppola's "Apocalypses Today" and in the other films of that period. I am, also, the least interested in the scene, when the American aristocrat Sheila, riding a horse, meets the group of hippies. It's more revolutionary, when the impulses of freedom appear together with the feeling.



54

Melancholia 2011 Director Lars von Trier

რეჟისორი ლარს ფონ ტრიერი

Copyright 2012

არ ვიცი რატომ ვამთავრებ ამ აპოკალიფსური სურათით. იგი სულაც არ შეესაბამება ჩემს შინაგან განწყობას. მინდოდა ამერჩია The Devil Wears Prada ან Sex and the City. უბრალოდ პროფესიული კუთხით ვერ გავამართლებდი არჩევანს. თავად ფილმი Melancholia ძალიან მომწონს, მსახიობებიც. ვთვლი, ტრიერი თავის სახასიათო, ექსკლუზიურ სტილთან ერთად, გულწრფელიცაა, ისევე როგორც ანტიქრისტიეში. დედამინის აპოკალიფსის ისტორია ტრიერთან ვაგნერის მუსიკის ვიზუალიზაციაა. ბევრს წერდნენ ამაზე. ზოგიერთი თვლის, რომ ოპერა კინოეკრანისთვის უფრო ორგანულია, ვიდრე სცენისთვის. Melancholia-ს შემთხვევაში უდავოდ ასეა.

I don't know why I am finishing my narration with this apocalyptic picture. It does not match my internal mood at all. I wished to choose "The Devil Wears Prada" or "Sex and the City", but in this case, I would not approve the choice from the professional point of view. I like a lot the film "Melancholia", as well as the actors who participate in this movie. Here, I think, Trier, with his characteristic, exclusive style, is honest, just like in "Antichrist". In Trier's work, the history of the apocalypses of the Earth is represented in visualization of the music of Wagner. A lot has been written about this. Some consider that opera is more organic for a cinema screen, than for a stage. In regards to "Melancholia", undoubtedly, this is the case.

სუბიექტური სივრცე
The Subjective Space



KIRSTEN DUNST

CHARLOTTE GAINSBOURG

KIEFER SUTHERLAND



PRIX D'INTERPRÉTATION
FÉMININE
FESTIVAL DE CANNES

Melancholia

un film de LARS VON TRIER

ZENTROPA ENTERTAINMENT/STY APPS PRESENTS MELANCHOLIA A FILM BY LARS VON TRIER WITH KIRSTEN DUNST CHARLOTTE GAINSBOURG ALEXANDER SKARSLAND BRADY CORNEIL CHRISTOPHER CHAMBERLAIN PHILIPPE BAUMANN JESSICA CHAMBERLAIN JOHN HURT STEFAN SZACSKAR DOB REIS BETTE SUTHERLAND
MUSIC BY ALBERTO CLARO DEY COSTUME DESIGNER PETER BLUMHILF EDITOR ANDREW MAREN STREICHAARD PRODUCTION DESIGNER KRISTIAN LINDH & ANDRÉ B. HANSEN EXECUTIVE PRODUCERS SIMONE CARO HENRI PRODUCED BY THE STRAND COMPANY PRODUCED BY DANIEL ROSENKRANTZ & LINDA BELL AT CENTROPOL PRODUCED BY MARGARET JOE BARBERO WRITTEN BY LARS VON TRIER & LINDA BELL
DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY PETER ANGLER EXECUTIVE PRODUCERS PETER GARDE PRODUCED BY LARS JØRGENSEN - MEMPHIS FILM INTERNATIONAL AKA MARIELENE EDHAR - ZENTROPA INTERNATIONAL CINEBIS AKA MARIELENE EDHAR - SLEET MARSHING CAPITAL/BERNARD PRODUCTIONS CARL BETTON BLOOMSBURY - ZENTROPA INTERNATIONAL KOLEN SMERIN WRITTEN BY LARS VON TRIER & LINDA BELL
EXECUTIVE PRODUCERS PETER ANGLER JENSEN, PETER GARDE PRODUCED BY LARS JØRGENSEN - MEMPHIS FILM INTERNATIONAL AKA MARIELENE EDHAR - ZENTROPA INTERNATIONAL CINEBIS AKA MARIELENE EDHAR - SLEET MARSHING CAPITAL/BERNARD PRODUCTIONS CARL BETTON BLOOMSBURY - ZENTROPA INTERNATIONAL KOLEN SMERIN WRITTEN BY LARS VON TRIER & LINDA BELL
DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY PETER ANGLER EXECUTIVE PRODUCERS PETER GARDE PRODUCED BY LARS JØRGENSEN - MEMPHIS FILM INTERNATIONAL AKA MARIELENE EDHAR - ZENTROPA INTERNATIONAL CINEBIS AKA MARIELENE EDHAR - SLEET MARSHING CAPITAL/BERNARD PRODUCTIONS CARL BETTON BLOOMSBURY - ZENTROPA INTERNATIONAL KOLEN SMERIN WRITTEN BY LARS VON TRIER & LINDA BELL

● საავტორო უფლებები და უახლეს ქართულ კულტურაში მიმდინარე პროცესები. შოუ ბიზნესი, სახვითი ხელოვნება, მუსიკა და სახელოვნებო განათლება, თეატრი და დრამატურგია - ეს ის სფეროებია, რომლის გარშემოც, ჩვენი რუბრიკის გმირები დავით საყვარელიძე, რემო კიკნაძე, ანტონ ბალანჩივაძე, ვახო ბაბუნაშვილი საუბრობენ...

● The copyrights and ongoing processes of the latest Georgian culture. The show-business, visual arts, music and art education, theatre and drama – these are the spheres, around which the characters of our rubric, such are: David Sakvarelidze, Rezo Kiknadze, Anton Balanchivadze, Vakho Babunashvili speak...

საკუთრო უფლებების დაცვა დრამატურგიის, თეატრის განვითარების წინაპირობაა

Protection of Copyrights is the Precondition of Development of the Drama, of the Theatre

მუსიკალური თეატრების სპეციფიკა საავტორო უფლებების მოპოვება-დაცვის სხვადასხვა ასპექტებს მოიცავს. თბილისის მაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის დირექტორი, რეჟისორი დავით საყვარელიძე ის ადამიანია, რომელიც კარგადაა გათვითცნობიერებული პრობლემის იურიდიულ თუ შემოქმედებით მხარეებში.

The specifics of the musical theatres cover several different aspects of copyrights obtaining and protection. The Director of Tbilisi Zakaria Paliashvili State Academic Theatre of Opera and Ballet, the theatre director, is the person, who is well aware of legal and creative sides of the problem.

Deriving from the specifics of opera and ballet, what kind of a policy should be implemented (or is being implemented) in light of the protection of copyrights?

ოპერისა და ბალეტის სპეციფიკიდან გამომდინარე, რა პოლიტიკაა გასაგარებელი (ან გარდება) საავტორო უფლებების დაცვის თვალსაზრისით?

Probably, this is the sphere, where copyright is not limited only by the local market. We are talking about the world's music treasure, and, accordingly, the support from the side of authors or organization, which conduct monitoring on copyrights, is needed, as well as, coordination of some concrete actions and close cooperation. Thus, staging, decorations, costumes and, of course, the work, itself, belongs to the sphere of copyright and intellectual property. This requires huge material expenses, but, otherwise, it's impossible to survive in the business. Also, there are some professional ethics, civilized relations. If not the partnership with foreign troupes and single artists, it would not be possible to talk about profitability of the troupe, repertoire policy, or professional growth. In addition, we should mention international festivals and forums, where, usually, international conventions on copyrights are operating.

ალბათ, ეს ის სფეროა, სადაც საავტორო უფლებები არ შემოიფარგლება ადგილობრივი ბაზრით. ჩვენ საქმე გვაქვს მსოფლიო მუსიკალურ საგანძურთან და შესაბამისად საჭიროა ავტორთა და იმ ორგანიზაციათა მხარდაჭერა, ვინც ახორციელებს საავტორო უფლებათა მონიტორინგს. კონკრეტული ქმედებების კოორდინაცია და მჭიდრო თანამშრომლობა. ანუ საავტორო და ინტელექტუალური საკუთრების სფეროს განეკუთვნება დადგმები, მიზანსცენები, კოსტიუმები და რა თქმა უნდა თავად ნაწარმოები. ეს საკმაოდ დიდ მატერიალურ დანახარჯებთანაა დაკავშირებული, მაგრამ სხვაგვარად ვერ იარსებებ ამ ბიზნესში. არსებობს გარკვეული პროფესიული ეთიკა და ცივილიზებული ურთიერთობები. რომ არა პარტნიორობა უცხოურ დასებთან თუ ცალკეულ მოღვაწეებთან, შეუძლებელია საუბარი დასის რენტაბელობაზე, სარეპერტუარო





David Sakvarelidze

პოლიტიკასა თუ პროფესიულ ზრდაზე. ამას ემატება საერთაშორისო ფესტივალები და ფორუმები, სადაც, როგორც წესი არსებობს საერთაშორისო კონვენციები საავტორო უფლებებზე.

გახსოვთ ალბათ, ჩვენს თეატრში დიდი წარმატებით დაიდგა ირჟი კილიანის ბალეტები. ჩვენ გავაფორმეთ ხელშეკრულება ირჟი კილიანის ფონდთან, ჩამოვიდა წარმომადგენელი და უშუალოდ მონაწილეობდა დადგმის პროცესში. გარდა იმისა, რომ ხარ ვალდებული დაიცვა ის მოთხოვნები, რომელსაც თავად ქორეოგრაფია გიყენებს, ეს სოლიდურ თანხებშიც აისახება. საოპერო და საბალეტო დასი გარკვეულწილად დიდი ფუფუნებაა. ესაა აკადემიური კულტურა, ტრადიცია, რომელსაც მოვლა-მოფრთხილებაც სჭირდება და განვითარებაც. ის, რომ ჩვენს რეპერტუარში არის ასეთი დადგმები, თავად დასის მაღალ პროფესიონალიზმზეც მეტყველებს და საგასტროლო რეპერტუარშიც მნიშვნელოვან როლს ასრულებს. ესაა გარკვეული ნიხრი, რომელიც ვალდებული ხარ შეინარჩუნო.

გადავიდეთ დრამატულ თეატრზე. ქართველი თუ უცხოელი დრამატურგების საავტორო უფლებები თუ ირღვევა და როგორ?

უპირველესად, თეატრი პიესის ავტორის წინაშეა ანგარიშვალდებული. ანუ როცა ამა თუ იმ პიესაზე იწყება მუშაობა, ფორმდება ხელშეკრულება ავტორთან ან საავტორო უფლებების მფლობელთან. როგორც წესი, თეატრს, დამდგელ რეჟისორს არ აქვს უფლება შეცვალოს პირველწყაროს ტექსტი. ანუ ნებისმიერი ზემოქმედება ტექსტზე უნდა იყოს განერილი ხელშეკრულებაში.

არსებობს ასეთი ცნება - ინტერპრეტაცია. ალბათ რეჟისურა ინტერპრეტაციის, ახლებური წაკითხვის ხელოვნებაა. ნებისმიერ მხატვრულ ტექსტს აქვს ეს ინტერპრეტაციის ველი. ამ შემთხვევაში რეჟისორის ხედვა-გააზრება არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს პიესის შესაძლო ინტერპრეტაციის ველს. ნაწარმოებს თავს არ უნდა მოახვიო ის, რაც მისთვის არაა ორგანული და უბრალოდ არაკანონზომიერია. ეს საკითხის შემოქმედებითი მხარეა.

რაც შეეხება ტექსტის, პირველწყაროს უგულვებლყოფას, უხეშ მანიპულირებას მისით - სამწუხაროდ მსგავსი ფაქტები ძალიან ხშირია. რა უნდა ვთქვათ უცხოელ ავტორებზე, როცა ქართველი დრამატურგები არაერთხელ აღმოჩენილან, რბილად რომ ვთქვათ, გაუგებრობაში. მოვიყვან ერთ მაგალითს. მე და ლაშა ბუღაძე ვიყავით რუსთავის თეატრში მისი პიესის მიხედვით დადგმული სპექტაკლის პრემიერაზე. ლაშა გაოგნებული დარჩა, თუ რამდენად დაამახინჯა რეჟისორმა პირველწყარო, შეცვალა არა მარტო აქცენტები, თავად ტექსტი იმგვარად დაჩეხა-დააქუცმაცა, რომ არაფერი დატოვა ავტორისეული, და რაც მთავარია თვითნებურად, მის მიერ დანერგული ტექსტი გამოიყენა და არა ორიგინალი.

Perhaps, you remember that Irzhi Kiliani's ballets were staged in our theatre with the greatest success. We have concluded a contract with the Irzhi Kiliani Foundation. A representative of the Foundation arrived and directly took part in staging. Together with the obligation to follow the requirements of the choreography, huge amounts of money should be spent. Having opera and ballet troupes, at some point, is a big luxury. The fact that we, in our repertoire, have such performances, shows the high professionalism of the troupe, itself, and plays a significant role in the tour repertoire. This is some kind of an assize, that one has to keep.

Let's talk about the drama theatre. Are the author's rights of the Georgian and foreign drama writers being breached, and, how, in which way, are they violated?

First of all, the theatre is accountable before the author of the play. Thus, when we start working on some play, a contract is signed with an author, or with the other holder of the author's rights. Usually, a theatre, or a director doesn't have rights to change the original text of the play. Accordingly, any amendment to the text should be stipulated by the contract.

There is a notion of interpretation. Perhaps, directing, itself, is an art of reading in a new way. Any of the feature texts has this field of interpretation. Here, a director's vision and understanding should not contradict to the possible interpretation field of the play. The one shouldn't apply anything which is not organic or, merely, is not natural for a concrete play. This is the creative part of the issue.

As for the text, ignoring its original source, rough manipulation, unfortunately, quite often take place. What can we say about the foreign authors, when the Georgian drama writers, in number of times, ended up in, modestly to say, some misunderstanding?

I will mention one case, when I and Lasha Bughadze were in Rustaveli theatre on a premier of the performance staged by his play. Lasha was astonished about the fact how the director distorted the original source and changed not only the accents, but, also, the text, which was chopped, broken into pieces in such a way that the director left nothing from the author, and, the most important is that the director, willfully, used his own text, and not the original.

Here, I am not talking about loyalty to the text, I mean correctness, which a theatre and a director should ex-

მე არ ვსაუბრობ ტექსტის ერთ-გულეობაზე, მე ვსაუბრობ კორექტულობაზე, რომელიც თეატრმა და და რეჟისორმა უნდა გამოიჩინონ ავტორის მიმართ. პიესის ავტორის გვარი რატომ უნდა იყოს მინიშნებული აფიშაზე, როცა

რეალურად მას არაფერი საერთო არ აქვს განხორციელებულ დადგმასთან?

როგორ გესახებათ ქართული თეატრის განვითარების გზები? ვგულისხმობ ვეროპულ პროცესებში ჩართულობას, ექსპერიმენტულ ძიებებს, როგორც დრამატურგიაში, ასევე რეჟისურაში. ფსიქოდრამა, ესოდენ აქტუალური საქართველოში, ცოცხალი არქაულად ხომ არ გეჩვენებათ? ან გარდასახვაზე ორიენტირებული სამსახიობო ოსტაგობა?

მე ერთ რამეზე გავამახვილებდი ყურადღებას. თუკი რეალურად თეატრებში განხორციელდება მონიტორინგი საავტორო უფლებებზე და ისინი ვალდებულნი იქნებიან უცხოური დრამატურგიის დადგმაზე გადაიხადონ შესაბამისი საფასური, ეს შეამცირებს უცხოური საშუალო დონის პიესების რიცხვს ქართულ სცენაზე, რაც სტიმული გახდება ქართული დრამატურგიის განვითარებისთვის. გაჩნდება მოთხოვნა, დაკვეთა, თეატრები ავტორებთან აქტიურად ითანამშრომლებენ და ეს გადაიზრდება ორმხრივ შემოქმედებით პროცესში. იქნებ სწორედ ეს გახდეს რენესანსის მომასწავებელი ქართულ თეატრში და არა მხოლოდ სტილისტური ტენდენციების განახლება.

თქვენ ამჟამად დგამთ ცნობილ მიუზიკლს "ოლივერი". გავგიზიარეთ თუ რა სამუშაოები ჩაატარეთ დადგმის უფლების მოსაპოვებლად. სხვა თეატრები საქართველოში თუ მიმართავენ ამ გზას?

ჩვენს შემთხვევაში ყოველივე კანონიერად მოხდა. ჩვენ ძალიან სოლიდური თანხა გადავუხადეთ ბრიტანულ ორგანიზაციას, რომელიც ფლობს ამ მიუზიკლის დადგმის საავტორო უფლებებს და დღემდე ვასრულებთ ყველა იმპორტს, რომელიც ხელშეკრულებით გვეკისრება. მინდა გითხრათ, რომ ქართული რეალობისთვის ეს უფრო გამონაკლისია, ვიდრე წესი. ყველამ კარგად იცის ის უცხოური მიუზიკლები, რომელიც იდგმება ბოლო წლებში სხვადასხვა თეატრებში. მინდა გითხრათ, რომ ამ თეატრების მესვეურებს სულაც არ შეუწუხებიათ თავი საავტორო უფლებებზე ზრუნვით.

press toward an author. Why should a name of an author of a play be mentioned on the playbill, when, actually, he has nothing common with the conducted performance?

In your opinion, what are the ways of development of the Georgian theatre? I mean, involvement in European processes and experimental searches, as in drama, so in directing. Does psycho-drama, which is so relevant in Georgia, or a transforming acting technique, seem a bit archaic to you?

I would stress one thing: If monitoring on copyright related issues is really implemented in theatres, and if they have to pay the price for staging a foreign drama, this will reduce the number of average level of foreign plays on the Georgian stage, which will become a stimulus for development of the Georgian drama. Demand will be created, there will be orders, theatres will actively cooperate with the authors and this will grow into mutual creative process. Perhaps, this could become a precondition of Renaissance of the Georgian theatre, and not solely the innovation of stylistic tendencies itself.

At present, you are staging a renowned musical "Oliver". Please, tell us, what kind of works have you implemented for gaining the rights for staging? Do other theatres apply to these methods as well?

In our case, everything was done in a legal way. We have paid a huge amount of money to the British organization, which holds copyrights for staging the musical, and up to present day, we fulfill all those norms, which are imposed on us by the contract. I wish to say, that, for the Georgian reality, this is more an exception than a rule. Everybody is well informed about those foreign musicals, which have been staged for the last few years in different theatres. I would like to mention, that the representatives of the management of the theatres have not bothered themselves by taking care of copyrights.

ინტელექტუალური საკუთრების მითვისება ქურდობა და ყაჩაღობაა..

Appropriation of an intellectual property is theft and robbery...



What difficulties does a non-commercial music face today in Georgia?

“Noncommercial” – what a strange epithets for a field of Art!.. Especially today, when art has been branched in such a painful way from one side in a sphere, which has lots of consumers (so an unattractive word from the point of view of “an user” of a piece of art!), which is a profitable arena for marketing and prerequisite of commercial welfare, as it does not require neither esthetic, nor intellectual efforts, and directly reaches a heart/brain of a “consumer”, who is oriented on comfort and pleasure and

რა სირთულეების წინაშე დგას დღეს საქართველოში არაკომერციული მუსიკა?

„არაკომერციული“ - რა უცნაური ეპითეტია ხელოვნების დარგისთვის!... განსაკუთრებით დღეს, როცა ასე მტკივნეულად განიტოტა ხელოვნება: ერთი მხრივ სფეროდ, რომელსაც ჰყავს ბევრი კონსუმენტი (ესეც რა უშნო სიტყვაა ხელოვნების ნაწარმოების „მომხმარებლის“ თვალსაზრისით!), რომელიც მარკეტინგის სარფიანი ასპარეზია და კომერციული კეთილდღეობის საწინდარი, რადგანაც არ ითხოვს არც ესთეტიკურ, არც ინტელექტუალურ ძალისხმევას, პირდაპირ მიდის კომფორტზე და სიამოვნებაზე ორიენტირებული „მომხმარებლის“ გულამდე/ტვინამდე და, შესაბამისად წარმატებით

therefore the peace of art is being successfully sold in millions of circulated copies through different media means. From the other side, the sphere, which is in a museal (noncommercial part of the classic music that has not been very popular, authentic practice of performing of the classic music) or catacomb (avant-garde and experimental art of all fields) situation, as it requires some kind of readiness of an audience for something more than looking for a superficial pleasure and comfort through perceiving and feeling the composition, but to feel its essence, to try to realize a motive of the composer with

„საღდება“, მილიონობით ტირაჟირებული სხვადასხვა მედიამში. მეორე მხრივ კი სფეროდ, რომელიც ან მუზეალურ (კლასიკური მუსიკის არაკომერციული, კერ კიდევ „გაუბაზრებელი“ ნაწილი, ტრადიციული მუსიკის ავთენტური საშემსრულებლო პრაქტიკა) ან კატაკომბურ

(ყველა დარგის ავანგარდული და ექსპერიმენტული ხელოვნება) სიტუაციაში იმყოფება, რადგან მსმენელისგან გარკვეულ მზადყოფნას მოითხოვს, ზედაპირული სიამოვნება და კომფორტი კი არ ეძებოს ამ ნაწარმოების აღქმისა და განცდის დროს, არამედ ჩანვდეს მის არსს, ტოლერანტული ინტერესით შეეცადოს ჩანვდეს შემოქმედის სათქმელს და იმასაც, თუ ამ ფორმით და ამ ენით რატომ ცდილობს ხელოვანი დაგვანახოს ის, რაც თვითონ დაინახა. ხელოვნების მთავარი არსი ხომ ჭვრეტაა, რისი შედეგიცაა სწორედ რაიმე ყოვლად ჩვეულებრივსა და ბანალურში რალაც განსაკუთრებული, არაჩვეულებრივის, „გაუგონარის“, სასწაულებრივის დანახვა და ამ დანახულის ინტერპრეტაცია სხვათათვის დასანახებლად. ნაწარმოებით სიამოვნება და ტკბობა ამ შემთვევაში ხშირად სწორედ ამ ჭვრეტის შედეგია ხოლმე და, როგორც წესი, არ კნინდება არც ექსპრესიული, ხანდახან სიუშნოვემდე უხეში გამომსახველობის საშუალებით და არც ექსტრავაგანტული, ანდა ექსცენტრული ხერხებით, რომელთაგან ზოგს უნდობლობა, შოკი და შეურაცხყოფაც კი გამოუწვევია მოუმზადებელ, „მოხმარებაზე“ ორიენტირებულ და ამ ტიპის ღონისძიებაზე შემთხვევით მოხვედრილ კონსუმენტში.

სირთულეები, რომელთა წინამუც „არაკომერციული“ მუსიკა დგას ლოგიკური შედეგია სწორედ ამ „განყოფისა“, რომელიც ერთი ხელის დაკვრით არ მომხდარა ევროპულ მუსიკაში ალბათ მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარში დაიწყო მუსიკალური ენის თანდათანობით გართულებით, ასე ნელ-ნელა დაშორდა ფართო მსმენელს და „ვენის კლასიკის სიტუაციიდან“ (როცა, ფიგურალურად რომ ვთქვათ, ხაბაზი, მეეტლე და მენალე მოუთმენლად ელოდებიან, როდის გამოვიდოდა ჰაიდნის ახალი კვარტეტი, რომ ნოტები ეყიდათ, წასულიყვნენ შინ და შაბათ-კვირის დასვენება ამგვარ მუზიციურებასა და ქეიფში გაეტარებინათ) დღემდე, როცა აშკარად ორი ტიპის მუსიკალური მოთხოვნილება და შესაბამისი საზრდო არსებობს: ერთი - მდარე, საყოველთაო-საყოველდეო, რომლითაც გადავსებულია მასობრივი მედია და რომელთა წარმომადგენლებითაც აჭრელებულია ყვითელი პრესა, მეორე კი - ელიტალურ-მუზეალურ-კატაკომბური, რომელსაც კანტიკუნტი მსმენელი ჰყავს, ხანდახან ისიც გახლეჩილი, როცა კლასიკის მცოდნე და მოყვარული თავმომწონე მელომანი აღშფოთებული აპროტესტებს, რატომ უნდა ვუსმინო იმ არაკეთილხემოვან და გაუგებარ საზიზღრობას, თანამედროვე მუსიკა რომ დარქმევია და მუსიკის გარდა ყველაფერი რომააო; რად მინდა მუსიკა და ხელოვნება, რომლის გამომსახველობითი საშუალებები და ენა არათუ არ მესმის, არამედ ნერვებს მიშლის და ძილსაც გამიფრთხობს, ღამე რომ მომელანდოსო. ამ დროს, შესაძლოა, ერთხელაც არ დაეკითხოს თავს, რატომ აზროვნებს მისი თანამედროვე ხელოვანი სწორედ ასე და რატომ ურჩვენია თავის ესთეტიკურ მრწამსსზე დარჩენა ნაცვლად იმისა, რომ გადაეშვას „საბაზრო“ ხელოვნების მორევში (თუ წუმპეში) და ოჯახიც არჩინოს და პოპულარობის პატივმოყვარეობაც დაიკმაყოფილოს.

და მაინც, რატომ უნდათ ასე აზროვნება ხელოვანთ, რომლებსაც არც ოსტატობა აკლიათ, არც ჭკუა და პრაქტიკული გონება, რომ გარკვეული კომპრომისი მაინც დაუშვან და

the tolerant interest and to understand the reasons why the artist is trying to show us the concept through this concrete form and language. The core idea of art is foreseeing, the result of which is noticing something special, unordinary, “wonderful”, miraculous in ordinary and banal things and interpretation of the noticed for the purposes of public disclosure. Often, getting pleasure from a piece of work is the outcome of the foreseeing and, usually, it can't be diminished from an expressive, and rude means of expression that can be considered even ugly, or from extravagant and eccentric ways, some of which have caused distrust, shock and insult in unprepared, “user” oriented consumer, who has got on the event by accident.

The difficulties, that noncommercial music faces is the logical outcome of this “division”, that did not happen at once in the European music: Perhaps, it started in the second part of the 19th century with step by step complication of the musical language, in such a way it separated from the broad audience and “from the classic situation of Vienna” (to say it figuratively, when a baker, cabman and shoe-maker were looking forward to the new quartette by Haydn, to buy the music sheet, then, go home and spend the weekend in feasts and playing the music) up to date, when, obviously, there exist two types of musical demand and respective music:

First, – low-grade, common-everyday, by which mass media is overwhelmed and the yellow press is mottled with its representatives, the second one – elite kind-catacomb-museal, that has a few audience, sometimes, even, split in two parts, when classic expert and amateur proud music lover resentfully protest why they should listen to this disharmonious and unintelligent abomination, that is called modern music and that is anything, but music. I don't need the music, the language and expressive means of which are alien to me, annoy me and leave me sleepless. At this time you will not even ask yourself why the contemporary artist is thinking this concrete way and not another and why he prefers to stick to his esthetic belief, instead of plunging into the whirlpool of art of the “market”(or puddle) and, thus, keep the family and satisfy own ambition.

And yet, why do the artists desire to think like this, the artists, who lack neither skill nor intellect and practical mind, in order to make a certain compromise and please the part of the audience, - those who are acknowledged as more intellectual and cultural segment of the society? What are impulses and mechanisms, that motivate the missionary, who distances himself from that recognized “good”, as remaining within its stylistic framework would not be considered as a pursuit of self interest or trading with low-quality goods and prostitution? Does saying “I

ხელოვნების მთავარი არსი ხომ ჭვრეტაა, რისი შედეგიცაა სწორედ რაიმე ყოვლად ჩვეულებრივსა და ბანალურში რალაც განსაკუთრებული, არაჩვეულებრივის, „გაუგონარის“, სასწაულებრივის დანახვა და ამ დანახულის ინტერპრეტაცია სხვათათვის დასანახებლად.



Rezo Kiknadze

64 Copyright 2012

იმათ მაინც აამონ, ვინც საზოგადოების უფრო კულტურულ და ინტელექტუალურ ნაწილადაა აღიარებული? რა იმპულსები და მექანიზმები ამოძრავებს მისიონერს, რომელიც იმ უკვე ესტაბლირებულ და აღიარებულ „კარგსაც“ ემიჯნება, რომლის სტილისტულ ფარგლებში დარჩენა

სულ არ ჩაეთვლებოდა ანგარებად, მდარე „საქონლით“ ვაჭრობად და პროსტიტუციად? რა კმაყოფილება მოაქვს იმას, რომ „აქა ვდგავარ და სხვაგვარად არ ძაღმიძს“? ეს კითხვა ყველა კულტურულ და ინტელექტუალურ ქვეყანას აღეღებს (ყოველ შემთხვევაში, უნდა აღეღებდეს), რადგან ეს პრობლემა მარტო ევროპის განაპირა, უძველესი, საკუთარი კულტურული ტრადიციების მტვირთველ და ევროპული აქტუალობისთვის ფეხის აყოლების მონადინე პოსტსაბჭოთა საქართველოს არ ტკივა; ევროპის გულში, ევროპული კულტურის (დღევანდელის) ცენტრშიც იგივე პრობლემა დგას, როცა „საბაზრო“ და „ელიტარული“ ხელოვნების კონფლიქტზე და ამ კონტექსტში ლიბერალურ-კაპიტალისტური საზოგადოების სიძნელეებზე ჩამოვარდება ხოლმე საუბარი. საქართველოსგან გასხვაება ორ ძირითად და, გარკვეული აზრით, ურთიერთგანმაპირობებელ ასპექტში მდგომარეობს: ერთი მხრივ, სახელმწიფოს კულტურული ინსტიტუციები (სამინისტრო, თეატრები, უმაღლესი სასწავლებლები) პერმანენტულად ზრუნავენ იმაზე, რომ კულტურის ეს ნაწილი, რომელზეც მოთხოვნა ბუნებრივად ვერასოდეს იქნება საკმარისად დიდი, არ დაიჯაბნოს და არ დაიხრჩოს უსახსრობისა და კატაკომბურობის „Underground“-ში, მეორე მხრივ კი - საზოგადოება თვითონაა უფრო დაინტერესებული და, გარკვეული აზრით, მონაწილე ამ აჟიოტაჟისა ავანგარდული ხელოვნების

ირგვლივ; მიუღებლობისა და უარყოფის შემთხვევაშიც კი ინტერესით ესწრება ამგვარ მოვლენებს და არ ეზარება თავისი პოზიციის გამოთქმა და დისკუსიაში მონაწილეობა. დღეს, როგორც მილანში ფუტურისტების კონცერტის დროს 1914 წელს, ანდა ვებერნის კვარტეტის შესრულების შემდეგ 1922 წელს ვენაში, მაინცდამაინც მუშტი-კრივით არ კამათობენ ხოლმე ესთეტიკურ პოზიციებზე, მაგრამ არ დამავინყდება, როცა ერთხელ ბერლინში თანამედროვე იაპონურ-გერმანულ დასში ვუკრავდი, როგორ გაისმა საერთო ტაშის და მოწონების ფონზე ერთი კაცის „ბუუუს“ ძახილი და სტვენა; მერე იქვე ბართან ჯდომისას გამოგველაპარაკა, მე ვიყავიო; ყოველგვარი აგრესიისა და სიძულვილის გარეშე ჩამოგვიკაკლა თავისი პრეტენზიები და ასე ლუდის სმასა და დისკუსია-საუბარში გავატარეთ საათნახევარი...

საზოგადოების უინტერესობა და ინდიფერტულობა, - აი, მგონი ის მთავარი სირთულე, რომლის წინაშეც დგას „არაკომერციული“ ხელოვნება და რომლის გამოსწორებაც მისიონერობით და უწყებათა მხრივ სუბსიდირებით სავსებით პერსპექტიულად მესახება.

რა როლი შეიძლება შეასრულოს საავტორო უფლებების დაცვის მხრივ სიგუაციის გაუმჯობესებამ თანამედროვე მუსიკალურ თუ სასწავლო პროცესებში?

ინტელექტუალური საკუთრების დაცვა ისევეა კულტურუ-

am standing here, and I can't act otherwise” bring any satisfaction?

All cultural and intellectual countries are concerned with this question (at least, they should be concerned), because this is the problem not only for post Soviet Georgia, marginal European, ancient country burdened with its own cultural tradition and willing to join European actuality, - the same problem is posed in the heart of Europe, in the cultural center (the present) of Europe, when the talk relates to the conflict of market and elite art, and, in that context, the difficulties of liberal-capitalist society. The difference from Georgia is conditioned in two main aspects, that in some sense are mutually stipulated: from one side, the state cultural institutions (the ministry, theatres, higher educational institutions) permanently ensure, that this part of culture, which, naturally, will never have sufficiently large demand, is not suppressed and drowned in the “underground” of penury and catacomb, from another side – the society itself is more interested and, in some sense, is a participator in the resonance surrounding the Avant-garde art;

Even in case of absence of acceptability and approval, one attends such events with interest and actively expresses an opinion and participates in discussions. Nowadays, likewise in the year 1914, in Milan, during the concert of futurists, or in

Vienna, in the year 1922, after performing the Webern quartette, people do not argue with fists about esthetic positions. It is difficult to forget, that, once, when I played in the modern Japanese-German ballet Troupe and in the light of common applauses and approval, one man was booing and whistling, then, later, he came up to us and talked while we were sitting at the bar, he listed his notes without aggression and hatred, and we spent a half an hour in drinking beer and chatting.

Indifference and disinterest of the society, which, from my point of view, is the main obstacle that “noncommercial” art faces, and the improvement of which is feasible prospect with the help of the artists with missionary

What role can improvement of Copyright protection play in modern music and educational processes?

The protection of intellectual property represents the necessary attribute of the cultural society, as well as ensur-

ლი საზოგადოების აუცილებელი ატრიბუტი, როგორც იმაზე ზრუნვა, რომ ამ ლოზუნგით არ მოხდეს მცირე, ფინანსურად სუსტი კულტურული უჯრდების „ჩაგვრა“ და შევინროება უზომო ბეგარით და შემანუხებელი ფორმალობებით, რამაც კატასტროფული შედეგი შეიძლება გამოიღოს მცირე საკონცერტო სცენების, კაფეების, კლუბების და თქვენ წარმოიდგინეთ სახელოვნებო სასწავლებლების აქტივობასა და ნორმალურ ცხოვრებაზე. გერმანიის ერთი დასაწანი მაგალითი გამახსენდა, როცა 90-იანი წლების შუაში უცბად პანტა-პუნტით დაიკეტა მცირე კლუბები და კაფეები, სადაც ჯახს უკრავდნენ; ეს კლუბები, ზოგი მართლაც ძალიან პატარა, ქალაქის კულტურული ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი ერთეულები იყვნენ, მცირე, ფაქტობრივად ნულოვანი შემოსავლით და მხოლოდ ინდივიდუალური ენთუზიაზმისა და თავდადების შედეგად ახერხებდნენ თავის რჩენას. უცბად კი GEMA-მ, საავტორო უფლებების დაცვის გერმანულმა ორგანიზაციამ, ისეთი მაღალი მინიმალური ნიხრი დაუნესა გადასახდელად ყველა კაფეს, სადაც ცოცხალი მუსიკა იკვრებოდა, რომ უკიდურეს გაჭირვებაში ჩააგდო პატარა კლუბები, რომლებიც ცოტა ხალხს იტევდნენ და ხანდახან შონორარსაც კი ვერ უხდიდნენ იქ გამოსულ მუსიკოსებს. ორგანიზაცია, რომელიც უამრავ ფინანსებს კრებს თავისი წევრებისგან, რომლებშიც პოპულარული და „კომერციული“ მიმდინარეობების წარმომადგენლებმა ბოლო დროს მასიურად დაიბუდეს და ხელმძღვანელ პოზიციებზე მოხვედრით მთლიანად თავის თავზე მოიგეს ორგანიზაციის წესდება და ფინანსური განაწილების მექანიზმი, სულ უფრო იდიოზური გახდა და ბევრმა სერიოზულმა კომპოზიტორმა დატოვა მისი რიგები.

სხვა პრობლემაა, რა თქმა უნდა, სადაც ინტელექტუალური საკუთრების მასობრივი გამოყენება, გამრავლება და მითვისება ხდება. პოსტსაბჭოთა სივრცე განსაკუთრებით ყაჩაღურია ამ თვალსაზრისით და საქართველოც არაა გამონაკლისი არც ერთ სფეროში, მუსიკა იქნება, ფილმები თუ კომპიუტერული პროგრამები. საავტორო უფლებების დაცვის „ცუდი“ მხარის გამო, ხანდახან ეს რობინჰუდულ და დონ კისოტურ უკუურეაქციადაც რომ მოენათლოთ და, გარკვეულწილად, გავამართლოთ კიდეც, როგორც პასუხი გასული ათწლეულების ზოგიერთი Software-ვეშაპის მონოპოლისტურ და უზურპატორულ ლაშქრობაზე, - მაინც ვერ გავექცევით იმ აზრს რომ ინტელექტუალური საკუთრების მითვისება და უკანონოდ მოპოვება ქურდობა და ყაჩაღობაა...

ერთი გამოსავალი, მართლაც კეთილშობილური და მოქალაქეობრივი, არის ინტელექტუალური საკუთრების განთავისუფლება Copyright-ისგან და მისი ლიცენზირება ისე, რომ არაკომერციულად ყველასთვის მისაწვდომი იყოს და შეზღუდვა ჰქონდეს მხოლოდ კომერციულ კონტექსტში მის მოხმარებას. კომპიუტერული პროგრამების ინდუსტრიაში უკვე დიდი ხანია წარმატებით ფუნქციონირებს ამ ტიპის ლიცენზიები როგორიცაა, მაგალითად GNU General Public License. ამ ლიცენზიით გამოქვეყნებულია არა მარტო პროგრამები, არამედ ოპერატიული სისტემებიც, როგორიცაა, მაგალითად Linux-ი, რომლის პროპრიეტარულ სივრცეში გადაყვანის ყველა მცდელობა განწირულია, იმდენი თავისუფალი და საჯარო ლიცენზიითაა დაცული. მახვილგონივრული სიტყვის თამაშზე აგებული ტერმინი მოეძებნა ამ ტიპის დაცულობას - Copyleft-ი, როგორც ანტონიმი საავტორო Copyright-ისა. დასავლეთში საზოგადოების დიდი ნაწილი შეგნებულად არიდებს თავს კომეციული პროგრამებით სარგებლობას, მუშაობს Linux-ით, ნაცვლად Windows-ისა და Macintosh-ისა, საოფისე პროგრამად Microsoft Office-ის ნაცვლად Openoffice-ს ხმარობს და ა.შ. უმაღლესი სასწავლებლების ნაწილიც უერთდება ამ მოძრაობას და სასწავლო

ing that the oppression and discouragement with excessive taxation and uneasy formalities of small, financially weak, cultural cells, that can entail catastrophic result on the activity and a normal life of small concert-halls, cafes, clubs and, if you can imagine, even art institutions, does not take place with this slogan.

I can remember one regrettable example of Germany, when in the middle of 1990s, suddenly, the small clubs and cafes, where jazz was played, were getting closed down one by one. Some of these clubs were really very small, but very significant units of the city life, with little, in fact, zero income and as a result of only individual enthusiasm and devotion managed to maintain themselves. Suddenly, GEMA, German organization for Copyright protection, imposed such a high minimal rate (worked out absolutely idiotically with counting tables and space) tax for all cafes, where the live music was played, that small clubs were stranded, they could place very few people and, sometimes, were unable to pay fee for the musicians who performed in the clubs. Organization, which allocates numerous financial resources from its members, and in which the representatives of commercial, popular trends had strengthened their positions and adjusted the statute of an organization, as well as, mechanisms for distribution of finances to their own need, became more and more odious, and many serious composers left the membership.

The other problem concerns the countries wherein the massive/widespread use of intellectual property, multiplication and appropriation take place. The post Soviet space is upmost hooligan in this regard, and Georgia is not an exception in either field of music, film or computer programs. Due to the insufficient protection of Copyrights, sometimes, considered as a counter reaction of “Robin Hood” and “Don Quixote”, and in certain cases, even substantiated as a respond to the monopolistic and usurper attacks of a number of last decades’ software “whales”, we can't avoid understanding of misuse of intellectual property as violation of laws.

One possible option to overcome the problem, rather noble and civil, is to get/become the intellectual property fee for Copyright and to license it in a way, which makes noncommercial use of it affordable for everybody, and has restrictions only for a commercial use. Such licenses have been successfully adopted in the computer industry,

66 Copyright 2012

პროცესის დაგეგმვასა და განხორციელებას ამ სულისკეთებით ცდილობს. ყველა სპეციალობასა და სფეროში ეს მაინც ძნელი განსახორციელებელია, რადგან კომერციულ პროგრამებს მაინც დიდი უპირატესობა აქვთ „თავისუფალთან“ შედარებით, თუნდაც იმაში, რომ ამ პროგრამებზე დახარჯული სახსრები, შრომა და შედეგად ხარისხი და ეფექტურობა შეუდარებლად მეტია, ენთუზიაზმზე დაფუძნებულ და „თავისუფალ დროს“ განვითარებულ პროდუქციასთან შედარებით.

ამ „ორ ცეცხლს შუა“ მიხედება ყოფნა, მაგალითად, ილიას უნივერსიტეტში: სასწავლო პროცესის ეფექტურობისთვის გვერდს ვერ ვუვლი ისეთ კომერციულ პროგრამას, როგორცაა Max/MSP/Jitter-ი, რომელიც უნივერსიტეტმა შეიძინა ელექტროაკუსტიკური კლასისთვის; თუმცა არსებობს მისი „Public Domain“-ალტერნატივა Pure Data, მაგრამ ამ უკანასკნელის შედარებით უფრო „შეუხედავი“ დიზაინი და მეტისმეტად „ჰაკერული“ ზედპირი გარკვეულ დაბრკოლებებს ქმნის აქაური სტუდენტისთვის, რომელიც მცირე დროში ბევრს უნდა დაეუფლოს და არანაირ მოტივაციას არ გრძნობს, ჩემი ზოგიერთი გერმანელი სტუდენტისთვის, ხუმრობით „ვეგეტარიანელ ლინუქს-იუზერებს“ რომ ვეძახდი, თავისუფალი პროგრამების დევნასა და სწავლაში ხარჯოს ძვირფასი დრო. ასეთი სტუდენტი უნივერსიტეტში ლეგალურად მუშაობს შეძენილი კომერციული პროგრამით, შინ კი- მისი არჩევანია, რა გზას მიმართავს; საქართველოს სიტუაციაში კი ეს არჩევანი წინასწარაა გადაწყვეტილი „კრეკის“ სასარგებლოდ, რამდენიც არ უნდა ვიქადაგო საწინააღმდეგო...

იმედი მაქვს, რომ დადგება დრო, როცა აქაური სტუდენტიც შეძლებს ლეგალურად ისარგებლოს კომერციული პროგრამებით, როგორც დასავლეთის უნივერსიტეტების უმრავლესობაში: სანამ სტუდენტი ხარ, სარგებლობ ათასგვარი სტუდენტური ფასდაკლებით, გაქვს წვდომა ყველა საუნივერსიტეტო პროგრამულ უზრუნველყოფაზე და ეს უფლებები ნაწილობრივ სასწავლებლის დამთავრების მერეც გინარჩუნდება. მთავარი პრობლემა აქ ისევ ფინანსებია. როგორც სიდუხჭირე უბიძგებს ხოლმე ხანდახან კაცს არალეგალური ქმედებისკენ, ისე ფინანსური თანადგომა და უზრუნველყოფა აღმოჩნდება ხოლმე გადამწყვეტი ფაქტორი ლეგალური და სინდისდამშვიდებული სწავლისთვის.

რას გვეტყვიტ სწავლების მეთოდოლოგიაზე და ყოგადად თანამედროვე კულტურულ გარემოში მუსიკოსის მიმიკრიაზე?

სწავლაც და სწავლებაც, ჩემი აზრით, შემოქმედებითი პროცესია, შეიძლება ცოტათი უფრო საპასუხისმგებლო, ვიდრე ინდივიდუალური შემოქმედის, რომელსაც მეტი სითამამის უფლება აქვს. ასეა თუ ისე-მგონია, რომ სწავლებაც ისევე ექსპერიმენტული, ცვლადი და ხშირად კონტრასტული უნდა იყოს, როგორც შემოქმედება და ცხოვრებაც, მთელი თავისი ამბივალენტურობითა და წინააღმდეგობრიობით. ხანდახან იმ აზრის დაშვება, რომ შემდგომი თაობის ახალგაზრდა სტუდენტი თავის წინამორბედ პროფესორზე უფრო უკეთ და გამჭრიახად შეიძლება ხედავდეს იმას, თუ რა უნარი და ხელობა იქნება საჭირო და „მოთხოვნადი“ (ვერ ვიტან ამ სიტყვას!) იმ დროისათვის, როცა ის სასწავლებელს დაამთავრებს და სამუშაოს საძებრად გადაეშვება ცხოვრების ორომტრიალში, ძალიან დაეხმარებოდა თვით მასწავლებელს, მრავალგვარი

like the GNU General Public License. Not only the programs, but also operational systems are operating with this license. All attempts of using, for example, Linux for a commercial use are simply failed due to the extent of public and independent licenses with which the program is protected. Smart definition for expressing this protection is “Copyleft”, which has been used opposed to Copyright for many years already. Significant ratio of the society deliberately avoids usage of the commercial programs, works in Linux, instead of Windows and Macintosh, uses Open Office as an alternative of Microsoft Office, etc. A number of higher educational institutions also join this tendency, and try to apply the planning and development of educational process with this aspiration. However, it is difficult to implement this approach in each single subject or field, as commercial programs have the advantage in terms of the financial resources and labor input. Consequently, the quality and efficiency of commercial programs are much higher than of the programs developed on the basis of enthusiasm. I have been struggling between these lines at Ilia University, when, for the efficiency of the training process, I have to use/consider the commercial programs as Max/MSP/Jitter, which are officially purchased by the University for an electric-acoustic class. However, public domain alternative of it – “Pure Data” exists, but the latter has an “ugly“ design and the hacker surface, which creates certain obstacles for the students, who have to learn much in a limited time frame and have zero motivation to seek for the free programs, like my German students, whom I call “vegetarian users of Linux”. At the university, these students work with the legally purchased programs, and it is up to them which program to use at home. In case of Georgia, this decision is predetermined in favor of “crack”, even if I preach against it...

I hope that the time will come when Georgian students have possibility to use the commercial programs legally, as it is applied in the majority of the Western Universities: students benefit with various student discounts, have access to all the software, and these privileges are, somehow, kept after graduation from the University. Here, the main problem is the financial part again: financial support is the main factor for legal and honest learning.

What can you say about the teaching methodology and the mimicry of musicians in the modern cultural environment?

In my opinion, both learning and teaching are creative processes, and, carry even greater responsibility than the individual creators, who can afford to be more free and easy. Nevertheless, I think that the teaching approach has to be experimental, changeable and contrasting, as the process of creation itself and as life with all its ambivalence and resistance. Sometimes, better understanding by students (than their professors) of the set of “demanded” (I do not like this word) skills on the marker by the time of their graduation, enables them to consider variety of opportunities and, in liaison with their choices, to independently plan the learning process. This, primarily, implies that the more we “defend” the existing



დაესახა მოწაფისთვის და საშუალება მიეცა, გარკვეულწილად თვითონ დაეგეგმა მომავალი წლების სასწავლო პროცესი, თავისი პროგნოზის და არჩევანის მიხედვით. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ რაც უფრო დაჟინებით ვაგრძელებთ სასწავლებლის აქამდე არსებული წესების და მეთოდების დაცვას, მით მეტი შეცდომა შეიძლება დაგუშვათ. როგორც ყველაფრის უარყოფაა შეცდომა, ისევე ყველაფრის ხმალამოლებული დაცვა გახდება ხოლმე უდიდესი მუხრუჭი სასწავლებელში საქმის მკეთებელი, კონკურენტუნარიანი, ჭკვიანი, ჰუმანური და კულტურული მოქალაქის აღსაზრდელად. სახელოვნებო სასწავლებელი, შეიძლება, განსაკუთრებით უნდა გაიაზრებდეს ამას. კონსერვატორია, ასწლეულების მანძილზე ორკესტრებისთვის კადრების გამოზრდის დანესებულება (სხვათა შორის, თავდაპირველად “Conservatorio” ერქვა უპატრონო ბავშვთა თავშესაფარ საქველმოქმედო სახლებს იტალიაში, სადაც ქალაქის მამინდელ მუსიკოსებს ქირაობდნენ ამ ბავშვებისთვის მუსიკის სასწავლებლად...). დღესაც იმავეს უცვლელად ვერ გააგრძელებს: ორკესტრების დახურვის და გაუქმების, მხოლოდ A-კლასის ორკესტრების დარჩენისა და სხვა ორკესტრების ნახევრად სამოყვარულო, ნახევრად დოტაციურ რეჟიმზე გადასვლის ტენდენცია კარგა ხანია აშკარაა მთელს ევროპაში. ამისთვის ანგარიშის გაუნელობა ნიშნავს - უმუშევრებად გავწვრთნათ ჩვენი სტუდენტების უმრავლესობა, რომელთა უმეტესი ნაწილი ვერც სოლისტურ-ვარსკვლავურ კარიერას ვერ გაიკეთებს, დამერწმუნეთ. ბევრი პედაგოგობას მიჰყოფს ხელს, განურჩევლად იმისა, უნდა თუ არა. ამ სიტუაციაში, რომელიც ბევრი ახალგაზრდისთვის ინტუიტიურ დონეზე მაინცაა ცხადი, გასაგებია, რომ ბევრმა არაპერსპექტიულად ჩათვალოს კონსერვატორიაში სწავლა, მუსიკის დიდი ნიჭიც და სურვილიც რომ ჰქონდეს, ურჩევნია რომელიმე „პროზაულ“, მაგრამ პერსპექტიულ პროფესიას დაეუფლოს. დასაწანი პერსპექტივაა, თუ დაფვიქრდებით, რომ რომელიმე მარტივი რეფორმით შეიძლება სიტუაციის შემობრუნება და ახალგაზრდისთვის შანსის მიცემა, ისწავლოს ის, რას უყვარს და ამ წასწავლის მერე ოჯახიც არჩინოს. თუ კამერული მუზიკირების პრაქტიკას დიდი ყურადღება მიექცა, სტუდენტობისავე პერიოდში ამ პრაქტიკის საკონცერტო ცხოვრებაში გამოყენების საშუალება შევუქმენით სტუდენტს (რაც საზოგადოების კულტურულ დონესაც შესაბამისად

rules and methods of learning, the more probability of making mistakes we face. As denial of everything is a mistake, so defense of every single thing becomes an obstacle for bringing up active, competitive, smart, human and cultural citizens in the educational institution. Art schools have to exclusively share this opinion. Conservatory (by the way, initially, orphanages in Italy were called by the term “Conservatorio”, where musicians were hired to teach music to the children), the main institution of preparing the human resources for orchestras, nowadays, can’t maintain the same track: tendencies of weakening of orchestras, maintaining only A class orchestras have become evident in Europe long time ago. Believe me, that if we do not pay sufficient attention to this problem, we will train the most of our students for unemployment, and they will not have opportunity to develop their solo careers. Many will work in the field of pedagogy, disregarding their own will. It is obvious, that in this situation, studying in Conservatory might be considered as less prospective, and despite of the great talent in music and their desire to follow it, students prefer to master in “prosaic”, but more useful professions. It is regrettable, if we consider that, by minor reforms a positive change can be made and representatives of the young generation might be given a chance to learn whatever they like and to have an ability to sustain their families with the gained knowledge.

If playing of chamber music is paid sufficient attention, and if we give an opportunity to a student to use this practice in his/her concert life (which, accordingly, will raise the cultural level of the society, as well as, increase the demand), if we offer them such extra subjects as the technology of music, audio-engineering, media art, music journalism, music management and many more, then, diametrically different perspective is opened in front of the student: He/she will see himself/herself what a professional with a broad knowledge may he/she become and will not be afraid of a labour market later on, as he/she will be well prepared as for music performing and pedagogical, so numerous technological and management activities.

These are the professions, the need for which exists in Georgian society, as well as, the labor market already for a long time, and because of the lack of human resources, the vacancies either are filled in by unprofessional staff, or remain vacant.

აამაღლებს და მოთხოვნას გაზრდის), თუ შევთავაზებთ ისეთი დამატებითი საგნები, როგორცაა მუსიკის ტექნოლოგია, აუდიოინჟინერია, მედიის ხელოვნება, მუსიკის ჟურნალისტიკა, მუსიკის მენეჯმენტი და მრავალი ამგვარი რამ, - მაშინ დიამეტრულად განსხვავებული პერსპექტივა იშლება სტუდენტის წინ: ის თვითონვე დაინახავს, რამდენად ფართო ჰორიზონტის პროფესიონალი შეიძლება გახდეს და აღარ შეუშინდება სტუდენტობის შემდგომ სამუშაო ბაზარს, რადგანაც ყოველმხრივ მზად იქნება როგორც სამემსრულებლო და პედაგოგიური, ისე ათასგვარი ტექნოლოგიური და სამენეჯმენტო საქმიანობისთვის. ეს ის პროფესიებია, რომელთა საჭიროება უკვე დიდი ხანია დგას ქართულ საზოგადოებასა და შრომის ბაზარზე და კადრების უქონლობის გამო ეს ვაკანსიები ან არაპროფესიონალი მუშახელით ივსება, ან ვაკანსიებადვე რჩება.

68 | შოუ ბიზნესზე და აწარმოე... On show-business and many more...

Copyright 2012

პროდიუსინგი, პრომოუშენი, საფესტივალო საქმიანობა, შოუბიზნესის ყველა რგოლი უკავშირდება თქვენს სახელს და თქვენ მიერ, მეგობრებთან ერთად დაარსებულ კომპანიას Altervision Group-ი. ეს სავესტივო კანონზომიერია და ზოგადად თანამედროვე კულტურული სიტუაციითაა ნაკარნახევი, გვიამბეთ თქვენს გამოცდილებაზე, რა სიტუაციაა დღეს მეინსტრიმში, მსუბუქ მუსიკაში

მართალია, შოუ ბიზნესი სხვადასხვა ელემენტებისაგან შემდგარი ერთიანი ჯაჭვია. ამ ჯაჭვის თითოეული რგოლი, მთლიანად ამ სექტორის სრულფასოვან ფუნქციონირებას განაპირობებს. განვითარებულ ქვეყნებში ეს სექტორი მოქნილია და აწყობილი. არსებობს ტრადიცია, გამოცდილება, იგივე თავად კულტურითა და სოციალური დონით განპირობებული ხარისხი. რაც მთავარია ესაა დიდი ბიზნესი, თავისი იდეოლოგიური თუ ეკონომიკური ბერკეტებით. ჩვენს ქვეყანაში, იცით, რომ საერთოდ თავისუფალი ბაზრის ცნება არ არსებობდა. შოუ ბიზნესიც სახელმწიფოს მიერ იმართებოდა, იყო სხვადასხვა ბიუროკრატიული სტრუქტურები - ფილარმონია, საქონცერტი. არსებობდა ერთი ხმის ჩამწერი სტუდია „მელოდია“. ასე, რომ არა მხოლოდ იდეოლოგიზაციასთან, საქმე ჩვეულებრივ მონოპოლიასთან გვექონდა. იგივე როკ ჯგუფები, რომლებიც საბჭოთა კავშირში 70-იან წლებში გაჩნდა, უმეტესად „არალეგალურად“ მოღვაწეობდნენ. ოფიციალურ კონცერტებში ისინი ნაკლებად მონაწილეობდნენ. ეს იყო თავისებური ალტერნატიული კულტურა და მათი მსმენელთან ურთიერთობაც შოუ ბიზნესის კანონებზე არ იყო აწყობილი. ანდა იგივე საბჭოთა ესტრადის მოღვაწეები თუ ჯგუფები, თავიანთი საკონცერტო და საგასტროლო მოღვაწეობიდან მხოლოდ მცირე ანაზღაურებას იღებდნენ, დანარჩენი სახელმწიფოს რჩებოდა. მოკლედ ბუნებრივია, რომ ჩვენ დღეს მენეჯმენტის პრობლემებს ვაწყდებით, ეს გარკვეულწილად იმ ძველი მენტალიტეტითაც არის განპირობებული. მართალია ბოლო წლებში, ამ მხრივაც დიდი ცვლილებებია, მაგრამ კმაყოფილების საბაზი ჯერ არ გვაქვს.

ჩემთვის დღეს ეს ბიზნესი ასე ვთქვათ, „შიგნიდანაა“ ცნობილი. ვგულისხმობ ე.წ. მეინსტრიმს. ის, თუ რა სიტუაციაა კლასიკური მუსიკისა და ფოლკლორის სფეროში, აქ ექვემდებარება ნამდვილად ვერ გამოვდგები. იგივე ჯაზშიც. მე შემიძლია ვისაუბრო როკზე, პოპ და ელექტრონულ მუსიკაზე. დავინყებ სანყისი ეტაპიდან - სარეპეტიციო სივრცის უქონლობის პრობლემიდან.

Producing, promotion work, festival activity, - all the spheres of show-business are related to your name and the company 'Alter Vision Group', established by you and your friends. It's absolutely natural, and, in general, is dictated by modern cultural situation. Tell us about your experience. What is the situation in the mainstream, in the field of light music?

It is true, that show-business is the chain and each link of the chain conditions the valuable functioning of the whole scheme. This scheme is flexible and well tuned in the developed countries. There is the tradition, experience, there is the quality stipulated by culture or by the social level. Most importantly, this is the big business, with its ideological and economic tools. You know that, in general, in our country, the notion of a free market did not exist at all. Show-business was conducted by the state. There were different bureaucratic structures - the “Philharmonic Society”, “Sakkontserti”, and only one voice recording studio - “Melodrama”. So, we dealt not only with ideology, but with monopoly. Activities of the rock groups created in the Soviet Union in 1970s, mostly, were “illegal”. They participated less in the official concerts. This was peculiar, alternative culture and their relation with the audience was not conformable with the laws of show-business. The Soviet pop singers or groups were given small fees for their concerts or tours, the rest of the amount collected through the above mentioned activities of the musicians, remained at the possession of the state. Thus, it is natural, that we face the management problems today. This is partially due to the old mentality. Although, in recent years, there have been great changes ongoing, but we should not be completely happy with the present situation.

For me, this business is well known”from the inside”. Here I mean so called mainstream. As for the situation in classical or folk music, - I am not an expert



in these, - and the same applies to jazz. I can speak about rock, pop and electronic music. I'll start from the initial stage - from the problem of lacking rehearsal space. There are a lot of motivated and clever young people in Georgia. Actually, this is true. And this is not academic music, where only single persons are introduced. This is the far more democratic phenomenon. These talented people gather at houses and play. The house can't be used as a perfect rehearsal space. Imagine, for instance, in what condition the neighbors will be. As for the drums: you see, here, in our studio, it is placed in a separate room. Where will you place this instrument in your house? By the way, many romantic stories are connected with this problem. For instance, the drummer of our group, “Soft Eject”, (Nodar Manchkhavili) studied playing on the instrument, which was constructed out

ძალიან ბევრი მოტივირებული და ნიჭიერი ახალგაზრდაა დღეს საქართველოში. ეს რეალურად ასეა. ეს არაა აკადემიური მუსიკა, სადაც პრინციპში ერთეულები მკვიდრდებიან. ბევრად უფრო დემოკრატიული ფენომენია. ეს ნიჭიერი ხალხი სახლებში იკრიბება და უკრავს. სახლი სრულყოფილ სარეპეტიციო სივრცედ ვერ გამოდგება. წარმოიდგინეთ, თუნდაც მეზობლების მდგომარეობა. ან იგივე დრამი ავილოთ. ხედავთ, აქ ჩვენს სტუდიაში, მას ცალკე ოთახი აქვს დათმობილი. სახლში სად განათავსებთ ამ ინსტრუმენტს? სხვათა შორის, ამ პრობლემას ბევრი რომანტიკული ისტორია უკავშირდება. მაგალითად, ჩვენი ჯგუფის, “Soft Eject”-ის დრამერი (ნოდარ მანჩხაშვილი), თავის დროზე ნიგნებისგან აწყობილ „ინსტრუმენტზე“ სწავლობდა დაკვრას და პირველად მხოლოდ live კონცერტზე მოუწია მას ნამდვილ ინსტრუმენტზე დაკვრა. ეს ისე გადახვევაა, თორემ რეალურად ეს მართლაც პრობლემაა. საქართველოში საგრძნობია

კახო ბაბუნაშვილი
Problems

დრამერების ნაკლებობა. მოკლედ ბევრი რამ მხოლოდ ენთუზიაზმზე დგას, და რასაკვირველია ვერასოდეს გახდება „ნორმა“. სანამ ახალგაზრდა ხარ გაქვს ენთუზიაზმიც, მაგრამ დგება დრო, როცა საკუთარი შრომის

შედეგიც უნდა დაინახო და რაც მთავარია ამ ყოფითი პრობლემების გამო, იგივე პროფესიულ მუსიკაში თვითდამკვიდრების პროცესი ჩიანურდება. საჭიროა შეიქმნას კომერციული დარბაზების ინფრასტრუქტურა და ეს პრობლემაც მოიხსნება.

შემდგომი ეტაპი ჯგუფის ორგანიზება და მისი საქმიანობის დაგეგმარება-წარმართვაა. ამ რგოლს „ლეიბლს“ უწოდებენ. ჩვენთან ესეც ახალი ხილია. ბევრს ჰქონდა მცდელობა, მაგრამ არ გაუმართლა. ეს კომერციის სფეროა. განსხვავებით ფოლკლორისაგან, რომლის სუბსიდირებაც ხდება სახელმწიფოს მიერ, მეინსტრიმმა საკუთარი თავი უნდა შეინახოს. პრობლემა კი ისაა, რომ ჩვენი ბაზრის თუ იგივე მენტალური დამოკიდებულებიდან გამომდინარე, რაზეც ზემოთ ვსაუბრობდი, საქართველოში შოუ ბიზნესი, როგორც ასეთი სრულფასოვან ბიზნესს არ წარმოადგენს. ასე ვთქვათ ერთადერთი „ქართველი“, რომელმაც წარმატებულ ბიზნესად აქცია თავისი შემოქმედება, ქეთი მელუაა. ისიც, კარგად მოგეხსენებათ არა საქართველოში. ან თუნდაც ნინო ქათამაძე, და ისიც არა ადგილობრივ ბაზარზე. მოკლედ, საქართველო პატარა ქვეყანაა. შესაბამისად მსმენელიც რაოდენობრივად ცოტაა. ყველაზე უკეთეს შემთხვევაში მოსახლეობის 10%. ისინიც გადახდისუნარიანები უნდა იყვნენ და მათი რაოდენობა ამ შემთხვევაში კიდევ უფრო მცირდება. პოტენციური აუდიტორიის ასაკობრივ ზღვარს თუ გავითვალისწინებთ, მოზარდებსა და ახალგაზრდებს და შესაბამისად მათ „შემოსავლებს“, საერთო სურათი ნათელი ხდება. სტუდიისა და პროფესიონალი მუსიკის განვითარება თუ ზრდა გარკვეულ თანხებთანაა დაკავშირებული, საჭიროა ინსტრუმენტების, პროგრამების განახლება, ახალი კონტაქტები, გასვლები და ასე შემდეგ. ასე, რომ კომერციული ნაწილი უშუალოდ შემოქმედებით მხარეზე აისახება. თუ გადახედავთ, ნახავთ, რომ დღეს ამ სფეროში მოღვაწე ადამიანები პრომოუტერები თუ სხვა, არიან თავად მუსიკოსები და არა მენეჯერები. სინამდვილეში ეს მენეჯერების კომპეტენციაა. მე და ჩემი მეგობრებიც უპირველეს ყოვლისა მუსიკოსები ვართ და ჩვენს მიერ წამოწყებული ეს საორგანიზაციო თუ კომერციული საქმიანობა გამოწვეულია იმ გარემოებით, რომ ჩვენ ვიცით თუ რა გვაკლია და გვინდა ეს ხარვეზები დავძლიოთ. მოკლედ ეს რალაცით ჟინს ნააგავს და უფრო მუსიკოსის რომანტიულ რწმენას უკავშირდება, ვიდრე ბიზნესმენის პრაგმატიზმს. თუმცა მე ვერ გავიზიარებ იმ აზრს, რომ შოუ ბიზნესი საქართველოში არ არსებობს. მე ვიტყვოდი არსებობს ამ სახით, ამ სტადიაში და არა ისე, როგორც ეს განვითარებულ, დიდი გამოცდილების მქონე ქვეყნებშია. რაც ბუნებრივიცაა.

of books, and for the first time he had to play on a real instrument on the live concert. I just wanted to briefly mention this, but, actually, it is the real problem. In Georgia, there is a lack of drummers. There are a lot of things, which are done solely on enthusiasm, and, certainly, it will never become a standard. While you are young you have a passion, but the time comes, when you should see the outcomes of your work. And most importantly, due to these everyday problems in professional music, self-determination process is delayed. It is necessary to establish an infrastructure of halls for commercial rehearsals, and in such a way, this problem will be solved.

The next stage is organization of a group, as well as, management and guidance of its activities. These units are called “Labels”. This is a novelty for us. Many persons have had attempts to implement this, but have not succeeded so far. This is the sphere of commerce. In contrast to folklore, which is subsidized by the state, the mainstream should maintain itself. The problem is that, proceeding from our market and the mental attitude, which we mentioned above, in Georgia, show-business is not a fully fledged business. The only Georgian is Katie Melua, who turned her creativity into the successful business, and, it is, also, well known, that this did not take place in Georgia. Another example is Nino Katamadze, but not on a local market, as well. Accordingly, a number of listeners is too small. In the best case, it is 10 percent of the population, and they should be able to pay, as well. In this regard, their number is even more reduced. If we consider the age limit of the potential audience, adults and young people and, in accordance, their income, the picture will become clearer. Development or growth of the studio and professional musicians is related to certain amounts of money. It is necessary to update software, tools, make new contacts, have tours and so on. Thus, the commercial part directly affects the creative side of the process. If you have a look, you will see that, today, people working in this field, who are promoters or engaged in other management activities, are musicians and not managers. In fact, it is manager’s competence. First of all, I and my friends are musicians and these organizational or commercial activates, undertaken by us, are conditioned by the circumstances, and we know what we are lacking

„გასაღების ბაზარი“ დღეს, არ არის შემოფარგლული საქართველოში. მაგალითად, ინტერნეტით შეგიძლია გაყიდო მუსიკა, ინტერნეტითვე შეგიძლია იპოვნო შენთვის საინტერესო და საჭირო ხალხი, მუსიკოსები და ასე შემდეგ. ძირითადად ეს მათ ეხება, ვინც მუშაობს ელექტრონულ მუსიკაში, ვინაიდან ბევრი „ლეიბლია“ ელექტრონული მუსიკით დაინტერესებული. თანაც თავად შემოქმედებითი პროცესიც ინდივიდუალურია. შენ ფაქტობრივად ხარ ერთპიროვნული ავტორი. ჯგუფის შემთხვევაში სხვადასხვაგვარია.

განუა თქვნი ჯგუფის, სხვა ჯგუფების პრამოუტერსაც აკეთებთ. გვიაშუთ ამახუ

დიახ ჩვენი მუშაობის ცალკე მიმართულებაა საინტერესო, ახალი ჯგუფების მოძიება და მათი საქმიანობის მენეჯმენტი. უკვე მესამე წელია ვაწყობთ ყოველწლიურ ფესტივალ-კონკურსს Newcomers Alter-vision-ი, სადაც უკვე 300-ზე მეტმა (!) ჯგუფმა მიიღო მონაწილეობა. მათგან ბევრი დღეს უკვე საკმაოდ პოპულარულია. მათ უკვე კარგად იცნობენ გარკვეულ წრეებში. უკრავენ კლუბებში. რა თქმა უნდა ეს ძალიან ცოტაა, მაგრამ ჩვენ ხომ ვინყვებთ, ჩვენ ხომ გზის დასაწყისში ვართ მხოლოდ...

რა პრობლემებს აწყდებით უშუალოდ საავტორო უფლებების მონიტორინგის თვალსაზრისით?

შემოქმედება და მენეჯმენტი ერთ მთლიანობას წარმოადგენს. საავტორო და მომიჯნავე უფლებებიც ერთ-ერთი კონტროლის მექანიზმია. შესაბამისი კანონმდებლობა და შემდგომ სააღსრულებლო სისტემა, მუსიკოსისთვის შემოსავლის მნიშვნელოვანი წყაროა. უფრო სწორად - უნდა გახდეს, თუკი ეს სისტემა გამართული იქნება. ბოლო ერთი წლის მანძილზე სამთავრობო სექტორი და საავტორო უფლებების დამცველები გააქტიურდნენ და სიტუაციაც დარწმუნებული ვარ გაუმჯობესდება. ისედაც კომერციულად არახელსაყრელ გარემოში, არალიცენზირებული პროდუქცია და საავტორო უფლებების დაცვის არაეფექტურობა, ძალიან ართულებს ჯგუფების, ცალკეული მუსიკოსების და ამ სფეროში მომუშავე თითოეული ინდივიდის მდგომარეობას. კარგია, რომ გვარდება ლიცენზირების საკითხი მედიასა და რესტორნებში, ავტორი საკუთარი ნაწარმოების გამოყენებისა და შესრულებისაგან იღებს კუთვნილ ანაზღაურებას. როცა ტარდება ფესტივალები, იქაც მკაფიოდაა განსაზღვრული საავტორო უფლებების საკითხი, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ პრობლემა მოგვარებულია. არსებობს სფეროები, სადაც მონიტორინგი სუსტია. ძალიან მნიშვნელოვანია დისტრიბუციის პრობლემა. ფაქტობრივად ეს ნაწილი უკონტროლოდ რჩება. ვერ გამოვდივართ იმ ძველი სტერეოტიპებიდან და სხვისი ინტელექტუალური საკუთრების მითვისება ქურდობა არ გვგონია. ეს ხომ იგივეა, რომ ვინმემ თქვენი კუთვნილი მატერიალური ნივთი განკარგოს. არალიცენზირებული ნამუშევრე-

and wish to overcome the shortcomings. To explain briefly, this is some kind of a whim and is more associated with a musician’s romantic belief, than a businessman’s pragmatism. Though, I can’t share the opinion that show business does not exist in Georgia. I would say, it exists, it is in the developing phase, but has not reached the level of the developed and experienced countries, which is quite natural.

Nowadays, “the sales market” is not limited by the territory of Georgia. For example, you can sell your music and find interesting and useful people, musicians, etc. online. This mainly applies to those who work on the electronic music, because a lot of “labels” are interested in electronic music, and, also, the creative process tends to be individual. Actually, you are a sole author. In case of a group, it is regulated differently.

Do you make promotion of the other groups as well, in addition to your own group? Please, tell us about them...

Yes I do, the specificity of our work is very interesting - searching for new groups and managing their activities. Already for the last three years, we have been organizing annual festival-competition “Newcomers Alter Vision”. More than 300 groups have taken part in this festival. Many of them are popular now. They are well known in certain circles of the society. They play in clubs. Of course, this is a small number, but we’ve just started, and are at the beginning of the road.

What are the problems you encounter in terms of Copyrights monitoring?

Creativity and management are inseparable from each other. The Copyright and other neighboring rights are one of the control mechanisms. The relevant legislation and its enforcement system ensure the source of income for a musician. To be more precise, they will guarantee this, when the system operates properly. The government sector and Copyright protectors have been intensively working on these problems since the last one year, and I am sure, the situation will be improved soon. The unlicensed products and ineffectiveness of Copyrights protec-

ბის თაობაზე საუბარი გვექონდა მთავრობაშიც და საავტორო უფლებების დამცველებთანაც. მათ აქვთ კონკრეტული სამოქმედო სტრატეგია და ვიმედოვნებთ სიტუაცია გაუმჯობესდება.

არსებობს მეორე მხარეც, თავად ავტორებმა არ იციან საკუთარი უფლებები, არც ის თუ როგორ დაიცვან ისინი. მოკლედ გათვინობიერებულობის ხარისხი ჯერ არასათანადოა. ამ მიმართულებითაც საჭიროა მუშაობა. არსებობს სიცარიელე, ე.წ. თეთრი ლაქები. დარწმუნებული ვარ ესეც გამოსწორდება. ეს ვაკუუმიც შეივსება. პრობლემების მოგვარება თავად ავტორებმაც უნდა მოინდომონ და გააქტიურდნენ ამ მიმართულებით.

დღეს და ადრეც ქართული როკი და პოპი ხშირად ინგლისურენოვანია. თვლიან რომ ქართული ენა გამონაკლისების გარდა, არ „უხდება“ ამ მიმართულებებს. თქვენ როგორ ფიქრობთ?

ენა, ისევე როგორც ფორმა, ინსტრუმენტალური შესრულება და ასე შემდეგ შემოქმედებითი პროცესის ნაწილია. ეს ავტორის ინდივიდუალური, შესაძლოა სპონტანური არჩევანია, მხოლოდ მისთვის გასაგები ლოგიკა. შესაძლოა ინგლისურენოვანი სიმღერა უფრო „გაყიდვადი“ იყოს. ნებისმიერ შემთხვევაში ეს მხოლოდ ავტორის არჩევანია. მოკლედ, ტექსტს გააჩნია, ასე ვთქვათ ავტორის „სათქმელს“. მაგალითად - ჩარკვიანი, ნიაზი და რობი კუხიანიძეც . . . ერთი სიტყვით, პოეტი, ნიჭიერი ადამიანი თავის სათქმელის გამოხატვას ქართულ ენაზეც ისევე მოახერხებს, როგორც ინგლისურად. იგივე ირაკლიმ, როგორც გელა ჩარკვიანი თავის ესსეში წერს „არა ქართულენოვანი როკი, არამედ ქართული როკი შექმნა“. ჩვენ ბევრი ვისაუბრეთ პრობლემებზე, სირთულეებზე და იმედი მაქვს ეს ინტერვიუც ამ საკითხების მოგვარებაში თავის საქმეს გააკეთებს

ვერ გამოვდივართ იმ ძველი სტერეოტიპებიდან და სხვისი ინტელექტუალური საკუთრების მითვისება ქურდობა არ გვგონია. ეს ხომ იგივეა, რომ ვინმემ თქვენი კუთვნილი მატერიალური ნივთი განკარგოს
We can't get rid of some old stereotypes, and, just, don't consider that the appropriation of others' intellectual property is theft. In fact, it would be exactly the same case if someone managed your own material item.

tion in the commercially disadvantageous terms complicate the condition of groups, individual musicians, as well as, any other person, who works in this very sphere. It's good that licensing issues are being solved in restaurants and media, and an author receives royalties from usage and performance of his/her works. When holding festivals, the Copyrights issues are clearly defined there too, but this does not mean that the problem is solved. In some fields the monitoring is still weak. The problem of distribution is very important. Actually, this issue remains uncontrolled. We can't get rid of some old stereotypes, and, just, don't consider that the appropriation of others' intellectual property is theft. In fact, it would be exactly the same case if someone managed your own material item. We had a meeting with the government and Copyright protectors on the topic of unlicensed products. They have an action plan and strategy and we hope that situation will improve.

On the other hand, the authors are not aware of their own rights, or have no information on how to protect their interests. The awareness is not on the appropriate level. The work has to be done here. There is a vacuum, a so-called "black hole". I am sure this problem will be tackled. In order to solve these issues, the authors, themselves, need to make greater effort and work more intensively in this direction.

In the past, as well as nowadays, the Georgian rock and pop, frequently, have English lyrics. It is considered that, in most of the cases, Georgian language does not match these styles. What is your opinion on this?

A language as well as a form, instrumental performance and so on, are parts of the creation process. This is an individual and spontaneous choice of an author, which is understandable solely for him/her. The song with English lyrics might be easier to sell. In any case, it is an author's choice and depends on lyrics, or in other words, depends on what an author is trying to say with the concrete song, for example, Charkviani, Niaz and Robi Kukhianidze... Poets and gifted persons can express themselves in any language, in English or in Georgian. Gela Charkviani mentioned in his essay: "Irakli created Georgian rock, not rock with Georgian lyrics." We talked a lot about problems, complications, and I hope this interview will foster the process of handling the issues.



მამა, ჯარჯი ბალანჩივაძე იხსენებდა, რომ ბალანჩინი თითოეულ ნივთში ხშირად ამა თუ იმ ცხოველის, ფრინველის თუ მწერის ფორმას ხედავდა. ამას სახიერ ამროვნებას ეძახიან. ანტონ ბალანჩივაძე ფერმწერია, მისთვის პლასტიკა და მუსიკა, ფერით და ფორმით რეალიზდება. მუსიკასთან "პროფესიულ" მიმართებას ჩვეული ირონიით იხსენებს. ადრე ახალგაზრდულ როკ ჯგუფში მიიპატიჟეს ვიტარისტად, თურმე მაშინ დაკვრაც არ სცოდნია წესიერად ვიტარაზე. ანდრია ბალანჩივაძის შვილიშვილს, მათი ამრით, კარგი სიმღერები უნდა დაეწერა. მერეც წერდა სიმღერებს, თუმცა ამას უფრო გატაცებად თვლის, ვიდრე სერიოზულ საქმიანობად იქნებ ესეც მისთვის ჩვეული თავმდაბლობაა. ბაბუს მუსიკასაც არ უწევდა აქამდე პოპულარიზაციას სამეგობროში, ფიქრობდა, ამპარგაგნობად არავის ჩაეთვალა. თავადაც ხვდება, რომ ეს არ იყო სწორი საქციელი. ანდრიას ნაწარმოებებიდან სიმფონიური სურათი "ზღვა", "რიწის გბა" და პირველი სიმფონია უყვარს გამორჩეულად. ასევე სიმღერა „მესტაფონო“ კინოფილმიდან "დაკარგული სამოთხე" ...

ბალანჩივაძეების ოჯახური დინასტია ანტონის თვალით

უკვე ალბათ შენთვის ათასჯერ დასმული კითხვით ვიწყებ. მელიტონ, ანდრია, ჯორჯ, ჯარჯი ბალანჩივაძეები შენი უახლოესი ნათესავები არიან. შენ ის ბედნიერი გამონაკლისი ხარ, როცა ბუნება შვილებზე არ ისვენებს. გვიმაბე შენს ოჯახზე..

საქართველოში, ზოგადად კავკასიაში, არავისთვის არაა უცხო, რომ არსებობს ერთგვარი ბუნებრივი შემოქმედებითი ცეცხლი, ტემპერამენტი, რომელიც სტიქიურია და ხშირად თვითდინებაზე მიშვებული, შეიძლება დამანგრეველიც გახდეს. ჩემი აზრით, ამირანის მითიც ნაწილობრივ ამის სიმბოლოდ გამოდგება. ეს ზებუნებრივი ძალა, ლეთაებრივია და განგების მიერაა ნაბოძები. ადამიანმა კი ეს სტიქიური ძალა სწორი მიმართულებით, სასიკეთოდ უნდა მოიხმაროს.

My father, Jarji Balanchivadze recalled that, Balanchine in each thing had seen the form of an animal, bird or insect. This is called figural thinking. Anton Balanchivadze is a painter, and, for him, plastic and music are realized in color and form. He recalls his first "professional" contact with music with usual irony. He was invited to youth rock group as a guitarist. Apparently, at that time, he was not even good at playing a guitar. In the opinion of others, as the grandchild of Andria Balanchivadze, he could write good songs. He continued writing songs after that, however he considers this more as his infatuation, than a serious activity. Maybe, it is his usual modesty. He did not try to popularize his grandfather's music among friends, thinking this would be deemed as arrogance. Now he understands that it was not a correct behavior. From Andria's works, he especially loves the symphonic picture "The Sea", "The Lake Ritsa" and "The First Symphony", as well as the song "Zestafono" from a film "The Lost Paradise".

The dynasty of the Balanchivadzes family from Anton's viewpoint

I will start with a question, which, probably, has been posed to you thousands of times. Meliton, Andria, George, Jargi Balanchivadzes are your closest relatives. You are the lucky exception, when the nature takes no rest on children. Please, tell us about your family...

In Georgia, and in the Caucasus in general, it is not known, that there exists a kind of creative fire, temperament, which is spontaneous and, often, if not properly controlled, may become devastating. By my idea, the myth of Amirani can be employed as the symbol of it. This supernatural power is divine and is bestowed by God. A person should use this natural power in right and beneficial direction. This is the most significant mission of this region. If we drew a parallel with music, then, with professional, classical, academic music, from the point of view of musical form - whether it is opera or



მხატვარი მრავალმხრივი უნდა იყოს, ამას თავად მისი ინტერესებიც განაპირობებს, მაგრამ თუ არჩევანი დადგა: არტისტი თუ მხატვარი? მე მეორეს ვირჩევ

ესაა ამ რეგიონის ალბათ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მისია. თუკი მუსიკასთან, ამ შემთხვევაში პროფესიულ, კლასიკურ, აკადემიურ მუსიკასთან გავავლებთ პარალელს - მუსიკალურ ფორმაში, - იქნება ეს ოპერა თუ სიმფონია, მოქცეულილი ეს სტიქიური

ენერგია, ეროვნული შემოქმედებითი პოტენციალი, საერთაშორისო, უნივერსალურ ენაზე ხდება გასაგები და მისაღები. მელიტონს, ჩემს დიდ ბაბუას, ამ მხრივ მართლაც გაუმართლა. ის რიმსკი-კორსაკოვის მოწაფე იყო. კარგი სკოლა გაიარა რუსეთში. სწორედ ამ სკოლისა და ქართული მუსიკალური კულტურის, პროფესიული განათლებისა და ეროვნული თვითმყოფადობის სინთეზის შედეგია მის მიერ დაწერილი პირველი ქართული ოპერა, მუსიკალური საზოგადოებისა და სკოლის ჩამოყალიბება. ანდრია და ჯორჯი უკვე მუსიკალურ ოჯახში, ამ ატმოსფეროში იზრდებოდნენ. მუსიკალური გარემო გახდა მათთვის ორგანული და მათი პოტენციალის რეალიზაციაც ამ მიმართულებით მოხდა.

სამწუხაროდ ამ ბოლო დროს საქართველოში, უფრო ხშირად ბალანჩინით ინტერესდებიან. ის უდავოდ გენიოსი იყო და რაც ძალიან მნიშვნელოვანია - მოხდა ნიჭისა და მისი რეალიზების შესაძლებლობის თანხვედრა, რაც მას ამერიკამ მისცა. მან ახალ რეჟიმს საფრანგეთში გაქცევით დააღწია თავი. რეჟიმი მასში ყოველთვის მტერს ხედავდა. არაერთი მცდელობა ჰქონდა საბჭოეთში დაებრუნებინათ ერთი მიზნით - ფიზიკურად გასწორებოდნენ. ანდრიაზეც ხშირად იყო ზენოლა, დაერწმუნებინა ჯორჯი - დაბრუნებულიყო.

ბალანჩინი და ანდრია ის ადამიანები იყვნენ, ვისთვისაც თავად შემოქმედება იყო თვითმიზანი და არა გზა მიზნისკენ, ვთქვათ პოპულარობისკენ ან რაიმე სხვა.

symphony, this flowing natural energy, national creative potential, becomes comprehensive and acceptable in international, universal language. My great grandfather was lucky in this regard. He was a student of Rimsky-Korsakov. He went through a good school in Russia. The first Georgian opera written by him, as well as establishment of the musical society and the musical school, is a result of the synthesis of the education received in Russia, Georgian musical culture, professional education and the national identity. Andria and George grew up in a musical family, in this atmosphere. Musical environment became organic for them and, thanks to this, the realization of their potential occurred in this concrete direction.

Unfortunately, recently, in Georgia the interest has been more frequently directed towards Balanchine. Unquestionably, he was a genius, and very important fact is that the convergence of his talent and the opportunity of its realization, given to him by America, spontaneously took place. He escaped from the new regime by running to France. The regime always saw in him an image of an enemy. There were many attempts to make him return to Soviet Union only for one purpose - to physically retaliate to him. Often there was pressure on Andria to persuade George to come back. Balanchine and Andria were the people, for whom the creative process was the core aim and not the way towards some purpose, let's say, towards popularity or anything else.

And what was Andria like as grandfather in an ordinary life?

He was a very hospitable person, full of humor. Our family hosted lots of guests, and not only Georgians. I re-

და როგორი იყო ანდრია, როგორც ბაბუა, ჩვეულებრივ ყოფაში?

ბაბუა იყო ძალიან სტუმართმოყვარე ადამიანი, იუმორით სავსე. ჩვენს ოჯახში ყოველთვის ხალხმრავლობა იყო. არა მარტო ქართველები. მახსოვს, როგორ გვესტუმრა მამაკაცი შუა აზიიდან და შემოსასვლელში ანდრია ხელში აიტაცა, აღმოსავლური ხალათი შემოაცვა და თავისი ქუდი დაახურა. ის ყველასთან ერთნაირად მეგობრული იყო - დიდ და განთქმულ ხელოვანებთან, თუ უბრალო ადამიანებთან.

ქუთაისში ძალიან უყვარდათ. მახსოვს, ერთხელ ამ ქალაქში ვიყავით. მანქანაში ანდრია დაინახეს გამვლელებმა და უმაღლე უამრავმა ადამიანმა მოიყარა თავი. იხუტებდნენ და კოცნიდნენ მას, ასე გამოხატავდნენ თავიანთ სიყვარულს. ეს ყველაფერი რა თქმა უნდა ქეიფით დამთავრდა და სწორედ მაშინ დავლიე ღვინო პირველად. ძალიან მომეწონა, პატარა ვიყავი.

საქართველოს ფარგლებს გარეთ უფრო ხშირად სრულდება ანდრიას ნაწარმოებები, ძირითადად რუსეთში. თუმცა ჩვენთანაც ხშირად უჩვენებენ ფილმებს, სადაც ანდრიას მუსიკაა. ანდრიას ნაწარმოებების შესრულებაზე, აქ თუ საზღვარგარეთ მონიტორინგს საავტორო უფლებათა დაცვის ასოციაცია ახორციელებს. ვიმედოვნებ, რომ ახალ ხელმძღვანელობაში არის მზაობა, დაინერგოს საერთაშორისო სტანდარტები ამ მიმართულებით.

რაც შეეხება მის ოპერებს, ზოგიერთი ოპერა დღემდე არ დადგმულა. ბოლო ოპერა, ინდოეთის თემატიკას - კონკრეტულად განდის დინასტიას მიუძღვნა. იმოგზაურა კიდეც სპეციალურად ინდოეთში. ამ ოპერაში ერთი დიდი ნაწილი, მამაჩემს, ჯარჯის შეუქვეთა ანდრია, კარგადაც გადაუხადა შემდეგ ჰონორარი.

მამაჩემი, ჯარჯი ბალანჩინივადე, რაოდენ არათავმდაბლობაშიც უნდა ჩამითვალონ, გაცილებით უფრო დიდი მუსიკოსი და მხატვარი იყო, ვიდრე ახლა შეიძლება ეს წარმოიდგინონ. მისი მნიშვნელობა და როლი საქართველოსთვის დარწმუნებული ვარ დროთა სვლასთან ერთად უფრო და უფრო გამოიკვეთება.

ანგონის სახელოსნოში დრო ჩერდება. თავს ძალა უნდა დააგანო, რომ მასპინძლის სტუმართმოყვარეობით ბოროტად არ ისარგებლო. ჭერი ნახევრად მოხატულია, ჯერ არაა დასრულებული. ძველი ნივთები - შავი პიანინო, ჩემს ბავშობაში, სოლოლაკში, მოხუც ნათესალებთან მინახავს ბოლოს. მოხატული ძველმოდური ხის სკამები. ამ ნივთებს საკუთარი აურა აქვთ. სახელოსნოს ქაოსი ამ აურაშია გაზაფხული. იქვე ავგოპორტრეტი - გაბრალებული ანგონი. სტუდენტობისდროინდელი გილოები. ზოგიერთი ახალი გილოც-ნაიფურ, სიბრტყისეულ, აბსტრაქტულ ფიგურებში უფრო ხედავს ანგონი საკუთარ თავს, ვიდრე ავგოპორტრეტში. ეს ინტერიერიც მთელი სამყაროა, არა მარტო მასპინძლის შინაგანი სივრცის პროექცია. და კიდევ



member when a man visited us from the Middle East, and at the entrance he lifted up Andria, attired him in an Eastern dressing gown and capped him with his hat. He was friendly with everybody – with great and outstanding artists or with ordinary people.

He was loved in Kutaisi very much. I remember once we were in this city. The passer-bys saw Andria in the car and, instantly, a lot of people gathered around. They embraced and kissed him and in such a way expressed their love. All of these ended up with a feast and it was then, when I drank wine for the first time. I liked it very much, I was very young.

Andria's creations are more frequently performed outside Georgia, mainly in Russia. Though, in our country, the movies, which contain Andria's music, are often shown on TV. Georgian Copyright Association carries out monitoring in Georgia or abroad on performing of Andria's creations. I hope that there is readiness from the side of the new administration to inculcate international standards in this direction.

Concerning his operas, some of them have not been staged yet. The last one was dedicated to Indian themes, more specifically to Gandhi dynasty. He even travelled to India for this purpose. Andria ordered one big part of this opera to my father, Jarji, and then gave him a good honorarium for the implemented work.





FIRE ART ნამუშევრებმა მიიქცია ყურადღება.

რეალიზმი მოკვდა

არ მინდა სხვადასხვა ”იზმებით “ და შედარებებით მოგაბეზრო თავი. როგორ დაახასიათებდი შენს ხელწერას?

რეალიზმის საჭიროება ფაქტობრივად ფოტოგრაფიის გაჩენის შემდეგ დამთავრდა. თუკი ადამიანი ახლაც დაისახავს ამოცანას, რომ გადმოსცეს ვაშლი მაქსიმალურად ზუსტად, ის ხელობას ირჩევს. ეს უკვე ტექნიკის და დროის ამბავია და არა შემოქმედებითი ამოცანა.

მე-19 საუკუნეშიც, როდესაც ინგლისში განთქმული პრერაფაელიტების ორდენი ჩამოყალიბდა, რომელთაც რენესანსული იდეალების, სილამაზის და მისი აქტუალურობის დაბრუნება უნდოდათ ხელოვნებაში, უკვე ჩანდა, რომ რეალისტური ხერხებით ამის გაკეთება უფრო და უფრო ძნელი ხდებოდა.

რაინდი, თანამედროვეობაშიც უნდა არსებობდეს და იმედია არსებობს კიდევც... მაგრამ არა იმ ფორმით მხოლოდ, როგორც ეს ადრე იყო. თუკი თანამედროვეობაში რაინდი შუბით იბრძოლებს, რა თქმა უნდა ეს არაადეკვატური საქციელი იქნება. ანუ ახალი ფორმაა საჭირო. ძველის კოპირება და განმეორება კი, არა მართო იმთავითვე უსაფუძვლოა, რაც მთავარია, იმ წარსულსაც აფერმკრთალებს, აზრს და შინაარსს უკარგავს.. საკმაოდ საინტერესო აზრს იძენს აქ გამოთქმა ”ყველაფერი ახალი კარგად დავინწყებული ძველია”.

დღესდღეობით ხატვისას უნდა გააკეთო არჩევანი, ვინ ხარ? მხატვარი თუ ფერმწერი? რა თქმა უნდა გამომდინარე იქიდან, რას აკეთებ. ფერმწერისთვის ამოსავალი წერტილი - ფერია. შესაბამისად, ფერი კარნახობს ფორმას. მხატვრისთვის კი კონტურია, შტრიხი, ხაზია უფრო მნიშვნელოვანი. ხაზი იმთავითვე ინტელექტუალური (რაციონალური) სანყისია და როგორც ნესი თავად მხატვარზეა უფრო დამოკიდებული მისი გამართლებულობა ამა თუ იმ ადგილას, ვიდრე რაიმე ობიექტურ კანონებზე. თითოეულ ფერს კი თავისი

My father, Jarji Balanchivadze, no matter if telling you this will be considered as immodesty from my side, was much greater musician and painter than it can be imagined now. I am sure, with time, his importance and the role he played for Georgia will be much more obvious.

In Anton’s Studio time stops. One should make an effort not to abuse his hospitality. The ceiling is half-painted. It has not been completed yet. Old things, a black piano, - I had seen the latter for the last time at my old relatives’ place in Sololaki. There are painted, old-fashioned, wooden chairs. These things have their own aura, and chaos of the workshop is mixed with this aura. Nearby, is placed a self-portrait – an angry Anton. There are Paintings from his studentship period and some new ones too. He sees himself more in abstract and flat figures than in a self-portrait. This interior is the whole world, not only the author’s inner space projection. And, in addition, FIRE ART works attracted my attention.

Realism is dead

I do not want to bother you with different kinds of”isms” and comparisons. How would you describe your style?

The necessity of realism is virtually completed after invention of photography. If a person decides to paint an apple with maximal exactness, it means he chooses a craft. This is the matter of time and technique and not a creative challenge.

Even in the 19th century, when prominent Pre-Raphaelite Order was founded in England, which strived for bringing back Renaissance ideals, beauty and its actuality to art, it was apparent, that implementing this with realistic ways was more and more difficult.

There should be a knight in modern life and I hope he exists, but not with that form as it was in the past. If in modern world the knight fought with a spear, certainly it would be inadequate behavior. Similarly, the new form is necessary. Copying and repetition of the old is not only groundless, but as well it pales the past into insignificance, loses its meaning and content. The expression assumes a very interesting idea here ”everything new is well forgotten old”.

When you draw, you have to make a choice in accordance

მახასიათებელი აქვს, შინაგანი კანონი. ფერი საკუთარ თავში უკვე მოიცავს ფორმას, ან თვისებას. სიტყვაზე, ავიღოთ ლურჯი ფერი. ლურჯს გამონათება ესაჭიროება, რათა იყოს ცოცხალი. მწვანე - ფორმას ითხოვს, მდგრადია. იასამნისფერი პირიქით, ღრუბელივითაა. ისევე, როგორც ბუნებაში - იასამნის ყვავილი პატარა ნაწილაკებისგან შემდგარი, - ერთობლიობაში ფუფულაა, ღრუბელივითაა.. ფერის კანონზომიერების უგულებელყოფა, დარღვევა თავად განახებს ამის გაუმართლებლობას. ცა ხომ ლურჯია და არა მწვანე. მწვანე ცა კანონზომიერებას არღვევს. ცა, რომ არ ყოფილიყო ლურჯი, მთელი ცისქვეშეთიც განსხვავებული იქნებოდა. სულ სხვაგვარი ცხოვრება იქნებოდა მაშინ.

”მე ვარ მხატვარი “ და არა არტისტი...

ვფიქრობ, რომ დასავლეთში, ხელოვნებაში დღესდღეობით სერიოზული კრიზისია. მე არ ვგულისხმობ საბაზრო კონიუქტურასა თუ პრესტიჟული გალერეების ინტერესებს. ეს გალერეებიც, თავის მხრივ, ხელს უწყობენ ამ კრიზისის გაღრმავებას და თავადვე კარგად აცნობიერებენ ამას. საერთო ჯამში ახალმა მიმდინარეობებმა ჩიხში შეიყვანა ხელოვნება, საზოგადოება მთლიანად. შემოქმედებითი - დასავლეთში აღარაა თავისუფალი ყოფითობისგან, ბაზრისგან, აღარც სურვილი ჩანს დიდად ამის. იმის მაგივრად, რომ ხელოვნება საზოგადოებას გამოსავალი უჩვენოს - ის მას მხოლოდ პრობლემების კონსტატაციას სთავაზობს. როგორც ორი ადამიანი, რომელიც ორმოში ჩავარდა და იმის მაგივრად, რომ ზემოთ ამოსვლაში მიეხმარონ ერთმანეთს, ერთი მეორეს ორმოში ჩავარდნილ თავის თავს უხატავს, განა ესაა მხატვრის მისია? გამოსავალი კი უკვე ფიროსმანმა მოიფიქრა ძალიან კარგი, თან როდის, მის განთქმულ ”სამოვრის ირგვლის შეკრებასა და საუბარს“ ვგულისხმობ. რა თქმა უნდა ასეთი შეკრებით, სერიოზული ინტერესით, ხალისით დანყებული ერთობლივი საქმე, შემოქმედებითი ცეცხლი არ ჩაქრება და ბუნების კანონზომიერების ახალ-ახალ, აქამდე უცნობ აღმოჩენებს შეუწყობს ხელს. ადამიანთა შეკრებით, რომელთა მიზანიც, ვინრო ყოფით საჭიროებასა და ფიქრებს სცილდება და რაიმე შემოქმედებით მიზანს ემსახურება, ძალიან დიდი რამ ემატება ქვეყანასა და საზოგადოებას.

მგონია ფერის მნიშვნელობა დღესდღეობით უფრო და უფრო აქტუალური უნდა გახდეს, მისი მრავალი თვისება უნდა იქნას სწორად გამოყენებული.

დღეს, როდესაც გამომსახველობითი საშუალებების უზარმაზარი არჩევანია, მისი გამოუყენებლობა ლამის დანაშაულის ტოლფასია, მხატვარი მრავალმხრივი უნდა იყოს, ამას თავად მისი ინტერესებიც განაპირობებს, მაგრამ თუ არჩევანი დადგა: არტისტი თუ მხატვარი? მე მეორეს ვირჩევ..

შეიძლება ამპარტავნობად მოგეჩვენოთ ან ხმამაღალ ნათქვამად, მაგრამ მე მინდა დავრჩე ისტორიაში, და მჯერა რომ ეს გამოვა.

with your activity, whether you want to be an artist or a painter. The starting point for a painter is color. Consequently, color dictates form. The contour, stroke and line are more important for an artist than color. The line is intellectual base and as a rule its correctness depends more on an artist, than on any objective law. Each color has its own characteristics, the internal law, and it covers form and property itself. For example: blue color requires light to be lively, green color demands a form, it is a stable color. On the contrary, lilac looks like a cloud. The lilac flower consisting of many small blossoms, in total is very aerial, like a cloud. The disregard of color regularities demonstrates its injustice. The sky is blue, not green. The green sky destroys an order in the nature. The world would be different if the sky was not blue. The life would be very different from what it is now.

I am a painter, not an artist...



From my point of view, there is a serious crisis in art in the Western countries. I don’t mean the market situation and interests of prestigious galleries. Those galleries, on their side, contribute to the crises deepening process, and they themselves realize this quite well. Finally, the new trends promote to reach an impasse in art and in other fields

82 | პრეცედენტები PRECEDENTS

Copyright 2012

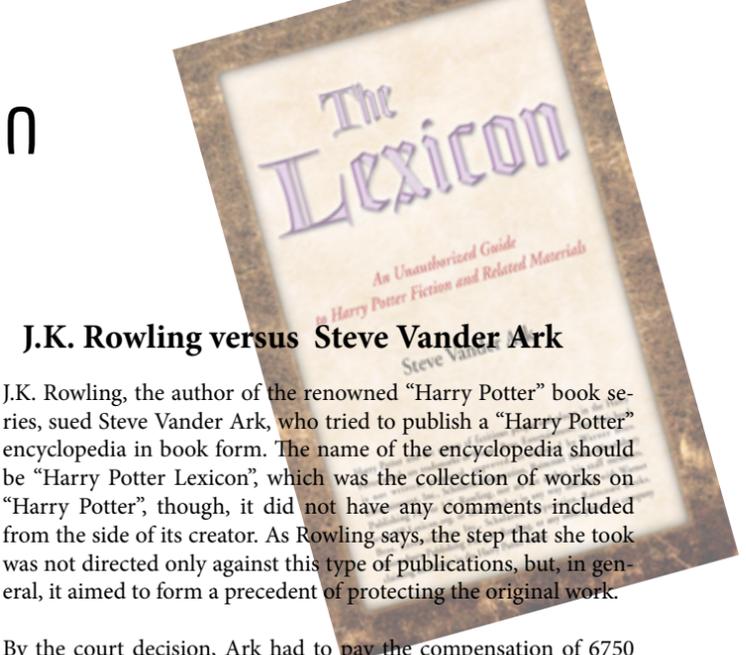
ჯ.ქ. როულინგი სტივ ვანდერ არკის წინააღმდეგ

ჯ.ქ.როულინგმა, ცნობილი “ჰარი პოტერის” ნიგნების სერიების ავტორმა, სასამართლოში უჩივლა სტივ ვანდერ არკს, რომელიც ცდილობდა “ჰარი პოტერის” ენციკლოპედიის ნიგნის სახით გამოცემას. ენციკლოპედიის სახელწოდება უნდა ყოფილიყო „ჰარი პოტერის ლექსიკონი“, რომელიც გახლდათ “ჰარი პოტერზე” შექმნილი ნაწარმოებების კრებული, თუმცა მას არცერთი კომენტარი არ ერთოდა თავად შემდგენელისაგან. როგორც როულინგი აცხადებს, მის მიერ გადადგმული ნაბიჯი არ იყო მიმართული მხოლოდ ამ ტიპის პუბლიკაციის წინააღმდეგ, არამედ საერთოდ ორიგინალური ნაწარმოების დაცვის პრეცედენტის შექმნას ისახავდა მიზნად.

მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებით, ზარალის ანაზღაურების საფასურის 6750 აშშ დოლარის გადახდა დაეკისრა არკს როულინგის სასარგებლოდ და ასევე აიკრძალა თავად კრებულის გამოცემა, რომელიც RDR Books-ის გამომცემლობას უნდა გამოეცა. 2007 წელს დაწყებული სასამართლო პროცესი 2008 წელს ნაწილობრივ როულინგის სასარგებლოდ დასრულდა, თუმცა ნიგნის გამოცემა ბოლომდე ვერ აიკრძალა. 2009 წელს RDR Books-ის გამომცემლობაში გამოიცა ნიგნის ადაპტირებული ვარიანტი, რაც იმით აიხსნა, რომ ეს არ იყო მეცნიერული ნაშრომი, არამედ იყო როულინგის ორიგინალური ნაწარმოებისთვის განმარტებითი დამხმარე სახელმძღვანელო.

ჯონი ქეში გორდონ ჯენინსის წინააღმდეგ

ეს კონკრეტული დავა სასამართლოში დაიწყო, ხოლო მისი ვერდიქტი კი უკვე მის გარეთ იქნა მიღებული. საქმე ჯონი ქეშის კონცეპტუალური ალბომის „შვიდი ძილის“ ერთერთი სიმღერის - „მეორე ძილის დირიჟორის“ მეორე ნაწილს ეხებოდა. სიმღერის ტექსტი თითქმის უცვლელად იყო აღებული გორდონ ჯენკინსის სიმღერიდან “Kissing Cousins“-ი. განსხვავება იყო მხოლოდ უფრო დახვეწილ შესრულებასა და რამდენიმე სიტყვის ცვლილებაში. გორდონ ჯენკინსს, ორიგინალური სიმღერის ავტორს, ჯონი ქეშის მიერ შესრულებული სადავო სიმღერის გამოსვლიდან 15 წელი დასჭირდა, რომ სასამართლოს დავა წარმოებაში მიეღო, საბოლოოდ საქმე სასამართლოს გარეთ მოგვარდა.



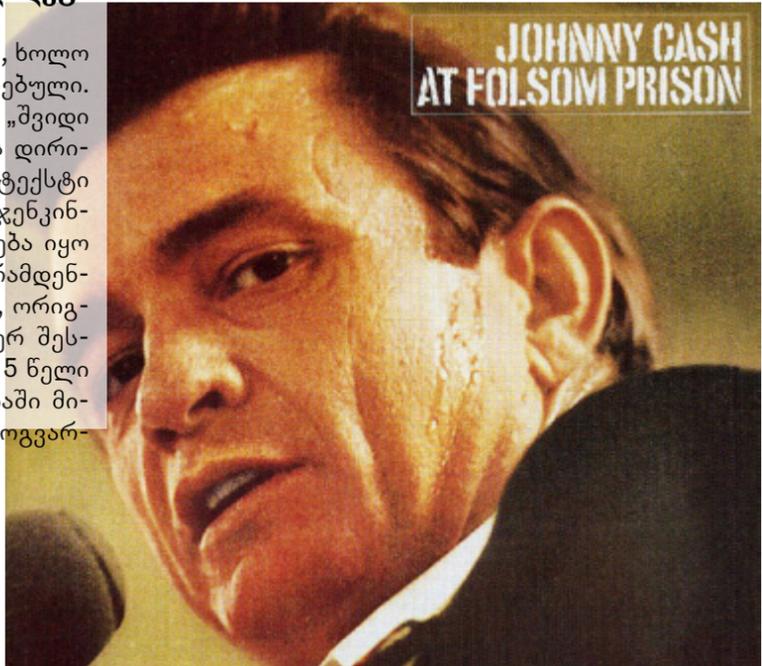
J.K. Rowling versus Steve Vander Ark

J.K. Rowling, the author of the renowned “Harry Potter” book series, sued Steve Vander Ark, who tried to publish a “Harry Potter” encyclopedia in book form. The name of the encyclopedia should be “Harry Potter Lexicon”, which was the collection of works on “Harry Potter”, though, it did not have any comments included from the side of its creator. As Rowling says, the step that she took was not directed only against this type of publications, but, in general, it aimed to form a precedent of protecting the original work.

By the court decision, Ark had to pay the compensation of 6750 USD in favor of Rowling and publication of the collection of works was prohibited, which should be published by the publishing house RDR Books. The court trial started in 2007y. and finished in 2008y., which partially satisfied the claim of Rowling. Though, publishing of the book was not prohibited, but was allowed to issue the adopted version, which was explained by the fact that it was not a scientific work, but the additional explanatory manual to the Rowling’s original piece of work.

Johnny Cash versus Gordon Jenkins

This particular case hit the courts, but was settled out of court. The original song in question was recorded on a concept album called Seven Dreams, the song in question was part of the “Second Dream: The Conductor”. The lyrics of the song are taken from Gordon Jenkin’s song “kissing Cousins”. The difference was only in finer performance and changing of few words. It took fifteen years from the release date of Johnny Cash’s version, for Gordon Jenkins to bring a law suit to a court. Finally, the case was settled out of a court, in 1968y., according to which a hundred thousand marks were paid in favor of Gordon Jenkins.



და და 1968 წელს გორდონ ჯენკინსის სასარგებლოდ 100 ათასი მარკა იქნა გადახდილი.

აშშ-ის ისტორიაში უდიდესი ტორენტ პროვაიდერის სასამართლო და 23 000 მოპასუხე

აშშ-ის ისტორიაში უდიდესი არალეგალური ტორენტ პროვაიდერის სასამართლო პროცესი დაიწყო, რომლის მიხედვითაც მის 23 000 მომხმარებელს მიუვა სასამართლო უწყება, როგორც მოპასუხეს საქმე ეხება ფილმის The Expendables-ის არალეგალურ ჩამოტვირთვას, რომლის მთავარი გმირი ამერიკელი მსახიობი სილვესტერ სტალონეა. სავარაუდოდ სასამართლოში მოპასუხეთა რიცხვი გაიზრდება, იქიდან გამომდინარე, რომ ახალ-ახალი „ქურდების“ გამოვლენის მექანიზმი ამოქმედდა. ამასთანავე, ავტომატურად ხდება ინტერნეტ აბონენტის გამორთვა საავტორო უფლებების დაცვის ჯგუფის მიერ.

ამ გახმაურებულ საქმეს ადვოკატების მიერ საავტორო ჯგუფის ლეგალური სტრატეგიის მიმბაძველობის ტენდენცია ემატება, რომლის მიხედვითაც ადვოკატები ცდილობენ გათვალისწინებული ჯარიმის - 3 000 აშშ დოლარი - თითო საავტორო უფლების დარღვევაზე - თავიანთი კლიენტების სასარგებლოდ გამოყენებას. საქმე იმდენად მომგებიანია, რომ Bit Torrent ფაილის მფლობელობაზე უკვე ორმა კომპანიამ შეიტანა სარჩელი.

მოსამართლეების აზრიც ორად არის გაყოფილი, ნაწილი ეთანხმება დიდი რაოდენობით მოპასუხეების ერთად დასწრებას სასამართლო პროცესზე, ზოგი თვლის, რომ საქმე ცალ-ცალკე უნდა იქნას განხილული. მთავარია ჯარიმის განსაზღვრა - კანონის მიხედვით თითო დარღვევა ითვალისწინებს ჯარიმას 150 000 დოლარის ოდენობით.

ფილმის არალეგალური მომხმარებლების IP მისამართების დადგენა, თავად ფილმის კომპანიასაც შეუძლია მარტივად, ვინაიდან სწორედ ესენი უხდია ტორენტების პროვაიდერებს ჯამუშობისთვის თანხას.

ტომას დუნლაპის ცნობით, რომელიც ვაშინგტონში საავტორო უფლებების დაცვის ჯგუფის ხელმძღვანელია, მას მოპოვებული აქვს ფილმ Expendables-ის არალეგალური მომხმარებლის 23 332 IP მისამართი, ჯერ კიდევ თებერვლის თვეში ეს რიცხვი 6 500-ს შეადგენდა.



Biggest BitTorrent Downloading Case in U.S. History Targets 23,000 Defendants

At least 23,000 file sharers soon will likely get notified they are being sued for downloading the Expendables in what has become the single largest illegal-BitTorrent-downloading case in U.S. history.

The case was started on the illegal download of the film “The Expendables”, the main character of which is played by the American actor Sylvester Stallone. The number of defendants is likely to dramatically increase as the mechanism for discovering new “thefts” has been launched. Besides, the subscribers of the defendants are automatically switched off by the Copyright Group.

Many lawyers are mimicking the Copyright Group’s legal strategy, according to which the lawyers are trying to use the considered fine of 3,000 USD per copyright infringement in favor of their clients. The litigation is so lucrative, that already two companies have brought a case to a court on ownership of some Bit Torrent file.

Not all federal judges are agreeing to allow a massive number of subpoenas in a single case, but many are. The main issue is to define an amount of the fine. U.S. Copyright Act allows damages of up to \$150,000 per infringement.

The IP addresses of the alleged copyright scofflaws are easily discoverable. Film companies pay BitTorrent sites for spying.

Thomas Dunlap, who heads the Copyright Group in Washington, D.C., has obtained 23,332 IP addresses that have allegedly infringed the Expendables. In February this number was only 6,500.

A photographer Akaki Pkhakadze against “MariGold”

Georgian Copyright Association is operatively reacting on each case of copyright infringement. One of the last and most sensational cases concerns the dispute existing between a Georgian



ფოტოგრაფია
ა ვ ა კ ა უ ხ ა ვ ა ძ ე
„მარიგოლდის“
წინააღმდეგ



საავტორო უფლებების დარღვევის შემთხვევებზე რეაგირება საავტორო უფლებების ასოციაციის მხრიდან აქტიურად ხორციელდება. ერთ-ერთი ყველაზე ბოლო და გახმაურებული შემთხვევა ეხება ქართველ ფოტოგრაფსა და საგამომცემლო სახლ „მარიგოლდს“ შორის არსებულ დავას.

2011 წელს „მარიგოლდმა“ გამოსცა „საქორწინო სამოსელის“ ორი კატალოგი („დიდი კატალოგი“ და „პატარა კატალოგი“), სადაც ა.ფხაკაძის განმარტებით, ნებართვისა და საავტორო ჰონორარის გადახდის გარეშე გამოყენებულია (რეპროდუცირებულია) მის მიერ გადაღებული ფოტოები. ამასთან, ავტორის თანხმობის გარეშე, „მარიგოლდის“ მიერ, ფოტოგრაფიული ნაწარმოები გამოყენებული იქნა ეტიკეტის სახით (ლეიბლი), რაც საავტორო უფლებების დარღვევით გახდა ამ კომპანიის სავაჭრო ნიშნის შემადგენელი ნაწილი.

ა.ფხაკაძის ფოტოგრაფიული ნაწარმოები ასევე ნებართვისა და საავტორო ჰონორარის გადახდის გარეშე მოპასუხის მიერ რეპროდუცირებულია კალენდრის, სავიზიტო ბარათისა და ბანერის სახით.

შპს „მარიგოლდის“ მხრიდან დარღვეული იქნა ავტორის არა მარტო ქონებრივი, არამედ პირადი არაქონებრივი უფლებებიც კერძოდ:

ავტორობის უფლება - კატალოგებში, კალენდრებზე, სავიზიტო ბარათზე, ბანერზე და ასევე ეტიკეტზე არ იქნა მითითებული ფოტოგრაფიული ნაწარმოებების ავტორის სახელი.

ნაწარმოების ხელშეუხებლობის უფლება - ავტორთან შეუთანხმებლად, შეცვალეს ფოტოგრაფიული ნაწარმოებების ფონი ეტიკეტზე, ბანერსა და კალენდრებზე მისი რეპროდუცირებისას.

რეპუტაციის პატივისცემის უფლება - ავტორის ფოტოგრაფიულ ნაწარმოებზე ფონის შეცვლისა და უხარისხო ასლის გამოყენების შედეგად, ფართო წრისათვის ცნობილი ავტორის ფოტოგრაფიული ნაწარმოები დამახინჯდა.

ჩართვის უფლება - ავტორის თანხმობის გარეშე სხვა ნაწარმოებებთან ერთად კატალოგში ჩართეს ა.ფხაკაძის ფოტოგრაფიული ნაწარმოებებიც, რაც არ იყო ნებადართული უშუალოდ ავტორის მიერ.

სასამართლოში აღძრული სარჩელის მიხედვით, „მარიგოლდის“ მხრიდან, დაზარალებული მხარე, ზარალის ანაზღაურების სახით 44 500 ლარს მოითხოვს.

სასამართლო პროცესი ჯერ არ დასრულებულა, Copyright-ის მკითხველი აუცილებლად იქნება ინფორმირებული შედეგის შესახებ, ჟურნალის უკვე მომდევნო ნომერში.

photographer and a publishing house “MariGold”.

In 2011 “MariGold” published two catalogues of “Wedding Dresses” (“A Big Catalogue” and “A Small Catalogue”), where, as A.Pkhakadze explains, the photos taken by him are used (reproduced) without his permission or payment of the copyright royalty. Besides, without the prior consent of the author, “MariGold” used A.Pkhakadze’s photographic work in the shape of a label, which became the inseparable part of the trademark of this company, and this was done by means of infringing copyrights.

Without permission and payment of the copyright royalty to the author, the photographic work of A.Pkhakadze is reproduced by the defendant in the form of a calendar, business card and banners. “MariGold” LLC has violated not only the intellectual property rights of the author, but also, personal non-property rights, more concretely:

The authorship right – the full name of the author of the photographic work was not defined in the catalogues, calendars, on the business cards, banners and the label.

The right to inviolability of the work – during its reproduction on the label, banners and calendars, the background of the photographic work was changed without the prior permission of the author.

The right to respect of reputation – through changing the background of the photographic work of the author and using low quality copies, the photographic work of the well renowned author was distorted.

The right to inclusion – without the prior permission of the author, the photographic works of A.Pkhakadze were included in the catalogue among the other works.

According to the law suit that was brought to a court, the plaintiff demands from “MariGold” reimbursement of damages by paying the fine of 44,500 GEL.

The litigation process has not been finalized yet. In the next issue of the magazine, the readers of “Copyright”, by all means, will be notified about the final outcome of the court case.

თავისუფლება აკრძალვამია

არ გაგიტაცოს წამიერმა სიამოვნებამ, შეინარჩუნე შენი ხმა. შეიცანი საკუთრი თავი და შენ მიერ განცდილი ცხოვრება აქციე ხელოვნებად. იყავი შინაგანად თავისუფალი და არა ძალად “ევროპელი” ან “ამერიკელი” ვარსკვლავობასა და პირველობაზე ფიქრი არაა საწუხარი, მთავარია, იცხოვრო და შექმნა. გვესაუბრება მანანა მენაბდე.

თქვენ ხართ შემოქმედი, რომელიც კლასიკურ ფორმებსა და ნონკონფორმიზმს ერთმანეთთან ათავსებს. როგორ აღწევთ ამას?

კლასიკა, როგორც ცნობილია, სანიმუშოს ნიშნავს. ასევე, კლასიკად აღიარებული ლიტერატურული თუ სხვა სახის ნაწარმოები ითვლება გარდაუვალ და მუდმივ ფასეულობად, რომელიც არასდროს არ შეიცვლება!

ნონკონფორმიზმის მნიშვნელობაა მოწოდება ან სანაღმდეგო ქცევა და ანგარიშის გაუნეწელობა. ამ სიტყვების მნიშვნელობას მე ხაზს ვუსვამ, რათა თვალნათლივ დავინახოთ ამ ორი მიმართულების შინაარ-



Freedom is in Prohibition

Don’t let momentary pleasure carry you away, keep your voice. Get to know yourself and make a piece of art out of the life you live. Be free in yourself without being forcibly “European” or “American.” One should not worry about being a star and leader. More important is to live and create. We have spoken to Manana Menabde.

You are the artist who combines classical forms and non-conformism. How do you manage this?

It is known that the term “Classics” means a masterpiece. Also, a literary or other work, which is recognised as one of the classics, is considered to carry inevitable and permanent value, which will never change!

Non-conformism means delivery or an opposite action and not taking something into one’s account. I stress the meaning of these words in order to clearly see the essential similarity of these two directions. For example, Bach, Shota Rustaveli, Shakespeare, Cervantes, Dante, Vazha, Iliia, Akaki – these are the classical examples and they are renowned. This is an axiom and nothing can change it. That’s why classic can already be regarded as non-conformist, as classic, like non-conformism, is imperturbable and does not take into consideration what is happening around!

Thanks to fate, I was born in the family of the Ishkhneli sisters. This was a perfect world for a child. Fortunately, I became familiar with such inevitable truths as Georgian folk music—song, specifically— a Georgian word and human belief. If you become familiar or, to be more precise, are being familiarised with all these things truly and not superficially in your early childhood, you will never be able to betray them. And, the real examples automatically exclude épatage. A person, who was raised in such a world would never think of being a star and bother himself about being the first. He just lives modestly, and creates. Though, this does not exclude that a real artist is not aware of his destiny.

The real artist is always alienated from the environment. Let’s take a look at the past where this is clearly visible – Visotski, Okudjava. Generally, society prefers a dead

genius to a living one. I have a book of fables. The main idea of one of the fables here is that a man only has to die to become a genius.

You did not fit into the frames of the official Soviet culture as a person and as an artist. What was unofficial Soviet culture like? Was that the same rock or poetry and songs of bards?

I can't divide culture into "official" and "unofficial" despite the fact that, naturally, some would sing for Brezhnev and some, like me, would always refuse that. Though, it should be mentioned that there were some talented people amongst those who performed for Brezhnev and never missed the Party holidays. In short, I would like to say that we were all in the same situation. Though, each of us chose the road dictated by our own conscience. It was, is and always will be so! Some fail to keep up with the political situation and find themselves in a deadlock, some voluntarily choose such a road. The situation is the same today. I do not think that a person does not understand what he is up to. The point is that some are interested in the moment and some prefer to become a part of the eternity. A momentary pleasure is always sweet, attractive and profitable.



სობრივი მსგავსება. მაგ.: ბახი, შოთა რუსთაველი, შექსპირი, სერვანტესი, დანტე, ვაჟა, ილია, აკაკი -ესენი ის კლასიკური მაგალითებია, რომლებიც აღიარებულნი არიან, ეს აქსიომაა და ამას ველარაფერი შეარყევს. ზუსტად ამიტომაც კლასიკა უკვე ნონკონფორმისტულადაც შეიძლება ჩაითვალოს, რადგან კლასიკა ისევე, როგორც ნონკონფორმიზმი, ურყევია და ანგარიშს არ უწევს იმას, რაც მის გარშემო ხდება!

The Russian philosopher, Chaadaev, in his critical letters says that, for some reason, healthiness is not contagious, whilst illness and epidemics cover the world in a second. I would like to remind you of Seneca and his pupil, Nero, the weak-willed, licentious, cruel governor, who brought his country to destruction. Nevertheless, he was a poet, was given education and brought up by Seneca. This is a good example that it does not matter who your teacher is but, rather, who you are!

In one of your interviews, you say that one can be free everywhere, even in prison. What is freedom for you? Do religion, tradition or moral imperatives generally restrict this freedom, or, the other way around, do they make it flourish?

We have fully exhausted our mental resources, as for decades we were being disaccustomed to think. Neither love, nor kindness is a generic concept. Everything needs an individual approach in order to personally understand and feel everything that is happening around. We were inspired with "public welfare", collective thinking and mentality. An individual better delve deeply into one's own self to get to know his own personality. The one, who can't tell us anything about himself can't be valuable and important. In his lecture about Proust, Mamardashvili explains why Madeleine cake makes Marcel happy when he dips it into a cup of tea. The taste of this cake reminds Marcel of his childhood, the places he had ever

ბედმა მარგუნა, დავბადებულიყავი დები იშხნელების ოჯახში. მოზარდისთვის ეს იდეალური გარემო იყო. მე, საბედნიეროდ, ჩემს ოჯახში იმ გარდაუვალ ჭეშმარიტებას ვეზიარე, როგორიცაა ქართული ხალხური მუსიკა, კერძოდ სიმღერა, ქართული სიტყვა და ადამიანური მრწამსი. თუ ამ ყველაფერს ბავშვობიდანვე არა ზედაპირულად, არამედ ჭეშმარიტად ეზიარე, უფრო სწორად, გაზიარეს, უკვე ველარასდროს ვერ უღალატებ, ხოლო ასეთი ჭეშმარიტი მაგალითები თავისთავად გამორიცხავს ეპატაჟს. ასეთი გარემოდან გამოსულ ადამიანს, აზრდაც არ მოსდის, თავი ვარსკვლავად წარმოიდგინოს და პირველობაზე ფიქრით თავი შეინუხოს. იგი უბრალოდ ცხოვრობს და ქმნის. მაგრამ ეს არ გამორიცხავს იმას, რომ წამდვილ ხელოვანს გააზრებული არ აქვს თავისი დანიშნულება.

ჭეშმარიტი ხელოვანი ყოველთვის გაუცხოებულია გარემოსთან. გადავხედოთ წარსულს, რომელშიც ეს ცხადად ჩანს- ვისოცკი, ოკუჯავა. საერთოდ, გარემოს მკვდარი გენოსი ურჩევნია ცოცხალს. მე მაქვს იგავ-არაკების წიგნი, რომლის ერთ-ერთ იგავში ზუსტად ის აზრია ჩაქსოვილი, რომ ადამიანს გენიოსობამდე მხოლოდ სიკვდილილა დარჩენოდა.

ოფიციალური საბჭოთა კულტურის ჩარჩოებში თქვენ, როგორც პიროვნება და შემოქმედი, არ ენერებოდით. როგორი იყო არაოფიციალური საბჭოთა კულტურა? იგივე როკი ან ბარდების პოეზია და სიმღერები.

კულტურას ვერ დავყოფ "ოფიციალურად" და „არაოფიციალურად“, მიუხედავად იმისა, რომ, რა თქმა უნდა, ვილაც ბრეჟნევისთვის მღეროდა, ვილაც კი, როგორც მე, ამაზე უარს ამბობდა. მაგრამ ისიც უნდა ვთქვათ, რომ მათ შორის, ვინც ბრეჟნევისათვის ასრულებდა და არც ერთ პარტიულ ზეიმს არ აკლდებოდა, იყვნენ ნიჭიერი ადამიანებიც. მოკლედ, მინდა გითხრათ, რომ ყველა ერთ ქვაბში ვინარშებოდით, მაგრამ თითოეული ჩვენგანი ირჩევდა იმ გზას, რომელსაც თავისი სინდისი კარნახობდა. ასე იყო ყოველთვის, ასე არის და იქნება! ზოგი ალღოს ვერ უღებს პოლიტიკურ ვითარებას და ჩიხში ემწყვდება, ზოგიც ნებაყოფლობით ირჩევს ასეთ გზას. დღესაც იგივე სურათი გვაქვს. არა მგონია, ადამიანი ვერ აცნობიერებდეს, რას აკეთებს. მაგრამ საქმე ისაა, რომ ზოგს წამიერი იტაცებს, ზოგი კი მარადისობის ნაკადში ხვდება. წამიერი სიამოვნება ყოველთვის ტკბილი, მიმზიდველი და მომგებიანია.

რუსი ფილოსოფოსი ჩაადაევი თავის კრიტიკულ წერილებში აღნიშნავს, რომ ჯანმრთელობა რატომღაც არ ვრცელდება, ავადმყოფობა და ეპიდემია კი წამში მოედება ქვეყანასო. გავიხსენოთ თუნდაც ბრძენი სენეკა და მისი მოწაფე ნერონი - უნებისყოფო, გარყვნილი, სასტიკი მმართველი, რომელმაც სახელმწიფო დაქცევამდე მიიყვანა. არადა, ის ლექსებს წერდა, განათლება სწავლავდა მიიღო და საერთოდ, სწავლავს გაზრდილი გახლდათ. ეს ძალიან ნათელი მაგალითია იმისა, რომ საქმე ის კი არ არის, ვინ არის შენი მასწავლებელი, არამედ მთავარია, ვინ ხარ შენ!

ერთ-ერთ ინტერვიუში თქვენ ამბობთ, რომ თავისუფალი შეიძლება იყო ყველგან, თუნდაც პატიმრობისას. რა არის თქვენთვის თავისუფლება? რელიგია, ტრადიცია ან მორალური იმპერატივები ზოგადად ზღუდავს ამ თავისუფლებას თუ, პირიქით?

ჩვენ საერთოდ შემოგვეხარჯა გონებრივი რესურსი, რადგან ათეული წლების განმავლობაში გადაგვაჩვიეს აზროვნებას. არც სიყვარული, არც სიკეთე არ არის ზოგადი ცნებები. ყველაფერში ინდივიდუალური მიდგომაა საჭირო, რათა თავად გაიაზრო და განიცადო ყოველივე, რაც გარშემო ხდება. ჩვენ კი "საზოგადო კეთილდღეობას", კოლექტიურ ცნობიერებას, მენტალიტეტს გვინერგავდნენ. სჯობს ადამიანი თავის თავს ჩაუღრმავდეს და საკუთრი თავი შეიცნოს. ის, ვინც ვერაფერს გვატყობინებს თავის თავზე, ვერ იქნება ფასეული და ღირებული. თავის ლექციაში პრუსტის შესახებ მამარდაშვილი განგვიმარტავს, თუ რატომ იწვევს მარსელში სიხარულს ორცხოობილა „მადლენი“, როდესაც იგი ამ ორცხოობილას ჩაის ქიქაში ანობს. მარსელს ამ ორცხოობილას გემო ახსენებს ბავშვობას, იმ ადგილებს, სადაც ის ოდესღაც ყოფილა... მამარდაშვილი ასკვნის: „ეს სიხარული მხოლოდ ჭეშმარიტების

visited..., Mamardashvili concludes: "This pleasure is only the shadow of truth. However, let us reverse the phrase: everything that is true brings about pleasure, which can't be proven by any specific means. This pleasure is not the result of eating a cake and killing hunger... This is the pleasure of your condition which is the manifestation of your freedom, but has been originated from your own life. It means that, truth comes when your life, the life you personally lived, returns to you, in a pure and bright form."

As for freedom: from this point of view we are in a bad position as almost everything is permitted, everything is allowed. We have freedom and, at the same time, we depend upon everything – politics, money, taxes, clothes, our appearance, etc. And concurrently, we think that freedom means that "I will do anything I want!" It may sound paradoxical, but freedom can be found only in prohibition. When I had discovered and perceived this, many things became easier and I managed to answer many questions. I can give you a simple example: When you quit smoking, you become independent from cigarettes. Everything has a very simple scheme: the main thing is a man to have a desire! In short, I can conclude that, you should do your best to achieve everything. Again, I will refer to Mamardashvili: "It is a great tragedy when a man does not know who he truly is, or where he is at the moment."

You have been living in Germany for a long time now. German culture and mentality is very different from Georgian. I will just mention the "German complex" which is very thoroughly and interestingly realized in literature and art. What is your image of Germany? Of course, from one side, the complex of guilt, which Germans have is good, but on the other hand this feeling is so intense, that it becomes undesirable for them. Too





აჩრდილია. მაგრამ მოდით ჩვენ შევებრუნოთ ფრაზა: ის, რაც ჭეშმარიტია, სიხარულს იწვევს, რასაც კონკრეტულად ვერაფრით ვერ დაასაბუთებ. ეს სიხარული იმის შედეგი კი არ არის, რომ შენ ორცხოვნილია შეჭამე და ამით მიმშვილი მოიკალი... ეს შენი მდგომარეობის სიხარულია, რომელიც შენს თავისუფალ მდგომარეობას გამოხატავს, მაგრამ იგი წარმოიშვა შენივე საკუთარი ცხოვრებიდან, ესე იგი, ჭეშმარიტება გესტუმრება მაშინ, როდესაც შენი, დანამდვილებით შენ მიერ განცდილი ცხოვრება, ასე ვთქვათ, ამოტივტივდება შენში, განწმენდილი და ნათელი“.

ხოლო რაც შეეხება თავისუფლებას, ჩვენ ამ მხრივ ცუდ დღეში ვართ ჩავარდნილი, რადგანაც თითქოს ყველაფერი ნებადართულია, ყველაფერი შეიძლება. ჩვენ გვაქვს თავისუფლება და ამ დროს ყველაფერზე ვართ დამოკიდებული — პოლიტიკაზე, ფულზე, გადასახადებზე, ჩაცმულობაზე, როგორ გამოვიყურებით და ა.შ. და ამის პარალელურად გვგონია, რომ თავისუფლებაა, როცა: „რასაც მინდა, იმას მოვიმოქმედებ!“ რაც არ უნდა პარადოქსად მოგეჩვენოთ, თავისუფლება მხოლოდ და მხოლოდ აკრძალვამია. როდესაც ეს ჩემთვის აღმოვაჩინე და გავაცნობიერე, ამან ბევრი რამ გამიადვილა და ბევრ რამეს გავეცი პასუხი. უბრალო მაგალითს მოგიყვანთ — როდესაც სიგარეტის მოწევის თავს ანებებ, სიგარეტისგან დამოუკიდებელი ხდები. ყველაფერს ერთი უბრალო სქემა აქვს, მთავარია, ადამიანმა მოინდომოს! მოკლედ, აქედან ის დასკვნა გამომაქვს, რომ ყველაფერს შენი კონკრეტული ძალისხმევით უნდა მიაღწიო. ისევ მამარდაშვილს მოვიხმობ: „დიდი ტრაგედიაა, როცა ადამიანმა არ იცის, ვინ არის და სად არის“.

თქვენ დიდი ხანია ცხოვრობთ გერმანიაში. გერმანული კულტურა და მენტალობა ძალიან განსხვავდება ქართულისგან. დავასახელებ თუნდაც „გერმანული კომპლექსი“, რომელიც ძალიან სიღრმისეულად, საინტერესოდ არის გააზრებული ლიტერატურასა და ხელოვნებაში. როგორია თქვენთვის გერმანიის ხატი?

რა თქმა უნდა, დანაშაულის კომპლექსი, რომელიც გერმანელებს აქვთ, ერთის მხრივ, კარგია, მაგრამ, მეორე მხრივ, ისე მოზღვავებულად არის მათში, რომ მათთვისვე არასასურველისავენ იხრება. ზედმეტი ხაჭაპურის ჭამაც არ ვარგაო, რომ იტყვიან, ის არის. ჩემი აზრით, ლუთერმა დათვური სამსახური გაუწია გერმანიას არა იმიტომ, რომ ახალი აღთქმა გერმანულად თარგმნა, არამედ უფლება მისცა თავის თავს, პირადი შესწორებები და კომენტარები შეეტანა მასში. კარგ ტყუილს ცუდი მართალი სჯობსო, — ნათქვამია

much Khachapuri is also not good for you, – it’s just like that. In my opinion, Luther did more harm than good to Germany not by translating the New Testament into German language, but, rather, by daring to make personal changes and comments to it. It is said that a bad truth is always better than a good lie and Luther’s efforts drove Germany’s spirituality into quite another direction, which, at present, is put under great doubt... Of course, I mean the masses of people. A fish always rots from its head down, doesn’t it? However, I have nothing to complain about, as I have the best friends in Germany, who are worthy representatives of the German nation! I will say nothing new or particular if, first of all, I mention Goethe’s Faust. He, also, has one wonderful work on the philosophy of colours. I appreciate and love Thomas Mann, Hesse, the Austrian-German writer Schnitzler, Heinrich Böll, Brecht, Max Frisch and his wife. Ingeborg Bachman is an important figure in German literature and poetry. Amongst modern great writers, I should mention Grass and Handke. Germany does not lack music, literature and thinking. It has many great poets, writers and philosophers, who became global models.

You made photo-illustrations of love stories from Russian literature. These are the dissonant illustrations of how a woman’s character changed in modern reality and life. How would you portray an image of a Georgian woman in relation to literary archetypes? However, in my mind, the characters of Georgian literature, on the first place, love their motherland or religion...

I can’t feel the context of your phrase “the characters of Georgian literature, on the first place, love their motherland or religion”. What do you mean, - irony or regret? I don’t know, but I can’t see anything ironical or regretful in this. The most important is how a concrete piece of art is created and how well it’s done from the artistic point of view.

A woman has been degrading with particular intensity since the Revolution of the year 1917, and this degradation has become shocking today, - when a woman is equalised to a man. A woman does not know how to behave in the society of a man, and a man does not know how to act in the society of a woman. Everything is so mixed up that a man is like a woman and a woman is like a man. Relationships lost their beauty and fineness. I understand why you feel embarrassed when the characters of Georgian literature love their motherland and religion, as this topic has become so far-fetched today, that it sounds artificial, both in literature and song lyrics. I, also, feel ashamed when modern singers sing about love and motherland and there is no pain, depth or emo-

და ლუთერის ნამოქმედარმა სხვა გზაზე დააყენა გერმანიის სულიერება, რომელიც დღეს დიდი კითხვის ნიშნის ქვეშაა... მე, რა თქმა უნდა, მასაზე ვამბობ, მაგრამ თეზი აყროლებას თავიდან იწყებს, ასე არ არის? თუმცა მე საჩივრელი არა მაქვს რა, რადგან გერმანიაში საუკეთესო მეგობრები მყავს, რომლებიც ლირსეული წარმომადგენლები არიან თავიანთი ერისა! არაფერს ახალსა და გამორჩეულს არ ვიტყვი, თუ პირველ ადგილზე გოეთეს „ფაუსტს“ დავასახელებ. მას აქვს ერთი საოცარი ნაშრომი ფერთა ფილოსოფიაზე. ძალიან ვაფასებ და მიყვარს თომას მანი, ჰესე, ავსტრიელ-გერმანელი მწერალი შნიცლერი, გენრიხ ბიოლი, ბრეხტი, მაქს ფრიში და მისი მეუღლე, მნიშვნელოვანი ფიგურა გერმანულ ლიტერატურასა და პოეზიაში, ინგებორგ ბახმანი. თანამედროვეებიდან დიდი მწერალები არიან გრასი და ხანდკე. გერმანია არ უჩივის მუსიკას, ლიტერატურასა და აზროვნებას. მას მრავლად ჰყავს დიდი პოეტებიც, მწერლებიცა და ფილოსოფოსებიც, რომლებიც მსოფლიო მაგალითებად იქცნენ.

თქვენ შეადგინეთ სახიფათო ისტორიების ფოტოილუსტრაციები რუსული ლიტერატურისგან. ესაა დისონანსური ილუსტრაციები, ის, თუ რა ტრანსფორმაციის განიცდის ქალის სახემ დღევანდელ რეალობას და ყოფაში. როგორი სახისაა ვითუქნებოდა ქალის სახეს ლიტერატურულ ანტიტიპებთან დაკავშირებით? თუმცა, ჩემი აზრით, ქართული ლიტერატურის გმირებს უფრო სამშობლო ან საწმენობა უყვართ...

გმირებს, უფრო სამშობლო ან საწმენობა უყვართ“... რას დებთ ამაში, ირონიას თუ წუხილს? არ ვიცი, მაგრამ მე ამაში ვერაფერს ირონიულსა და ვერც შესაწუხებელს ვერ ვხედავ. მთავარი ხომ ისაა, როგორი ხერხებითაა ესა თუ ის ხელოვნების ნაწარმოები შექმნილი და როგორ არის ყოველივე ეს შესრულებული მხატვრული თვალსაზრისით.

განსაკუთრებით 1917 წლის რევოლუციის შემდეგ იწყო ქალმა დეგრადირება და მახინჯი ფორმა მიიღო უკვე დღეს, როდესაც ქალი მამაკაცს გაუთანაბრდა. ქალმა არ იცის კაცთან მოქცევა, არც კაცმა იცის ქალთან მოქცევა და ყველაფერი ისე აირდა-დაირია, რომ კაცი ქალს დაემსგავსა, ქალი კაცს და ურთიერთობებმა სილამაზე და სინატიფე დაკარგა. მე ვხვდები, რატომ გეხამუშებათ, როდესაც ქართული ლიტერატურის გმირებს სამშობლო და საწმენობა უყვართ, რადგან დღეს ეს იმდენად ყურით მოთრეულ თემად იქცა, რომ ხელოვნურად გამოიყურება ლიტერატურაშიც და სიმღერის ტექსტშიც. მეც ასევე მეხამუშება, როდესაც თანამედროვე მომღერლები მღერიან სიყვარულზე ან სამშობლოზე, ხოლო მათ თვალეში და სულში არც ტკივილი, არც სიღრმე და არც არანაირი განცდა არ არის აღბეჭდილი. მეხამუშება, როდესაც ჩვენი მომღერლები ინგლისურ სიმღერებს მღერიან, კარგად არიან ჩაცმულნი, ბოლო მოდაზე და ყველაფერი რიგზეა ამ მხრივ, ინგლისური გამოთქმაც მშვენიერი აქვთ, მაგრამ მაინც ჩანს, რომ შემსრულებელი არ არის არც ამერიკელი და არც ევროპელი. ამას მხოლოდ ერთი მიზეზი აქვს -ამერიკელი და ევროპელი თავისუფალია შინაგანად, ხოლო ჩვენ კი ამ თავისუფლებას ვთამაშობთ, ანუ ჩვენ გვინდა, რომ ვიყოთ თავისუფლები, ხოლო ისინი კი თავისუფალნი არიან! თავისუფლება 20 წელიწადში არ მიიღწევა, მიუხედავად იმისა, რომ ახალმა თაობამ არც კი იცის, ვინ იყვნენ მუჟანანძე, ბრეჟნევი და შეიძლება, უკვე შევარდნაძეც კი... თავისუფლებას მოპოვება სჭირდება. ამისათვის დროა საჭირო! ოღონდ მინდა ხაზი გავუსვა იმას, რომ იმ თავისუფლებას, რომელზედაც მე ზემოთ ვისაუბრე, სულ სხვა დატვირთვა და ძირი აქვს! ეს ყოფითია, ის კი სულიერი!

თქვენი საავტორო უფლებები რამდენადაა დაცული? რა გამოცდილებაა ამ მხრივ გერმანიაში?

გერმანიაში მშვენივრადაა ყველაფერი ამ მხრივ. ხოლო იმდენად, რამდენადაც მე დაუდევარი ადამიანი ვარ, ეს უფლებები დაცული არ მქონდა. ამაზე ზრუნვა მე მხოლოდ რამდენიმე წლის წინ დავიწყე და ახლა შევეცდები, კიდევ უკეთ მივხედო! მაქვს იმედი, რომ ამ მხრივ საქართველოშიც შეიცვლება სიტუაცია. ეს ერთგვარი კულტურაა, იზრუნო იმაზე, რაც შენ შექმენი და შენ გეკუთვნის. ამაშია სწორედ ადამიანის კულტურა - მისი (ადამიანის) დამოკიდებულება თავისი კულტურის მიმართ.

tion, either in their eyes or in their soul. I feel embarrassed when our singers sing English songs, are well-dressed, look fashionable and everything seems perfect in this light. Their English pronunciation is quite fine, but it is still apparent that the performer is neither American, nor European. There is only one reason for this – the Americans and Europeans are free inside, and we are just playing this freedom. I mean, we want to be free and they are free! Freedom can’t be attained in 20 years despite of the fact that the new generation does not know who Mzhavanadze, Brezhnev and, perhaps, even Shevardnadze, were... freedom should be attained. And this takes time! I just wish to stress that freedom I have already spoken of has different implication and origins! This one is material and that one is spiritual!

How is your author’s right protected? What is your experience in this light in Germany?

From this point of view, everything is fine in Germany. Though, as I am a careless person, this right was not protected some time ago. I started taking care of the issue just few years ago, and, now, I will try to be more attentive! I hope that the situation will also change in Georgia. This is a kind of a culture to take care of what you have created and what belongs to you. This is a human culture – his (a person’s) attitude towards his culture.

Licensed Quietness

“მხოლოდ სივილიზებული გაზრის და სხვადასხვა ფორმის მხარდაჭერით, ინტელექტუალური საკუთრების პარანტირებული დასვის სარჯზე შეძლება ადამიანები შექმნან პროდუქტები, იმ წარმატებისთვის აუხილაბალი კრიტიკიზაციით, რომელიც მათ გაზარდა მოთხოვნას და მომხმარებლის ინტერესს განაპირობებს.” – მიიჩნევს ჩვენი სტუმარი, დავით ასათიანი. „Microsoft საქართველოს“ გენერალური დირექტორი.

Microsoft-ის ოფიციალური წარმომადგენლობის საქართველოში გახსნის პირველი წლისთავი ივნისში აღინიშნა. რამდენად წარმატებული იყო კომპანიის საქმიანობა ამ დროის განმავლობაში?

პირველ რიგში უნდა ვთქვათ, რომ Microsoft-ი ერთადერთი კანონიერად რეგისტრირებული IT კომპანიაა საქართველოში. თბილისში წარმომადგენლობის გახსნა ცხადყოფს Microsoft-ის სურვილს, განახორციელოს ინვესტიცია და ითანამშრომლოს ჩვენს ქვეყანასთან. გასულ წელს განვახორციელეთ Windows 7-ისა და Office 2010-ის ლოკალიზაცია ქართულ ენაზე. ამგვარად, „Microsoft საქართველო“ ერთადერთი გლობალური კომპანიის წარმომადგენელია, რომელმაც თავისი პროდუქტი ქართულ ენაზე გადათარგმნა, რაც კიდევ ერთხელ ამტკიცებს Microsoft-ის გადაწყვეტილებას ჩვენს ქვეყანასთან გრძელვადიანი თანამშრომლობის შესახებ. ჩვენი კომპანიის შემოსვლა ქართულ ბაზარზე, გარდა კომერციულისა, სტრატეგიულ ხასიათსაც ატარებს. გაფორმდა შეთანხმებები და დაიწყო Microsoft-ის ლიცენზირებული სოფტის ტრანსფერი სამთავრობო სტრუქტურებში. კერძოდ, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში, ჯანმრთელობის სამინისტროში, მონაცემთა გაცვლის სააგენტოში, სამოქალაქო რეესტრში, ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნულ ცენტრში (საქპატენტი). გარდა ამისა, ვანარმოებთ მოლაპარაკებებს სხვა სამინისტროებთან და სახელმწიფო ორგანიზაციებთან.

დაბეჯითებით შემიძლია გითხრათ, არალეგალურის ლიცენზირებული პროგრამული უზრუნველყოფით ჩანაცვლება იქნება წინ გადადგმული ნაბიჯი საქართველოს საინფორმაციო ტექნოლოგიური ბაზრის განვითარებისთვის. ამჟამად ეს არის Microsoft-ის კორპორაციის პრიორიტეტი ჩვენს ქვეყანაში. სასიამოვნოა, როცა ვხედავთ ინტერესს და მხარდაჭერას საქართველოს მთავრობის მხრიდან ისეთი ინოვაციური პროექტებისადმი, რომლებიც ქმნიან ახალ სამუშაო ადგილებს, ასევე ხელს უწყობენ საქართველოში ინვესტიციების მოზიდვას. ამ მხრივ კიდევ ბევრია ვასაკეთებელი, მაგრამ მთავარი ისაა, რომ პროცესი დაიწყო.

“ONLY BY MEANS OF CIVILIZED MARKET AND GUARANTEED PROTECTION OF THE INTELLECTUAL PROPERTY, SUPPORTED BY THE STATE, PEOPLE WILL BE ABLE TO CREATE PRODUCTS WITH THE CRITERION NECESSARY FOR THE SUCCESS, WHICH WILL CONDITION DEMAND AND INTERESTS OF AN USER”, - SAYS OUR GUEST, DAVID ASATIANI, THE GENERAL DIRECTOR OF THE “MICROSOFT GEORGIA”.

The first anniversary of opening of the official representation of “Microsoft” in Georgia was celebrated in June. For this period, how successful was the work of the company?

First of all, I should mention that “Microsoft” is the only legally registered IT company in Georgia. Opening of representation office in Tbilisi makes clear the wish of “Microsoft” to invest in and cooperate with our country. Last year, we made localization of the Windows 7 and Office 2010 software programs in Georgian language. Thus, “Microsoft Georgia” is the only representative of the global company, which translated its product into Georgian language, and this fact, once again, proves Microsoft’s decision on long-term cooperation with Georgia. Together with commercial meaning, entering of our company into the Georgian market carries strategic importance. Agreements have been signed and the process of transferring licensed Microsoft software programs into governmental structures, more concretely: in the Ministry of Education and Science, Ministry of Labour, Health and Social Affairs, Data Exchange Agency, Civil Registry Agency, National Intellectual Property Centre (“Sakpatenti”) has been launched. Besides, negotiations with the other Ministries and public organizations are ongoing.

I can convincingly say that replacement of the illegal software programs with the licensed ones will be a step forward for development of the Georgian IT market. Nowadays, this is the priority of “Microsoft” in our country. It’s pleasant to see the interest and support of Georgian government in regards to such innovative projects, which contribute to creation of the new work places, and attraction of investments in Georgia. Much more should be

done in this direction, but the most important is that the process has been launched.

What are the big projects that have been realized with the support of “Microsoft”, or are ongoing at the moment in Georgia?

“Microsoft Georgia” implements several projects together with the Ministry of Education and Science of Georgia. For instance, last year, every pupil of the first grade was granted a computer with the licensed software, - with “Windows” and “Office”. Within the framework of the project, every year, 60000 first grade pupils are given personal computers. It’s important, that the new generation uses the licensed software programs, that will contribute to building of a social culture in them, result in arousing the respect towards other’s intellectual property, and, hopefully, have an outcome expressed in protection of the last mentioned.

For the first time in history, Georgia takes part in the international competition on information technology conducted by “Microsoft” - “Imagine Cup”. A winner team will go to Australia on the world final. The topic of the competition is the world, where the information technology is involved in the process of solving the relevant global problems.

The winners of the competition on innovative projects “Partners in Learning Georgian Forum 2012”, organized by the “Microsoft Georgia” company and the

platform of the “Microsoft” international standard. The National Centre for Professional Development of Pedagogues, were granted awards.

Besides, we implement large-scale works, the aim of which is transferring the computer park of the significant players of the banking sector on licensed software program. Only on the platform of the legal software program, it’s possible to educate and train staff members according to the service standards of the international level.

The fact that, usage of illegal software in banks puts under risk the issue of keeping of personal information of users confidential and safe, makes the importance of this project clear. We offer the platform of the “Microsoft” international standard. leading companies of different sectors are more and more actively cooperating with us, such are: “Bank of Georgia”, “VTB Bank”, “Geocell”, “Pro-Credit Bank” and “Magticom”.



92 | What does "Microsoft" offer to a user in Georgia?

Copyright 2012



It's enough to buy the legal software program only once. Thanks to legal purchase, guarantee and automatic updating, your computer is permanently protected. The holders of the legal software of "Microsoft" are offered several products for free, for instance, anti-virus (which is vital for safety). In addition, you can get our product in Georgian language. Finally, a user saves finances and time. At the end of the last year, we have been making special discounts for small and medium businesses. The special offers cover W7, Office 2010 and Server products for companies, which have parks for the personal computers for 5-10 years.

What is the success level of partnership programs realized on the territory of Georgia?

Realization of partnership programs is one of the priority issues in terms of development of "Microsoft Corporation" in our region. "Microsoft" is effectively cooperating and will continue such cooperation with the local partners, with the help of which, one is able to purchase the licensed software program. Microsoft partners are divided into several categories: partners, which hold rights to offer our products to big organizations; than, the next are those, which cooperate with the small and medium businesses and distributors, which directly cooperate with partners. For instance, the Georgian company UGT has the status of the "Large Account Reseller" (LAR), with which only very few partners were granted. Nowadays, there are over 80 registered companies working on the territory of Georgia. Among the most important ones are: "Softline", "Orient-Logic", "Delta Systems", "DPA", "BIT", "Unity", "Singular" etc., which hold the status of official distributors of "MONT Georgia" and "Deline Microsoft" products. I should mention that success of our partners means not only the corporate success, but, also, the creation of additional work places for Georgian specialists.

Around a year ago, "Microsoft" presented a new partnership program. Is this program distributed in Georgia too?

Yes, of course! The new partnership program significantly differs from the previous one, as in case of the above mentioned program, the company concentrates more on

კომპანია "Microsoft საქართველოსა" და მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ ორგანიზებულ ინოვაციური პროექტების კონკურსში "საქართველოს ფორუმი – პარტნიორები განათლებაში 2012" გამარჯვებულები დაჯილდოვდნენ.

გარდა ამისა, ვანარმოებთ მასშტაბურ სამუშაოს, რომლის მიზანია საბანკო სექტორის მნიშვნელოვან მოთამაშეთა კომპიუტერული პარკის ლიცენზირებულ სოფტზე გადაყვანა. მხოლოდ ლეგალური პროგრამული უზრუნველყოფის პლატფორმაზე შესაძლებელი სათანადო დონეზე პერსონალის განათლება და გადამზადება, რაც საერთაშორისო დონის მომსახურების სტანდარტებს შეესაბამება.

იგივე ის ფაქტი, რომ ბანკში არალეგალური პროგრამული უზრუნველყოფით სარგებლობა მომხმარებლის პირადი ინფორმაციის კონფიდენციალურად და უსაფრთხოდ შენახვის საკითხს საფრთხის ქვეშ აყენებს, ნათელს ხდის ამ პროექტის მნიშვნელობას. ჩვენ ვთავაზობთ Microsoft-ის კორპორაციული სტანდარტის პლატფორმას. სხვადასხვა სექტორის წამყვანი კომპანიები სულ უფრო აქტიურად თანამშრომლობენ ჩვენთან. ისეთები, როგორც: საქართველოს ბანკი, VTB ბანკი, ჯეოსელი, პროკრედიტ ბანკი და მაგთიკომი.

რას სთავაზობს Microsoft-ი მომხმარებელს საქართველოში?

ლეგალური პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენა საკმარისია მხოლოდ ერთხელ. კანონიერი ნასყიდობის, გარანტიის და ავტომატური განახლებების წყალობით თქვენი კომპიუტერი მუდმივად დაცულია. Microsoft-ი ლეგალური სოფტის მფლობელებს სრულიად უფასოდ რამდენიმე სახის პროდუქტს სთავაზობს, მაგალითად ანტი-ვირუსი (უსაფრთხოებისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი). გარდა ამისა, თქვენ შეგიძლიათ მიიღოთ ჩვენი პროდუქტი ქართულ ენაზე. საბოლოო ჯამში, მომხმარებელი ზოგადად ფინანსებს და დროს

გასული წლის ბოლოს დავინწყეთ სპეციალური ფასდაკლება მცირე და საშუალო ბიზნესებისთვის. სპეციალური შემოთავაზებები მოიცავს W7-ს, Office 2010-სა და Server პროდუქციას კომპანიებისთვის, რომელთაც 5-10 წელია აქვთ პერსონალური კომპიუტერების პარკი.

რამდენად წარმატებულად არის რეალიზებული პარტნიორული პროგრამები საქართველოს გეოგრაფიაში?

პარტნიორული პროგრამების რეალიზება ერთ-ერთი პრიორიტეტული საკითხია ჩვენს რეგიონში Microsoft-ის კორპორაციის განვითარებისთვის. Microsoft-ი ეფექტურად თანამშრომლობს და სამომავლოდაც გააგრძელებს ურთიერთობას ადგილობრივ პარტნიორებთან, რომელთა საშუალებითაც თქვენ ლიცენზირებული სოფტის შეძენა შეგიძლიათ. Microsoft-ის პარტნიორები რამდენიმე კატეგორიად იყოფიან: პარტნიორები, რომელთაც უფლება აქვთ დიდ ორგანიზაციებს შესთავაზონ ჩვენი პროდუქტი; პარტნიორები, რომლებიც მცირე და საშუალო ბიზნესებთან თანამშრომლობენ და დისტრიბუტორები, რომლებიც პირდაპირ თანამშრომლობენ პარტნიორებთან. მაგალითად, ქართულ კომპანია UGT-ს აქვს Large Account Reseller (LAR)-ის სტატუსი, რომელიც ძალიან ცოტა პარტნიორებს ხვდათ წილად. ამჟამად 80-ზე მეტი კომპანია რეგისტრირებული, რომელიც საქართველოში

partners' demands. This program gives them stimulus to become the specialists of the higher class. The management of "Microsoft" is convinced that permanent professional and multilateral trainings are required to be conducted for the staff. If a company is determined to popularize some product, for instance, "Microsoft Share Point", then, it's aware that it should train its own staff members in this direction. This gives us a chance, to involve our partners in such projects, which are dedicated to presenting the Corporation's concrete product. Thus, our motivation is absolutely transparent. The partners are, also, well aware of the directions in which they should develop and the technologies, which they should learn. The fact that we already have several partners, which are certified according to modern standards, the provided services of which are oriented to different directions, is quite pleasing.

Falsification of copyrights is one of the indicators of the level of intellectual property protection. On the other hand, protection of the intellectual property plays significant role in attraction of investment in the field of information technologies and the business sector. How would you estimate the existing situation in this sphere in present Georgia?

Nowadays, Georgia holds one of the leading positions in terms of Internet pirating. This is the deploring fact, which we are trying to change. At present, it's too early to talk about such serious shifts, which have occurred in the consciousness of our neighboring Azeri business leaders and ordinary users, but, it's essential to mention that the government has already started taking measures and will elaborate such legal basis, which will be oriented to maximal decrease of illegal usage of intellectual property. On the other hand, existence of mandatory legal basis will contribute to the local companies in creation of their own computer software programs and in bringing them to the world market. Without the interest of the state it's impossible to create the highly developed and intellectual program market, where people will have an opportunity and desire to show their potential.

Only through the civilized market and with the support of the state, by means of the guaranteed protection of the intellectual property, the people will be able to create a product with the criteria of the success, which will condition demand and user interests on their market. We have many thriving examples similar to this. With its

94 | ველოს ტერიტორიაზე მუშაობს. ყველაზე აქტუალურებს შორის არიან: Softline, Orient-Logic, Delta Systems, DPA, BIT, Unity, Singular და ა. შ. MONT Georgia და Deline Microsoft-ი პროდუქციის ოფიციალური დის-

Copyright 2012

ტრიბუტორების სტატუსს ფლობენ. უნდა აღვნიშნო, რომ ჩვენი პარტნიორების წარმატება მოასწავებს არა მხოლოდ კორპორაციის წარმატებას, არამედ ქართველი სპეციალისტებისთვის დამატებითი სამუშაო ადგილების შექმნას.

დაახლოებით ერთი წლის წინ Microsoft–მა ახალი პარტნიორული პროგრამა წარმოადგინა. ვრცელდება თუ არა ეს პროგრამა საქართველოშიც?

დიახ, რა თქმა უნდა! ახალი პარტნიორული პროგრამა მნიშვნელოვნად განსხვავდება წინამორბედისგან, ვინაიდან ზემოთხსენებული პროგრამის შემთხვევაში კომპანია პარტნიორების მოთხოვნებზე მეტ კონცენტრაციას ახდენს. ეს პროგრამა სტიმულს აძლევს მათ უფრო მაღალი კლასის სპეციალისტებად ჩამოყალიბდნენ. Microsoft–ის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საჭიროა პერსონალისთვის მუდმივი პროფესიონალური და მრავალმხრივი ტრეინინგები. თუ კომპანიის განსაზღვრული აქვს, რომელიმე პროდუქტის, მაგალითად Microsoft Share Point–ის პოპულარიზაცია, მაშინ მან იცის, რომ მისი პერსონალი ამ კუთხით უნდა გადაამზადოს. ეს საშუალებას გვაძლევს ჩვენი პარტნიორები ისეთ პროექტებში ჩაერთოთ, რომელიც კორპორაციის გარკვეული პროდუქტის პრეზენტაციას ეძღვნება. ამგვარად, ჩვენი მოტივაცია, აბსოლუტურად გამჭვირვალეა. პარტნიორებსაც ნათლად ესმით, რა მიმართულებით განვითარდნენ და რომელ ტექნოლოგიას დაეუფლონ. მისასალმებელია, რომ საქართველოში უკვე გვყავს რამდენიმე თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად სერთიფიცირებული პარტნიორი, რომელთა სერვისი სხვადასხვა მიმართულებითაა ორიენტირებული.

საავტორო უფლებების გაყალბება ქვეყანაში ინტელექტუალური საკუთრების დაცულობის დონის ერთ–ერთი ინდიკატორია. თავის მხრივ ინტელექტუალური საკუთრების დაცულობა მნიშვნელოვან როლს თამაშობს საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და ბიზნეს სექტორში ინვესტიციების მოზიდვაში. როგორ შეაფასებდით ამ სფეროში არსებულ ვითარებას დღევანდელ საქართველოში?

დღესდღეობით საქართველო ერთ-ერთი ლიდერია ინტერნეტ მეკობრეობის კუთხით. ეს სავალალო მონაცემებია, რომლის შეცვლასაც ვცდილობთ. ჯერჯერობით ისეთ სერიოზულ ცვლილებებზე საუბარი ნაადრევია, როგორიც მეზობელ აზერბაიჯანში ბიზნეს ლიდერებისა და ჩვეულებრივი მომხმარებლების აზროვნებაში მოხდა. მაგრამ მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ მთავრობამ უკვე დაიწყო ზომების მიღება და შეიმუშავებს ისეთ საკანონმდებლო ბაზას, რომელიც ორიენტირებული იქნება საქართველოში ინტელექტუალური საკუთრების არალეგალური მოხმარება მინიმუმამდე შეამციროს. სავალდებულო საკანონმდებლო ბაზის არსებობა თავის მხრივ ხელს შეუწყობს IT ბაზარზე სერიოზული ნახტომის განხორციელებას. სახელმწიფო ცდილობს ხელი შეუწყოს ადგილობრივ კომპანიებს შექმნან საკუთარი კომპიუტერული პროგრამები და მსოფლიო ბაზარზე გაიტანონ. სახელმწიფოს დაინტერესების გარეშე

situation, the Georgian software market can be compared to that of Czech Republic. This country is quite similar to Georgia with its area, and, it was a part of the former Soviet Union too. Around 1000 computer programming companies are working on the Czech IT market. What does this mean, 1000 companies working on the market of one modern country? - Of course, this means that lots of computer software products, as for the internal, so for the users of the foreign market are there. This means massive creation of work places, which attracts the best specialists, which, on the other hand, contributes to development and professional growth of the society in this direction. What do you think, how many similar companies exist in Georgia nowadays? – Not more than 10.

There is very interesting statistical data of “Microsoft”, according to which, per 1 USD earned by the company, there are 7 USD earned by its partners. These statistics are relevant for developed countries, which prove that, demand on the computer software programs is huge. The sum, which is earned by the developers through realization, is far greater than that spent for purchase of licenses directly from the Corporation. Georgia has not reached this level yet, but, I hope, that in the future there won’t be any obstacles on the way to achieving it. There is another important detail there: when a country has such a high indicator of Internet pirating, the foreign investors, usually, doubt whether it’s worth investing the capital in development of intellectual property and information technologies in such a country.

From your point of view, how big is the perception of necessity of legal software programs in the public sector?

The state not only ensures transfer of the public sector into the licensed platform of “Microsoft”, but tries to assist the computer programming companies in creation of their own products and realization of the latter on the international market.

On the other hand, the state is seriously interested in developing the Government Gateway, which, in principle, has been already formed: What does Government Gateway mean? – First of all, these are electronic services, which governmental structures offer to the population, and which simplify relations between the state and the society, as well as reduce bureaucracy, increase transparency, etc.

In your opinion, how successful is the campaign directed against the internet pirating in Georgia?

შეუძლებელია შევექმნათ მაღალგანვითარებული და ინტელექტუალური პროგრამული ბაზარი, სადაც ხალხს თავისი პოტენციალის წარმოჩენის საშუალება და სურვილი ექნება. მხოლოდ ცივილიზებული ბაზრის და სახელმწიფოს მხარდაჭერით, ინტელექტუალური საკუთრების გარანტირებული დაცვის ხარჯზე შეძლებენ ადამიანები შექმნან პროდუქცია, იმ წარმატებისთვის აუცილებელი კრიტერიუმებით, რომელიც მათ ბაზარზე მოთხოვნას და მომხმარებლის ინტერესს განაპირობებს.

მსგავსი შემთხვევების ძალიან ბევრი წარმატებული მაგალითი გვაქვს. ქართული პროგრამული ბაზარი მონაცემებით ჩეხეთისას შეგვიძლია შევადაროთ. ეს ქვეყანა ძალიან ჰგავს საქართველოს თავისი ფართობით, ამასთანავე, ისიც ყოფილ საბჭოთა კავშირში შედიოდა. დაახლოებით 1000 კომპიუტერული პროგრამირების კომპანია მოღვანეობს ამჟამად ჩეხეთის IT ბაზარზე. რას ნიშნავს 1000 კომპანია ერთი თანამედროვე ქვეყნის პროგრამულ ბაზარზე? რა თქმა უნდა, უამრავ კომპიუტერულ პროგრამულ პროდუქტს, როგორც შიდა, ასევე უცხოური ბაზრის მომხმარებლებისთვის. ეს არის სამუშაო ადგილების მასობრივად გაჩენა, რომლებიც საუკეთესო სპეციალისტებს იზიდავს, რაც, თავის მხრივ, ამ მიმართულებით საზოგადოების განვითარებას და პროფესიულ ზრდას უწყობს ხელს. როგორ ფიქრობთ, რამდენი მსგავსი კომპანია არსებობს დღესდღეობით საქართველოში? არა უმეტეს 10-ისა.

არსებობს Microsoft-ის ძალიან საინტერესო სტატისტიკური მონაცემები, რომლის თანახმად კორპორაციის მიერ გამოქმუშავებულ თითოეულ დოლარზე 7 დოლარი მოდის, რომელსაც მისი პარტნიორები გამოიმუშავენ. ეს სტატისტიკა აქტუალურია განვითარებული ქვეყნებისთვის, რაც იმას მონშობს, რომ მოთხოვნა კომპიუტერულ პროგრამებზე დიდია. თანხა, რომელსაც დეველოპერები პროდუქტის რეალიზაციისას გამოიმუშავენ, საგრძნობლად აღემატება პირდაპირ კორპორაციისგან ლიცენზიების შესყიდვისთვის გაწეულ ხარჯებს. საქართველომ ასეთ დონეს ჯერჯერობით ვერ მიაღწია, მაგრამ ვიმედოვნებ, რომ მომავალში ამის ხელისშემშლელი ფაქტორები აღარ იქნება. არსებობს კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ნიუანსი. როდესაც ქვეყანას ინტერნეტმეკობრეობის ასეთი მაღალი მაჩვენებელი აქვს, უცხოელი ინვესტორები ეჭვობენ, ღირს თუ არა ამ ქვეყანაში ინტელექტუალური საკუთრების და საინფორმაციო ტექნოლოგიური განვითარებისთვის კაპიტალის დაბანდება.

თქვენი აზრით, რამდენად დიდია სახელმწიფო სექტორში ლეგალური პროგრამული ურუნველყოფის აუცილებლობის აღქმა?

სახელმწიფო არამარტო უზრუნველყოფს საჯარო სექტორის Microsoft-ის ლიცენზირებულ პლატფორმაზე ტრანსფერს, არამედ ცდილობს ხელი შეუწყოს კომპიუტერული პროგრამირების კომპანიებს, შექმნან საკუთარი პროდუქტი და საერთაშორისო ბაზარზე გაყიდონ.

ამასთანავე, სახელმწიფო სერიოზულადაა დაინტერესებული განავითაროს Government Gateway, რომელიც პრინციპში უკვე ჩამოყალიბებულია: რას ნიშნავს Government Gateway? პირველ რიგში ეს არის ის ელექტრონული სერვისები, რომელსაც სახელმწიფო სტრუქტურები მოსახლეობას სთავაზობენ და რომელიც სახელმწიფოსა და საზოგადოების ურთიერთობას ამარტივებს, ამცირებს ბიუროკრატias, ზრდის გამჭვირვალობას და ა.შ.

The fact that the public sector is re-arming by the licensed software programs is, already, a positive sign. This means, that the society is ready to declare a serious war to the Internet pirating. Though, from my point of view, additional measures should be taken in this direction and laws should become stricter. For further development and strengthening of the laws on protection of copyrights and intellectual property the legal space should be formed. This will be good for coordination of our work and raising the awareness of the society. The further development and strengthening of the laws on protection of copyrights and intellectual property will make the future work.



როგორ ფიქრობთ, რამდენად წარმატებულია ინტერნეტ მეკობრეობის წინააღმდეგ მიმართული კამპანია საქართველოში?

ფაქტი, რომ საჯარო სექტორი ლიცენზირებულ სოფტზე გადაიარაღებას ახდენს, უკვე პოზიტიური სიგნალია. ეს ნიშნავს, რომ საზოგადოება მზად არის ინტერნეტ-მეკობრეობას სერიოზული ომი გამოუცხადოს. თუმცა, მიმაჩნია, რომ საჭიროა დამატებითი ზომების მიღება და კანონების გამკაცრება ამ მიმართულებით. საჭიროა შეიქმნას სამართლებრივი სივრცე საავტორო უფლებებისა და ინტელექტუალური საკუთრების დამცავი კანონების შემდგომი განვითარებისა და გამყარებისთვის. ეს წაადგება ჩვენი საქმიანობის კოორდინაციასა და საზოგადოების გათვითცნობიერების საქმეს. ხოლო საავტორო უფლებებისა და ინტელექტუალური საკუთრების დამცავი კანონების შემდგომი განვითარება და გამყარება IT კომპანიების საქმიანობასაც უფრო ეფექტურს გახდის სამომავლოდ.

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია GEORGIAN COPYRIGHT ASSOCIATION

რეფორმირების პროცესი ბრძოლაში... THE REFORM PROCESS CONTINUES...

ურნალ COPYRIGHT-ის პირველ ნომერში, ჩვენ მოგაწოდებთ ინფორმაციას ასოციაციის შექმნისა და მისი ისტორიის შესახებ. ასევე მოკლედ შევხებით ასოციაციაში განხორციელებულ ცვლილებებს და სამომავლო გეგმებს. ამჯერად, გვაქვს სურვილი უფრო დეტალურად განვიხილოთ ასოციაციაში მიმდინარე რეფორმირების პროცესი და ამით ჩვენი საქმიანობის შესახებ ერთგვარი ანგარიში ჩავაბაროთ არამარტო ასოციაციის წევრებს, არამედ ფართო საზოგადოებასაც.

The first issue of the “Copyright” magazine was dedicated to the provision of information on establishment of the Georgian Copyright Association and its history. In the meantime, we briefly discussed the changes within the Association and its future plans. In this edition we would like to describe in more details the reforming process and to deliver the information on the GCA activities not only to its members, but to the entire society.

სტრუქტურული რეორგანიზაცია

ასოციაციის ახლად არჩეულმა გამგეობამ, პირველ ყოვლისა, მუშაობა ასოციაციის წესდებაში შესატანი ცვლილებების პროექტზე დაიწყო, რომელიც საერთო კრების მიერ იმავე წლის ივლისში დამტკიცდა. წესდებაში რამდენიმე მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდა. ახალი წესდებით გამგეობის წევრები აირჩევიან არა ათი წლით, როგორც ეს მანამდე იყო, არამედ - ოთხი წლით. შეიცვალა გამგეობის კომპეტენცია, რამაც ორგანიზაციის სწრაფი და ეფექტური მართვა განაპირობა. ასოციაციის რეგულირების სფეროს დაემატა მომიჯნავე უფლებათა მართვის ფუნქციაც. წესდების მიხედვით ასოციაციაში შეიქმნა ავტორთა და შემსრულებელთა საბჭო, რომელიც კომპლექტდება პარატიტული პრინციპით, შემოქმედებითი საქმიანობის ყველა სფეროს წარმომადგენლისაგან.

Structural Reorganization

The newly elected board of the Association, first of all, started working on the project of amendments to be made to the statute of the organization, which was approved by the General Assembly already in July of the same year (year 2011).

შეიცვალა ასოციაციის სტრუქტურა. თანამშრომლები შეირჩნენ კონკურსის წესით. ასოციაცია დაკომპლექტდა ახალი კვალიფიციური კადრებით, რომელთა შორის ფუნქციები მკვეთრად გაიმიჯნა და გადანაწილდა. რეგულარულად მიმდინარეობს თანამშრომლების გადამზადება როგორც საქართველოში, ასევე საზღვარგარეთ.

A number of relevant changes have been made to the statute, such are: board members are elected for 10 years instead of 4 years, as it was previously stated; competences of the board have been alerted, providing more operative and effective management of the organization. The function of administering the related rights has been added to the competencies of the Board. In line with the statute, the Council of Authors and Performers has been created, which, according to the parity principle, has been formed by the representatives of all the fields of the create activity.

ინფორმაციის სისტემატიზაცია

ასოციაციის წევრებისა და მათი ნაწარმოებების, ასევე, მოსარგებლეების შესახებ სრულყოფილი ინფორმაციის არსებობა მნიშვნელოვანია როგორც ორგანიზაციის გამართული ფუნქციონირებისთვის, ასევე ეფექტური საერთაშორისო თანამშრომლობისთვის.

The structure of the Association has, also, significantly changed. Staff members have been selected on the basis of fair competition. The Association has been staffed by new, qualified professionals, whose functions have been strictly demarcated and shared. The staff members have been trained on regular basis as in Georgia, so abroad.

Systematization of Information

For the Association’s proper functioning and effective involvement within international cooperation, it is essential to have thorough information on its members and registered works of the latter, as well as, to possess the data on the users.

საავტორო უფლებათა სფეროში მოქმედი საერთაშორისო ბაზების დამამზადებლებისთვის ასოციაციის წევრებისა და მათი ნაწარმოებების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება სწორედ საავტორო უფლებათა ასოციაციის ვალდებულებაა. უცხოეთის კოლექტიური მართვის ორგანიზაციები თავიანთ ქვეყნებში შეგროვებულ ჰონორარებს ამ ბაზების საშუალებით ანაწილებენ. არასწორი და არასრული ინფორმაციის მიწოდებით ასოციაციის წევრები საზღვარგარეთ შეგროვებულ ჰონორარებს დაკარგავენ. ანალოგიური პრობლემა შესაძლოა ქვეყნის შიგნითაც გაჩნდეს.

It is the duty of the Association to provide all the information regarding authors and their works for the international Copyright databases. In their countries, the foreign collective management organizations receive license fees and distribute royalties to the authors according to these data-bases. If the above mentioned delivered information is not complete or is incorrect, the Association members will lose the royalties from collected license fees, which were received from abroad. The same problem can occur within a native country of an Association member.

სარგებლობის ბაზრის სწრაფი და ეფექტური ათვისებისათვის მეტად მნიშვნელოვანია მოსარგებლეთა მიზნობრივი სეგმენტის განსაზღვრა და მათ შესახებ არსებული ინფორმაციის სისტემატიზაცია, რაც 2011 წლის 11 მაისამდე არ არსებობდა. სწორედ ეს იყო გაცემული ლიცენზიების სიმცირის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი.

For operative and effective covering of the copyright usage market, it is essential to define the target user segments, and to systemize the information on them, which has not been done

აღნიშნულის გათვალისწინებით, ასოციაციის ერთ-ერთი



ნუ დაარღვევთ სავაჭრო უფლებებს!
Don't violate Copyright

100 | პრიორიტეტი ამ ინფორმაციის დაზუსტება და სისტემატიზაცია იყო. 11 მაისის შემდგომ დაზუსტდა ინფორმაცია ასოციაციის წევრებისა და მათი ნაწარმოებების შესახებ, აღირიცხა სპეციალურ კომპიუტერულ პროგრამაში და შეიქმნა სრულყოფილი მონაცემთა ბაზა, რომელიც საერთაშორისო ბაზებში ინტეგრირდა. Copyright 2012

ანალოგიური პრინციპით დაზუსტდა ინფორმაცია არსებული და პოტენციური მოსარგებლეების შესახებ და განთავსდა სპეციალურად ამისთვის შექმნილ ელექტრონულ მონაცემთა ბაზაში.

ხელშეკრულებები

2011 წლის 11 მაისის შემდგომ ასოციაციის ახალმა გამგეობამ შეიმუშავა როგორც განწევრიანების მოქნილი პროცედურა და სათანადო ხელშეკრულებების ფორმები, ასევე მოსარგებლეებთან გასაფორმებელი სალიცენზიო შეთანხმებების ახალი პირობები. 11 მაისამდე არსებული ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების პირობები ძალიან ბუნდოვანი და ორაზროვანი იყო, რაც ხშირად მხარეებს შორის გაუგებრობის და დავის საფუძველს ქმნიდა. კერძოდ, განწერიანების ხელშეკრულება წარმოდგენილი იყო ერთი ზოგადი ფორმით, რომელიც არ ერგებოდა შემოქმედებითი საქმიანობის ყველა სფეროს, ასევე, არ არსებობდა სალიცენზიო შეთანხმებების ფორმები სეგმენტების მიხედვით, რაც იყო ერთ-ერთი მიზეზი იმისა, რომ რამდენიმე კონკრეტული ტიპის მოსარგებლეს არასდროს ჰქონია ურთიერთობა ასოციაციასთან და პირველად 11 მაისის შემდეგ შეიძინა საავტორო უფლებებით სარგებლობის ლიცენზია. ცვლილებების შედეგად, ერთი მხრივ, განახლდა ასოციაციის არსებულ წევრებთან ხელშეკრულებები, ხოლო, მეორე მხრივ, დაიწყო ასოციაციაში როგორც საავტორო, ასევე მომიჯნავე უფლებათა მფლობელების განწევრიანება, რამაც წევრთა რაოდენობის ზრდა გამოიწვია. 2011 წლის 11 მაისამდე ასოციაციას ჰყავდა 418 წევრი, ხოლო დღეის მდგომარეობით მათი რიცხვი 600-ს აღემატება. (ზუსტი ინფორმაციის მოწოდება შეგნებულად არ ხდება, რადგან განწევრიანების პროცესი ყოველდღიურ რეჟიმში მიმდინარეობს და წევრთა რაოდენობა ყოველდღიურად იცვლება)

ლიცენზირება/ტარიფები

ასოციაციის საქმიანობის ძირითადი სისუსტე საავტორო უფლებებით სარგებლობის არასწორი და არათანმიმდეერული სატარიფო პოლიტიკა იყო, რაც ხშირ შემთხვევაში მოსარგებლეებთან ინდივიდუალური შეთანხმებების არსებობას და ორმაგი სტანდარტების დანერგვას იწვევდა. პრობლების დასაძლევად შესრულდა კოლოსალური სამუშაო, კერძოდ, დეტალურად იქნა შესწავლილი საერთაშორისო გამოცდილება და ადგილობრივი ბაზარი, რომლის საფუძველზეც მოსარგებლეთა ყველა სეგმენტისათვის ცალ-ცალკე განისაზღვრა საავტორო უფლებებით სარგებლობის ერთიანი სატარიფო პოლიტიკა. ყველა კატეგორიის მოსარგებლეთა ჯგუფთან გაიმართა 50-ზე მეტი ინდივიდუალური შეხვედრა, რომლებზეც წარდგენილ და განხილულ იქნა ცვლილებები და მოსარგებლეთა მონაწილეობით შემუშავდა სარგებლობის ახალი განაკვეთები. ცვლილებები ეხება როგორც განაკვეთების თანხობრივ ოდენობას, ასევე მათი გამოანგარიშების წესს. ახალი ტარიფები, წინა წლებისგან განსხვავებით, ერთნაირია ერთი და იმავე ტიპის მოსარგებლეთათვის და მათზე კანონით დადგენილი ერთი და

before May 11th, 201. This was one of the main reasons of the lack of issued licenses.

In light of the aforesaid issues, one of the biggest goals of the Association was to create a complete database with precise and systemized information. After May 11th, 2011, by means of a special software, all the members of the Association and their respective works have been entered into a systemized database, and a complete database has been created, which has been integrated into the international databases. According to the same principle, the information on existing and potential users has been clarified and placed in the electronic database created for this specific purpose.

Contracts

After May 11th, 2011 the new Board of the Association has elaborated flexible membership procedures and appropriate templates of contracts, as well as, new conditions for the license agreements to be concluded with the users. The contracts and conditions of agreements, which existed before May 11th, were very vague and ambiguous, therefore, frequently, they created basis for misunderstanding and conflict between the parties. More concretely, a membership contract was represented by one general form, which did not match all the spheres of creative activity. As well, there were no templates by segments for license agreements, that became one of the reasons, why several concrete users never had any relations with the Association, and only after May 11th they have bought the Copyright license. As a result of the implemented changes, on the one hand, contracts have been renewed with the existing members of the Association, and on the another hand – registration of owners of Copyrights, as well as related rights has started, which increased the number of members. Before May 11th, 2011, the Association had 418 members, and according to the present situation, their amount goes beyond 600. (The precise number has not been shown on purpose, as registration of new members is conducted regularly and the number changes on daily basis).

Licensing/Tariffs

The main weakness of the Association’s work was wrong and inconsistent tariff policy, which, frequently, resulted in conclusion of individual agreements and establishment of double standards with the users. Colossal work has been implemented for solving the problem. More concretely, international experience and the local market have been studied carefully, according to which, unified tariff policy has been drawn up for each segment of Copyrights users separately. More than 50 individual meetings per category of users have been conducted, where the new changes have been presented and discussed and new user tariffs have been elaborated. The changes concerned sums, as well as the rules for their calculation. In comparison to the past years’ experience, the new tariffs are the same for

იგივე პირობები ვრცელდება.

განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, ერთი მხრივ მნიშვნელოვნად მოიმატა სალიცენზიო შეთანხმებების რიცხვმა, ხოლო მეორე მხრივ მოხდა სარგებლობის ბაზრის თითქმის ყველა სეგმენტის ათვისება, რაც დღემდე აქტიურად მიმდინარეობს. 2011 წლის 11 მაისის მდგომარეობით, თითქმის 12 წლის განმავლობაში, გაცემული ლიცენზიების რიცხვი შეადგენდა 438-ს, რაც წელიწადში დაახლოებით 36 ლიცენზიაა, აქედან მხოლოდ მცირე ნაწილი, 100 ლიცენზია მოქმედებდა, ხოლო 11 მაისის შემდგომ, ერთი წლის განმავლობაში, გაცა 425 ლიცენზია, რაც თვეში საშუალოდ 35 ლიცენზიაა და დღეის მდგომარეობით მოქმედი ლიცენზიების რიცხვი 470-ს აღემატება (ზუსტი რიცხვის მოწოდება არც ამ შემთხვევაში იქნება მართებული, ვინაიდან ლიცენზიების რაოდენობა ყოველდღიურად იცვლება)

ჰონორარების შეგროვება/განაწილება

ჰონორარების შეგროვება/განაწილების ერთიანი სისტემის არარსებობა ასოციაციის საქმიანობის ძირითადი შემაფერხებელი ფაქტორი იყო. პროცესი საკმაოდ ბუნდოვნად მიმდინარეობდა. როგორც მოსარგებლეები, ასევე წევრები ვერ ახერხებდნენ ჰონორარების შეგროვება/განაწილების პროცესის შესახებ სრული ინფორმაციის მიღებას, რაც მათი მხრიდან ასოციაციასთან ურთიერთობაზე უარის თქმის საფუძველი ხდებოდა.

ამ კუთხით დაინერგა ჰონორარების შეგროვება/განაწილების თანამედროვე სტანდარტებზე მორგებული მექანიზმები, კერძოდ: ყველა მოსარგებლისათვის ჰონორარების გადახდის და მათი განაწილების შესახებ ინფორმაცია გამჭვირვალე და ხელმისაწვდომი გახდა. შემუშავდა განაწილების (დისტრიბუციის) თანამედროვე წესები, შეიქმნა სპეციალური კომპიუტერული პროგრამა, რომლის მეშვეობითაც პერსონალური კოდების საფუძველზე, ავტორებს მიეცათ საკუთარი ჰონორარების შეგროვება/განაწილების პროცესის ონლაინრეჟიმში კონტროლის შესაძლებლობა. დაინერგა ჰონორარების განაწილების საბარათე სისტემა. ავტორებს უსასყიდლოდ გადაეცათ პერსონალური საბანკო ბარათები, რომლებზეც ერიცხებათ ჰონორარები. გატარებული ღონისძიებების შედეგად მოიმატა შეგროვებული და გადახდილი ჰონორარების რაოდენობამ. მხოლოდ 2011 წლის 11 მაისის შემდგომ ასოციაციის წევრებისთვის გადახდილმა ჰონორარებმა შეადგინა 200 000 ლარზე მეტი, რაც დაახლოებით 8-ჯერ აღემატება წინა წლების საშუალო მაჩვენებელს.

საჯაროობა/გამჭვირვალობა

„საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად კოლექტიური მართვის ორგანიზაციის საქმიანობა უნდა ეფუძნებოდეს საჯაროობისა და გამჭვირვალობის პრინციპებს. მრავალი წლის განმავლობაში კანონის ამ მოთხოვნის უგულვებელყოფა ხდებოდა, მაშინ, როდესაც თანამედროვე დასავლური ტიპის მართვის ერთ-ერთი კრიტერიუმი სწორედ ამ პრინციპების დაცვაა.

საავტორო უფლებათა ასოციაციის ახალი ხელმძღვანელობის საქმიანობა დაეფუძნა სრული გამჭვირვალობისა და საჯაროობის პრინციპებს. დაინერგა ასოციაციის საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის მოპოვების თანამედროვე, მარტივი საშუალებები, შედეგად ინფორმაცია ხელმისაწვ

similar users and the same conditions defined by the law apply to them.

As a result of the implemented changes, from one side, the number of license agreements has increased and, from the other side, almost all the segments of the user market have been covered up to present day. By the situation of the May 11th, 2011, the amount of issued licenses for the preceding 12 years was 438, which is around 36 licenses per year. Only a small part of this number - 100 licenses were really operating. And, from May 11th, 2011, during the last one year, 425 licenses have been issued, which is approximately, 35 licenses per month. By the present information, the number of licenses in force is more than 470 (in this case as well, it won’t be correct to show an exact number, as the amount of licenses increases on a daily basis).

Collection of License Fees / Distribution of Royalties

Non-existence of unified system of collection of license fees/distribution of royalties was the main delaying factor of the Association’s work. The ongoing process was quite vague. The users as well as members couldn’t receive complete information on collection of license fees/distribution of royalties, which, resulted in refusal from their side to have any relations with the Association.

In order to tackle this issue, the Association has developed modern and transparent mechanisms for collection of license fees/distribution of royalties. New distribution rules have been introduced. The specialized computer software has been created, which has given all the authors an opportunity to track their license fees and royalties through personalized/unique online codes. Each author has been granted a bank card free of charge, on the account of which his/her royalties are being transferred. All these positive changes have resulted in increase of collected license fees and distributed royalties. Only after May, 2011 the amount of royalties distributed to the member authors has achieved over 200 000 GEL, which 8 times exceeds the average indicator of distribution for the previous years.

Publicity/Transparency

According to the “Georgian Law on Copyright and Related Rights”, the Association’s activities should be based on the principles of publicity and transparency. For many years this crucial principles were neglected even though it is a foundation of modern Western type of management.

The activities of the new management of GCA have been firmly based upon the principle of publicity and transparency. All the information on the Association’s activities became readily available for larger public and interested individuals.

Involvement of the Association members in the management

tive involvement of GCA, 2 biggest Georgian companies are planning to launch the 100% legal music web portal, where Georgian, as well as, foreign music files will be allocated, and its purchase will be affordable for any user. With the support of international organizations, the employees of services responsible for enforcement, such are: Revenue Service, Boarder Protection Department and other relevant bodies have been trained. The main goal of the abovementioned activities is to eliminate pirated CD/DVD within the Georgian market. Implementation of policy on revealing and eliminating the pirated production is in an active phase. In order to reveal the facts of Copyright infringements, effective mechanisms in the shape of a hot line and sms system have been established. A monitoring team has been created within the GCA, which systematically conducts the monitoring and is focused on identifying the cases of infringement.

Several high level meetings have been organized, where, besides the GCA, representatives of other state and governmental bodies and international organizations have taken part. The main topics of the meetings have been the challenges and problems in the field of Copyrights, and possible ways for their solution.

Court Cases

By May 11, 2011 the number of court disputes regarding the licensing and payment of royalties had been exceptionally inappropriate, which made obvious the tough relationship between the Association and the users. This situation created a threat not only for the future constructive cooperation with users, but also for the process of licensing. It caused the ineffective usage of human and monetary resources. Thus, changing the negative climate existing in communication with users became one of the priority issues for the Association. With this purpose, every single case has been discussed individually and negotiated with the users.

As a result, most of the court cases have been ended with the acts of settlement, and, accordingly, the relevant mutual agreements on payment of license fees have been reached. By May 11th, 54 court cases had been ongoing, at present only 8 court cases are pending.

International Cooperation

Within the territory of Georgia, Georgian Copyright Association protects rights not only of Georgian, but those of foreign authors as well. This mandate is granted to GCA on the basis of the reciprocal representation agreements established with similar societies abroad.

The cooperation with the aforesaid societies is very important, as on the one hand, it gives a possibility to receive the license fees and distribute royalties to Georgian authors and on the other hand - to share the information and experience on important Copyright issues.

დამრღვევთა მიმართ გასატარებელი ღონისძიებები. ასოციაცია წარმოდგენილია საავტორო უფლებათა დაცვის უწყებათშორის საკოორდინაციო საბჭოში, ასევე, ჩართულია საავტორო უფლებათა დაცვის სტრატეგიის განხორციელებასა და დარღვევათა ეფექტური აღკვეთის მიზნით გასატარებელი საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავების პროცესში.

ხანგრძლივი მოლაპარაკების შემდეგ, ასოციაციის ჩართულობით, ორი მსხვილი ქართული კომპანიის მიერ უახლოეს მომავალში შეიქმნება პირველი 100%-ით ლეგალური მუსიკალური პროდუქციის ვებგვერდი, მასზე განთავსდება როგორც ქართული, ასევე უცხოური მუსიკა და შესაძლებელი იქნება მისი შექენა ყველასთვის ხელმისაწვდომ ფასად.

საცალო ბაზარზე არსებული მეკობრული CD/DVD პროდუქციის აღმოსაფხვრელად საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით მომზადდნენ აღსრულებაზე პასუხისმგებელი ორგანოების თანამშრომლები. აქტიურად დაიწყო მეკობრული პროდუქციის გამოვლენისა და მასზე რეაგირების ღონისძიებების გატარების პოლიტიკა.

დაინერგა დარღვევების შესახებ ინფორმაციის მოპოვების ქმედითი საშუალებები, სატელეფონო და ელექტრონული შეტყობინების ფორმით. ასოციაციის შემადგენლობაში შეიქმნა მონიტორინგის ჯგუფი, რომლის მეშვეობითაც მიმდინარეობს სისტემატური კონტროლი და დარღვევათა აქტიური გამოვლენა.

შედგა რამდენიმე მაღალი დონის სამუშაო შეხვედრა, რომლებშიც ასოციაციის გარდა, მონაწილეობას იღებდნენ როგორც სახელმწიფო, ისე არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. შეხვედრებზე განხილულ იქნა საავტორო და მომიჯნავე უფლებათა სფეროში არსებული გამოწვევები, პრობლემები და მათი გადაჭრის გზები.

სასამართლო წარმოება

11 მაისის მდგომარეობით, ასოციაციის მიერ სალიცენზიო შეთანხმებების გაფორმებისა და თანხის გადახდის მოთხოვნით წარმოებულ სასამართლო დავათა რიცხვი შეუსაბამოდ მაღალი იყო, რაც მოსარგებლეებთან ასოციაციის დაძაბულ ურთიერთობას ცხადყოფდა. ეს სიტუაცია საფრთხეს უქმნიდა შემდგომში მათთან კონსტრუქციულ თანამშრომლობას და ლიცენზირების პროცესს, ასევე, იწვევდა ორგანიზაციის როგორც ადამიანური, ასევე ფინანსური რესურსის არაეფექტიანად ხარჯვას. სწორედ ამიტომ პრიორიტეტულ საკითხთა რიცხვს მოსარგებლეებთან ურთიერთობისას არსებული უარყოფითი კლიმატის შეცვლაც დაემატა. ამ მიზნით ყველა სასამართლო დავასთან დაკავშირებით გაიმართა ინდივიდუალური მოლაპარაკებები, რის შედეგადაც მიმდინარე სასამართლო დავების უმრავლესობა დამთავრდა მორიგებით და შედგა შეთანხმებები საავტორო ჰონორარების გადახდის შესახებ. 11 მაისის მდგომარეობით ასოციაციის მიერ მიმდინარეობდა 54 სასამართლო დავა, ხოლო დღეის მდგომარეობით მიმდინარეობს 8 დავა.

საერთაშორისო თანამშრომლობა

საავტორო უფლებათა ასოციაცია იცავს არა მხოლოდ ქართველების, არამედ უცხოელი ავტორების უფლებებსაც საქართველოს ტერიტორიაზე. ამ ფუნქციას მას საზღვარგარეთის ქვეყნების მსგავსი ტიპის ორგანიზაციებთან გა

process has significantly increased. Member based specialized committees organize regular meetings to resolve existing problematic issues and provide competent recommendations. Besides, establishment of the Council of Authors and Performers is one of the guarantees for publicity and transparency.

To ensure total transparency, the Association’s work is largely covered by the media, also, the information is distributed by means of the web page of the Association, through Facebook and other sources.

Public Awareness

In order to raise public awareness on Copyrights related issues and to increase the culture of legal usage of IPR in the country, the Association has implemented significant measures.

The GCA has upgraded its webpage where all the members of society can learn more about Copyrights and related rights, as well as about all the changes that are ongoing in this field. The web page (www.gca.ge) is bilingual, operated in Georgian and English languages. The Association has started a large scale campaign called “Do Not Infringe Copyright”. Within the framework of the campaign, GCA has organized concerts and different kinds of public events and gatherings. The campaign has been promoted through printed materials, social video-reel and music album, as well as, “Copyright” magazine, that is the first of a kind in the history of Georgia, which addresses current issues in the field of Copyrights and related rights and its primary goal is to raise public awareness on this concrete issue.

By the support of international donor organizations, different workshops and seminars have been conducted with the participation of invited foreign experts and other counterparts.

Prevention of Infringements

After May 11, 2011 significant measures have been taken for elimination and prevention of infringements in Copyright field.

Negotiations have been held with the state-administrative bodies and memorandums of cooperation have been established. In cooperation with the National Intellectual Property Center “SAKPATENTI” and other state bodies, the action plan on measures addressed against the Copyrights infringers has been elaborated. The GCA, which is represented at the Inter-Agency Coordination Council for Copyright Protection, at the same time, is actively involved in the process of implementation of Copyright protection strategy, and in drafting the legal amendments aiming effective elimination of the infringements.

In the nearest future, after the long-term negotiations and ac-

დომი გახდა ყველა დაინტერესებულის პირისათვის.

გაიზარდა ასოციაციის მართვის პროცესში წევრთა ჩართულობის მაჩვენებელი. პრობლემური საკითხების გადასაწყვეტად წევრთა შემადგენლობიდან რეგულარულად

Copyright 2012

იქმნება მიზნობრივი, სპეციალური კომისიები, რომლებიც განიხილავენ სადავო საკითხებს და იძლევიან კომპეტენტურ დასკვნებს. გარდა ამისა, ავტორთა და შემსრულებელთა საბჭოს არსებობა ობიექტურობისა და მიუკერძოებლობის კიდევ ერთი დამატებითი გარანტიაა.

საჯაროობის მიზნით ასოციაციაში მიმდინარე ყველა მნიშვნელოვანი მოვლენა შუქდება მედიასაშუალებებით, ასევე, ინფორმაცია ვრცელდება ასოციაციის ვებგვერდის, Facebook-ისა და სხვა წყაროების მეშვეობით.

საზოგადოებრივი ცნობიერება

საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებისა და ინტელექტუალური საკუთრების ლეგალური მოხმარების კულტურის დამკვიდრების მიზნით ასოციაციამ ინტენსიური ნაბიჯები გადაადგა.

შეიცვალა ასოციაციის ვებგვერდი, რომლის საშუალებითაც ყველა დაინტერესებულ პირს მიეცა შესაძლებლობა მიიღოს სრულყოფილი ინფორმაცია საავტორო და მომიჯნავე უფლებების განხორციელების სფეროში მიმდინარე პროცესების შესახებ. ვებგვერდი (www.gca.ge) ორენოვანია: ქართული და ინგლისური.

ასოციაციის მიერ დაიწყო ფართომასშტაბიანი კამპანია სახელწოდებით, “ნუ დაარღვევ საავტორო უფლებას!” კამპანიის ფარგლებში ჩატარდა არაერთი აქცია, კონცერტი და სხვა მასობრივი ღონისძიება. გავრცელდა ბეჭდური მასალა, დამზადდა საინფორმაციო-სოციალური ვიდეორგოლი, გამოიცა მუსიკალური ალბომი და საავტორო უფლებების შესახებ საქართველოს ისტორიაში პირველი რეგულარული ჟურნალი „COPYRIGHT-ი“, რომლის პირდაპირი მიზანი ამ სფეროში საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებაა.

საავტორო უფლებების შესახებ მნიშვნელოვანი საკითხების განხილვას მიეძღვნა არაერთი რეიტინგული სატელევიზიო გადაცემა. ასოციაციის საქმიანობა აქტიურად შუქდება მედიასაშუალებებით მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების მხარდაჭერით, საქართველოში მოწვეული უცხოელი ექსპერტების მონაწილეობით შედგა სამუშაო შეხვედრები და სემინარები, რომლებშიც მონაწილეობას იღებდა ყველა დაინტერესებული მხარე.

დარღვევათა პროფილაქტიკა

11 მაისის შემდგომ საავტორო და მომიჯნავე უფლებათა სფეროში არსებული დარღვევების აღკვეთისა და მათი პრევენციის მიზნით მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა. გაიმართა მოლაპარაკებები სახელმწიფო-ადმინისტრაციულ ორგანოებთან და გაფორმდა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები. საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნულ ცენტრ “საქპატენტთან” და სხვა სახელმწიფო ორგანოებთან ერთად შემუშავდა და დაიგეგმა

104 ფორმებული ურთიერთნარმომადგენლობის ხელშეკრულებები ანიჭებს.

Copyright 2012

ასოციაციის ახალმა ხელმძღვანელობამ განაახლა ურთიერთობები და გააფორმა რამდენიმე ახალი

ხელშეკრულება, რომელთა საფუძველზეც დღესდღეობით ასოციაცია წარმოადგენს და იცავს 150-ზე მეტი ქვეყნისა და ტერიტორიის სამ მილიონზე მეტ ავტორს მსოფლიოს მასშტაბით და ახორციელებს საქართველოს ტერიტორიაზე მათი უფლებების მართვას.

ჯორჯიკოპირაშვილი

პარტნიორი ორგანიზაციების გარდა ასოციაციამ მჭიდრო ურთიერთობა დაამყარა საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან, როგორებიცაა: ევროკავშირის დელეგაცია საქართველოში, ამერიკის კომერციული სამართლის განვითარების პროექტი (CLDP), საქართველოს ეკონომიკური კეთილდღეობის ინიციატივა (EPI, USAID) და სხვა.

ჯორჯიკოპირაშვილი

ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით საქართველოში იმყოფებოდა ესტონეთის ავტორთა საზოგადოების დირექტორი, რომელმაც ქართველ კოლეგებს საავტორო უფლებების განვითარების სფეროში ესტონეთის გამოცდილება გაუზიარა. ევროკავშირის დაფინანსებითვე, 2012 წლის თებერვალში ასოციაციის ხელმძღვანელობა სამუშაო ვიზიტით იმყოფებოდა დანიაში, სადაც მოხდა ამ სფეროში სკანდინავიის ქვეყნების პრაქტიკის დეტალურად გაცნობა, ასევე ამერიკის მთავრობის დაფინანსებით, 2012 წლის მარტში, ასოციაციის თანამშრომლები იმყოფებოდნენ ამერიკის შეერთებულ შტატებში, როგორც ზოგადად ინტელექტუალური საკუთრების საკითხების, ასევე საავტორო უფლებათა სფეროში გამოცდილების გაზიარებისა და ცოდნის გაღრმავების მიზნით.

ჯორჯიკოპირაშვილი

ევროკავშირის დაფინანსებით ასოციაციის მიერ გამოიცა რეგულარული ჟურნალი - „COPYRIGHT“-ი.

ჯორჯიკოპირაშვილი

საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან წაყოფიერი თანამშრომლობა დღემდე აქტიურად გრძელდება.

შეჯამება

2011 წლის 11 მაისის შემდგომ განხორციელებული ცვლილებების შედეგად გაიზარდა როგორც საავტორო უფლებათა ასოციაციის საქმიანობის ეფექტიანობა, ასევე დაძლეულ იქნა არსებული პრობლემატიკის მნიშვნელოვანი ნაწილი, რაც პოზიტიურად აისახა ქვეყანაში საავტორო და მომიჯნავე უფლებების დაცვისა და განხორციელების მაჩვენებელზე. აღნიშნულ კურსს საავტორო უფლებათა ასოციაცია 2012 წლის განმავლობაში უფრო აქტიურად გააგრძელებს.

მიუხედავად ამისა, ჯერ კიდევ ბევრია პრობლემური საკითხი, რომელიც დღეს ამ სფეროში დგას. პრობლემების სრულყოფილად აღმოფხვრა საკმაოდ დიდ ფინანსურ, ადამიანურ თუ დროით რესურსს მოითხოვს, გამომდინარე აქედან, გვაქვს საზოგადოების თითოეული წევრის მხარდაჭერის და თანადგომის იმედი და ვიმედოვნებთ, რომ ერთობლივი ძალებით შევძლებთ საქართველოში საავტორო და მომიჯნავე უფლებათა განხორციელების ქმედითი მოდელის ჩამოყალიბებას, რომელიც უზრუნველყოფს უფლებათა ეფექტურ დაცვას და ინტელექტუალური საკუთრების ლეგალური მოხმარების კულტურის დანერგვას.

ფორმებული ურთიერთნარმომადგენლობის ხელშეკრულებები ანიჭებს.

Copyright 2012

ასოციაციის ახალმა ხელმძღვანელობამ განაახლა ურთიერთობები და გააფორმა რამდენიმე ახალი

The new management of the association has established several new agreements and renewed the relationships with the existing parties, on the basis of which, currently, GCA represents and, within the territory of Georgia, protects more than 3 million authors from 150 countries and teriterrories worldwide.

ჯორჯიკოპირაშვილი

Besides the partner organizations, GCA has established the close cooperation with the International donor organizations, such are: the European Union Delegation to Georgia, US Commercial Law Development Program (CLDP), Economic Prosperity Initiative (EIP, USAID), and many more.

ჯორჯიკოპირაშვილი

By the financial support of the EU Delegation to Georgia, the Estonian Copyright Society Director visited GCA. He shared the Estonian experience and best practices on Copyrights related issues. By the EU financial support, in February, 2012 the management of the Association held a study visit in Denmark, where the Scandinavian practices on Copyrights protection was explored. In March, 2012, for the purposes of raising qualification and gaining more experience in IPR field, which later would be adopted in Georgia, the Association members visited the USA on a study tour.

ჯორჯიკოპირაშვილი

GCA published the first issue of the magazine “Copyright” by the financial assistance of the EU.

ჯორჯიკოპირაშვილი

Cooperation with the donor organizations are progressing fruitfully.

Conclusion

After the reforms implemented in May, 2011, the effectiveness of work of the Association has been increased and series of problems have been solved. The latter has been positively reflected by the indicator of protection of the rights of Copyrights and related rights holders in the country. The existing reforming policy will be followed by the GCA in the year 2012 as well.

ჯორჯიკოპირაშვილი

Despite of all the above mentioned, some problematic issues in this field still remain unsolved. The complete elimination of the problems requires significant financial, human and time resources. Accordingly, we hope for the support of every citizen and strongly believe that, through joint efforts, we will be able to create the effective model of implementation of the Intellectual Property Rights, which will contribute to the successful protection and establishment of the culture of legal usage of the intellectual property in the country.

On the way to Berkeley

ჯორჯიკოპირაშვილი

ზხად ბერკლისკან

ჯორჯიკოპირაშვილი

ჩემი თანამოსაუბრეები ბატონი ზურა რამიშვილი (პედაგოგი და ჯაზპიანისტი) და ახალგაზრდა ვირტუოზი პაპუნა შარიქაძე (მომღერალი, ჯაზპიანისტი) არიან. მე მათ თბილისურ ჯაზლაბორატორიაში, ბერძენიშვილის ქუჩაზე მდებარე კლუბ Jazz Unlimited-ში შევხვდი. მერაბ (ბებე) ლორთქიფანიძე, ადამიანი, რომელმაც უკვე გზა გაუკვალა ნიჭიერ მუსიკოსებს, უნებლიეთ ჩვენი შეხვედრის ინიციატორი აღმოჩნდა. დღეს ჩვენი გმირი პაპუნაა, ძალიან თავდაჭერილი და აღზრდილი ბიჭი. იმდენად განონასწორებული, არააფექტური და დინჯი, რომ თუ არა მისი ბავშვური იერსახე, ის რომ მხოლოდ 14 წლისაა, ცოტა რთული დასაჯერებელია.

ბაჩა მძინარიშვილი, გიორგი მიქაძე, ბექა გოჩიაშვილი, გიორგი ბერიშვილი პიანო, საქსოფონის განხრით ეუფლებიან ჯაზს ჯულიარდისა და ბერკლის სამუსიკო სკოლებში. ის, რომ პოლიფონია, იმპროვიზაცია ქართველების მახასიათებელია, არაა საკმარისი. თუ დღეს ახალგაზრდები ამ ურთულეს გზას ირჩევენ, უწინარესად იმ ხელშეწყობის გამოხატულებაა, რასაც კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო ახორციელებს. არ აქვს მნიშვნელობა ქართველი ხარ თუ სხვა რომელიმე ეროვნების. ამ ხელოვნებას ჯაზის მექაში უნდა დაეუფლო. პაპუნაც ბერკლის ჯაზის სკოლისთვის ემზადება, დარწმუნებული ვარ მისი ეს სურვილი რეალობად იქცევა. ალბათ მათზე უფროს თაობებშიც იყვნენ ნიჭიერი ადამიანები, უბრალოდ მათ გამოვლენაზე, მით უფრო ამერიკაში სწავლაზე, მაშინ არავინ ფიქრობდა.

ჯორჯიკოპირაშვილი

არ ვეხები იმ პერიოდს, როცა ქართველ ჯაზმუსიკოსებს ხელისუფლება უარს ეუბნებოდა უცხოეთში გასვლაზე. თუმცა იმას, რომ საბჭოთა კავშირში თბილისი არის ერთადერთი ადგილი “სადაც ესმით და უყვართ ჯაზი”, ჯერ კიდევ 1962 წელს ჟურნალი ”Life“-ი წერდა. დღეს კი, უკვე ჩვენი ვარსკვლავები გვყავს. და კიდევ ერთი რამ, გელა ჩარკვიანი მეუბნებოდა, რომ ქართულ ჯაზში ინსტრუმენტალისტების ნაკლებობა შეიმჩნეოდა, თუნდაც აზერბაიჯანისა და სომხეთისგან განსხვავებით. ჩვენ გვყავდა უფრო მეტად გამორჩეული ვოკალისტები, ჯაზკვარტეტები, თუ ცალკეული შემსრულებლები. დღეს ეს სტერეოტიპი შეცვლილია, რაც მართლა გასახარია.

პაპუნა ერთი წლის წინ ზურა რამიშვილთან მამამ მიიყვანა. რალაც საფუძველი უკვე ჰქონდა, მაგრამ ბევრად უფრო მეტი ნიჭი და მონდომება. მასთან ურთიერთობისას დავინახე, რომ მისი ცხოვრება, ყოველ შემთხვევაში დღეს, მთლიანად ჯაზითაა მოცული. ის ამ ენაზე ახორციელებს კონტაქტს გარესამყაროსთან, ახლობლებთან. თავიდან ჯაზს მამამ აზიარა, მამა მომღერალაა. პაპუნაც მღეროდა და ბევრი საბავშვო კონკურსის ლაურეატია - ნანი ბრეგვაძის, გოგი დოლიძის სახელობის, ანა-ბანას და სხვა.. “საბავშვო ახალი ტალღის” შესარჩევ ტურშიც გავიდა უკრაინაში, მაგრამ იმ წელს რუსეთ-საქართველოს შეიარაღებული კონფლიქტი მოხდა და ხელი შეეშალა. ახლა გარდატეხის ასაკშია და დროებით არ მღერის. დღეს ის ცნობილ ”ნიჭიერთა ათწლედში” სწავლობს, ზურა რამიშვილის კლასში. თუმცა მომავალში ერთდროულად ჯაზშემსრულებლისა და მომღერლის კარიერას არ გამოირიცხავს.

The Debut ლებიუტი

Copyright 2012

ჯორჯიკოპირაშვილი

MY INTERLOCUTORS ARE MR. ZURA RAMISHVILI (A PEDAGOGUE AND JAZZ PIANIST) AND THE YOUNG VIRTUOSO PAPUNA SHARIKADZE (A SINGER AND JAZZ PIANIST). I MET UP WITH THEM IN TBILISI JAZZ LABORATORY, THE CLUB "JAZZ UNLIMITED", SITUATED ON THE BERDZENISHVILI STREET. UNINTENTIONALLY, MERAB (BEBE) LORTKIPANIDZE, A PERSON, WHO, ALREADY, HAS PAVED THE WAY FOR MANY TALENTED MUSICIANS, BECAME THE INITIATOR OF OUR MEETING. TODAY, THE MAIN CHARACTER OF OUR STORY IS PAPUNA, A VERY PRESERVED AND POLITE BOY. HE IS SO BALANCED, QUIET AND EARNEST, THAT IF NOT HIS CHILDISH APPEARANCE, IT WOULD BE HARD TO BELIEVE THAT HE IS ONLY 14 YEARS OLD.

ჯორჯიკოპირაშვილი

Bacha Mdzinarashvili, Giorgi Mikadze, Beka Gochiashvili, Giorgi Berishvili are studying jazz by the specialties of piano and saxophone in the music schools of Julliard and Berkeley. The fact that polyphony and improvisation are characteristic to Georgians is not enough. Today, when the young people choose this very difficult path, it’s the result of the contribution of the Ministry of Culture and Monument Protection of Georgia. It does not matter whether one is Georgian, or of the other nationality, he/she should master this art in Mecca of jazz. So, Papuna is preparing for the Berkeley Jazz School, I am sure, this dream of his will come true. Perhaps, there were talented persons in the elder generations too, but nobody was thinking of discovering them, or sending them to America for studies.

ჯორჯიკოპირაშვილი

I am not talking about the period when the government was refusing to let the jazz musicians go abroad. Though, the fact that in the whole Soviet Union, Tbilisi was the only place where jazz was loved and understood was mentioned by the “Life” magazine, already, in 1962y. At present, we have our own stars. Gela Charkviani told me, that there was a lack of instrumentalists in the Georgian jazz, for instance, in comparison to Azerbaijan and Armenia. We had more distinguished vocalists, jazz quartettes, or single performers. Nowadays, this stereotype is broken, which is really pleasing.

ჯორჯიკოპირაშვილი

Papuna was brought to Zura Ramishvili by his father a year ago. He already had some basic knowledge, but, let’s say, it was more about his talent and commitment to learn. By communicating with him, I noticed that his life, at least, nowadays, is completely absorbed by jazz. He communicates with the outside world, or people that are close to him through this language. At the beginning, he learnt about jazz from his father. The latter is a singer. Papuna was singing as well, and he is a laureate of numerous child competitions, such are: music contest after Nani Bregvadze, competition after Gogi Dolidze, Ana-Bana etc. He passed the selection stage of the “New Wave Junior” in Ukraine, but, that year Russian-Georgian armed conflict occurred and this fact destroyed his plans. Now, he is passing through his adolescence years, and therefore, temporarily, does not sing. At present, he studies in the famous “Ten Year Music School for Talented Children”, in the class of Zura Ramishvili. Though, for the future, he does not exclude an idea of having the career of a jazz performer and a singer at once.

ჯორჯიკოპირაშვილი

I often remember a popular quotation – “a good father can have a bad child, but a bad father will never have a good child”. Certainly,

106

Jazz is a kind of communication. It changes a person's appearance. It is worth to mention that. Papuna is not interested in many things, he sees and evaluates the environment and events in a different way. Jazz is such great pleasure, that it does not worth to get spent on other things -

Zura Ramishvili

ხშირად მიტრიალებს თავში ერთი მთარული გამოთქმა - კარგ მამას შეიძლება ცუდი შვილი ჰყავდეს, მაგრამ ცუდს კარგი არასდროს ეყოლებათ. რასაკვირველია, ეს ალბათ არც მეცნიერულად დასტურდება და არც ბოლომდე კორექტულია წმინდა ადამიანური თვალსაზრისით. ჩემთვის კი მაინც მისაღებია და არაერთხელ აპრობირებულიც. პაპუნას მამა და ოჯახიც ამას ადასტურებს. უფროსი ძმა, საბაც უკრავს ჯაზს სამოყვარულო დონეზე. საბას მუსიკა რომ აერჩია პროფესიად ჩემზე მეტ წარმატებას მიაღწევდაო, ამბობს პაპუნა. ის თავისუფალ უნივერსიტეტში სწავლობს, მომავალი ფიზიკოსია. რა იშვიათია დღეს ახალგაზრდა ადამიანი ასეთ რთულ გზას ირჩევდეს, და როგორ მიხარია როცა ამას ვაწყდები ხოლმე. ისე, იოლი გზებით სიარული რა მისაღებია, უბრალოდ უინტერესოა და აზარტს მოკლებული. კიდევ, რაც მთავარია, რთულს სწორედ ერთეულები ირჩევენ.

პაპუნასთვის მუსიკალური მამა მისი პედაგოგი - ზურა რამიშვილია. მისი აზრით მუსიკაში მამა ისაა ვინც საფუძველი მოგცა და ჩამოგაყალიბა. ასეთი ადამიანი კი მისთვის ზურაა. "და არა მარტო მუსიკალური, ყოველმხრივ მამაა ჩემთვის. ზოგადად ჯაზი ისეთი ფენომენია, რომ ხელს გიწყობს ურთიერთობაში. მე არ მივმართავ ჩემზე უფროს ადამიანებს შენობით, ზურას კი შენობით ველაპარაკები, ასე მირჩევნია რატომღაც. თან ჩემს თავს ვაკონტროლებ, რომ ზედმეტი არ მომივიდეს. მასწავლებელსა და მოსწავლეს შორის ზღვარი არ წაიშალოს" - ამბობს პაპუნა. ზურას ვატყობ, სიამოვნებს პაპუნას სიტყვები. თანაც პაპუნას გულწრფელობაში ეჭვს ვერ შეიტან, ის საერთოდ ძალიან ბუნებრივი და უშუალოა. "პაპუნა ისეთი აღზრდილია, რომ გამორიცხულია რაიმე შეეშალოს. ჩვენ ძალიან ახლოს ვართ, ვმეგობრობთ და "შენობით" ურთიერთობის ფორმაც ბუნებრივია" - განმარტა ზურამ.

"ის, რომ ჯაზ კლუბი გვაქვს ძალიან მნიშვნელოვანია. გარდა კლასიკური განათლებისა ჯაზმუსიკოსისთვის აუცილებელია ე.წ. live კონცერტები. ურთიერთობა სხვა მუსიკოსებთან, ბენდთან. პაპუნა შაბათობით ჩემს მაგივრად უკრავს ბენდთან. რეზო კიკნაძესთან, პავლე კვაჭაძესთან, ზაზა ცერცვაძესტნ, ლევან კემულარიასთან ერთად. ერთი კვირის მანძილზე ის რალაც ახალს სწავლობს, აქ მას ერთგვარად შეფასებას აძლევენ და ზრდიან თავისებურად. ეს უნიკალური შანსია მისთვის. ჯაზი იმპროვიზაციული ხელოვნებაა. ყველა დიდი მუსიკოსი უკრავს კლუბში. ეს პერმანენტული პროცესია. იმედი გვაქვს შევინარჩუნებთ ამ პროფილს, ეს ისეთივე აუცილებელია, როგორც სხვა ნებისმიერი აკადემიური თუ პროფესიული სკოლა, სასწავლებელი" (ზურა რამიშვილი)

ჩემი ბავშვობის ქუჩაზე, ბერძენიშვილზე, 20 წლის წინაც ჯაზკლუბი რომ ყოფილიყო და არა "ოჯახი და ქორწინება" (ასეთი სამედიცინო დანესებულება იყო ამ ადგილას, ერთი თბილისში "გაჯაზებული" ექიმით), იქნებ ჩვენ უფრო სხვანაირები ვყოფილიყავით. ვგულისხმობ უკეთესები, უკომპლექსოები, ან სულაც წარსულში არ ვილაპარაკებდით ბევრ ჩვენს მეგობარზე. კარგია, რომ ელიტარიზმით დაავადებულ ვაკელებში, ჯაზკლუბი აგრესიას არ იწვევს, სხვა დანარჩენი ახალი დროის ნიშნებისგან განსხვავებით...

this can't be scientifically proven, or is not completely correct from a human point of view, but for me it's still acceptable and verified in number of times. The father of Papuna, as well as, his whole family, once again proves this saying. His elder brother, Saba, also plays jazz on an amateur level. If Saba chose music as his main profession, he would succeed more than me, says Papuna. He studies in the “Free University” and is the future physicist. Nowadays, it's so rare that a young person chooses such a difficult path, and I am so glad, when I learn about these exceptional cases. I think, to follow an easy path is not acceptable, it's, merely, uninteresting and lacks passion. And, what is the most important, only very few persons choose the difficult path.

For Papuna, his musical father is his pedagogue – Zura Ramishvili. By his opinion, a father in music is the person, who made the foundation and let the talent develop. And, for Papuna such person is Zura. “Not only from the point of view of music, but by all definitions, he is my father. Generally speaking, jazz is such a phenomenon, which contributes to development of relations. I do not address elder persons in an informal language, but I am informal with Zura, somehow, I prefer it to be just the way it is. At the same time, I control myself, not to overdo, and not to let the margin between a student and a pedagogue disappear”, – says Papuna. I can see that Zura is pleased by the words of Papuna. And, besides, Papuna’s honesty can’t be put under any doubt, for, usually, he is very natural and frank. “Papuna is brought up so well, that there is no way that he makes any mistake. We are very close, we are friends and, thus, the informal way of communication is natural too”, – explains Zura.

“It’s very important that we have a jazz club. Together with the classical education, the so called live concerts, interaction with the other musicians and a band are vital for a jazz player. On Saturdays, Papuna plays with a band instead of me, together with Rezo Kiknadze, Pavle Kvachadze, Zaza Tsertsvadze, Levan Kemularia. During a week he learns something new. Here, they give him estimation and, in some sense, bring him up. This is the unique chance for him. Jazz is the improvisational art. Every great musician plays in a club. This is a permanent process. I hope, that we will maintain this profile, this is so essential, just like any other academic or professional school, or college”, (Zura Ramishvili).

If 20 years ago, on the street of my childhood, on Berdzenishvili Street, instead of “Family and Marriage” (there was such a medical institution on this place, with the renowned doctor) there existed a jazz club, perhaps, we would be different. I mean, we would be better, freer, or, maybe, we would not speak about many of our friends in the past tense. It’s great, that among the population of Vake district, where people are infected by elitarism, a jazz club does not provoke any aggression, in contrary to the other signs of the new time .

Papuna’s idol is Bill Evans. Papuna was sent on Dianne Reeves’s concert together with the other students of the “Ten Year School”. He remembers well this concert. I spotted him on the concert of Fred Wesley too... Merab (Bebe) Lortkipanidze has negotiations in the Baltic countries on participation of Papuna in the festival.

“A talent on its own can’t give anything. The most important is work. One should work out many things. Today, in contrary to the classical, traditional jazz, this music has become the way too complicated. It’s even difficult to listen to and perceive it, and because of this it requires some kind of preparation and culture. The same is demanded from a performer. In parallel to this, Papuna masters in classics. It's necessary in jazz. It's good that he knows it too and consciously approaches the work. Sometimes, elements of ethnic music are compound with jazz.



პაპუნას კუშირი ბილ ევანსია. კულტურის სამინისტრომ დაიანა რივზის კონცერტზე გაუშვა სხვა ათწლედელებთან ერთად, ეს კონცერტიც დაამახსოვრდა. ფრედ უესლის კონცერტზეც მოვკარი თვალი... მერაბ (ბებე) ლორთქიფანიძე აწარმოებს მოლაპარაკებებს ბალტიისპირეთში, პაპუნას ფესტივალზე მონაწილეობის თაობაზე.

"მხოლოდ ნიჭი არაფრის მომცემია. მთავარი შრომაა. უნდა გამოიმუშავო ბევრი რამ. კლასიკური, ტრადიციული ჯაზისგან განსხვავებით დღეს ძალიან გართულდა ეს მუსიკა. მოსასმენად, ალსაქმელადაც ძნელია უკვე, გარკვეულ მომზადებას, კულტურას მოითხოვს. იგივე მოეთხოვება შემსრულებელსაც. პაპუნა პარალელურად კლასიკასაც ეუფლება. ეს აუცილებელია ჯაზში. კარგია, რომ თავადაც ხვდება

This is acceptable, but, first of all, one should learn well the music language, which should become an organic part of a musician, and, then, the latter can experiment if he/she wishes so.” (Zura Ramishvili).

Papuna says that sometimes, friends can’t understand him. Only the environment where people think in a way he thinks, or, to say it in other words, where others love and live with jazz too, is interesting and acceptable for him. The study process is a part of life itself. He practices for 6 hours a day, plus he plays classical music for additional 2 or 3 hours, - here, his pedagogue is Nellie Manjgaladze. Besides, everywhere he goes, he always thinks of jazz. His mind is engaged only with the themes and compositions. He does not play football, and which is very interesting, he does not spend time and energy in roaming in a virtual reality. From sports, most of all, he likes swimming.

Jazz has formed his lifestyle, way of thinking, his vision. For him, the most relevant is the aim and the way of achieving it. And, that what carries extreme importance for others, is, perhaps, ephemeral for Papuna. “Once, in Vienna, I saw a man in an underground, he was an Afro-American, I got an idea that he could be a jazzman. In several days I saw him in a jazz club “Porgy and Bess”, he really was a musician, a trumpet player. Jazz is a kind of communication. It changes a person’s appearance. It is worth to mention that, Papuna is not interested in many things, he sees and evaluates the environment and events in a different way. Jazz is such great pleasure, that it does not worth to get spent on other things”, - says Zura.

I noticed that popularity does not bother Papuna. Despite of his little age, he already knows that, still, he has to gain everything in life. I think, he is a realist, but in no case, he is pragmatist. When one mentions entertainment, hobbies, and relationships with girls, Papuna does not show much interest and does not speak on these topics. On the other hand, he talks with the great enthusiasm about Bill Evans, Zura Ramishvili, Bebe... This is his world. By the way, he does not day dream a lot. For him, a dream is the reality, - in other words, - working on oneself and becoming the great musician. On this stage, the main issue is to continue studies in America, in Berkeley. And, of course, we can’t call it a dream, - as, this is the way, the means for achieving the goal.

Papuna says, that he is lucky, and it’s true, he is, as in his life there are parents, Zura Ramishvili, Bebe and other people, who support him, and manage his studies and career. Talent, itself, is luck, but the more luck is to manifest this talent. At least, this is what I think. Papuna started speaking by expressing respect and gratitude towards Zura Ramishvili and finished his speech with the same respect and gratitude: “My teacher gives me the greatest stimulus. He tells me, that I will have the full supports and go to Berkeley to continue my studies. He requests only one thing from me, saying: “Just do what you have to do”. And, what to do after these words, if not overload myself with studies? “



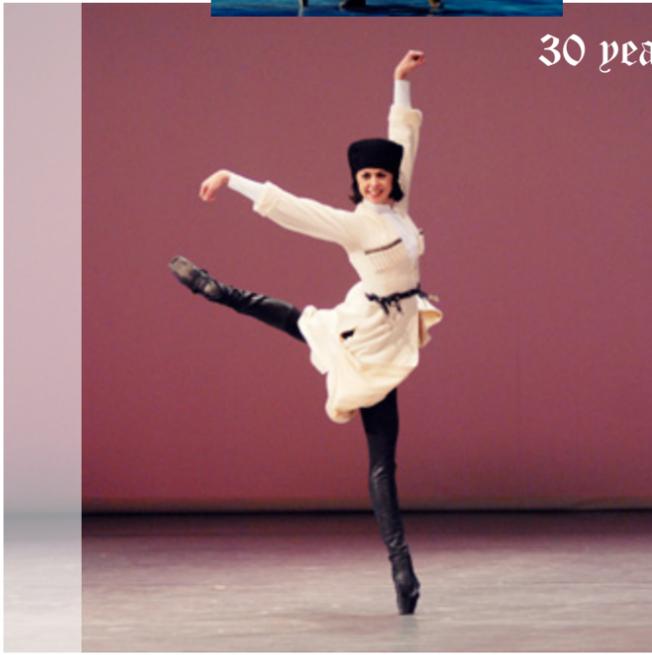
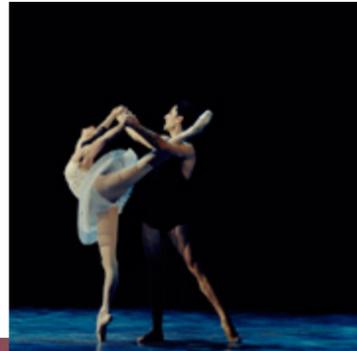
ამას და შეგნებულად ეკიდება საქმეს. ზოგჯერ ეთნომუსიკის ელემენტებს აზავებენ ჯაზთან. ეს მისაღებია, მაგრამ ჯერ ეს მუსიკალური ენა უნდა აითვისოს სათანადოდ და ორგანულად შემოვიდეს შენში. შემდეგ თუ გექნება სურვილი ექსპერიმენტსაც მიმართავ.” (ზურა რამიშვილი)

პაპუნა ამბობს, რომ ზოგჯერ მეგობრები მას ვერ უგებენ. მისთვის მხოლოდ ის გარემოა საინტერესო და მისაღები, სადაც მასსავით აზროვნებენ, ანუ უყვართ ჯაზი, ცხოვრობენ ჯაზით. მეცადინეობის პროცესი თავისთავად ცხოვრების ნაწილია. დღეში 6 საათი მეცადინეობს, პლუს ამას კლასიკას უკრავს 2 ან 3 საათი. აქ მისი პედაგოგი ნელი მანჯგალაძეა. გარდა ამისა ყველგან და ყოველთვის ჯაზზე ფიქრობს, თავში მხოლოდ ეს თემები და კომპოზიციები უტრიალებს. არც ფეხბურთს თამაშობს და რაც ძალიან საინტერესოა, არც ვირტუალურ რეალობაში ხეტიალს ანდომებს დროს, ენერჯიას. სპორტის სახეობებიდან უფრო ცურვა უყვარს.

ჯაზმა მას უკვე ცხოვრების სტილი ჩამოუყალიბა, აზროვნება, ხედვა. მისთვის მთავარია მიზანი და ამ მიზნის მიღწევის გზა. თანაც ის, რაც ყველასთვის მნიშვნელოვანია, პაპუნასთვის ალბათ ეფემერულიცაა. “ერთხელ ვენაში მეტროში დავინახე მამაკაცი, აფროამერიკელი, აზრმა გამიელვა ჯაზმენი იქნებოდა. რაღა დენიმე დღეში ჯაზკლუბ “პორგი და ბესში” ვნახე, მართლაც მუსიკოსი იყო, მესაყვირე. ჯაზი თავისებური კომუნიკაციაა. გარეგნულადაც ცვლის ადამიანს. პაპუნასაც აღარ აინტერესებს ბევრი რამ, ის სხვაგვარად უყურებს და აფასებს გარემოს, მოვლენებს. ჯაზი იმდენად დიდი სიამოვნებაა, რომ არ გიღირს სხვა რამეზე დაიხარჯო” - ამბობს ზურა.

შევნიშნე, რომ არც პოპულარობა აღელვებს დიდად პაპუნას. იცის, მიუხედავად პატარა ასაკისა, რომ ყველაფერი ჯერ მოსაპოვებელი აქვს ცხოვრებაში. ვფიქრობ რეალისტია, მაგრამ არავითარ შემთხვევაში არ არის პრაგმატული. გართობას, ჰობის, გოგონებთან ურთიერთობას რომ უხსენებ, დიდად არ იჩენს ინტერესს და არ გესაუბრება ამ თემაზე. სამაგიეროდ ერთუზიანობით საუბრობს ბილ ევანსზე, ზურა რამიშვილზე, ბებზე... ესაა მისი სამყარო. სხვათა შორის არც ოცნებაზე არ ალტკინებულა დიდად. მისთვის ოცნება რეალობაა, ის რომ იმუშაოს საკუთარ თავზე და გახდეს დიდი მუსიკოსი. ამ ეტაპზე მთავარი მანქანა ამერიკაში, ბერკლიში სწავლის გაგრძელებაა. და რა თქმა უნდა ამას ოცნებას ვერ დაარქმევ, ეს არის გზა, საშუალება მიზნის მისაღწევად.

პაპუნა ამბობს, რომ ილბლიანია. მართალია, ილბლიანია, ვინაიდან მის ცხოვრებაში არსებობენ მშობლები, ზურა რამიშვილი, ბებე, სხვა ადამიანები ვინც მას ხელს უწყობენ და წარმართავენ მის სწავლებას, კარიერას. ნიჭი თავისთავად ილბალია, მაგრამ კიდევ უფრო მეტი ილბალია ამ ნიჭის გამოვლენა, მე ასე ვფიქრობ. პაპუნამ საუბარი ზურა რამიშვილისადმი პატივისცემით და მაღლიერებით დაიწყო და ასევე დაასრულა კიდევ: “ძალიან ბევრ სტიმულს მაძლევს ჩემი წასწავლებელი. მეუბნება, რომ ყველანაირი ხელშეწყობა მექნება და წავალ სწავლის გასაგრძელებლად ბერკლიში. და მხოლოდ ერთ რამეს მოითხოვს ჩემგან, უბრალოდ შენ შენი გასაკეთებელი გააკეთეო. როგორ გინდა ამ სიტყვების მერე თავი არ “დააკლა” სწავლას?”



30 years on stage



30 წელი სტენზე

At his own time, George Balanchine established an American Ballet. The present Georgian ballet art style is directly related to Nino Ananiashvili's name. If, today, we are talking about the progress and professionalism in contemporary Georgian culture, we, first of all, mention the troupe of Nino Ananiashvili. And behind this stands 30-year stage activity of prima ballerina, the best stages and troupes of the world.

Days of Jubilee was celebrated on March 14th-17th, dedicated to 30-year anniversary of Prima ballet-dancer's stage activity. The exhibition of theatrical costumes and accessories of the star was arranged in the national Library of the Parliament of Georgia. The exposition with video-installation was created by Nino Chubinishvili, Dato Giorgadze and Tamuna Qarumidze.

In the framework of Jubilee days, the presentation of a photo album was organized, as well as the premier of one-act ballet “Tempopo” (choreographer Teet Kaski, costumes designed by Nino Chubinishvili) and gala-concert of the world ballet stars.

თავის დროზე ჯორჯ ბალანჩინმა ამერიკულ ბალეტს ჩაუყარა საფუძველი. დღევანდელი ქართული საბალეტო ხელოვნების სახე უშუალოდ ნინო ანანიაშვილის სახელს უკავშირდება. თუ დღესდღეობით თანამედროვე ქართულ კულტურაში პროგრესზე და პროფესიონალიზმზე ვსაუბრობთ, უწინარეს ყოვლისა ნინო ანანიაშვილის დასს ვახსენებთ. ამის მიღმა კი პრიმა - ბალერინას 30 წლიანი სასცენო მოღვაწეობაა, მსოფლიოს საუკეთესო სცენები და დასები.

14-17 მარტს პრიმა-ბალერინას სასცენო მოღვაწეობის 30 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო დღეები ჩატარდა. პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში ვარსკვლავის სასცენო კოსტუმებისა და აქსესუარების გამოფენა მოეწყო. ექსპოზიცია ვიდეო ინსტალაციებით ნინო ჩუბინიშვილმა, დათო გიორგაძემ და თამუნა ქარუმიძემ შექმნეს.

საიუბილეო დღეების ფარგლებში მოეწყო ფოტოალბომის პრეზენტაცია, ერთმოქმედებიანი ბალეტის „Tempopo“-ს პრემიერა (ქორეოგრაფი ტეეტ კასკი, კოსტიუმების მხატვარი ნინო ჩუბინიშვილი) და მსოფლიო ბალეტის ვარსკვლავების გალა - კონცერტი.



ნინო ბაქრაძე, ანა, მისა მესხი, თაზო ცხაკაია, თინა ლავროვიჩი

„ნათლია“

“Godfather”

ბოლო გასეირნება

„ბოლო გასეირნება“ - უკვე მესამე ფილმი ტრილოგიისა - „გასეირნება ყარაბაღში“ და „კონფლიქტის ზონა.“ აკა მორჩილაძის საკულტო რომანის გმირები ზაზა ურუშაძის ახალ ფილმში, ავტორის გარეშე განაგრძობენ საკუთარ ეკრანულ ცხოვრებას. გოგლიკო, ქარიზმატული მსახიობის მიმა მესხის შესრულებით, უდავოდ ახლობელი იქნება მაყურებლისთვის. 16 წლის მერე ციხიდან გამოსული „კაი ბიჭი“ რთულად ეგუება ახალი ცხოვრების წესებს. მისი შეჯახება რეალობასთან ზოგჯერ პარადოქსულია, ზოგჯერ კომიკური; ბოლოს კი მაინც ტრაგიკული აღმოჩნდება.

“A last trip” – is already the third film of the trilogy – “A trip to Karabakh” and “Conflict Zone”. In a new film of Zaza Urushadze, the heroes of cult novel by Aka Morchiladze continue their own screen life without the author. The role of Gogliko performed by charismatic actor Misha Meskhi, unquestionably, should be familiar to the audience. Leaving prison after 16 years, “a cool guy” adopts rules of the new life with difficulty. Facing the reality is sometimes paradoxical, in other times comic, and, eventually, it turns out to be tragic.

მთავარი კი მაინც ისაა, რომ სიკეთე და მეგობრობა ყველა დროში და ასაკში უცვლელია. გარდაცვლილი გიოს 16 წლის შვილი, ლუკა (მსახიობი თაზო ცხაკაია), თავიდან გაუცხოვებულია გოგლიკო „ნათლიასთან“. შემდეგ კი ისინი ფაქტობრივად ერთარსნი ხდებიან - ორი თაობა, ორი განსხვავებული მენტალიტეტი, მსოფლმხედველობა ერთმანეთს ავსებს და დროის ჯაჭვიც იკვრება.

Yet, the core idea is that, kindness and friendship remains unchanged at all times and in all ages. Luka (the actor Tazo Tskhakaia)-16-year old son of deceased Gio, at first feels alienated from his “godfather” Gogliko. Later, they became inseparable – two generations, two divergent mentalities and worldviews complement each other and, virtually, time chain is bound.

ფილმის სცენარის ავტორები არიან ლევან კორინთელი, ირაკლი სოლომონაშვილი და უტა ბერია. ოპერატორი მინდია ესაძე. მუსიკა დანერა ნიაზ დიასამიძემ. ფილმი გადაღებულია სტუდია „სანგუკოს“ მიერ.

The scribept writers of the film are: Levan Korinteli, Irakli Solomonashvili and Uta Beria. The cameraman is Mindia Esadze. Soundtrack was written by Niaz Diasamidze. The film was produced by the studio “Sanguko”.



ჯაზ სერიები ბრწყინებს

19 თებერვალს “თბილისი ივენთ ჰოლში” ჯოშუა რედმანის ტრიომ ჯაზ-სერიების ფარგლებში პირველი კონცერტი გამართა. ჯოშუა რედმანი ცნობილი საქსოფონისტის დუვი რედმანის ვაჟია. თავისი კარიერის მანძილზე ის თანამშრომლობდა არაერთ ლეგენდარულ მუსიკოსთან. მათ შორის არიან ჩიკ კორეა, ჰერბი ჰენკოკი, ბრედ მელდაუ, მარკუს მილერი, მაკკოი ტაინერი, დაიანა რივზი... მუსიკოსი ორჯერ იყო ნომინირებული “გრემიზე”. ის ასევე წერს კინომუსიკას (ლუი მალის “Vania on 42nd Street” 1994, რობერტ ოლტმენის “Cansas City” 1995). ქარიზმატულად აღიარებულმა საქსოფონისტმა დრამერ გრეგ ჰაჩინსონთან და ბასისტ რუბერ როჯერსთან ერთად ქართველ მსმენელს დაუვიწყარი საღამო აჩუქა.

JAZZ SERIES CONTINUE

On February 19th, in “Tbilisi Event Hall”, the first concert in the framework of Jazz series was held by the trio of Joshua Redman. Joshua Redman is the son of the prominent saxophonist Duve Redman. During his career he cooperated with many legendary musicians, including Chick Corea, Herbie Hancock, Brad Mehldau, Marcus Miller, McCoy Tyner, Dianne Reeves... The musician was twice nominated for “Grammy award”. Also, he writes soundtracks for films. (“Vania on the 42nd Street” year 1994, by Louis Miles, “Cansas City”, year 1995, by Robert Altman). The musician, acclaimed charismatic saxophonist, with the drummer - Greg Hutchinson and bassist-Rubber Rodgers presented an unforgettable evening to the Georgian audience.

ჯაზსერიები 20 მარტს ჯონ პიცარელის კონცერტით გაგრძელდა. ცნობილმა გიტარისტმა და მისმა კვარტეტმა განებივრებული ქართველი მსმენელი თავისი ერთობ რეტრო სტილითა და კლასიკური ბლუზით მოხიბლა. მუსიკოსმა ბისზე კიდევ რამდენიმე კომპოზიცია შეასრულა.

Jazz-series continued with the concert held by John Pizzarelli on March 20th. The famous guitarist and his quartette attracted cosseted Georgian audience with his Retro-Style and Classical-Blues. The musician played several compositions on encore.

კომპანია “ისტერნ პრომოუშენსი” და “თბილისი ივენთ ჰოლი” კიდევ ორ მუსიკოსს უმასპინძლებს ჯაზსერიების ფარგლებში. ესენი არიან ფრედ უესლი და The New JB Horns და Robert Glasper Experiment-ი.

The company “Eastern Promotion” and “Tbilisi Event Hall” will host two more musicians in the framework of jazz series, these are: Fred Wesley and The New JB Horns, and Robert Glasper Experiment.

ჯაზსერიების სეზონს თბილისი ბანკის TBC STATUS-ი წარმოადგენს.

Jazz series season is presented by TBC STATUS of TBC Bank.



წელს ლაიფციგის წიგნის ბაზრობაზე პირველად მონაწილეობდა საქართველო. დელეგაციას საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრი, ნიკა რურუა ხელმძღვანელობდა. ფესტივალის ფარგლებში გაიმართა ოფიციალური შეხვედრები, მათ შორის ლაიფციგის წიგნის ბაზრობის დირექტორ, ოლივერ ცილესთან.

თანამედროვე ქართული ლიტერატურა ფესტივალზე გამომცემლობებმა "სიესტამ", "ლოგოს პრესმა", "ქარჩხაძის გამომცემლობამ", "პალიტრა I"-მა, "დიოგენემ" და მწერლებმა ზურა ლეჟავამ, ანა კორძაია-სამადაშვილმა, თამთა მელაშვილმა წარადგინეს.

თამთა მელაშვილის რომანი "გათვლა", რომლის პრეზენტაციაც გაიმართა ლაიფციგში, გერმანულ ენაზე შვეიცარიულმა გამომცემლობამ Unionsverlag-მა თარგმნა. ნაწარმოებში 2008 წლის შეიარაღებული კონფლიქტი და ცნობილი მოვლენები მოზარდი გოგონების ცხოვრების პრიზმაშია ასახული. წიგნი ქალების, გოგონების გამოცდილებაზეა, მათ ცხოვრებაზე, გრძნობებზე. რომანში (ავტორი მას ვრცელ მოთხრობას უწოდებს) განზოგადება ფორმის ხარჯზე ხდება და ამავდროულად ემოციურ სიმძაფრესაც არაა მოკლებული.

ქართული ინტელექტუალური დესანტი სულ უფრო აქტიურად იჭრება მსოფლიო წიგნის ბაზარზე და იმედია ეს პროცესი სამომავლოდ გაღრმავდება.

This year, Georgia participated in Leipzig Book Fair for the first time. The delegation was supervised by the Minister of Culture and Monument Protection of Georgia, Nika Rurua. Within the framework of the festival, official meetings were conducted, among them was a meeting with the Director of the Book Fair Oliver Zille.

On the festival, the modern Georgian literature was represented by the following publishing houses: "Siesta", "Logos Press", "Karchkhadze Publishing House", "Palitra L", "Diogene", and by such writers as Zura Lezhava, Ana Kordzaia-Samadashvili and Tamta Melashvili.

Tamta Melashvili's novel "Count Out Rhyme", which was presented in Leipzig, had been translated into German by the Swiss publishing house "Unionsverlag". Here, the conflict and the renown events of the year 2008 are described within the frames of lives of several teen-age girls. The book tells about the experience of women, of the girls, their lives and feelings. In the novel (the author prefers to call it an extensive story), generalization occurs through a form, and, at the same time, it does not lack an emotional intensity.

More and more actively the Georgian intellectual landing party is entering the world Book Fair, and, hopefully, this process will carry on in the future too.



ოდეს ციფრენას ახალი პროექტი

The new project of Oleg Timchenko

29 თებერვალს „ახალმა გალერეამ“ ოლეგ ტიმჩენკოს ახალ პროექტს „Hop Gallerists“ უმასპინძლა. მხატვარმა თბილისელი გალერისტების ლიკა მამაცაშვილის, დედია ბულიას, ქეთი კორძახიას, არჩილ დარჩიას, ხათუნა მელიქიშვილის, ნინო მეტრეველის, ზაირა ბრელიძის, რუსიკო ოატის, ბაია წიქორიძის ნახევრადშიველი სხეულები წარმოადგინა.

ცნობილი გალერისტები ნატურის ამპლუაში და თანაც მსუბუქ ეროტიულ მანერაში წარმოჩენილი, ერთობ დამაინტრიგებელი იყო. ამას ხელი არ შეუშლია პროექტის მხატვრული ღირებულებისთვის. არაორდინალური ინდივიდების პიროვნული მე, მათსავე სექსუალობასთან შერწყმული ემოციურ ზემოქმედებას ახდენს მაყურებელზე. შესაძლოა, ეს პროექტი სტერეოტიპების ერთგვარ მსხვრევადაც მივიჩნიოთ.

მხატვარი ცნობილ სახეებს ინტიმურ გარემოში აქცევს, რითაც მათ სოციალურ სტატუსს, ქალური მიმზიდველობითა თუ ხორციელი სილამაზით ანაცვლებს. სული და სხეული აქ ერთ მთლიანობაშია მოქცეული, რითაც ანტიკური ხელოვნების მახასიათებელ კალაკაგათიას გვაგონებს. თუმცა ტიმჩენკოს აკადემიზმთან არაფერი აქვს საერთო. ეს პროექტიც თავისებური რეფლექსიაა სქესზე, კულტურაზე, ქალზე და იმავდროულად თავად ავტორის ექსპიზიციონიზმი ცნობილ სახეებთან ერთად.

On February 29th, "New Gallery" hosted the new project of Oleg Timchenko named "Hop Gallerists". The painter presented half-naked bodies of Tbilisi gallerists: Lika Mamatsashvili, Dedika Bulia, Ketu Kordzakhia, Archil Darchia, Khatuna Melikishvili, Nino Metreveli, Zaira Brelidze, Rusiko Oati, Baia Tsikoridze.

The prominent gallerists in the role of naturists, represented in slight erotic manner, performed a rather intriguing show. This did not impede the project's artistic value. The personal ego of extraordinary individuals, merging with their sexuality, has an emotional impact on the spectator. This project might be considered as breakage of stereotypes.

The painter puts famous faces in intimate environment, by which he replaces their social status with attractiveness of a woman or a beauty of a flesh. Here, a spirit and body are expressed as whole, which reminds us of "Kallokagatia", characteristic for the Antique art. However Timchenko has nothing to do with academism. This project is some kind of peculiar reflex on gender, culture, a woman and, at the same time, it's the author's exhibitionism with the outstanding faces.





ხიტა ქუთათელაძის გამოფენა ეროვნულ მუზეუმში

5-22 აპრილს შალვა ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების მუზეუმმა გურამ (ხიტა) ქუთათელაძის რეტროსპექტულ გამოფენას უმასპინძლა. ექსპოზიციაზე მხატვრის ბოლო პერიოდის (60-70-იანი წლები) ნამუშევრები იყო გამოფენილი, როგორც ხელოვნების მუზეუმის, ასევე კერძო კოლექციებიდან.

ცნობილი ქართველი მხატვრის, აპოლონ ქუთათელაძის ვაჟი, დიდი დავით კაკაბაძის მოწაფე იყო. ნაციონალური სკოლის და კერძოდ დავით კაკაბაძის გამოცდილებამ საინტერესო ტრანსფორმაცია განიცადა მის შემოქმედებაში. კაკაბაძისეულ ხედვას (ფიგურატივიზმს) ფრანგული იმპრესიონიზმისთვის სახასიათო სენსუალიზმი დაემატა.

ეროვნული მუზეუმის დირექტორის, დავით ლორთქიფანიძის თქმით, გურამ (ხიტა) ქუთათელაძის შემოქმედება, ქართული ხელოვნების და ცნობიერების იმ რთულ პერიოდს ემთხვევა, როცა სოცრეალიზმის ესთეტიკა იყო დომინანტური. მიუხედავად ამისა, მხატვარი ის იშვიათი გამონაკლისია, რომელიც სრულიად უარყოფს ამ ფსევდოხელოვნების დოგმებს. აქედან გამომდინარე, გამოფენა კიდევ ერთხელ გვახსენებს, თუ როგორ შეიძლება რეჟიმის პირობებშიც შემოქმედი დარჩეს თავისუფალი და უსწრებდეს დროს.



Khita Kutateladze's exhibition at the National Museum

From April 5th until April 22nd the Shalva Amiranashvili Art Museum hosted retrospective exhibition of Guram (Khita) Kutateladze. The last period works (of the years 1960-1970) of the artist (as from the art museum, so from the private collections) were displayed at the exposition.

The son of the prominent Georgian painter, Apolon Kutateladze was the student of the great Davit Kakabadze. The experience of the national school, namely, of Davit Kakabadze has been interestingly transformed in his works. Sensualism, that is characteristic for French Impressionism, was added to the vision typical for Davit Kakabadze (Figurativism).

As the director of the National Museum Davit Lortkipanidze said, the works of Guram (Khita) Kutateladze coincide with the difficult period of Georgian art and consciousness, with the time when Soviet realism was dominant. However the painter is the rare exception who totally rejects the dogmas of this pseudo art. According to the abovementioned, the exhibition, once again, reminds us about the ability of an artist to outrun the time and maintain freedom even at the regime conditions.



116 |

Copyright 2012